ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΙΟΥΛΙΟΥ 1952
ΕΤΟΣ Γ΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 62 (14)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000

Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2[00

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ κ. Νῖκος Βανδῶρος μὲ ἐρωτᾷ:
1) Ποιὸς ἦτο ὁ μαστὸς τοῦ Ἀρδηττοῦ;
2) Ποία ἡ σχέση καὶ ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ συνειδήσεως καὶ ὑποσυνειδήτου;
3) Εἶναι ὀρθὸν νὰ καυχώμεθα διὰ τὰ εἰδωλολατρικὰ μνημεῖα τῶν Ἀρχαίων.

Ἀπάντηση: 1) Δὲν ἔχω ὑπ' ὄψη μου ἂν κανεὶς ἔχῃ ὁμιλήσῃ περὶ «μαστοῦ» τοῦ Ἀρδητοῦ. Ὁ Ἀρδητὸς εἶναι λόφος τῶν Ἀθηνῶν, δίπλα στὸ στάδιο στὴν ἀριστερὴ ὄχθη τοῦ Ἰλισσοῦ. Ἔχει ὕψος 133 μέτρα. Ὅταν λέμε μαστὸς στὴν «τοπογραφικὴ γλῶσσα» ἐννοοῦμε λόφο μικρὸ μὲ ὁμαλὰς κλιτῦς, δηλαδὴ μὲ ὁμαλὰ μάγουλα. Ἀλλὰ τὰ μάγουλα τοῦ Ἀρδητοῦ, δὲν ξέρω ἂν θὰ μποροῦσαν νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς τέτοια.

2) Ἡ λέξη «συνείδηση» μπορεῖ νὰ πάρῃ δυὸ ὁρισμούς: Ἀπὸ τὴν ψυχολογικὴ πλευρὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἠθική.

Ἀπὸ τὴν ψυχολογικὴ πλευρὰ θὰ μπορούσαμε νὰ δώσουμε τὸν ὁρισμὸ τῆς συνειδήσεως ὡς ἑξῆς: «Ἡ ἄμεσος ἀντίληψη ποὺ χαρακτηρίζει κάθε ψυχικὸ φαινόμενο λέγεται συνείδηση». Τὸ «ἔχουμε συνείδηση» σημαίνει «αἰσθανόμαστε ἢ μποροῦμε νὰ αἰσθανθοῦμε τὰ ψυχικὰ φαινόμενα». Μὲ τὴν ἰδιότητα τῆς συνειδήσεως μποροῦμε νὰ ξεχωρίσουμε τὸν ἐσωτερικό μας κόσμο, ἀπὸ τὸν ἐξωτερικὸ ποὺ κάθε φαινόμενό του τὸ ἀντιλαμβανόμεθα μὲ τὶς αἰσθήσεις. Ἀπὸ τῆς ἠθικῆς πλευρᾶς συνείδηση εἶναι ἡ κρίση τοῦ ἀνθρώπου περὶ τοῦ ἠθικοῦ ἢ μὴ χαρακτῆρος τῶν πράξεών του. Ἡ ψυχικὴ ἱκανότητα ποὺ ἔχει ὁ ἄνθρωπος νὰ διακρίνῃ τὸ καλὸ ἀπὸ τὸ κακό!... Ἔτσι «συνείδηση» εἶναι κάτι ποὺ ξεκαθαρίζει μέσα στὸ μυαλό μας τὶς ἰδέες καὶ τὶς ἀντιλήψεις γιὰ κάθε φαινόμενο. Τὸ ὑποσυνείδητο ἀντίθετα εἶναι κάτι ποὺ δὲν ξεκαθαρίζει στὸ μυαλό μας: Εἶναι ἡ σκοτεινὴ μορφὴ τῆς συνείδησης ποὺ ἐκδηλώνεται μὲ τὸ ἔνστικτο ἢ τὴν διαίσθηση. Εἶναι ἡ λειτουργία τῆς «συνειδήσεως» σὲ ἀνώμαλες καταστάσεις ὅπως ἡ ὑπνωτικὴ κλπ.

3) Καὶ βέβαια πρέπει νὰ καυχώμεθα γιὰ τὰ «εἰδωλολατρικὰ» μνημεῖα τῶν προγόνων μας. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ποιὲς θρησκευτικὲς πεποιθήσεις τὰ ἐνέπνευσαν ἀλλὰ ἡ ἐκδήλωση τῆς τέχνης σὰν τέχνης. Καὶ εἰς τὰ μνημεῖα αὐτὰ θαυμάζει κανεὶς τὴν τέχνη.

Ὁ Κωσταντῖνος Πέτρου Παπαπέτρος μὲ ἐρωτᾷ:
1) Ἐὰν ἕνας ἄνθρωπος πέσῃ ἀπὸ μιὰ ρουκέτα ποὺ ταξιδεύει ἀπὸ τὴ γῆ γιὰ ἕνα πλανήτη ποῦ θὰ πέσῃ;
2) Στὴ Ζούγκλα ὑπάρχει ὁ Ταρζάν, ὁ Γκαούρ;
3) Ἀπὸ ποιὸ ἔτος ἄρχισαν οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες νὰ λένε τὰ χρόνια πρὸς τὰ κάτω!...

Ἀπάντηση: 1) Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος πέσῃ ἀπὸ τὴ ρουκέτα ἐνῶ αὐτὴ θὰ βρίσκεται ἀνάμεσα στὴν περιοχὴ τῆς ἕλξεως τῆς γῆς, θὰ διαγράψῃ λόγω τῆς «κεκτημένης ταχύτητος» κάποιο τόξο ὁριζοντίως ἢ καθέτως καὶ κατόπιν θὰ πέσῃ σχεδὸν κατακορύφως πρὸς τὴ γῆ. Ἐὰν ξεφύγῃ ἀπὸ τὴ ρουκέτα ὅταν αὐτὴ θὰ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς ἕλξεως τῆς γῆς, τότε θὰ γυρίζῃ σὰν δορυφόρος τῆς γῆς ἀενάως γύρω ἀπὸ τὴ γῆ. Τίποτε δὲν ἀποκλείει, ὅπως οἱ διάττοντες ἀστέρες νὰ ἔλθῃ ὑπὸ διαφόρους ἐπιδράσεις σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴν γήϊνη ἀτμόσφαιρα καὶ νὰ βρεθῇ σὰν ὀγκόλιθος στὴ γῆ ἀπανθρακωμένος ἢ πλήρως ἀποτεφρωμένος.

2) Μὲ τὴ δήλωση πὼς δὲν θὰ ἀπαντήσω πιὰ στὴν ἴδια ἢ σχετικὴ ἐρώτηση λέω μιὰ γιὰ πάντα πὼς οἱ ἥρωες αὐτοὶ τῶν κινηματογραφικῶν ἔργων εἶναι φανταστικοί. Οὔτε Ταρζὰν οὔτε Γκαοὺρ ὑπάρχει στὴ Ζούγκλα.

3) Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δὲν μετροῦσαν τὰ χρόνια τους ὡς χρόνια π. Χ. Πῶς νὰ προβλέψουν οἱ ἴδιοι τὸ χρόνο τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου καὶ νὰ μετρᾶνε τὰ χρόνια κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες μετροῦσαν τὰ χρόνια ἀπὸ τὶς Ὀλυμπιάδες, ὅπως θὰ πρέπει ἴσως νὰ ξέρετε καὶ ἀπὸ τὰ σχετικὰ μαθήματά σας στὸ σχολεῖο. Ἡ Ἕκτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ποὺ συνῆλθε στὰ 680 μ. Χ. καθώρισε τὸν ἀκριβῆ χρόνο τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν ὀνόμασε 1 μ. Χ. Ἐπίσης καθώρισε τὴν κτίση τοῦ κόσμου τὴν 1 Σεπτεμβρίου 5508 π. Χ. Ἔτσι ἀπὸ τότε στὶς χριστιανικὲς χῶρες ποὺ μετροῦσαν τὰ χρόνια καθένας μὲ τὸ δικό του τρόπο (οἱ Ρωμαῖοι π. χ. ἀπὸ κτίσεως Ρώμης) ἐφαρμόσθηκε ἡ ἀπόφαση τῆς συνόδου καὶ σιγὰ-σιγὰ ἐπεκράτησε τὸ μέτρημα τῶν ἐτῶν μὲ βάση τὸ χρόνο τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀρίθμηση τῶν χρόνων πρὸ καὶ μετὰ Χριστόν.

Ο ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ
(Σκίτσο τοῦ Γ. Τσακτσίνη)

Ὁ Παναγιώτης Χαραλαμπίδης ἀνάμεσα στὰ ἄλλα μὲ ρωτάει:
1) Τί εἶναι ἡ Ἁψίδα τοῦ Θριάμβου στὸ Παρίσι;
2) Πότε καὶ πῶς κτίσθηκε ἡ πρωτεύουσα τῆς Τουρκίας Ἄγκυρα;

Ἀπάντηση: 1) Δυὸ εἶναι οἱ ἁψίδες στὸ Παρίσι ποὺ ἐγένοντο μὲ τὴν εὐκαιρία πολεμικῶν θριάμβων τοῦ Ναπολέοντα, ἡ τοῦ Καρουτὲλ καὶ ἡ περίφημη τοῦ Ἀστέρος γιὰ τὴν ὁποία καὶ μὲ ρωτᾶς. Εἶναι ἡ μεγαλείτερη τοῦ κόσμου. Ἔχει ὕψος 49.55 μέτρα, μέτωπον 44.82 καὶ πάχος 22.10 μ. Γιὰ νὰ τὴν φτιάσουν ἐργάσθηκαν οἱ μεγαλείτεροι Γάλλοι ἀρχιτέκτονες. Κάτω ἀπὸ τὴν ἁψίδα ἔγινε ἡ ταφὴ τοῦ Ἀγνώστου στρατιώτου.

2) Ἡ Ἄγκυρα βρίσκεται στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κτισμένη σὲ ὀροπέδιο ὕψους 1080 μ. Εἶναι πόλη ἀρχαιότατη, ἱδρύθη κατὰ τὴν παράδοση ὑπὸ τοῦ Μίδα, μυθικοῦ Βασιλιὰ τῆς Φρυγίας ποὺ ἔζησε, κατὰ τὴν παράδοση, γύρω στὰ 700 π. Χ. Καθὼς ξέρετε ὁ Μίδας πῆρε ἀπὸ τὸ Διόνυσο τὴ δύναμη νὰ μεταβάλῃ ὅτι πιάνει στὰ χέρια του σὲ χρυσάφι. Ἔτσι ἀπὸ τότε ὅτι ἔπιανε γινόταν χρυσάφι! Καὶ κινδύνευε φυσικὰ νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πεῖνα ἀφοῦ καὶ τὸ ψωμὶ ἀκόμη στὰ χέρια του γινόταν χρυσός. Ὁ Θεὸς τὸν συμβούλεψε τότε νὰ λουσθῇ στὸν Πακτωλὸ γιὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴ μαγική του δύναμη. Ἔτσι κι' ἔκαμε. Ἀπὸ τότε μάλιστα, ὁ Πακτωλὸς ὠνομάσθηκε χρυσορρόας, καὶ ὅταν θέλουμε νὰ χαρακτηρήσουμε κάποια πηγὴ πλούτου τὴ λέμε Πακτωλό.

Ἡ Ἄγκυρα κυριεύθηκε στὰ 1213 ὑπὸ τῶν Σελτζουκιδῶν καὶ πέρασε ὁριστικὰ στὰ χέρια τῶν Ὀθωμανῶν στὰ 1352. Πρωτεύουσα τοῦ Τουρκικοῦ κράτους γίνηκε στὰ 1923.

Ὁ «Ἄγγελος μὲ χειροπέδες» μὲ ἐρωτᾷ:
Τί ἦτο ὁ Σπράνγερ καὶ ποῖα τὰ ἔργα του;

Ἀπάντηση: Ὁ Ἐδουάρδος Σπράνγερ εἶναι Γερμανὸς φιλόσοφος καὶ παιδαγωγὸς ποὺ γεννήθηκε στὰ 1882. Ἔγραψε: «Ἡ ψυχολογία τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας», «Τὸ ἰδεῶδες μορφώσεως τοῦ παρόντος» καὶ ἄλλα. (Δὲν μπορῶ δυστυχῶς νὰ ἀπαντήσω στὶς ἄλλες ἐρωτήσεις του περὶ ἐκρίσεων τῶν ἀδένων).

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΑΝΤΡΟΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ὁ παποὺς ἦταν σήμερα εὐτυχισμένος. Τὰ παιδιὰ εἶχαν γυρίση ἀπὸ τὸ σχολεῖο χαρούμενα. Ἦταν ὅλοι τους ἀριστοῦχοι. Δέκα οἱ μικροὶ τοῦ Δημοτικοῦ 19 καὶ 20 οἱ ἄλλοι τοῦ Γυμνασίου.

— Νοιώθω, τοὺς εἶπε ὁ παποὺς περηφάνεια γιὰ τὶς ἐπιτυχίες σας. Οἱ καλοί σας βαθμοὶ δείχνουν ἀνάμεσα στὰ τόσα ἄλλα, πὼς ἔχετε συναίσθηση τοῦ καθήκοντος. Δὲν πήγατε ποτὲ ἀμελέτητοι στὸ σχολεῖο σας κι' αὐτὸ εἶναι ἕνα δεῖγμα πὼς τὰ προβλήματά σας στὴ ζωὴ δὲν πρόκειται νὰ τὰ πιάσετε ποτὲ μὲ ἐπιπολαιότητα καὶ βαρεμάρα.

— Λένε, εἶπε ὁ Γιῶργος, πὼς οἱ ἀριστοῦχοι δὲν πετυχαίνουν πάντα καὶ στὴ ζωή. Ἡ καλλίτερα :Δὲν πετυχαίνουν ποτὲ στὴ ζωή... Ἐνῶ οἱ ἄλλοι...

— Κουταμάρες διέκοψε ὁ παποὺς. Ἐκεῖνοι ποὺ ἦταν καλοὶ στὰ σχολεῖα τους, βγῆκαν καὶ καλοὶ στὴ ζωή!... Δὲν λέω καὶ οἱ ἄλλοι δὲν πετυχαίνουν. Ἀλλὰ ἐκεῖνοι ποὺ ἦταν κακοὶ μαθηταί, μπορεῖ νὰ πέτυχαν στὴ ζωή τους, μὰ τί τὰ θέλης· στὴ δουλειά τους ἦταν πάντα τσαρλατάνοι... Ἂς εἶναι. Σᾶς χρωστάω τὴ συνέχεια ἀπὸ τὴ μυθολογία. Ἔτσι δὲν εἶναι;

— Βέβαια, βέβαια... Μᾶς ἔλεγες τὴν ἄλλη φορὰ γιὰ τὸ Δία. Καὶ τὸ Ἰδαῖον Ἄντρον ποὺ γεννήθηκε εἶπε ἡ Τασία.

— Μὰ γι' αὐτὸ θὰ σᾶς μιλήσω καὶ σήμερα. Ἀπὸ τὴ μυθολογία, λοιπόν, μαθαίνουμε πὼς στὸ Ἄντρο ποὺ γεννήθηκε ὁ Δίας εἶχαν μαζευτῆ πολλὲς μέλισσες! Καὶ ἐκεῖ μέσα ἐφώλιασαν σωρεύοντας μέλι στὶς φυσικὲς κυψέλες τους!... Ἀπὸ τὸ μέλι, λοιπόν, αὐτὸ ἔτρωγε ὁ Δίας καὶ μεγάλωνε.

— Μὰ δὲν ἔτρωγε Ἀμβροσία καὶ νέκταρ ἀπὸ τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας; ρώτησε ἡ Τασία.

— Ὄχι. Αὐτὸς ὁ μῦθος γύρω ἀπὸ τὴ γέννηση καὶ ἀνατροφὴ τοῦ Δία, ἀγνοεῖ ἐντελῶς καὶ τὴν Ἀμάλθεια καὶ τὸ κέρας της. Θέλει τὶς μέλισσες τροφοὺς τοῦ γιοῦ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας.

Καὶ ὁ Δίας γιὰ νὰ εὐλογήση αὐτὸ τὸ περίφημο Ἄντρο ποὺ γεννήθηκε ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ δείξη τὴν εὐγνωμοσύνη του στὶς μέλισσες ποὺ τὸν ἀναθρέψανε ἔκαμε τὸ Ἄντρο ἀσφαλῆ κατοικία τῶν μελισσῶν καὶ ἄβατο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους...

— Τί θὰ πῆ ἄβατο; ρώτησε διακόπτοντας ὁ Κωστάκης.

— Ἄβατο εἶναι ἐκεῖνο ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ γίνη βατό, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ποὺ δὲν μποροῦν νὰ βαδίσουν ἄνθρωποι σ' αὐτό. Τὸ ἀπάτητο.

— Τὸ Ἄντρο κάθε τόσο καὶ σὲ ὡρισμένο χρόνο θερμαινόταν: Πῶς; Τὸ αἷμα ποὺ χύθηκε κατὰ τὴ γέννηση τοῦ Δία, ἄναβε! Καὶ ἀπὸ τὴ Σπηλιὰ ἔβγαιναν φλόγες.... Τέσσαρες ὅμως τολμηροὶ ἀλλὰ καὶ κακότροποι ἄνθρωποι, ὁ Λαῖος, ὁ Κολεός, ὁ Κέρβερος καὶ Αἰγωλιὸς ἀποφάσισαν νὰ πατήσουν τὸ Ἄντρο. Καὶ ἔβαλαν σ' ἐνέργεια τὴν ἀπόφασή τους. Φόρεσαν φορέματα φτιασμένα ἀπὸ χαλκό, γιὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ τὶς μέλισσες. Μπῆκαν στὸ Ἄντρο ἔκλεψαν τὸ μέλι, εἶδαν καὶ τὰ σπάργανα τοῦ Δία. Μὰ ὁ κλέφτης τὸ πρῶτο χρόνο χαίρεται.

Στὴ περίπτωση μας μάλιστα τὴν πρώτη στιγμή. Γιατὶ ἀκριβῶς, ἀφοῦ πῆραν τὸ μέλι, ἄναψε τὸ αἷμα ποὺ βρισκόταν στὸ Ἄντρο καὶ οἱ φλόγες ἔλειωσαν τὸ χαλκὸ τῶν φορεμάτων τῶν τεσσάρων κακοτρόπων καὶ τολμηρῶν Κρητικῶν.

Μὰ ὁ «παντεπόπτης» θεὸς — ὁ Δίας...

— Τί θὰ πῆ παντεπόπτης; ρώτησε ἡ Τασία.

— Ἐκεῖνος ποὺ ἐποπτεύει ὅλα τὰ πράγματα· ἐξήγησε ὁ παπποὺς.

Ὁ Θεός, «ὃς τὰ πανθ' ὁρᾷ» — αὐτὸς δηλαδὴ ποὺ τὰ βλέπει ὅλα — εἶδε τὴν ἀσεβῆ πράξη τῶν ἀνθρώπων. Ἀγανάκτησε. Θύμωσε! Ἡ ὀργή του ἦταν μεγάλη. Κι' ἀπάνω στὸ θυμὸ του ἅρπαξε στὸ χέρι του τὸν Κεραυνὸ καὶ πῆρε φόρα γιὰ νὰ «;κτοτοξεύση» στὰ κεφάλια τῶν τεσσάρων ἀσεβῶν. Καὶ θὰ τὸν ἔρριχνε ἂν δὲν ἔμπαιναν στὴ μέση οἱ Μοῖρες καὶ ἡ Θέμις.

Ἡ Θέμις μάλιστα εἶπε στὸν ὀργισμένο Δία πὼς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σκοτωθῆ ἄνθρωπος στὸ ἱερὸ ἐκεῖνο καὶ ἀμίαντο Ἄντρο. Βρῆκε σωστὴ τὴν παρατήρηση αὐτὴ ὁ Δίας καὶ ξανάβαλε τὸν Κεραυνὸ στὴ θέση του! Ἀλλὰ δὲν μποροῦσε νὰ ἀφήση καὶ ἀτιμώρητο τὸ ἔγκλημα! Καὶ μεταμόρφωσε τοὺς τέσσαρες κλέφτες σὲ ὄρνια. Καὶ ἀπὸ αὐτοὺς κατάγονται τὰ γένη ἐκεῖνα τῶν ὀρνίθων Λάϊοι, Κολεοί, Κέρβεροι καὶ Αἰγωλοί!

— Καὶ ποιὰ εἶναι αὐτὰ τὰ ὄρνια;...

— Οἱ Αἰγωλοὶ ἢ καλλίτερα, Αἰγωλιοὶ εἶναι ὁ Γκιώνης. Λάϊοι εἶναι τὰ πετροκότσυφα. Κολεοὶ ἢ ὀρθότερα Κολοιοὶ εἶναι οἱ καλιακοῦδες, οἱ Κάργες.

Ὁ Βασιλειάδης μάλιστα, στὸ μεγάλο του ἔμμετρο ἔργο «οἱ τριάκοντα Τύραννοι» βάνει τὸν Ἄνυτο νὰ λέη πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

Κι' ἐνθυμηθῆτε ἀγοραῖοι κολοιοὶ
ἐξ ἀετῶν προγόνων πὼς κατάγεσθε.

Δηλαδή: Μὴν ξεχνᾶτε, ἐσεῖς, κάργες ποὺ περιφέρεσθε ὅλη μέρα στὴν ἀγορὰ πὼς κατάγεσθε ἀπὸ ἀετούς. Καὶ μὲ τὴ λέξη ἀετὸς θέλει νὰ τοὺς θυμίση τοὺς ἀρχαίους προγόνους των.

— Καὶ οἱ Κέρβεροι τί ἦσαν παπού;

— Ἐδῶ τὰ μπλέξαμε, παιδιά μου, εἶπε ὁ παπούς! Δυστυχῶς δὲν ξέρω σὲ τί εἶδους ὄρνιο μεταμορφώθηκε αὐτὸς ὁ περίφημος Κέρβερος. Ἔψαξα ὅλα τὰ λεξικά. Ἀλλὰ πουλὶ μὲ τὸ ὄνομα Κέρβερος δὲν βρῆκα. Κέρβερο ἀναφέρουν μόνο τὸ μυθολογικὸ ἐκεῖνο τέρας ποὺ φύλαγε τὴν πύλη τοῦ Ἄδου. Εἶχε στὴν ἀρχὴ δυὸ καὶ κατόπιν τρία κεφάλια, καὶ οὐρὰ φιδιοῦ. Μὰ δὲν ἔχει σχέση μὲ τὸν κλεφταρᾶ αὐτὸ τοῦ Ἄντρου ποὺ γεννήθηκε ὁ Δίας.

Καὶ τὰ τέσσερα αὐτὰ ὄρνια θεωροῦνται καλοὶ οἰωνοί. Καὶ αὐτὸ ποὺ προμηνοῦν γίνεται. Κι' αὐτὸ τὸ χρωστᾶν στὸ ὅτι εἶδαν τὸ αἷμα τοῦ Δία.

Μὰ τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ Δία δὲν ἦταν καὶ τόσο εὐχάριστα. Φοβόταν πάντα τὸν πατέρα του, τὸ Κρόνον, ποὺ ἂν μάθαινε τὴν ὕπαρξη του θὰ τὸν ἔξώντωνε! Γι' αὐτὸ ὅταν ἔβγαινε στὴν Κρήτη γιὰ νὰ περπατήση ἔπαιρνε κάθε προφυλακτικὸ μέτρο!

Γιὰ συνοδεία του εἶχε τὰς τροφοὺς τους. Κάποτε συνάντησε τὸν πατέρα του, ποὺ ὑποπτευόταν τὴν ὕπαρξη του καὶ ἔτρεχε ἐδῶ κι' ἐκεῖ γιὰ νὰ τὸν βρῆ. Καὶ ἡ συνάντηση γίνηκε σ' ἕνα μέρος στενό, ποὺ δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ τὴν ἀποφύγη. Μὰ ὁ Δίας κατάφερε ἀμέσως νὰ μεταμορφωθῆ σὲ Δράκοντα καὶ οἱ νύφες ποὺ τὸν συνώδευαν σὲ ἀρκοῦδες. Καὶ ἔτσι γλύτωσε ἀπὸ τὸν πατέρα του... Καὶ γιὰ νὰ δείξη τὴ εὐγνωμοσύνη του στὶς τροφούς του τὶς ἔκαμε ἀστέρια. Καὶ ἔφτιασαν τὴ μικρὰ Ἄρκτο.

— Ποὺ τὸ ἕνα τὸ τελευταῖο ἀστέρι τῆς οὐρᾶς της εἶναι ὁ πολικὸς ἀστὴρ εἶπε ὁ πολυξερος Γιῶργος.

— Σωστὰ εἶπε ὁ παπούς!

— Λένε μάλιστα πὼς μιὰ ἀπὸ τὶς τροφοὺς τοῦ Δία ἦταν καὶ ἡ Κυνόσουρα. Καὶ ἀπὸ τὸ ὄνομα αὐτῆς πῆρε καὶ τὸ ὄνομα του τὸ λιμάνι τῆς Κρήτης ἡ Κυνόσουρα.

— Καὶ τί θὰ πῆ Κυνόσουρα; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Μὰ ἁπλούστατα, εἶναι ἀπὸ τὴν οὐρὰ τοῦ σκυλιοῦ (κυνὸς οὐρά). Καὶ τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ συναντᾶμε σὲ πολλὰ τοπωνυμικά. Δηλαδὴ σὰν ὄνομα τόπων: Λέγεται δὲ Κυνόσουρα Χερσόνησος τῆς Ἀττικῆς ἀνατολικὰ τοῦ Μαραθῶνα ποὺ κοινῶς λέγετε Κάβο - Στόμι. Καὶ ἀκρωτήρι τῆς Σαλαμίνας ποὺ εἶναι γνωστὸ σὰν Κάβο Μπάρμπερι. Καὶ τὸ λιμάνι τῆς Κρήτης.

— Μὰ διαρκῶς ξεφεύγουμε ἀπὸ τὸ θέμα παρατήρησε ἡ Τασία. Δὲν μᾶς λὲς καλλίτερα παπού τί ἀπέγινε ὁ Δίας μὲ τὸν Κρόνο;

— Ὁ Κρόνος δὲν ἀπογοητεύτηκε φυσικά, ἀπὸ τὴν πρώτη ἀποτυχία. Καὶ κυνήγησε τὸ γιό του. Καὶ χαλοῦσε τὸν κόσμο γιὰ νὰ τὸν εὕρη. Μὰ ὁ Κρὴς ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ φίλους τοῦ Δία τὸν ἔκρυψε στὸ Δίκταιο ὄρος. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ οἱ Κουρῆτες τὸν πῆγαν μὲ πλοῖο στὴ Μεσσηνία καὶ τὸν παράδωσαν σὲ δυὸ νύμφες. Τὴν Ἴθώμη καὶ τὴ Νέδα γιὰ νὰ τὸν προσέχουν. Ἔτσι οἱ Μεσσήνιοι πίστεψαν πὼς ὁ Δίας γεννήθηκε στὸ δικό τους τόπο. Ἄλλοι ὅμως ἰσχυρίζονται πὼς οἱ Κουρῆτες πῆγαν τὸν Δία στὴν Ἀρκαδία καὶ ὄχι στὴ Μεσσηνία. Πάντως εἰς ἀνάμνηση τῆς σωτηρίας τοῦ Δία οἱ Κουρῆτες δημιούργησαν στὴ Μεσσηνία, τοὺς πρώτους Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες.

Ἔτσι αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Δίας σώθηκε ὁριστικὰ ἀπὸ τὶς διώξεις τοῦ πατέρα του, ὁ ὁποῖος καθὼς φαίνεται ἄρχισε νὰ δείχνη κάποιο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ γιό του: Διαφέρθηκε μάλιστα καὶ γιὰ τὴν μόρφωσή του καὶ τὸν πῆρε δάσκαλο τὸ Ὄλυμπο ποὺ ἦταν ἄνθρωπος πολὺ μορφωμένος.

Ἀλλὰ ὁ Ὄλυμπος, ἐνῶ ἦταν σπουδαῖος Δάσκαλος φάνηκε ἄπιστος στὸ μαθητή του, γιατὶ ξεσήκωσε τοὺς γίγαντες ἐναντίον του. Ἔτσι ὁ Δίας τοῦ ἔρριξε τὸν κεραυνὸ του καὶ τὸν σκότωσε...

— Πλήρωσε δηλαδὴ τὰ «τροφεῖα» μὲ πολὺ ὡραῖο τρόπο, παρατήρησε ὁ Κωστάκης.

— Μετάνοιωσε ὅμως γρήγορα γιὰ τὴν πράξη αὐτὴ ποὺ τὸν ὡδήγησε ὁ θυμός του. Καὶ λυπήθηκε πολύ. Ἔθαψε λοιπὸν τὸ Δάσκαλο του ἀμέσως καὶ τὸν τάφο τὸν ὀνόμασε Δία.

— Καὶ γιατί τὸν ὠνόμασε ἔτσι;

— Γιατὶ ἁπλούστατα ἤθελε μ' αὐτὸ ὅπως λένε οἱ μυθογράφοι νὰ τιμήση τὸ Δάσκαλό του ἀλλὰ καὶ νὰ παρηγορήση τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του.

— Καὶ ὁ πατέρας του;

— Μὰ μὲ τὸν πατέρα του ὁ Δίας εἶχε ἀνοίξη πιὰ λογαριασμούς.

Μὰ γι' αὐτοὺς θὰ τὰ ποῦμε ἄλλη μέρα. Ξεκουρασθῆτε τώρα· ἀρκετὰ κουρασθήκατε τὶς τελευταῖες ἡμέρες μὲ τὰ μαθήματα.

Α. Κ. Μ.

Η ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΑΠΟΥ

(Σκίτσο Κων. Τσουκαλή)

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

Ο ΨΑΡΑΣ ΠΟΥ ΨΑΡΕΥΕ ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Μιὰ φορὰ ἕνας ψαρᾶς ψάρευε στὸ ποτάμι. Ἦταν στενὸ τὸ ποτάμι, κι' αὐτὸς ψάρευε μὲ περίεργο τρόπο: ἔρριχνε ἕνα δίχτυ ποὺ ἔπιανε ὅλο τὸ ρέμα ἀπὸ τὴ μιὰ στὴν ἄλλη ὄχθη. Ἔπειτα ἔδενε μὲ τὸ σκοινὶ μιὰ πέτρα καὶ χτυποῦσε τὰ νερὰ γιὰ νὰ πέσουν στὸ δίχτυ τὰ ψάρια ποὺ ἔφευγαν τρομαγμένα.

Κάποιος ἀπὸ κείνους ποὺ εἶχαν σπίτι κοντὰ στὴν ἀκροποταμιά, τοῦ παραπονέθηκε πὼς μ' αὐτὸ ποὺ κάνει θολώνει τὰ νερὰ κι' οἱ ἄνθρωποι δὲν θάχουν καθαρὸ νερὸ νὰ πιοῦν.

— Λυποῦμαι, ἀποκρίθηκε ὁ ψαρᾶς, μὰ τί θέλεις νὰ γίνῃ; Ἐγὼ μόνο σὲ τέτοια θολὰ νερὰ μπορῶ νὰ ψαρεύω!

Τὸ ἴδιο καὶ στὶς πολιτεῖες οἱ δημαγωγοί: σπέρνουν ἀνάμεσα στοὺς πολίτες τὴν διχόνοια κι' ἀναστατώνουν τὴν πατρίδα τους γιὰ νὰ κάνουν τὴ δουλείτσα τους αὐτοί.

Η ΑΛΚΥΟΝΑ

Ἡ ἀλκυόνα — τὸ ψαροπούλι — εἶναι ἕνα χαριτωμένο πουλὶ ποὺ ζῇ κοντὰ στὴ θάλασσα. Λένε πὼς φοβᾶται τόσο τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ χτίζει τὴ φωλιά της στ' ἄγρια βράχια τῆς ἀκρογιαλιᾶς, γιὰ νὰ φυλάξῃ τ' αὐγά της ἀπὸ τὴ λαιμαργία τους.

Κάποτε λοιπὸν πῆγε κι' ἔχτισε τὴ φωλιά της σὲ μιὰ ὄρθια πέτρα ποὺ τὴν ἔβρεχε ἡ θάλασσα.

Μιὰ μέρα ποὺ πῆγε μέσα στὴ στεριὰ γιὰ τροφή, σηκώθηκε θαλασσοταραχή, τὸ κῦμα θέριεψε, ὑψώθηκε ὡς τὴν κορφὴ τῆς πέτρας, καὶ τὰ μικρὰ τῆς ἀλκυόνας πνίγηκαν.

Ὅταν τὸ δύστυχο πουλὶ γύρισε καὶ εἶδε τὸ κακὸ ποὺ εἶχε πάθει, ἄρχισε νὰ θρηνῇ.

— Δυστυχία μου! ἔλεγε. Πίστευα πὼς τὸ κακὸ θὰ μούρχονταν ἀπὸ τὴ στεριά, κι' ἀπὸ αὐτὴν φυλαγόμουν. Καὶ νὰ ποὺ βρῆκα τὴ συμφορὰ ἀπὸ τὴ θάλασσα!

Ὁ ἄνθρωπος, δὲν πρέπει νὰ ζῇ μέσα σὲ ἀτελείωτο φόβο. Τὶς περισσότερες φορὲς δὲν τὸν βρίσκουν οἱ δυστυχίες ποὺ φοβᾶται, μόνο ἔχει νὰ ὑποφέρῃ γιὰ ἄλλες, ποὺ οὔτε τὶς ὑποψιάζονταν.

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΥΚΟΣ

Ἕνας σκύλος μιὰ φορὰ κοιμόταν ἔξω ἀπὸ ἕνα ἐξοχικὸ σπίτι. Ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ ροχάλιζε τοῦ καλοῦ καιροῦ, τοῦ ρίχτηκε ἕνας λύκος ὡς ἐκεῖ πάνω, καὶ ἤθελε νὰ τὸν φάῃ.

Ὁ σκύλος ἦταν μικρὸς στὸ μπόϊ ἀλλὰ πονηρός.

— Λύκε μου, λέει στὸ θηρίο, τί θὰ καταλάβῃς νὰ μὲ φᾶς τώρα; Εἶμαι δὲν εἶμαι ὅλος δυὸ μπουκιές! Περίμενε τὸν γάμο ποὺ εἶναι νὰ γίνῃ σπίτι μας ὁπόταν θὰ καλοφάω καὶ θὰ παχύνω, καὶ θὰ δῇς τί μεζὲς θὰ σοῦ γίνω!

Ὁ λύκος κοντοστάθηκε.

—Ἔτσι λὲς βρὲ σκύλε;

—Ἔτσι λέω λύκε μου!

— Λοιπὸν σ' ἀφήνω! Κοίτα μόνο νὰ φᾶς καλὰ καὶ νὰ παχύνῃς! Ἀκοῦς;

—Ἀκούω! Ἀκούω ἀφέντη λύκε!

Ἔφυγε ὁ λύκος, κι' ὕστερα ἀπὸ κάμποσες μέρες ξαναγύρισε. Ψάχνει νὰ βρῇ τὸν σκύλο, μὰ ὁ σκύλος κοιμόταν ψηλά, στὸ λιακωτὸ τοῦ σπιτιοῦ.

— Κατέβα σκύλε νὰ σὲ φάω! τοῦ λέει.

— Ναὶ ποὺ θὰ κατέβω! λέει ὁ σκύλος.

— Τί! Ξεχνᾶς τὴ συμφωνία ποὺ κάναμε;

— Λύκε μου, λέει τότε ὁ πονηρὸς σκύλος, ἀκριβῶς γιατὶ δὲν τὴν ξεχνάω, σοῦ λέω πὼς ἂν καμμιὰ φορὰ μὲ δῇς νὰ κοιμᾶμαι ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, μὴ περιμένῃς γάμο, μόνο τὸ καλὸ ποὺ σοῦ θέλω φάγε με ἀμέσως. Γιατὶ... δὲν θὰ μὲ ξαναδῇς!

Ὁ φρόνιμος ὅταν γλυτώσῃ ἀπὸ ἕναν κίνδυνο, φυλάγεται, καὶ δὲν παθαίνει τὰ ἴδια.

Η ΣΚΥΛΑ ΜΕ ΤΟ ΚΡΕΑΣ

Μιὰ σκύλα εἶχε κλέψει ἕνα κομμάτι κρέας. Ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ ἔτρεχε μὲ τὸν μεζὲ στὸ στόμα, βρέθηκε σ' ἕνα ποτάμι, κι' εἶδε τὸ ἀντιφέγγισμά της στὰ νερά. Τῆς φάνηκε λοιπὸν πὼς εἶδε ἄλλη σκύλα, ποὺ κρατοῦσε ἄλλο κομμάτι, μεγαλύτερο. Ἄφησε λοιπὸν τὸ δικό της ποὺ κρατοῦσε, γιὰ ν' ἀρπάξῃ τὸ κρέας τῆς ἄλλης. Φυσικὰ τόχασε γιατὶ τὸ πῆρε τὸ ποτάμι.

Ὁποιανοῦ δὲν τοῦ ἀρκεῖ αὐτὸ ποὺ ἔχει μόνο ὅλο καὶ ζηλεύει αὐτὰ ποὺ ἔχουν οἱ ἄλλοι, στὸ τέλος χάνει τὸ ἔχει του, καὶ τοῦ μένει μονάχα ἡ πλεονεξία.

◆

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ὁ δάσκαλος: Καλὸ Πάσχα, παιδιά.

Οἱ μαθηταί: Ἐπίσης κύριε.

— Καὶ καλὰ μυαλά, συμπληρώνει χαμογελῶντας ὁ δάσκαλος.

Καὶ οἱ μαθηταὶ ποὺ εἶχαν πάρει φόρα:

—Ἐπίσης κύριε.

Κ. ΠΑΣΒΕΝΤΗΣ

* * *

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΟΝ

Ὁ Νῖκος ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸ θέατρο.

— Σοῦ ἄρεσε Νῖκο τὸ ἔργο ρωτᾶ ὁ μπαμπᾶς του.

—Ὄχι, ἄλλωστε δὲν τὸ εἶδα ὅλο.

— Γιατί;

— Διάβασα στὸ πρόγραμμα πὼς ἡ δεύτερη πράξη γίνεται μετὰ 24 ὧρες καὶ βαρέθηκα νὰ περιμένω.

ΣΩΤΗΡΗΣ Π. ΚΑΡΛΗΣ
Πύλος (Ναυαρῖνον)

τη τοῦ ἐξωφύλλου μας

Ὁ Περσεὺς

Τὸν καιρὸ ποὺ βασίλευε στὸ Ἄργος ὁ Βασιλέας Ἀκρίσιος, κάποιος μάντης τοῦ εἶπε πὼς θὰ τὸν σκότωνε ὁ γιὸς τῆς κόρης του Δανάης.

Ἡ Δανάη ἦταν ἀρραβωνιασμένη μὲ τὸν ἴδιο τὸν πατέρα τῶν θεῶν, τὸν Δία. Ὁ πατέρας της ὅμως, ἀπὸ φόβο μὴν ἀληθέψῃ ἡ προφητεία ἂν παντρευόταν ἡ Δανάη κι' ἀποκτοῦσε γιό, τὴν φυλάκησε σ' ἕνα ὑπόγειο μὲ χάλκινους τοίχους.

Ὁ Δίας ὅμως μεταμορφώθηκε σὲ χρυσὴ βροχή, κι' ἔτσι μπῆκε ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς φυλακῆς καὶ τὴν ἐλευθέρωσε.

Ἔτσι πῆρε τὴν Δανάη γυναίκα, καὶ μὲ τὸν καιρὸ ἀπόχτησαν ἕνα γιὸ ποὺ τὸν ὀνόμασαν Περσέα.

Ὁ Ἀκρίτιος σὰν ἔμαθε ὅλ' αὐτά, ἔπιασε τὴν κόρη του τὴν Δανάη καὶ τὸν ἐγγονό του τὸν Περσέα ποὺ ἦταν μωρὸ ἀκόμη, τοὺς ἔκλεισε σὲ μιὰ κασέλα καὶ τοὺς ἔρριξε στὴν θάλασσα. Τὰ κύματα πῆγαν τὴν κασέλα στὸ νησὶ Σέριφο, ὅπου ὁ Βασιλιάς της ὁ Πολυδεύκτης, τοὺς δέχτηκε μὲ τιμές.

Ἐκεῖ, μητέρα καὶ γιὸς ἔζησαν πολὺ εὐτυχισμένοι, ὡς ποὺ μεγάλωσε ὁ Περσέας κι' ἔγινε παλληκάρι. Ὁ Πολυδέκτης ὅμως εἶχε βάλει στὸ νοῦ του νὰ παντρευτῇ τὴν Δανάη. Καὶ γιὰ νὰ ξεφορτωθῇ τὸν Περσέα, τοῦ ζήτησε νὰ πάῃ νὰ τοῦ φέρῃ τὸ κεφάλι τῆς Μέδουσας. Ἦταν δὲ ἡ Μέδουσα μιὰ Γοργόνα ἀπαίσια μὲ πρόσωπο φριχτὸ καὶ ἀντὶ γιὰ μαλλιά, εἶχε ἕνα πλῆθος ὀχιές.

Κι' ὅποιος τὴν κοίταζε μαρμάρωνε.

Ὁ Περσέας ὡστόσο, εἶχε βοηθοὺς τὸν θεὸ Ἑρμῆ καὶ τὴν θεὰ Ἀθηνᾶ. Αὐτοὶ τὸν συμβούλεψαν νὰ πάῃ στὶς τρεῖς Γριές, γιὰ νὰ τοῦ δώσουν κάτι πράγματα μαγικά, ποὺ χωρὶς αὐτὰ δὲ θὰ μποροῦσε νὰ σκοτώσῃ τὴν Μέδουσα.

Αὐτὲς οἱ τρεῖς Γριές, λέγονταν Πεφρηδώ, Ἑνυὼ καὶ Δεινώ. Ἦταν ἀδερφὲς μὲ τὶς Γοργόνες, κι' εἶχαν γεννηθῆ γριὲς καὶ μὲ κάτασπρα μαλλιά. Εἶχαν μόνον ἕνα μάτι, καὶ γιὰ τὶς τρεῖς, καὶ μόνον ἕνα δόντι, καὶ τὰ δανείζονταν ἡ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Ὁ Περσέας λοιπὸν δασκαλεμένους ἀπὸ τοὺς θεούς, τοὺς ἔκλεψε τὸ μοναδικό τους μάτι καὶ τὸ δόντι τους. Καὶ γιὰ νὰ τοὺς τὰ δώσῃ πίσω, τοὺς ζήτησε τρία πράγματα: Νὰ τοῦ δώσουν τὰ φτερωτὰ πέδιλα, ἕνα μαγικὸ δισάκι, καὶ τὴν περικεφαλαία τοῦ Πλούτωνα ποὺ ὅποιος τὴν φοροῦσε γινόταν ἀθέατος γιὰ τοὺς ἄλλους. Ὁ Ἑρμῆς τοῦ ἔδωσε ἀκόμη μιὰ ἅρπα, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἕναν μαγικὸ καθρέφτη.

Πετῶντας ὁ Περσέας μὲ τὰ φτερωτὰ πέδιλα, ἔφτασε πέρ' ἀπὸ τὸν Ὠκεανό, στὴν χώρα ποὺ τὴν λένε Ταρτησσό, κι' ὅπου ζοῦσαν οἱ τρεῖς γοργόνες: ἡ Σθενώ, ἡ Εὐρυάλη καὶ ἡ Μέδουσα. Αὐτὰ τὰ τέρατα, ἐκτὸς ποὺ γιὰ μαλλιὰ εἶχαν φίδια, ἦταν ὁλόκληρες σκεπασμένες ἀπὸ λέπια σὰν τὶς σαῦρες, εἶχαν δόντια μεγάλα καὶ σουβλερὰ σὰν τοῦ ἀγριόχοιρου, χέρια χάλκινα καὶ φτερὰ χρυσά.

Ὅταν ὁ Περσέας τὶς ἐπλησίασε ἀόρατος γιατὶ φοροῦσε τὴν περικεφαλαία τοῦ Πλούτωνα, τὶς βρῆκε νὰ κοιμῶνται.

Δὲν τὶς ἐκοίταξε ἀπ' εὐθείας, γιατὶ θὰ μαρμαρώνονταν. Μόνον εἶδε τὸ ἀντικαθρέφτισμά τους στὸν καθρέφτη του. Κι' ὅταν ξεχώρισε τὴν Μέδουσα, ζύγωσε καὶ τῆς ἔκοψε τὸ κεφάλι. Τόρριξε μέσα στὸ δισάκι του ἐνῶ τὰ φίδια σφύριζαν, κι' ἔφυγε πετῶντας ἐνῶ τὸν κυνηγοῦσαν οἱ ἄλλες δυὸ γοργόνες. Ἀπὸ τὸ αἷμα ποὺ ἔπεσε στὸ χῶμα ὅταν ἔκοψε τὸ κεφάλι τῆς Μέδουσας, ξεπετάχτηκαν ὀχιὲς ποὺ ἔδωσαν θανατικὸ στὴν γύρω χώρα. Ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς Μέδουσας, ξεπήδησε κι' ὁ Πήγασος, τὸ φτερωτὸ ἄλογο.

Ἀπὸ κεῖ, μὲ τὸ κεφάλι τῆς Μέδουσας πάντα στὸ δισάκι του, ὁ Περσέας πῆγε στὴν Αἰθιοπία, ὅπου τὸν περίμενε μιὰ καινούργια, ἀναπάντεχη περιπέτεια.

Ἀλλὰ γι' αὐτὴν στὸ ἐρχόμενο.

Ἡ θειὰ ΕΙΡΗΝΗ

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει γιὰ τὶς προσωπικὲς ἐλευθερίες τῶν Ἑλλήνων

— Παπού, εἶπε ὁ Θάνος, ἀνυπομονῶ νὰ μοῦ πῆς πιὸ πολλὰ γιὰ τὶς προσωπικὲς ἐλευθερίες τῶν Ἑλλήνων, ὅπως τὶς γράφει τὸ νέο μας Σύνταγμα!

— Βλέπω πὼς τὸ ζήτημα αὐτὸ σὲ ἐνδιαφέρει.

— Καὶ πολὺ μάλιστα! Μ' ἀρέση νὰ ξέρω τὶ δικαιώματα θὰ ἔχω μεθαύριο, ὅταν μεγαλώσω σὰν πολίτης τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους!

— Αὐτὸ εἶναι σωστό! Πρέπει νὰ θυμᾶσαι μόνο πάντα αὐτὸ ποὺ τόσες φορὲς σοῦ ἔχω πῆ: πὼς αὐτὲς τὶς ἐλευθερίες κι' αὐτὰ τὰ δικαιώματα, τὰ ἀποκτοῦν οἱ λαοὶ ποὺ ἔχουν πρῶτα συναίσθηση ἀπὸ τὰ χρέη τους, ἀπὸ τὶς ὑποχρεώσεις δηλαδὴ καὶ τὰ καθήκοντά τους. Γιατὶ οἱ ἐλευθερίες καὶ τὰ δικαιώματα, γεννοῦν κι' ἀνάλογες ὑποχρεώσεις. Σ' ἕνα σύγχρονο πολιτισμένο κράτος, χρέη καὶ δικαιώματα, ἰσορροποῦνται.

— Τί σημαίνει ἰσορροποῦνται παποῦ;

— Νά! Φαντάσου μιὰ καλὴ ζυγαριά. Στὸ ἕνα μέρος εἶναι τὰ δικαιώματα. Στὸ ἄλλο οἱ ὑποχρεώσεις. Καὶ ζυγίζουν ἀκριβῶς τὸ ἴδιο. Τόσα δικαιώματα, τόσες ὑποχρεώσεις! Αὐτὸ σημαίνει ἰσορροποῦνται. Πάνω ἀπ' ὅλα ὅμως, ὑπάρχει τὸ συμφέρον τοῦ κράτους. Ὅταν τὸ συμφέρον τοῦ κράτους τὸ ἐπιβάλει, οἱ πολῖτες θυσιάζουν τὰ δικαιώματά τους γιὰ τὸ καλὸ τοῦ συνόλου... Πρῶτα τὸ ἔθνος, τὸ κράτος, ἡ πατρίδα, κι' ὕστερα ὁ πολίτης, ὁ κάτοικος τῆς χώρας. Στὰ κράτη ποὺ οἱ ἄνθρωποι νομίζουν πὼς πρέπει νὰ ἔχουν περισσότερα δικαιώματα ἀπὸ τὴν πολιτεία, λέμε πὼς ἐπικρατεῖ ἀναρχία. Καὶ στὰ κράτη ὅπου ἡ πολιτεία δὲν ἀναγνωρίζει κανένα δικαίωμα στὸν πολίτη, λέμε πὼς τὸ καθεστώς, τὸ πολίτευμα εἶναι ὁλοκληρωτικό. Καὶ τὰ δύο ὅπως εἴπαμε εἶναι ἄσχημα. Τὸ ἰδεῶδες πολίτευμα, εἶναι τὸ δικό μας. Καὶ ξέρεις ποῦθε μᾶς ἔρχεται; Ὄχι δηλαδὴ μόνο σ' ἐμᾶς, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλον τὸν σύγχρονο πολιτισμένο κόσμο. Ἀπὸ τὴν ἀρχαία Ἀθήνα! Μάλιστα! Καμμιὰ ἄλλη φορά, θὰ σοῦ ἐξηγήσω πόσα θαυμάσια πράγματα ἔχει πάρει ἀπὸ τοὺς προγόνους μας ὁ κόσμος, ἀκόμη καὶ στὸ ζήτημα τῶν νόμων τῆς πολιτείας. Ἂς εἶναι ὅμως. Ἂς ξαναγυρίσωμε στὸ θέμα μας. Σοῦ εἶχα μιλήση τὶς προάλλες γιὰ τὸ ἄρθρο 4 τοῦ Νέου Συντάγματος ποὺ λέει γιὰ τὴν προσωπικὴ ἐλευθερία. Δὲν σοῦ τελείωσα ὅμως ὅλα ὅσα λέει τὸ ἄρθρο 3. Αὐτὸ ὁρίζει ἀκόμη πὼς στὶς «δημόσιες λειτουργίες» — δηλαδὴ σὲ ὅλα τὰ δημόσια ἀξιώματα ποὺ οἱ πολῖτες διορίζονται καὶ πληρώνονται ἀπὸ τὸ κράτος, μόνον πολῖτες ἕλληνες εἶναι δεκτοί. Κι' ἐξηγεῖ παρακάτω τὸ Σύνταγμα μας, πὼς πολῖτες ἕλληνες εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἀπέκτησαν τὰ προσόντα τοῦ πολίτη σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τοῦ κράτους.

— Ποιὰ εἶναι αὐτὰ τὰ προσόντα, παπού;

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ ξέρης. Ἀλλὰ ἀφοῦ θέλεις νὰ μάθης, πολῖτες ἕλληνες εἶναι πρῶτα πρῶτα ἐκεῖνοι ποὺ γεννήθηκαν ἀπὸ γονεῖς ἕλληνες καὶ ζοῦν ἐδῶ. Κι' ἐκεῖνοι ποὺ εἶναι ξένοι, ἀλλὰ εἶναι χρόνια ἐγκατεστημένοι στὴν Ἑλλάδα, πολέμησαν στὸν στρατό μας, καὶ θέλουν νὰ γίνουν Ἕλληνες πολῖτες. Κι' ἄλλες κατηγορίες, ποὺ ὁρίζει ὁ νόμος. Καθὼς βλέπεις, τὸ Σύνταγμα ἀφήνει στὸ νόμο νὰ ὡρίση ποιοὶ εἶναι πολῖτες Ἕλληνες. Παρακάτω τὸ ἴδιο ἄρθρο λέει πὼς σὲ «πολῖτες Ἕλληνες, τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται».

Αὐτὸ σημαίνει πὼς στὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχουν τιτλοῦχοι: Βαρῶνοι, κόντηδες, λόρδοι κ.τ.λ.π. ποὺ εἶναι σὲ ἄλλα κράτη.

Τέλος τὸ ἄρθρο 3 τελειώνει ἔτσι: «Πᾶς Ἕλλην δυνάμενος φέρειν ὅπλα, ὑποχρεοῦται νὰ συντελῆ εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἄμυναν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων». Μοῦ φαίνεται πὼς αὐτὸ δὲν χρειάζεται καμμιὰ ἐξήγηση. Εἶναι ἡ βασική, ἡ μεγαλύτερη ὑποχρέωση τῶν πολιτῶν...

— Σωστά! εἶπε ὁ Θάνος. Μ' ἀρέσει ποὺ εἶναι γραμμένο σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα ἄρθρα τοῦ Συντάγματος. Ὡστόσο παποὺ ξεχάσαμε τὶς ἄλλες ἐλευθερίες τῶν Ἑλλήνων. Κι' ἐγὼ θέλω νὰ τὶς ξέρω ὅλες!

— Σοῦ τὸ ἔχω ἄλλωστε ὑποσχεθῆ. Λοιπὸν τὸ ἄρθρο 12, γράφει «Ἡ κατοικία ἑκάστου εἶναι ἄσυλο. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται, εἰ μὴ ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει». Τὸ Σύνταγμά μας Θάνο μου, θέλει τὸν Ἕλληνα, ἀφέντη μὲς στὸ σπίτι του. Κανένας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μπῆ μὲ τὸ ἔτσι θέλω μὲς στὸ σπίτι του. Κανένας! Μήτε κὰν οἱ κρατικὲς Ἀρχές, ἡ ἀστυνομία καὶ οἱ ἄλλοι. Μόνον στὶς περιπτώσεις ποὺ ὁρίζει ὁ νόμος παραβιάζεται τὸ ἄσυλο ποὺ εἶναι τὸ σπίτι. Καὶ πότε ὁρίζει ὁ νόμος; Ὅταν ὑπάρχη ὑποψία πὼς ὁ κύριος ἢ κάποιος ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ σπιτιοῦ εἶναι κακοποιός, πὼς ἔκανε κάποια κακὴ πράξη. Ὁ νόμος ἐξηγεῖ καταλεπτῶς πόσο μεγάλες καὶ βάσιμες πρέπει νὰ εἶναι οἱ ὑποψίες, γιὰ νὰ μπῆ κάποιος στὸ σπίτι τοῦ ἄλλου.

— Τὸ ἔχω διαβάσει σ' ενα ἀνάγνωσμα! εἶπε ὁ Θάνος. Ἡ ἀστυνομία χτυποῦσε στὴν πόρτα, καὶ κάποιος ἔλεγε «Ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου, ἀνοίξτε!»

— Βλέπεις; «Ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου!» Δηλαδή: «Ἀνοίξτε, γιατὶ ὑπάρχει κάποιος νόμος ποὺ μᾶς δίνει τὸ δικαίωμα νὰ μποῦμε!» Καὶ προχωροῦμε: Τὸ ἄρθρο 20 γράφει «Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον ἀνταποκρίσεως, εἶναι ἀπολύτως ἀπαραβίαστον». Δηλαδὴ κανείς, σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀνοίξη γράμμα Ἕλληνα πολίτη. Ἢ τηλεγράφημα. Ἢ νὰ παρακολουθήση κρυφὰ ἕνα τηλεφώνημα. Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἐλεύθεροι ν' ἀλληλογραφοῦν ὅπως θέλουν, κι' ἔχουν τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσουν κανεὶς νὰ μὴν τούς ἀνοίγη τὰ γράμματα. Εἶναι ἕνα δικαίωμα ποὺ τοὺς τὸ δίνει τὸ Σύνταγμά τους...

— Τὸ Σύνταγμά μας εἶναι ἀληθινὰ θαυμάσιο. Πραγματικὰ σύνταγμα ἐλευθέρων ἀνθρώπων! εἶπε μὲ θαυμασμὸ ὁ Θάνος.

— Τώρα ἄκουσε καὶ μερικὰ συμπληρωματικὰ δικαιώματα τῶν Ἑλλήνων! εἶπε ὁ παπούς. Ἄρθρο 10 «Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι ἡσύχως καὶ ἀόπλως. Μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύνανται ν' ἀπαγορευθῶσιν ἂν ὡς ἐκ τούτων ἐπίκειται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν». Αὐτὸ σημαίνει Θάνο μου, πὼς οἱ πολῖτες μποροῦν νὰ μαζεύωνται πολλοὶ μαζὶ καὶ νὰ συζητοῦν γιὰ ἕνα ζήτημα ποὺ τοὺς ἐνδιαφέρει. Βλέπεις ὅμως τί λέει τὸ Σύνταγμα: ἡσύχως καὶ ἀόπλως. Ἥσυχα, καὶ χωρὶς ὅπλα, σὰν πολιτισμένοι ἄνθρωποι δηλαδή. Ἂν ὅμως μερικοὶ κακοκέφαλοι παρακινήσουν τὸν κόσμο νὰ μαζευτῆ γιὰ νὰ κάνουν φασαρία, ταραχές, ἀνησυχία, τὸ Σύνταγμα δίνει κάθε δικαίωμα στὴν Ἀστυνομία νὰ μὴν ἐπιτρέψη νὰ γίνη κάτι τέτοιο, ἢ ὅταν γίνη, νὰ τοὺς διαλύση...

— Σωστά! Ἀλλοίμονο ἂν σ' ἕνα κράτος οἱ πολῖτες ξεσήκωναν χαλασμὸ Κυρίου στοὺς δρόμους γιὰ ψύλλου πήδημα! ἔκανε ὁ Θάνος.

— Σ' ἀρέσει βλέπω ἡ τάξη, Θάνο μου...

— Ναὶ παπού, τ' ὁμολογῶ. Ἔχω παρατηρήσει ἀπὸ τὸ σχολεῖο πὼς τὴν μεγαλύτερη φασαρία τὴν κάνουν οἱ ἀμελεῖς, οἱ στραβοκέφαλοι, κοντολογὶς οἱ χειρότεροι. Αὐτοὶ μονάχα δημιουργοῦν ζητήματα. Ἐμεῖς οἱ ἄλλοι, οἱ πιὸ καλοί, πάντα βρίσκομε τρόπο νὰ συνεννοηθοῦμε μεταξύ μας καὶ μὲ τοὺς δασκάλους μας!

— Καὶ ξέρεις Θάνο μου; Ὅτι γίνεται στὸ σχολεῖο, τὸ ἴδιο σχεδὸν γίνεται στὴν κοινότητα, στὸ κράτος! Γι' αὐτὸ ὅτι παρατήρησες σωστὰ ἐκεῖ, ἀληθεύει καὶ γιὰ τοὺς μεγάλους. Ἀκόμη σύμφωνα μὲ τὸ Σύνταγμα (ἄρθρο 11) οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ συνεταιρίζονται, «τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους».

— Αὐτὸ δὲν μ' ἐνδιαφέρει καὶ πολύ! εἶπε ὁ Θάνος.

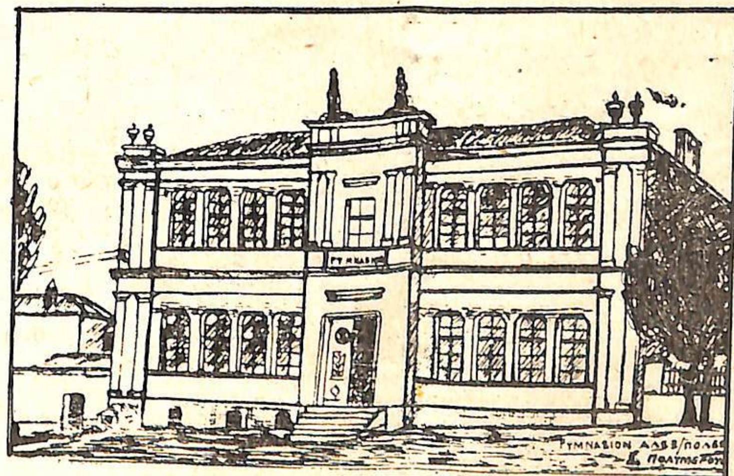
— Τὸ φαντάζομαι! χαμογέλασε ὁ παπούς. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει πὼς δὲν εἶναι καὶ σημαντικό... γιὰ ἐκείνους ποὺ τοὺς ἐνδιαφέρει! Εἶναι πολλὰ — πάμπολλα — ποὺ δὲν σ' ἐνδιαφέρουν τώρα, ἀλλὰ ποὺ θὰ σ' ἐνδιαφέρουν ἐξαιρετικὰ ἀργότερα, ὅταν θὰ μεγαλώσης!

— Ὅσα ὅμως μοῦ λὲς παπού, μ' ἐνδιαφέρουν ἐξαιρετικά. Θὰ μοῦ πῆς κι' ἄλλα;

— Ὄρεξη μονάχα νάχης νὰ τ' ἀκοῦς!

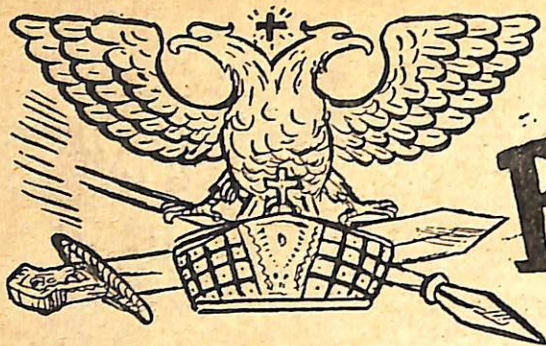
— Αὐτὸ παποὺ στὸ ὑπόσχομαι ὁλόψυχα! ἔκανε ὁ Θάνος.

Μαρίνα Κ.

ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

(Σκίτσο Σ. Πολυμερούδη)

Τόν καιρό του ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

38ον.

Ἀπὸ τότε, τυλιγμένη πάντα στῆς χηρείας τὸ μελιντζανὶ πέπλο, ἀπὸ τὸ σπίτι της δὲ βγῆκε. Παραδομένη στὰ τέσσερά της παιδιά, δὲ δέχουνταν κανένα, οὔτε πατοῦσε στὴν Αὐλή.

Μιὰ μέρα, στὸ τέλος ἐκείνου τοῦ καλοκαιριοῦ, ἡ Θεσσαλονίκη ὅλη στολίστηκε, ὁ λαὸς ὅλος φόρεσε τὰ ἑορτάσιμά του ροῦχα, καὶ τὸ σούρουπο τῆς γενικῆς χαρᾶς ἔφθασε ὡς τὴν πολυπικραμένη χήρα.

Ὁ Αὐτοκράτορας ἐπέστρεφε.

Ἔξαφνα ὁ βαρὺς σιδερένιος κόπανος τῆς ἐξώπορτας χτύπησε δυνατά, καὶ φωνὲς ἀκούστηκαν ἀντρίκειες.

Τρεχάτοι ἔφθασαν οἱ δοῦλοι, τὰ μάτια τους γουρλωμένα, ζαλισμένοι ἀπὸ τὴν ἀπίστευτη εἴδηση ποὺ ἔφερναν τῆς κυρᾶς τους.

Ὁ Αὐτοκράτορας εἶχε ἔλθει ὁ ἴδιος!

Ὄρθια, μὲ τὸ πρόσωπο μαρμαρωμένο στὴ βουβή της λύπη, ἡ Εὐδοξία περίμενε, τὰ μάτια στυλωμένα στὴν πόρτα.

Ὁ Αὐτοκράτορας μπῆκε μέσα, τυλιγμένος στὸ στρατιωτικό του μανδύα, χωρὶς κανένα σημάδι ἢ στολίδι τῆς βασιλείας, σὰν ἄνθρωπος μονάχα ποὺ ἔχει καρδιὰ καὶ ποὺ ἔρχεται νὰ παρηγορήσει φίλη θλιμμένη.

Ἡ Εὐδοξία θέλησε νὰ προσκυνήσει. Μὰ ὁ Αὐτοκράτορας τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴ σήκωσε. Καὶ βλέποντας τὶς προσπάθειές της νὰ βαστάξει τὰ δάκρυα:

— Κλάψε, τῆς εἶπε, παιδί μου. Κλαῖς παλλικάρι. Ἐγύρισε ἀντίπαλός μου, μὰ ἦταν ἥρωας!

Ὁ Βασίλειος ἦταν βέβαια ἀμείλικτος. Εἶχε ὅμως μεγάλη κι εὐγενικὴ ψυχή.

Μιὰ παρηγοριὰ τῆς ἔφερνε ὁ Βασιλέας, παρηγοριὰ ποὺ δὲν τὴν ἤλπιζε πιὰ στὴ δυστυχία της. Ὁ ἀδελφός της ζοῦσε, ὁ ἀδελφός της ἐπέστρεφε.

Τώοντι, λίγες μέρες ἀργότερα, παρουσιάστηκε στὸ σπίτι της.

Τὸν ἀνεγνώρισε εὐθύς. Ὁ Μιχαὴλ εἶχε διατηρήσει τὰ μεγάλα γαλανὰ μάτια τῶν παιδικῶν του χρόνων καὶ τὰ ξανθὰ μαλλιὰ ποὺ ἔπεφταν σγουρὰ στοὺς ὤμους του.

Τίποτε ὅμως ἄλλο νεανικὸ δὲν εἶχε διατηρήσει ἡ ὄψη του. Νὰ ἦταν ἀλήθεια μόνο εἰκοστριῶν χρόνων ὁ ἄντρας αὐτός;

Ἀγκαλιασμένο τὸν κρατοῦσε ἡ μεγάλη ἀδελφὴ ἀντίκρυ στὸ παράθυρο, γιὰ νὰ τὸν δεῖ καλύτερα, καὶ τὰ δάκρυά της ἔπεφταν γοργὰ γιὰ τὴ δική του τὴ ζωὴ ποὺ τὴ μάντευε δυστυχισμένη ὅσο καὶ τὴ δική της.

Τὸ βράδυ, καθισμένοι καὶ οἱ δυὸ κοντὰ στὸ μεγάλο ἀναμμένο τζάκι ὅπου ἔτριζαν στὶς φλόγες τὰ ξερὰ ξύλα, ἐνῷ ἔξω καὶ στὸ φαρδὺ καπνοδόχο σφύριζε ὁ κρύος φθινοπωριάτικος ἄνεμος, ἡ Εὐδοξία ἄκουσε τὴν ἱστορία ὅλη τοῦ ἀδελφοῦ της ποὺ τόσα χρόνια τὸν εἶχε γιὰ χαμένο.

Ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς παιδικῆς του ζωῆς, μαζὶ μὲ τὸ φίλο του, τὶς ἔμαθε, ὡς τότε ποὺ μεγάλωσαν, καὶ μυστικά, στὸ Τάγμα τῶν Κατασκόπων, ὑπηρετοῦσαν τὸ Βασιλέα τους. Μὰ ὅταν ἔφθασε ὁ Μιχαὴλ στὸ συναπάντημα μὲ τὴν κόρη ποὺ τὴ νόμιζε βουβή, καὶ ποὺ δὲν ἦταν ἄλλη παρὰ ἡ κόρη τοῦ ἑται-

Τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὴ φίλησε...

ριάρχη Ἀλεξίου Ἀργηροῦ, ἡ Εὐδοξία ἔνιωσε εὐθύς, μὲ τὴ γυναίκεια της λεπτότητα, πὼς ἐκεῖ βρίσκουνταν ἡ αἰτία τῆς λύπης ποὺ τὸν εἶχε κάνει, ἀπὸ νέο εἰκοσιτριῶν χρόνων, νὰ φαίνεται σαραντάρης.

Ὅταν ἔμαθε πὼς ἡ Ἀλεξία βρίσκουνταν στὸ παλάτι μὲ τὸν Αὐτοκράτορα, ποὺ σὰν κόρη του τὴν ἀγαποῦσε, θέλησε νὰ τὴ δεῖ.

Ἀπὸ τὴν πρώτη ὥρα, ἡ χλωμὴ μαυρομάτα μὲ τὴ λυγερὴ κορμοστασιὰ καὶ τὴ λαφιασμένη ἔκφραση, ποὺ ἀπὸ μικρὸ παιδὶ τῆς εἶχε μείνει στὸ βλέμμα, τῆς πῆρε τὴν καρδιά. Καὶ σὰν ἀδελφὴ τὴν ἀγάπησε. Σὲ λίγο, ἂν καὶ εἶχαν τόση διαφορὰ στὴν ἡλικία, ἔγιναν ἀχώριστες φίλες.

Καὶ ὅταν, τὴν ἀκόλουθη ἄνοιξη τοῦ 1016, ξεκίνησε πάλι ὁ Αὐτοκράτορας γιὰ τὴν ἐκστρατεία τῶν Μογλενῶν, ἡ Ἀλεξία ἄφησε τὸ παλάτι κι ἔμεινε πιὰ στὸ σπίτι τῆς Εὐδοξίας.

Ἐκεῖ τὴν ξανάβρισκε ὁ Μιχαὴλ σὲ κάθε γυρισμό του.

Λίγο - λίγο ἡ Ἀλεξία εἶχε ἀνοίξει τὴν καρδιά της στὴ φίλη της. Ὁ Μιχαὴλ ὅμως ποτέ. Οὔτε τὸν ρώτησε ποτὲ τίποτα ἡ ἀδελφή του.

Μὰ βλέποντας τώρα τὴν Ἀλεξία σκυμμένη πάλι στὸ κέντημά της, τῆς ἦλθε ζωηρὸς πόθος νὰ δεῖ λίγη χαρὰ γύρω της, νὰ δεῖ στὴ ζωὴ τοῦ ἀδελφοῦ της τὸ χαμόγελο ποὺ ἀπὸ τὴ δική της τὴ ζωὴ τόσο νωρὶς εἶχε σβήσει...

—Ἀλεξία... μουρμούρισε, ἀκόμα ἐλπίζεις καὶ περιμένεις;

Ἡ κόρη δὲν ἀποκρίθηκε. Ἀργὰ - ἀργὰ περνοῦσε καὶ ξαναπερνοῦσε τὴ βελόνα της στὸ μεταξωτὸ ὕφασμα.

— Δὲν ἤθελα νὰ σὲ πονέσω, παιδί μου, εἶπε ἡ ἀρχόντισσα, μὰ σπαράζεται ἡ καρδιά μου κάθε φορὰ ποὺ τὸν βλέπω!...

Ἡ κόρη σήκωσε τὰ μάτια της ρωτήματα γεμάτα.

— Ποιόν, Εὐδοξία;

Στὸ κουρασμένο πρόσωπο τῆς χήρας, ὅπου οἱ συλλογὲς καὶ τὰ δάκρυα εἶχαν χαράξει πρόωρες ρυτίδες, βαθιὰ συγκίνηση εἶχε χυθεῖ.

Ἡ Ἀλεξία πῆρε μὲ ἀγάπη τὸ χέρι της.

— Ποιὸς σοῦ σπαράζει τὴν καρδιά; ἐπανέλαβε.

—Ὁ Μιχαήλ, μουρμούρισε ἡ ἀρχόντισσα.

Συλλογισμένη χάϊδευε ἡ Ἀλεξία τὸ χέρι τῆς φίλης της, ὅπου μόνο στολίδι γυάλιζε τὸ δαχτυλίδι τοῦ γάμου της.

—Ἔχεις δίκαιο, εἶπε μὲ συμπάθεια, καὶ νοιώθω πόσο σὲ πονεῖ ἡ ἀπουσία τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ τί μοναξιὰ σοῦ ἀφήνει κάθε φορὰ ποὺ φεύγει... Τὸ νοιώθω ἀπὸ τὴ μοναξιὰ ποὺ μοῦ ἀφήνει κι ἐκεῖνα. Μόνο ποὺ ἐγὼ τὸν ἀκολουθῶ παντοῦ μὲ τὴ σκέψη, καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς στὸ τέλος... Ἐνῷ ἐσύ...

— Δὲ σκέπτομαι ἐμένα ὅταν σοῦ μιλῶ ἔτσι, χρυσή μου. Ἐγώ, ξέρεις, ἔχω τὰ παιδιά μου, ποὺ γιὰ κεῖνα ζῶ.... Μὰ σκέπτομαι κεῖνον. Δὲν παρατήρησες πὼς ὕστερα ἀπὸ κάθε ταξίδι του... μπορῶ νὰ πῶ καὶ ὕστερα ἀπὸ κάθε διαμονή του ἐδῶ, ὁ Μιχαὴλ εἶναι ἀκόμα πιὸ λυπημέ-

νος, ἀκόμα πιὸ γερασμένος παρὰ πρωτύτερα;

— Δὲν τὸν στέλνω ἐγώ, Εὐδοξία, μουρμούρισε ἡ κόρη.

Ἡ Εὐδοξία τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὴ φίλησε.

— Δὲ σοῦ τὸ κατηγορῶ, καϋμένο μου, μὴν τὸ νομίσεις ποτὲ αὐτό! ἀναφώνησε.

Ἡ Ἀλεξία ἔπεσε στὰ γόνατα κι ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της στὴν ποδιὰ τῆς φίλης της.

—Ἂν τὸν εἶχες δεῖ τότε, ξέσπασε ἀνάμεσα στὰ κλάμματα, ἂν τὸν εἶχες δεῖ σὰν ἀνακάλυψε πὼς ὁ Κωνσταντῖνος εἶχε φύγει! Ἐνόμιζα πὼς θὰ τρελαθεῖ, φοβήθηκα πὼς θὰ σκοτωθεῖ! Ἐκεῖνος ὁ ἄρρωστος ἄνθρωπος, ποὺ ὡς ἐκείνη τὴν ὥρα οὔτε νὰ περπατήσει σχεδὸν δὲν μποροῦσε, σὰ φάντασμα ἀνεβοκατέβαινε ὅλη νύχτα τὴν ἀκροποταμιά, γυρεύοντας τὸ σῶμα τοῦ Κωνσταντίνου στὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ, μὲ μόνο μιὰ σκέψη ριζωμένη στὸ μυαλό του, πὼς ὁ Κωνσταντῖνος εἶχε αὐτοκτονήσει...

—Γιατί ἔβαλε τέτοια ἰδέα στὸ νοῦ του;

— Δὲν μπόρεσα ποτὲ νὰ τὸ καταλάβω. Μὰ τὴν ἄλλη μέρα ἀνακαλύψαμε πὼς ἔλειπε καὶ ὁ βουβὸς δοῦλος. Καὶ μόνο σὰν τοῦ τὸ εἶπε καὶ ὁ Νικήτας, πίστεψε ὁ Μιχαὴλ πὼς ὁ Κωνσταντῖνος εἶχε φύγει. Καὶ τότε τοῦ ἦλθε σὰν τρέλλα. Οὔτε ὁ Νικήτας οὔτ' ἐγὼ δὲν ξέραμε πὼς νὰ τοῦ μιλήσωμε. Ἔπεσε σὲ παραμιλητά, φώναζε πὼς ἐκεῖνος ἔδιωξε τὸ φίλο του, καὶ γιὰ μέρες φοβηθήκαμε πὼς ὁ νοῦς του ἔπαθε. Νὰ τὸν ἔβλεπες τότε, Εὐδοξία, ἐξακολούθησε θλιβερά, σὲ τί μαρασμὸ ἔπεσε! Κάθε μέρα βογγοῦσε, εἶχε μείνει σκιὰ μονάχη! Τὴ δική μου τὴ λύπη τὴν ἔκρυβα μπροστά του, μὴν τὶ δεῖ καὶ χειροτερέψει. Καὶ ὅλη μου τὴ δύναμη τὴν ἔβαζα στὴν προσπάθεια νὰ φανῶ ζωηρὴ καὶ ἀδιάφορη. Μὰ ἕνα βράδυ, ποὺ νόμιζα πὼς κοιμοῦνταν, ἔκλαψα... Καὶ μὲ εἶδε... Δὲ θὰ ξεχάσω τὸ πρόσωπό του! Ἅρπαξε τὰ χέρια μου καὶ μοῦ εἶπε ἄγρια: «Μὴν κλαῖς! Δὲν τὸ ὑποφέρω! Αὔριο θὰ φύγω, καὶ θὰ τὸν βρῶ, καὶ θὰ σοῦ τὸν φέρω!...». Ἦταν πρώτη φορὰ ποὺ μοῦ ἔδειχνε πὼς μάντεψε τὸ μυστικό μου...

— Παιδί μου...

Μὲ ἀγάπη χάιδευε ἡ χήρα τὸ σκυφτὸ κεφάλι τῆς κόρης. Μὰ τὰ δάκρυα ποὺ ἔστεκαν στὰ μάτια της δὲν ἦταν τόσο γιὰ τὸ ἀπελπισμένο κορίτσι, ὅσο γιὰ τὸν κρυφὸ πόνο τοῦ ἀδελφοῦ, ποὺ μὲ τὴ γυναίκεια της ἀγάπη τὸν εἶχε μαντέψει ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα.

— Καὶ δὲν τὸν ἐμπόδισα, Εὐδοξία, ἐξακολούθησε ἡ κόρη. Γιὰ τὸ καλό του τὸν ἄφησα νὰ πάγει... Μοῦ φάνηκε πὼς ἡ ἰδέα αὐτὴ τὸν ἔσωσε. Ἀπὸ κεῖ ποὺ οὔτε νὰ φάγει οὔτε νὰ μιλήσει δὲν ἤθελε, ἄλλαξε ξάφνα, ζήτησε τοῦ Νικήτα νὰ τὸν συνοδεύσει, καὶ μόλις μὲ παρέδωσαν στὸν Αὔγουστο, ἔφυγαν μαζί, γεμάτοι ἐλπίδες... Μὰ πέρασαν δυὸ χρόνια... Παντοῦ τὸν ζήτησε... μιὰ - μιὰ σβήνουν οἱ ἐλπίδες του... καὶ οἱ δικές μου...

—Ὄχι ὄχι! ἀναφώνησε ἡ Εὐδοξία. Μὴν τὸ λὲς αὐτό...

Ἡ κόρη ἔκλαιγε μὲ σιγανὸ θλιβερὸ παράπονο.

—Ἂν ἦταν ζωντανός, θὰ γύριζε.... μουρμούρισε.

— Θὰ γυρίσει πάλι, Ἀλεξία... Θὰ γυρίσει, θὰ τὸ δεῖς. Μὰ γιατί ἔφυγε; Δὲν τὸ φαντάστηκες ποτέ;

Ἡ κόρη ἀργοκούνησε τὸ κεφάλι.

— Καὶ δὲ ρώτησες ποτὲ τὸν Μιχαήλ;

— Ναί, τὸν ρώτησα μιὰ φορά. Μὲ κοίταξε μόνο, καὶ ὡς τὸν τάφο δὲ θὰ ξεχάσω τὰ μάτια του. Κατάλαβα πὼς ἐκεῖνος ξέρει γιατί ἔφυγε ὁ φίλος του, καὶ φαντάστηκα...

— Τί;

— Φαντάστηκα πὼς ἐκεῖνο τὸ βράδυ κάτι συνέβηκε μεταξύ τους... πὼς ἔγινε κάποια παρεξήγηση, ποιὸς ξέρει... Καὶ δὲ θέλω νὰ τὸν ρωτήσω πιά.

Λοιπὸν ὁ Μιχαὴλ δὲν εἶχε μιλήσει οὔτε τῆς Ἀλεξίας!... Καὶ ἡ Ἀλεξία, παραδομένη στὴ σκέψη τοῦ ἄλλου, δὲν εἶχε ἐννοήσει...

—Στὸ γράμμα ποὺ σοῦ ἔγραψε σήμερα ὁ Μιχαήλ, σοῦ δίνει καμμιὰν ἐλπίδα γιὰ τὸν Κωνσταντῖνο; ρώτησε ἡ χήρα.

— Δὲ λέγει τίποτα... γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἐλπίζω, ἀποκρίθηκε ἡ Ἀλεξία.

Βήματα ἀκούστηκαν στὰ ψηφιδωτὰ μάρμαρα ἀπέξω.

Βιαστικὰ σηκώθηκε ἡ Ἀλεξία, σκούπισε τὰ μάτια της καὶ προσπάθησε νὰ χαμογελάσει.

Ἕνας δοῦλος σήκωσε τὴν κουρτίνα τῆς πόρτας.

—Ὁ πατρίκιος Μιχαὴλ Ἰγερινός, ἀνήγγειλε.

Ἡ Εὐδοξία ἔκανε λίγα βήματα καὶ ἅρπαξε τὸν ἀδελφό της στὴν ἀγκαλιά της.

Σιωπηλὰ τῆς ἀνταπέδωσε κεῖνος τὰ φιλιά της, καὶ κρατώντας την ἀκόμα ἀπὸ τὴ μέση, κοίταξε τὴν Ἀλεξία.

Ἡ κόρη δὲ μίλησε. Τὰ μάτια τους εἶχαν συναπαντηθεῖ, καὶ στὸ ἀγέλαστο πρόσωπό του εἶχε διαβάσει ἐκείνη τὴν ἀπάντηση, πρὶν ἀκόμα ξεστομίσει τὸ ρώτημα.

Ὁ Μιχαὴλ ἀκούμπησε τὴν περικεφαλαία καὶ τὸ μανδύα του σ' ἕνα σκαμνὶ καὶ πλησίασε τὴν Ἀλεξία. Πῆρε τὸ χέρι της καὶ τὸ ἔσφιξε νευρικά.

Τὰ χείλια της ἔτρεμαν.

— Φαίνεσαι κουρασμένος, τοῦ εἶπε, γυρεύοντας νὰ κρύψει τὴ σύγχισή της. Κάθησε στὸ παράθυρο. Δὲς τὸν ἥλιο πὼς λάμπει στὴ θάλασσα... Εἶναι χαρὰ Θεοῦ σήμερα...

Τὸ βλέμμα του εἶχε σταματήσει στὰ κοκκινισμένα μάτια της.

— Χαρὰ Θεοῦ! ἐπανέλαβε. Ἔξω ὅμως ἔμεινε ἡ χαρὰ αὐτή, ἔ, Ἀλεξία;

Κάθησε στὴν καρέκλα ποὺ τοῦ εἶχε προσφέρει ἡ κόρη καὶ κοίταξε τὸ ὁλοφώτιστο πέλαγος ὅπου τρεμούλιαζαν στ' ἀνήσυχα νερὰ οἱ μεσημεριάτικες ἀκτῖνες.

Ναί, ἦταν χαρὰ Θεοῦ. Μὰ ὁ Μιχαὴλ δὲν ἔμοιαζε νὰ τὸ νοιώθει.

Σιγαλὰ σήκωσε ἡ Εὐδοξία τὴν κουρτίνα καὶ βγῆκε ἀπὸ τὴν κάμαρα καὶ τοὺς ἄφησε μόνους.

Ὁ Μιχαὴλ τὴν ἄκουσε ποὺ ἔφυγε, καὶ χωρὶς νὰ γυρίσει εἶπε:

—Ἦλθα νὰ σοῦ πῶ, Ἀλεξία, πὼς θὰ παραιτηθῶ ἀπὸ τὸ στρατό.

— Γιατί, Μιχαήλ;

Δὲν τῆς ἀποκρίθηκε ἀμέσως. Ὕστερα, σὰν κουρδισμένος, εἶπε ξαφνικά:

— Κάπου, στὸ Δούναβη κοντά, ἀνάμεσα στοὺς Βουλγάρους, θαυματουργεῖ ἕνα σῶμα βουνίσιων, ποὺ μὲ τὴν τόλμη τους καὶ τὶς ἀδιάκοπες τους ἐπιδρομὲς ἔχουν ξετρελάνει τοὺς Βουλγάρους, τοὺς ἔχουν καταδιώξει στὰ πιὸ ψηλὰ κορφοβούνια, ἔχουν φθάσει κάποτε ὡς τὸ Δυρράχιο, καὶ ὅ,τι καὶ νὰ κάνουν οἱ Βούλγαροι δὲν μποροῦν νὰ τοὺς πιάσουν...

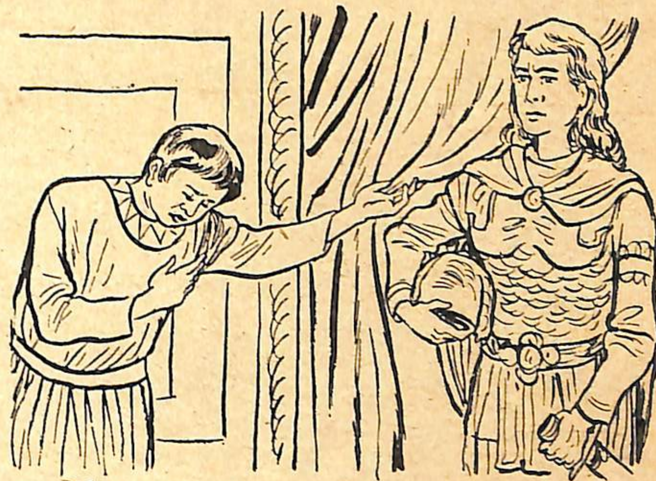
— Τὸ σῶμα τοῦ Γίνου Βούγα; ρώτησε ἥσυχα ἡ Ἀλεξία.

Ὁ Μιχαὴλ γύρισε.

—Ἔφθασε ὡς ἐσένα τ' ὄνομα τοῦ ἥρωα; ρώτησε.

— Τὸ εἶχα ἀκούσει σὰν ἤμουν παιδί, ἀποκρίθηκε ἡ Ἀλεξία.

Καὶ γιὰ νὰ τὸν διασκεδάσει ἐξακολούθησε ζωηρά, σὰ νὰ διηγοῦνταν κι ἐκείνη κανένα παραμύθι.

Ὁ Πατρίκιος Μιχαὴλ Ἰγερινός...

— Κάθε ὁπλαρχηγὸς Βούλγαρος ἐπαινιοῦνταν πὼς τὸν εἶχε σκοτώσει, κάθε λίγο ὅμως ξαναφανερώνουνταν, λένε, στὰ βουνά, τόσο ποὺ ἀναμεταξύ τους εἶχαν καταντήσει νὰ τὸν θεωροῦν μυθικὸ πρόσωπο. Καὶ σὰν ἤθελαν νὰ ποῦν γιὰ κανέναν καυχησιάρη, ἔλεγαν πὼς σκότωσε καὶ αὐτὸς τὸν Γίνο Βούγα. Μὰ κανένας δὲν τὸν εἶχε δεῖ ποτέ, οὔτε πέρασε ποτὲ τὸν Αἶμο.

— Τώρα τὸν πέρασε καὶ τὸν περνᾷ συχνά, διέκοψε ὁ Μιχαήλ, καὶ μὲ τὸ σῶμα του, ποὺ εἶναι μιὰ φούχτα ἥρωες, κατορθώνει νὰ κάνει πράματα ποὺ δὲν τολμοῦν καὶ οἱ μεγαλύτεροί μας στρατηγοὶ νὰ τὰ καταπιαστοῦν.

— Ναί, καὶ κατορθώνει νὰ μαθαίνει μυστικὰ ποὺ σαστίζουν καὶ τὸν Αὐτοκράτορα ἀκόμα, εἶπε ἡ Ἀλεξία.

— Τὸν ξέρει ὁ Αὐτοκράτορας; ρώτησε ξαφνιασμένος ὁ Μιχαήλ.

— Ναί! ὁ Βούγας τοῦ πῆγε τὸ μυστικὸ γράμμα τοῦ Ἰωάννη Βλαδισλάβ, γράμμα ποὺ ἔπεισε τὸν Αὐτοκράτορα πὼς ὁ Τσάρος τὸν γελᾷ.

— Μπᾶ; Τὸν εἶδε λοιπὸν ὁ Αὐτοκράτορας τὸν Γίνο; Σὰν τί μοιάζει;

— Δὲν ξέρω, δὲ ρώτησα.

Ὁ Μιχαὴλ κοίταξε πάλι κατὰ τὴ θάλασσα.

Ὕστερα χωρὶς ἐνθουσιασμὸ εἶπε:

— Θὰ πάγω κι ἐκεῖ νὰ ρωτήσω, Ἀλεξία...

Ἡ κόρη ἀνατρίχιασε.

— Ποῦ, Μιχαήλ;

— Στοῦ Γίνου Βούγα... Ἴσως ξέρει.

Λίγην ὥρα δὲ μίλησε οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ἡ ἄλλη.

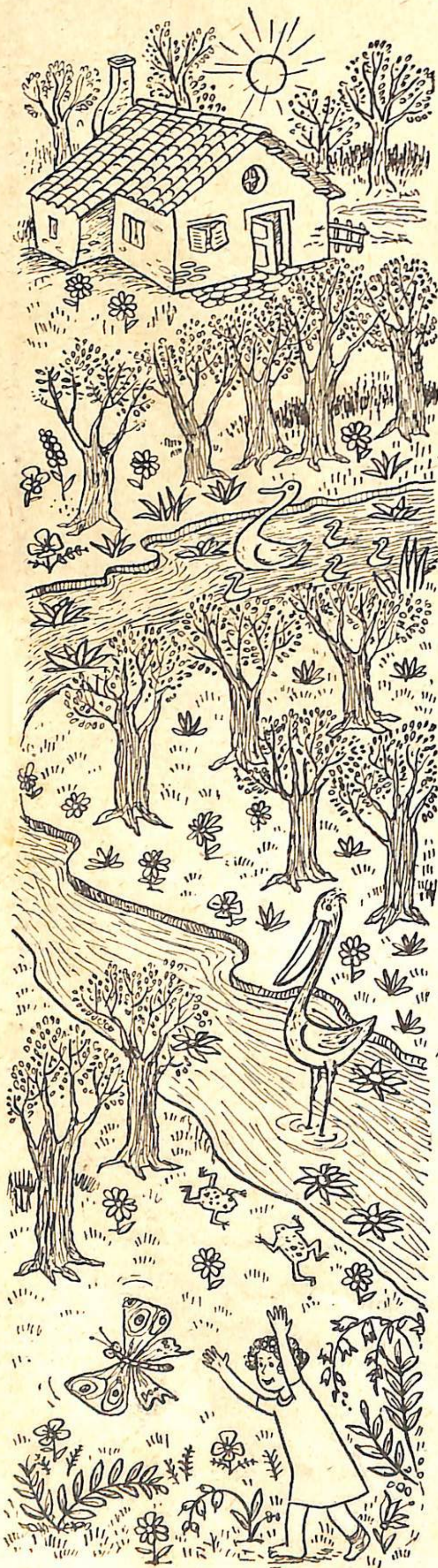
Καὶ πάλι εἶπε ὁ Μιχαήλ:

—Ἀλλοῦ δὲν εἶναι... Ἴσως εἶναι κεῖ.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

τό "Σπουργιτάκι"

Ἐκεῖ κάτω, μπροστὰ στὸ λιβάδι, φαίνεται ἕνα κόκκινο σπίτι. Τὸ ἀντρόγυνο, ποὺ κατοικοῦσε μέσα, εἶχε ἕνα μικρὸ κοριτσάκι. Ἦταν μοναχοπαίδι καὶ τὸ φώναζαν

ὅλοι Σπουργιτάκι. Βέβαια, θὰ εἶχε κι' ἄλλο ὄνομα· μὰ κανεὶς δὲν τὤξερε ἀλλοιῶς. Ἦταν ἕνα μικρούτσικο, τόσο δά, πραματάκι, ζωηρὸ καὶ σβέλτο σὰν νυφίτσα.

Μιὰ μέρα, λοιπον, που ἡ μητέρα του πῆγε, πρωΐ - πρωΐ, στὴ κουζίνα, γιὰ νὰ ἑτοιμάση τὸ γάλα, πετιέται τὸ Σπουργιτάκι ἀπ' τὸ κρεββάτι του, κι' ὅπως ἦταν μισοξυπόλητο, μὲ τὸ νυχτικό, τρέχει κρυφὰ στὴν ἐξώπορτα. Τὴν ἀνοίγει, σιγὰ - σιγά, βγάζει τὸ κεφαλάκι του καὶ κυττάζει ἔξω.

Ἦταν ἕνα δροσερὸ Ἀπριλιάτικο πρωϊνό. Οἱ δροσοσταλίδες λαμπύριζαν ἐπάνω στὸ γρασίδι.

Τὸ Σπουργιτάκι στέκει μιὰ στιγμὴ καὶ συλλογιέται:

—Ἂν πήγαινα μιὰ βόλτα; Αὔριο μπορεῖ καὶ νὰ βρέξη. Σήμερα εἶναι τόσο ὥμορφα!...

Ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον.

Τρέχει γήγορα κατὰ τὸ λιβάδι κι' ἀπὸ κεῖ χώνεται στὸ μικρὸ δάσος. Τὰ δέντρα τὸ κυττάζουν ἀπὸ ψηλὰ μὲ περιέργεια. Ἀναρρωτιοῦνται, σὰν τί νἆναι αὐτὸ ποὺ τρέχει πρωΐ - πρωΐ. Τὸ παίρνουν γιὰ βατραχάκι. Κουνοῦν λοιπὸν τὰ κλαδιά τους καὶ φωνάζουν ὅλα μαζί:

Ἕνας γυμνοβάτραχος μὲ τὸ νυχτικὸ
Ἄφησε τὸ σπίτι του καὶ μᾶς ἦρθε ἐδῶ!
Δὲ φορεῖ πουκάμισο, δὲ φορεῖ βρακάκι,
Στὸ 'να τὸ ποδάρι του ἔχ' ἕνα καλτσάκι.
Τρέχα βατραχάκι μου, ἄϊντε νὰ πλαγιάσης,
Γύρνα στὴ μανοῦλα σου, πρὶν νὰ ξεπαγιάσης!

Ἀλλὰ τὸ Σπουργιτάκι δὲν ἀκούει τίποτε· τρέχει κι' ὅλο τρέχει. Περνάει τὸ δασάκι καὶ φτάνει στὴ λίμνη.

Στὴν ὄχθη της βλέπει μιὰ πάπια, ποὺ ἔχει γύρω της καμμιὰ δεκαπενταριὰ παπάκια, ὅλα χρυσοκίτρινα, σὰν τὸν κροκὸ τ' αὐγοῦ.

Σὰν βλέπει ἡ πάπια τὸ παιδί, ἀρχίζει τὰ ξεφωνητά. Ὁρμᾷ κατ' ἐπάνω του κι' ἀνοίγει δυὸ πῆχες τὸ στόμα της, σὰν νὰ θέλη νὰ τὸ καταβροχθίση.

Τὸ Σπουργιτάκι, ὅμως, δὲν τὰ χάνει ἔτσι εὔκολα. Προχωρεῖ μὲ θάρρος καὶ τῆς λέει κοροϊδευτικά:

Τί φωνάρες εἶν' αὐτὲς
Φλύαρο παπί;
Κλεῖσε πιὰ τὸ στόμα σου!
Πάα, πάα, πάα, ντροπή!

— Μπά! κάνει ἡ πάπια. Ἐσὺ εἶσαι Σπουργιτάκι; Δὲν σὲ γνώρισα! Νὰ μὲ συμπαθᾷς! Τί χαμπάρια; Τί κάνει ὁ κύριος μπαμπᾶς; Ἡ κυρία μαμᾶ; Μά, αὐτὸ εἶναι πολὺ εὐγενικό, ποὺ ἦρθες νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇς! Μεγάλη μας τιμή! Βλέπω, πρωΐ - πρωΐ σηκώθηκες σήμερα! Τί λές; Θἄθελες νὰ κάνουμε κανέναν περίπατο, νὰ δῇς τὴ λίμνη μας; Ὄμορφο μέρος ἐδῶ... Ἔ; Δὲν εἶναι ἔτσι;

— Γιὰ πές μου, κυρὰ πάπια, εἶπε τὸ Σπουργιτάκι. Ποῦ τὰ βρῆκες ὅλα αὐτὰ τὰ καναρινάκια;

— Καναρινάκια; κροτάλισε πειραγμένη ἡ πάπια. Ποιὰ καναρινάκια; Αὐτὰ εἶναι τὰ παιδιά μου!

—Ἄ! Ἔτσι; Μὰ αὐτὰ τραγουδᾶνε τόσο ὄμορφα καὶ δὲν ἔχουν καθόλου φτερά. Μονάχα ἕνα χνουδάκι. Καὶ τί τὰ ταΐζεις τὰ καναράκια σου;

— Τρῶνε ψιλὴ ἄμμο καὶ πίνουν καθαρὸ νεράκι.

— Μὲ αὐτὴ τὴν τροφή, ὅμως, δὲν μποροῦν νὰ μεγαλώσουν...

— Πῶς, πῶς, εἶπε ἡ πάπια. Γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα φροντίζει ὁ καλὸς Θεός. Κι' ἔπειτα, μέσα στὴν ἄμμο ὅλο καὶ βρίσκεται, κἄπου - κἄπου καμμιὰ ριζίτσα καὶ στὸ νερὸ κανένα σκουλῆκι ἢ κανένα σαλιγκαράκι...

— Δὲν ἔχετ' ἐδῶ κανένα γεφῦρι; ρώτησε τὸ Σπουργιτάκι.

—Ὄχι, γεφῦρι δὲν ἔχουμε· μὰ μὴ σὲ νοιάζει γι' αὐτό. Ἂν θὲς νὰ πᾷς ἀπέναντι, σὲ περνάω ἐγώ.

Κι' ἀμέσως βουτάει ἡ πάπια στὸ νερό, κόβει ἕνα μεγάλο φύλλο ἀπὸ τὰ νούφαρα, καθίζει ἐπάνω τὸ Σπουργιτάκι, καί, πιάνοντας τὸ κοτσάνι μὲ τὴ μύτη της, τραβάει ἴσα γιὰ τὴν ἀντικρυνὴ ὄχθη. Γύρω - γύρω κολυμποῦν ζωηρὰ καὶ χαρούμενα τὰ παπάκια.

— Σ' εὐχαριστῶ, κυρὰ - πάπια, εἶπε τὸ Σπουργιτάκι, σὰν ἔφθασαν ἀπέναντι.

— Παρακαλῶ! Τί λόγος! ἔκανε ἡ πάπια. Ἂν μὲ ξαναχρειαστῇς, στὴ διάθεσή σου! Προσκυνήματα στοὺς δικούς σου. Στὸ καλό!

Καὶ σ' αὐτὴ ἐδῶ τὴν περιοχή, πέρα ἀπὸ τὴ λίμνη, ἁπλώνεται πάλι ἕνα καταπράσινο λιβάδι.

Τὸ Σπουργιτάκι ἐξακολουθεῖ τὸν περίπατό του.

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα ποὺ περπατοῦσε, καὶ νά! βλέπει ἀπὸ μακρυὰ ἕνα Πελαργό. Τρέχει γήγορα σ' αὐτὸν καὶ τὸν χαιρετάει:

— Καλή σου μέρα, κὺρ - Πελαργέ. Τί εἶν' αὐτὰ τὰ πράσινα ποὺ τρῶς; Μπᾶ, γιὰ δές!... Ἔχουν καὶ κάτι καφετιὲς βουλίτσες!...

—Βατραχάκια, Σπουργιτάκι! Βατραχάκια σαλάτα!...

—Ἄχ! Δῶσε μου καὶ μένα! Νἄξερες πῶς πεινῶ!...

—Ἡ βατραχοσαλάτα δὲν κάνει γιὰ σένα, λέει ὁ Πελαργός. Περίμενε καὶ θὰ σοῦ φέρω κἄτι καλλίτερο.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια, τρέχει στὸ μικρὸ ρυάκι, χώνει βαθειὰ τὴ μύτη του στὸ νερὸ καὶ βγάζει ἀπὸ 'κεῖ μέσα ἕνα κρυστάλλινο ποτῆρι, γεμᾶτο ἀφρισμένο γάλα. Τὴν ξαναβουτάει, καὶ βγάζει ἕνα ξεροψημένο φραντζολάκι. Ὕστερα τινάζει μὲ δύναμη τὰ φτερά του καὶ πέφτει τόση ζάχαρι, ποὺ μπορεῖ νὰ γεμίση ἕνα σακκουλάκι.

— Πᾶρε, λέει εὐγενικά. Δὲν ἔχω τίποτ' ἄλλο νὰ σοῦ δώσω.

Τὸ Σπουργιτάκι δὲν περιμένει νὰ τοῦ τὸ πῇ δυὸ φορές. Τραγανίζει τὸ φραντζολάκι καὶ ρουφάει τὸ γάλα μέχρι καὶ τὴν τελευταία σταλαγματιά.

Ὅταν χόρτασε πιά, ἀποχαιρέτησε τὸν Πελαργὸ καὶ τὸν εὐχαρίστησε:

Γειὰ καὶ χαρὰ κὺρ - Πελαργέ,
Χρόνια πολλὰ νὰ ζήσης
Κι' ὅσα βατράχια κι' ἂν ποθῇς
Εὐθὺς νὰ τ' ἀποχτήσης!

Ἐπερπατοῦσε στὸ λιβάδι, μακρυὰ πιὰ ἀπὸ τὴ λίμνη, ὅταν βλέπη μιὰ γαλάζια πεταλούδα νὰ πετάη πρὸς τὸ μέρος του.

— Πεταλουδίτσα, λέει τὸ Σπουργιτάκι, θέλεις νὰ παίξουμε κυνηγητό;

— Μετὰ χαρᾶς, ἀπαντάει ἡ πεταλούδα. Πρόσεξε μονάχα, μὴ μ' ἀγγίξης καὶ μου τσαλακώσης κανένα φτερό!

Ἔτσι ἀρχίζουν νὰ κυνηγιοῦνται καὶ νὰ τρέχουν μὲ ξώθια καὶ ξεφωνητά, ἐδῶ κι' ἐκεῖ στὸ λιβάδι, μέχρις ὅτου ἄρχιζε νὰ βραδυάζη.

Τὸ Σπουργιτάκι κάθησε στὸ μαλακὸ χορτάρι γιατὶ ἦταν πιὰ πολὺ κουρασμένο.

«Ξεκουράσου τώρα, εἶπε μέσα του, κι' ὕστερα τρέχεις γιὰ νὰ γυρίσης στὸ σπίτι προτοῦ νυχτώση».

Ὅπως καθόταν ἐκεῖ παρατήρησε πὼς ὅλα τὰ λουλουδάκια ἦσαν κι' ἐκεῖνα κουρασμένα καὶ κόντευαν ν' ἀποκοιμηθοῦν. Μιὰ μικρὴ μαργαρίτα φαινόταν νὰ νύσταζε πολὺ καὶ πάλευε μὲ τὸν ὕπνο. Ὅλο ἔπεφτε τὸ κεφαλάκι της, τὸ σήκωνε ξανὰ καὶ κύτταζε μὲ τὰ νυσταγμένα μάτια της ὁλόγυρα, κι' ὕστερα δόστου πάλι, ξανακουτουλοῦσε.

Κοντά της, ἕνα ψηλὸ ἄσπρο Ἀστρολούλουδο — κι' αὐτὸ χωρὶς ἄλλο θὰ ἦταν ἡ μητέρα — ἔβλεπε μ' ἀνησυχία τὴ μικρὴ

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Καὶ πάλι κάτι γιὰ τὸ θυμὸ

Ὅσοι ἐδιάβασαν τὰ τρία προηγούμενα σημειώματα, θὰ νόμισαν ὅτι τελειώσαμε μὲ τὸ θέμα τοῦ θυμοῦ. Ἐν τούτοις, πρέπει νὰ προσθέσωμε κάτι ἀκόμη. Κάτι ποὺ θὰ φανῇ ἴσως μιὰ μικρὴ λεπτομέρεια καὶ ὅμως εἶναι πολὺ σπουδαῖο.

Ἂς παρατηρήσουμε τὶς περισσότερες ἀπὸ τὶς περιπτώσεις, ὅπου ὁ Κύριός μας ἔδειξε τὴν ἀγανάκτησή Του. Θὰ δοῦμε, ὅτι μαζὶ μὲ τὸ θυμό Του, παρουσιάζεται καὶ κάτι ἄλλο. Ὁ Κύριός μας ὀργίζεται γιὰ τὴν κακία, τὴν ἁμαρτία ποὺ ἐνσαρκώνεται μέσα στοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ταυτοχρόνως δείχνει συμπόνια. Μιὰ στοργή. Μιὰ ἀγάπη γιὰ τὸν ἁμαρτωλὸ ἄνθρωπο. Ὁ ἁμαρτωλὸς μένει γι' Αὐτὸν μιὰ ψυχή, ἕνα πλάσμα τοῦ Θεοῦ, ποὺ πρέπει κι' αὐτὸ νὰ βοηθηθῇ, ἔστω καὶ ἂν ἔχῃ κάνει τὰ χειρότερα ἐγκλήματα τοῦ κόσμου. Θέλει καὶ σ' αὐτὸν νὰ δείξῃ τὴν ἀγάπη Του. Ὁ Κύριος ποτὲ δὲν χάνει ἀπέναντι στὸν ἁμαρτωλὸ τὴν ἐκτίμησή Του. Ξέρει ὅτι μέσα καὶ στὸν πιὸ βρωμερὸ ἄνθρωπο κρύβεται μιὰ αἰώνια ἀξία, μιὰ ἀνεκτίμητη ἀξία: ἡ ἀνθρώπινη ψυχή.

Ἔτσι, λοιπόν, καὶ στὶς χειρότερες ἀκόμα περιπτώσεις, φέρεται μὲ καλωσύνη, μὲ ἐκτίμηση, θὰ ἔλεγε κανείς.

Θυμᾶστε τὴν περίπτωση τοῦ Ἰούδα; Πῶς τοῦ φέρεται; Δὲν τὸν ἐξευτελίζει. Δὲν προσπαθεῖ νὰ τὸν ταπεινώσῃ. Τοῦ φέρεται μὲ εὐγένεια, μὲ λεπτότητα, μὲ στοργή, θὰ ἔλεγε κανείς, καὶ μὲ συμπόνια. Προσπαθεῖ μέχρι καὶ τὴν τελευταία στιγμὴ νὰ τὸν φέρῃ σὲ συναίσθηση τί πάει νὰ κάνῃ, τί πρόκειται νὰ ἐκτελέσῃ.

Ἐνῶ ἐμεῖς, συνήθως, τί κάνουμε; Πρῶτα - πρῶτα, ὅπως εἴπαμε, θυμώνουμε γιὰ πράγματα ποὺ θίγουν τὸ «ἐγώ» μας, τὸν ἑαυτούλη μας. Ἔπειτα, τὸν θυμό μας τὸν ἐκδηλώνουμε μὲ τὸν χειρότερο τρόπο ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, μὲ τρόπο ποὺ προσπαθοῦμε νὰ τὸν ταπεινώσουμε, ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερο. Εἶναι τόσο συνηθισμένη ἐκείνη ἡ φράσις: «Σοῦ τὸν ἔκανα σκουπίδι» — λέμε συνήθως. Σκουπίδι; Ποιόν; Τὸν ἄνθρωπο, ποὺ ἔχει μέσα του μιὰ ἀξία, ποὺ ὅλοι οἱ θησαυροὶ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἰσοφαρίσουν; Ποὺ ἔχει μέσα του τὸν ἀθάνατο θησαυρὸ ποὺ λέγεται ψυχή. Καὶ γιατί; Ὄχι γιατὶ θυμώσαμε γιὰ τὸ κακὸ ποὺ γίνεται, ἀλλὰ γιὰ τὸ κακὸ ποὺ «μᾶς ἔκαμε», ἔκαμε σὲ μᾶς.

Ἕνα ἀκόμα δίδαγμα, λοιπόν, ποὺ πέρνομε ἀπὸ τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου, σχετικὰ μὲ τὸν θυμό, εἶναι ὅτι καὶ στὶς περιπτώσεις ἐκεῖνες ποὺ θὰ ἔχωμε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδηλώσουμε τὸν θυμό μας, νὰ προσπαθοῦμε νὰ μὴ θίξουμε τὸν ἄνθρωπο ἀπέναντι τοῦ ὁποίου θυμώνουμε. Ἡ ὀργή μας νὰ ἐκδηλώνεται ἀπέναντι στὴν ἁμαρτία, ὄχι ἀπέναντι στὸν ἁμαρτωλό. Τὸν ἄνθρωπο αὐτὸ νὰ προσπαθοῦμε νὰ τὸν βοηθήσουμε, νὰ τοῦ δείξουμε ἀγάπη, στοργή, συμπόνια. Καὶ ὅσο πιὸ αὐστηρότεροι θὰ εἴμαστε ἀπέναντι στὴν ἁμαρτία, τόσο πιὸ ἐπιεικεῖς θὰ εἴμαστε ἀπέναντι στὸν ἄνθρωπο ποὺ ἁμάρτησε. Καὶ νὰ προσπαθοῦμε μὲ κάθε τρόπο, μὲ ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς μας, νὰ τὸν φέρουμε στὸ σωστὸ δρόμο, νὰ τὸν ὁδηγήσουμε καὶ πάλι κοντὰ στὸν Θεό.

Ἔτσι, δείχνοντας ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τὴν ἀποστροφή μας ἀπέναντι στὸ κακό, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν ἀγάπη μας ἀπέναντι στὸν ἄνθρωπο ποὺ τὸ ἔκαμε, θὰ μοιάζωμε ἀκόμα περισσότερο μὲ τὸν Κύριό μας. Θὰ μοιάζωμε μ' Ἐκεῖνον, ποὺ μισοῦσε τὸ κακό, ἀλλ' ἀγαποῦσε τοὺς ἀνθρώπους.

Τέλος, καὶ κάτι ἀκόμα: Ἂς μὴ ξεχνοῦμε, ὅτι ἂν πρέπει νὰ ἀγαποῦμε μιὰ φορὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἔκανε τὸ κακό, ἐκεῖνον ποὺ ὑποφέρει τὶς συνέπειες ἀπὸ τὸ κακὸ ποὺ ἔγινε πρέπει νὰ τὸν ἀγαποῦμε ἑκατὸ φορὲς περισσότερο. Καὶ ἂν ἀγανακτοῦμε γιὰ κάτι, θὰ εἶναι ὅτι ἀγανακτοῦμε γιὰ χάρη τῶν ἄλλων. Τὸ εἴπαμε στὸ προηγούμενο σημείωμά μας. Ἂς μὴ τὸ ξεχνοῦμε ποτέ. Ἂς θυμώμαστε πάντα ὅτι, κοντὰ στὴν ἀγάπη ποὺ θὰ δείξουμε σὲ κεῖνον ποὺ ἀδίκησε κάποιον, πρέπει, ἀκόμα πιὸ πολύ, νὰ δείξουμε ἀγάπη σ' ἐκεῖνον ποὺ ἀδικήθηκε. Ἔτσι θὰ εἶναι ὁλοκληρωμένη ἡ ἀγάπη μας καὶ ἡ ὑψηλὴ αὐτὴ ὑπηρεσία ποὺ προσφέρουμε μὲ τὴν ἀγανάκτησή μας. Τότε θὰ εἴμεθα πραγματικὰ ὅμοιοι μὲ τὸν Κύριό μας.

Ὁ Πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

μαργαρίτα, ποὺ τὸ κεφαλάκι της ὅλο καὶ πιὸ χαμηλὰ ἔπεφτε.

Ἔσκυψε ἐπάνω της καὶ τῆς ψιθύρισε μὲ στοργή:

Ἂν δὲν πᾶς νὰ κάνῃς νάνι
Στὸ μικρό σου κρεββατάκι,
Θὰ σοῦ πέσῃ ἀπ' τὸ κοτσάνι
Τὸ ξανθό σου κεφαλάκι!...

Ἡ μαργαριτούλα φοβήθηκε, μαζεύτηκε κι' ἀμέσως ἀποκοιμήθηκε. Τὸ ἄσπρο σκουφάκι της κουνήθηκε λίγο καὶ τῆς σκέπασε μὲ τὶς δαντέλλες του τὸ πρόσωπο.

Ἥσυχο τώρα πιά, ἐκοιμήθηκε καὶ τὸ Ἀστρολούλουδο.

Ὅταν εἶδε τὸ Σπουργιτάκι, πὼς ὅλα γύρω του ἡσύχασαν, ἔκλεισε κι' αὐτὸ τὰ μάτια καὶ σιγὰ - σιγὰ τὸ πῆρε ὁ ὕπνος.

* * *

Ἐνῶ ὅμως αὐτὸ κοιμᾶται βαθειά, ξαπλωμένο καταμεσῆς στὸ λιβάδι, ἡ καϋμένη ἡ μητέρα του γυρίζει σὰν τρελλὴ ὅλο τὸ σπίτι καὶ τὸ γυρεύει καὶ κλαίει. Δὲν ἀφίνει κάμαρα ποὺ νὰ μὴ κυττάξῃ, ψάχνει σ' ὅλες τὶς γωνιές, κάτω ἀπ' τὰ κρεββάτια, κάτω ἀπ' τὴ σκάλα.

Τίποτε!

Τρέχει ἔξω στὸ λιβάδι, περνάει ἀπ' τὸ μικρὸ δάσος, φτάνει ὣς τὴ λίμνη.

«Δὲν μπορεῖ νὰ πῆγε πάρα πέρα, σκέπτεται. Γεφύρι δὲν ὑπάρχει ἐδῶ. Πῶς θὰ περνοῦσε;»

Μὲ σφιγμένη καρδιὰ γυρίζει πάλι στὸ σπίτι. Ξαναψάχνει κάθε γωνιά. Ἀπὸ κεῖ ξανατρέχει στὸ λιβάδι, περνάει πάλι μέσ' ἀπὸ τὸ δασάκι, στέκεται πολλὴ ὥρα, σὰν χαμένη, στὴν ὄχθη τῆς λίμνης. Κι' ὅλο φωνάζει τὸ Σπουργιτάκι, κι' ὅλο πιὸ πολὺ κλαίει!...

Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, ὁ πατέρας γυρίζει ὅλη τὴν πόλη· χτυπάει στὰ διάφορα σπίτια, ρωτάει τὸν ἕνα, ρωτάει τὸν ἄλλο, μήπως τυχὸν εἶδαν πουθενὰ τὸ Σπουργιτάκι.

Μὰ τοῦ κάκου, ὅμως! Κανένας δὲν τὸ εἶχε δῇ!...

* * *

Ἀργὰ τὸ βράδυ, σὰν εἶχε πιὰ ὁλότελα σκοτεινιάσει, ἀκούστηκε ἄξαφνα ἀπὸ μακρυά, κάτι ποὺ ἔμοιαζε σὰν φτερούγισμα.

Ἕνας ἄγγελος, μ' ἀνοιγμένα τ' ἄσπρα του φτερά, φάνηκε νὰ κατεβαίνῃ βιαστικὰ ἀπ' τὸν οὐρανό. Ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα ἀγγέλους, ποὺ στέλνει κάθε βράδυ ὁ καλὸς Θεὸς κάτω στὴ γῆ, γιὰ νὰ δοῦν μὴ τυχὸν ἦταν κάπου κανένα παιδάκι, ποὺ παραπλανήθηκε κι' ἔχασε τὸ δρόμο του, γιὰ νὰ τὸ ξαναφέρουν πάλι στὸ σπίτι του.

Οἱ ἄγγελοι αὐτοὶ πηγαίνουν παντοῦ, ἀκόμα καὶ στὰ πράσινα λιβάδια. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐπῆγε κι' αὐτός. Κι' ὅταν εἶδε τὸ Σπουργιτάκι νὰ κοιμᾶται ξένοιαστο ἀπάνω στὸ γρασίδι, ἔσκυψε καὶ τὸ σήκωσε ἁπαλά, προσέχοντας μὴν τὸ ξυπνήσῃ.

Μὲ τὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιά, πέταξε ἐπάνω ἀπ' τὴν πόλη, προσπαθῶντας νὰ διακρίνῃ ποιὸ σπίτι ἦταν ἀκόμη φωτισμένο.

— Αὐτὸ πρέπει νᾆναι! ψιθύρισε μόλις εἶδε τὰ παράθυρα τοῦ κόκκινου σπιτιοῦ φωτισμένα.

Ἔσκυψε κι' ἐκύτταξε κρυφὰ ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς τραπεζαρίας.

Ἐκεῖ μέσα καθόταν, πλάϊ - πλάϊ, ὁ πατέρας κι' ἡ μητέρα, κρατῶντας ὁ ἕνας τὸ χέρι τοῦ ἄλλου καὶ κλαίοντας. Τότε ἄνοιξε ὁ ἄγγελος σιγὰ - σιγὰ τὴν πόρτα, ἄφησε τὸ παιδὶ κάτω ἀπ' τὴ σκάλα κι' ὕστερα πέταξε μακρυά.

Οἱ δυό τους, ὅμως, δὲν ἄκουσαν τίποτε. Ἐξακολουθοῦσαν νὰ κάθωνται ἀμίλητοι, μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο, ἐνῶ τὰ δάκρυά τους ἐθούρκωναν τὰ μάτια.

Ἔξαφνα ὅμως ἡ μητέρα τινάζεται ὀρθή, ἀνάβει ἕνα κερὶ κι' ἀρχίζει πάλι νὰ ψάχνῃ σ' ὅλο τὸ σπίτι.

— Ἄδικα κοπιάζεις, Μαρία, τῆς λέει ὁ ἄντρας της! Πήγαινε τώρα νὰ πλαγιάσῃς. Πρέπει νὰ τὸ πάρουμε ἀπόφαση: Δὲν θὰ ξαναδοῦμε πιὰ τὸ παιδί μας! Θὰ πνίγηκε ἐκεῖ κάτω στὴ λίμνη!...

Κι' ἐνῶ ἔλεγε αὐτά, χοντρὰ δάκρυα κυλοῦσαν ἀπ' τὰ μάτια του.

Ἡ γυναίκα του, ὅμως, δὲν τοῦ ἔδωσε καμμιὰ προσοχή, κι' οὔτε ἄκουσε, ἄλλως τε, τί τῆς ἔλεγε. Ἔτρεχε δεξιὰ κι' ἀριστερὰ φωτίζοντας καὶ ψάχνοντας σ' ὅλες τὶς γωνιές. Κι' ὅταν κατέβηκε τὴ σκάλα, ἔπεσε τὸ φῶς τοῦ κεριοῦ ἐπάνω στὸ Σπουργιτάκι, ποὺ κοιμῶνταν ἥσυχα - ἥσυχα ἐκεῖ κάτω.

Ἔβγαλε μιὰ δυνατὴ φωνὴ καὶ τἄρπαξε στὴν ἀγκαλιά της.

Μὲ πρόσωπο ποὺ ἄστραφτε ἀπὸ χαρά, ἄρχισε ν' ἀνεβαίνῃ δυὸ - δυὸ τὰ σκαλοπάτια.

Στὸ μεταξὺ ὁ πατέρας, σαστισμένος ἀπ' τὴ φωνὴ καὶ τὸ θόρυβο, ἔτρεξε νὰ δῇ τί συμβαίνει. Μόλις ἀντίκρυσε τὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς γυναίκας του, λίγο ἔλειψε νὰ μείνῃ στὸν τόπο, ἀπὸ τὴ μεγάλη συγκίνηση. Συνῆλθε ἀμέσως, ἐβοήθησε τὴ γυναίκα του ν' ἀνέβῃ τὴ σκάλα καὶ πῆγαν τὸ παιδὶ στὸ κρεββατάκι του. Τὸ ξάπλωσαν, κι' ἄρχισαν νὰ τὸ φιλοῦν μὲ λαχτάρα καὶ νὰ τὸ χαϊδεύουν, κλαίοντας μαζὶ ἀπὸ χαρά.

Τὸ Σπουργιτάκι, ὅμως, ἐξακολουθοῦσε νὰ κοιμᾶται βαθειά. Τόσο ἦταν κουρασμένο ἀπ' τὶς τρέλλες, ποὺ εἶχε κάμει ὅλη τὴν ἡμέρα.

— Γιὰ λέγε, λοιπόν, ποῦ ἦταν; Ποῦ τὸ βρῆκες; ρώτησε ὁ πατέρας.

— Κάτω ἀπ' τὴ σκάλα ἦταν καὶ κοιμόταν, ἀπάντησε ἡ μητέρα. Κι' ὅμως ἂν δὲν ἔψαξα! Ἂν δὲν ἔψαξα! Χίλιες φορὲς ἐκύτταξα κάτω ἀπ' τὴ σκάλα!

Ὁ πατέρας κούνησε τὸ κεφάλι συλλογισμένα.

— Δὲ βρίσκεις ἄκρη, Μαρία, εἶπε. Κάτι μυστήριο κρύβεται σ' ὅλα αὐτά! Ἂς μὴ ζητᾶμε νὰ τὸ μάθουμε. Ἐμεῖς ἂς εὐχαριστήσουμε μονάχα τὸ Θεό, ποὺ μᾶς βοήθησε νὰ βροῦμε τὸ μικρό μας κοριτσάκι!...

Φ. Μ.

◇

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Τάκης: Κώστα ὁ πατέρας ἔφερε μισὸ ἀρνί!

Κώστας: Ζωντανὸ Τάκη;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΙΑΓΙΑΝΝΗΣ
Πύργος - Ἠλείας

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ἦταν νέος κι' αὐτὸς

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Εἶδα χτὲς μιὰ ὡραία σκηνή, σ' ἕνα κεντρικὸ δρόμο τῆς Ἀθήνας, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ μὴ σᾶς τὴν περιγράψω.

Ἡ ὥρα θᾆταν περίπου μία. Οἱ δρόμοι πλημμυρισμένοι ἀπὸ αὐτοκίνητα καὶ μοτοσυκλέττες, ποὺ διάβαιναν, τὄνα πίσω ἀπ' τ' ἄλλο, βουΐζοντας ἀπειλητικά. Οἱ διαβάτες ποὺ πήγαιναν ... μὲ τὸ 11 τρὰμ — δηλαδὴ μὲ τὰ πόδια τους — στέκονταν οὐρὲς γιὰ νὰ βροῦν εὐκαιρία νὰ πᾶν ἀπ' τὸ ἕνα πεζοδρόμιο στ' ἄλλο, μέσα ἀπὸ τὰ καρφιὰ ἢ τὶς χαραμμένες διαβάσεις. Κάθε τόσο, ὁ ἀστυφύλακας τῆς τροχαίας ἔδινε τὸ σύνθημα κι' ἡ οὐρὰ ξεκινοῦσε. Ὁ ἕνας πίσω ἀπ' τὸν ἄλλο...Κουράγιο! Ὅλοι μαζί! Δὲν μποροῦν νὰ κόψουνε τόσο κόσμο...

Ὡστόσο, ἀνυπόμονα τ' αὐτοκίνητα, ξανάρχιζαν τὴν πορεία τους καὶ νέα σειρὰ πεζοπόρων ἀκινητοῦσε στὸ πεζοδρόμιο.

Στεκόμουν στὴ στάση τοῦ τρὰμ Καλλιθέας, καὶ εἶδα τουλάχιστο πέντε τέτοιες οὐρὲς νὰ κινοῦν καὶ νὰ σκίζουν τὴ λεωφόρο.

Πάντα, στὸ τέλος, ἦταν ἕνα σκυφτὸ γεροντάκι ἀκουμπισμένο σ' ἕνα ραβδί.

Κινοῦσε κι' αὐτὸ πίσω - πίσω, μὰ ἦταν τόση ἡ κίνηση, ποὺ τρόμαζε καὶ ξαναγύριζε στὴ θέση του.

Ἄξαφνα βλέπω ἕνα ἀγόρι, ὡς δέκα χρονῶν, ποὺ κρατῶντας τὸ χέρι τῆς μητέρας του, ἦταν ἕτοιμο νὰ περάση στὴν ἄλλη μεριά, νὰ πηγαίνη κοντὰ στὸ γέρο καὶ νὰ τοῦ λέη:

— Ἐλᾶτε μαζί μου νὰ σᾶς περάσω. Πιάστε τὸ χέρι μου.

Μὲ πόση ἐμπιστοσύνη ἀφέθηκε τὸ καλὸ γεροντάκι στὰ χέρια αὐτοῦ τοῦ εὐγενικοῦ ἀγοριοῦ, ποὺ σιγὰ - σιγὰ καὶ προσεχτικὰ τὸ ὡδήγησε στὸ ἀντικρυνὸ πεζοδρόμιο.

Δὲν ξέρετε πόσο μὲ συγκίνησε ἡ αὐθόρμητη αὐτὴ πράξη.

— Νά, ἕνα ἀγόρι, εἶπα, ποὺ ἔχει ὡραία ἀνατροφὴ καὶ ξέρει νὰ σέβεται καὶ νὰ βοηθᾶ τοὺς πρεσβύτερούς του.

Ἡ μητέρα ποὺ στὴν ἀρχὴ τρόμαξε — καθὼς ἔνοιωσε τὸ ἀγόρι ν' ἀφήνη τὸ χέρι της — ἦταν τώρα περήφανη.

— Νὰ σᾶς ζήση, τῆς εἶπα, καθὼς ἀντικρύστηκαν τὰ μάτια μας.

Πόσο λίγα παιδιά, πόσοι λίγοι νέοι κάνουν ἔτσι ἁπλὰ τὸ καθῆκον τους. Συνηθισμένο θέαμα στοὺς δρόμους εἶναι τ' ἀντίθετο: Νέοι νὰ σπρώχνουν, στὴ βιάση τους, ὅποιον βροῦν μπροστά τους. Παιδιὰ νὰ κοιτάζουν τὸν ἑαυτόν τους μονάχα, χωρὶς νὰ προσέχουν ἐκείνους ποὺ βρίσκονται γύρω τους...

Κι' ὅμως θἄπρεπε νὰ σκέπτωνται ἔτσι: «Αὐτὸ τὸ σκυφτὸ γεροντάκι κάποτε ἦταν νέος. Κάποια μέρα κι' ἐγὼ θὰ γεράσω. Καὶ τότε θᾆμαι πολὺ εὐχαριστημένος, ἂν βλέπω τοὺς νέους καὶ τὰ παιδιὰ νὰ μὲ βοηθοῦν, νὰ μὲ σέβωνται καὶ νὰ μ' ἀγαποῦν. Ἡ φύση, ποὺ δίνει τὰ νειάτα καὶ τὰ γεράματα, ἔχει βάλει τὸν ἄγραφο αὐτὸ νόμο μέσ' στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων: Νὰ βοηθοῦν οἱ πιὸ δυνατοὶ τοὺς ἀδύνατους, οἱ εὐτυχισμένοι αὐτοὺς ποὺ πεινᾶνε. Δὲ συμφωνεῖτε, καλά μου παιδιά;

Σᾶς φιλῶ
Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ζοῦσε σ' ἕνα χωριὸ ἕνας Γιάννης : ὁ Κουτόγιαννος, ὅπως τὸν φώναζαν ὅλοι οἱ συγχωριανοί του.

Ἡ μάνα του καὶ τ' ἀδέλφια του δούλευαν ὁλημερὶς στὰ χωράφια, ὥργωναν, θέριζαν, βοσκοῦσαν τὰ πρόβατα, ἔστελναν τὸ στάρι στὸν μῦλο, ζήμωναν τὸ ψωμὶ κι' ἔκαναν ὅλες τὶς σκληρὲς δουλειές. Ὁ Κουτογιάννης, ὅμως, «πέρα βρέχει». Δεκαράκι δὲν ἔδινε γιὰ τίποτα.

— Σήκω, βρὲ Γιάννη, νὰ πᾶς τὸ στάρι στὸν μῦλο! τοῦ φώναζε ἡ μάνα του.

— Μίλησες, μάνα; ρωτοῦσε ὁ Κουτόγιαννος, ξαπλωμένος πάντα στὸν ἥλιο.

— Σήκω, εἶπα ἀχαΐρευτε, νὰ πᾶς στὸν μῦλο.

— Ἄχ, μάνα μου, δὲν μὲ λυπᾶσαι· ἔλεγε ὁ Γιάννης. Δὲν ξαίρω τὸν δρόμο καὶ θὰ χαθῶ στὸ δάσος καὶ θὰ μὲ φᾶνε τὰ θηρία...

— Ἄχ, Κουτόγιαννε, ἀναστέναζε ἡ μάνα. Γιατί, Θεέ μου, γέννησα τόσο κουτὸ παιδί.

— Σήκω, βρὲ Γιάννη, νὰ πᾶς νὰ βοσκήσης τὰ πρόβατα... τοῦ φώναζαν τ' ἀδέλφια του.

Χαμπαράκι ὁ Κουτόγιαννος.

Μαράζι τὄχαν ὅλοι στὸ σπίτι του ποὺ εἶχαν ἕνα τόσο κουτὸ γυιό. Μαράζι τὄχαν κι' οἱ χωριανοί του ποὺ ντρόπιαζε τὸ χωριὸ μὲ τὴν κουταμάρα του.

Μόνον ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ δὲν συμφωνοῦσε...

— Ὁ Γιάννης δὲν εἶναι κουτός, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε. Εἶναι τεμπέλης καὶ μᾶς πουλάει καὶ μᾶς ἀγοράζει ὅλους. Βαριέται νὰ δουλέψη καὶ κάνει πὼς δὲν νοιώθη τίποτα.

Καὶ μιὰ μέρα ὁ παπᾶς φώναξε τὴν μάνα καὶ τ' ἀδέλφια τοῦ Κουτόγιαννου, κλείστηκε μαζί τους στὸ σπιτικό του ὥρα πολλή, καὶ τοὺς συμβούλεψε τί νὰ κάνουν...

Τ' ἄλλο πρωῒ ἀπ' τὰ χαράματα πῆγαν τ' ἀδέλφια καὶ ξύπνησαν τὸ Γιάννη.

— Τί τρέχει, ἀδελφάκια μου καλά; φώναξε ἐκεῖνος τρομαγμένος. Μὴν ἔγινε κανένα μεγάλο κακό;

— Σήκω, Γιάννο, καὶ θὰ πᾶμε ταξείδι.

Παρακάλεσε ὁ Κουτόγιαννος νὰ τὸν ἀφίσουν νὰ κοιμηθῆ, ἔκλαψε... μὰ τίποτα.

Τὸν σήκωσαν, τὸν ἔντυσαν μὲ τὸ ζόρι, τὸν φόρτωσαν σ' ἕνα γαϊδουράκι καὶ ξεκίνησαν...

Ὅλη τὴν μέρα περπατοῦσαν καὶ σὰν βράδιασε ἔφτασαν σ' ἕνα ἀτέλειωτο δάσος.

— Γιάννη, εἶπε τότε ὁ μεγάλος ἀδελφός. Ἀρκετὰ χρόνια δουλέψαμε γιὰ σένα. Τὸ χωριό μας δὲν θέλει ἄχρηστους ἀνθρώπους.

Ἡ θ' ἀποφασίσης νὰ πάψης νὰ κάνης τὸν κουτὸ καὶ νὰ δουλέψης ἢ νὰ πᾶς νὰ πνιγῆς.

Τώρα θὰ σ' ἀφίσουμε ἐδῶ μέσα στὸ δάσος. Ἂν μπορέσης καὶ προφυλάξης τὸν ἑαυτό σου θὰ σωθῆς, ἀλλιῶς θὰ σὲ φᾶνε τὰ θηρία.

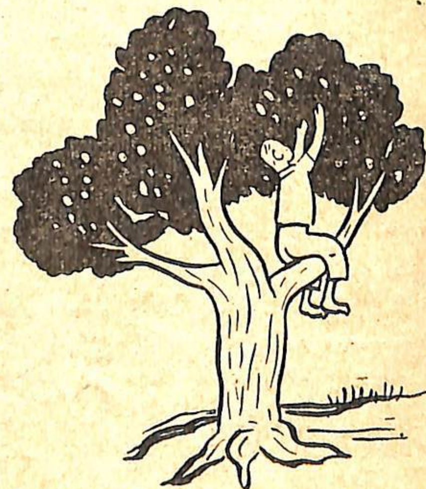
Φώναξε ὁ Κουτόγιαννος, παρακάλεσε μὰ τ' ἀδέλφια του εἶχαν κι' ὅλας ξεκινήσει, κι' ἐκεῖνος βαριόταν νὰ τρέξη νὰ τὰ φτάση.

Ἔτσι, θέλοντας καὶ μή, μὲ μεγάλο κόπο, σκαρφάλωσε σ' ἕνα δέντρο, κούρνιασε ἐκεῖ καὶ πέρασε τὴν νύχτα.

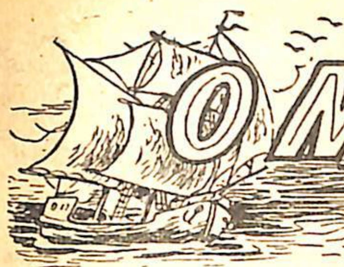
Σὰν ξημέρωσε, ὅμως, ὁ Κουτόγιαννος ξύπνησε κι' ἔνοιωσε νὰ τὸν θερίζη ἡ πεῖνα. Κατέβηκε, λοιπόν, σιγὰ - σιγὰ στὸ χῶμα καὶ ἀναστενάζοντας γιὰ τὴν τύχη του, ξεκίνησε νὰ βρῆ κάτι νὰ φάη.

Δρόμο παίρνει, δρόμο ἀφίνει φθάνει σ' ἕνα ξέφωτο καὶ βλέπει ἀπὸ μιὰ πηγὴ νὰ τρέχη καθαρὸ νεράκι

(Συνέχεια στὴ σελ. 390)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὁ μικρὸς Τζὰκ καὶ ἡ μητέρα του, γονατισμένοι στὴν ὄχθη, τοῦ ἔκαναν ἀντίο μὲ τὸ χέρι, ἐνῶ τὰ δάκρυα ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ τὰ κρατήσουν, κυλοῦσαν ἐλεύθερα στὸ πρόσωπό τους.

Ὁ Ἡρακλῆς ὄρθιος κι' ἀσάλευτος σὰν ἐβένινο ἄγαλμα, τοῦ ἔστελνε ἕναν τελευταῖο ἀποχαιρετισμό, ἐνῶ ἔκλαιγε κι' αὐτὸς σὰν μικρὸ παιδί.

Ὡς κι' ὁ ξάδερφος Βενέδικτος ποὺ συνήθως μόνο γιὰ τὰ καμώματα τῶν ἐντόμων συγκινοῦνταν, ἔδειχνε κι' αὐτὸς μιὰ μεγάλη ταραχή.

Τί μποροῦσαν ὅμως νὰ κάνουν γιὰ νὰ τὸν βοηθήσουν οἱ φίλοι του;

Ἐκείνη τὴ στιγμή, οἱ καννίβαλοι ρίχτηκαν ὅλοι μαζὶ στὸ ποτάμι. Δὲν τοὺς ἔμενε ἄλλωστε ἄλλη ἐλπίδα νὰ σωθοῦν, παρὰ νὰ φτάσουν κολυμπώντας ὡς τὴν ἀριστερὴ ὄχθη.

Καθὼς ὅμως ἔπεσαν ὅλοι μαζὶ ἀπὸ τὴν ἴδια μεριά, ἡ πιρόγα ἔγυρε κι' ἀναποδογυρίστηκε.

Ὅταν ὁ Ντὶκ Σὰντ βρέθηκε ἀναγκαστικὰ στὸ νερό, τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ ἔκανε ἦταν νὰ γατζωθῆ γερὰ ἀπὸ τὴν πιρόγα. Παρ' ὅλο τὸν κίνδυνο ποὺ τὸν ἀπειλοῦσε, δὲν εἶχε χάσει τὴν ψυχραιμία του.

Τὸ μυαλό του δούλευε γοργὰ κι' ἀπελπισμένα. Ἦταν πιὰ ἀδύνατο νὰ πάη ἀντίθετα ἀπὸ τὸ ρεῦμα ποὺ τὸν παράσερνε μὲ ὁλοένα μεγαλύτερη ταχύτητα πρὸς τοὺς καταρράχτες.

Συγχρόνως ὅμως κατάλαβε πὼς αὐτὴ ἡ πιρόγα ποὺ προχωροῦσε μὲ τὴν καρίνα στὸν ἀέρα, μποροῦσε ἴσως νὰ τὸν σώση.

Γιατί στ' ἀλήθεια τώρα δυὸ κίνδυνοι τὸν ἀπειλοῦσαν: ὅταν θὰ ἔπεφτε στὸν καταρράχτη, εἴτε θὰ πνιγόταν στὸ νερό, εἴτε θὰ ἔσκαγε γιατὶ θὰ τοῦ ἔλειπε ὁ ἀέρας.

Αὐτὴ ὅμως ἡ ἀναποδογυρισμένη πιρόγα, ἦταν ἕνα εἶδος κουτί, ποὺ ἂν κατάφερνε νὰ βρεθῆ ἀπὸ κάτω της καὶ νὰ κρατήση τὸ κεφάλι του ἔξω ἀπὸ τὸ νερό, δὲν ἦταν ἐντελῶς ἀδύνατο νὰ τὸν προστατέψη, ἐφόσον κρατοῦσε στὸ ἐσωτερικὸ της ἀρκετὸν ἀέρα γιὰ ἕναν ἄνθρωπο...

Ἂς ἀφήσουμε πὼς θὰ τὸν φύλαγε κι' ἀπὸ τὰ τραντάγματα πάνω στοὺς βράχους. Φυσικὰ οἱ ἐλπίδες νὰ σωθῆ ἦταν μιὰ στὰ ἑκατό. Ὅμως δὲν τούμενε καὶ τίποτε ἄλλο νὰ κάνη.

Ὁ Ντὶκ Σὰντ τὰ συλλογίστηκε ὅλ' αὐτὰ σὰ μέσα σὲ ἀστραπή.

Ἀμ' ἔπος ἀμ' ἔργον. Μὲ μιὰ βουτιὰ βρέθηκε κάτω ἀπὸ τὴν πιρόγα καὶ γατζώθηκε μὲ ὅλη του τὴ δύναμη ἀπὸ τὸν μεσιανὸ πάγκο.

Κατάφερνε νὰ κρατάη τὸ κεφάλι του ἔξω ἀπὸ τὸ νερό, ἡ καρδιά του ὅμως χτυποῦσε νὰ σπάση.

Τὸ ρεῦμα τώρα τὸν τραβοῦσε μὲ φοβερὴ ταχύτητα. Κι' ὡς νὰ καταλάβη πῶς καὶ τί, κατάλαβε πὼς κατρακυλοῦσε μὲ τὴν πιρόγα στὴν ἄβυσσο. Ἀρπάχτηκε ἀκόμη πιὸ ἀπεγνωσμένα ἀπὸ τὸ λεπτὸ ξύλο.

Ἡ πιρόγα, βυθίστηκε μέσα στὸ νερὸ σὰν ὑποβρύχιο — κι' ἀφοῦ ἔκανε ἕνα φοβερὸ μακροβούτι — ξαναφάνηκε στὴν ἐπιφάνεια. Ὁ Ντὶκ Σάντ, ποὺ εἶχε αἰσθανθῆ φοβερὴ ζάλη κι' εἶχε χάσει τὴν ἀναπνοή του, κατάλαβε ξαφνικὰ ὅτι εἶχε πέσει στὸν καταρράχτη — κι' ὅτι ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ζωντανός.

Βγῆκε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν πιρόγα, κι' ἄρχισε νὰ κολυμπάη μὲ ὅλη του τὴ δύναμη πρὸς τὴν ὄχθη. Ἡ σωτηρία του τώρα ἐξαρτιόταν ἀπὸ τὴ δύναμη τῶν χεριῶν του.

Τὸ ρεῦμα ὅμως κάτω ἀπὸ τὸν καταρράχτη δὲν ἦταν τόσο δυνατό. Ὕστερα ἀπὸ προσπάθειες ποὺ κράτησαν ὡς ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, τὰ πόδια του πάτησαν χῶμα.

Ἔκανε μιὰ τελευταία κίνηση — κι' ἔπεσε λιπόθυμος στὴν ὄχθη.

Ὅταν ἄνοιξε τὰ μάτια του — ὕστερα ἀπὸ πόσην ὥρα; — τοὺς εἶδε ὅλους γύρω του: τὴν κυρία Οὐέλντον, τὸν μικρὸ Τζάκ, τὸν πιστὸ Ἡρακλῆ, τὸν ξάδερφο Βενέδικτο. Ὅλους!

Ὁ Ἡρακλῆς τὸν ἔτριβε δυνατά, ἐνῶ ἡ κυρία Οὐέλντον τοῦ σκούπιζε τὸ πρόσωπο ἀπὸ τὰ νερά, καὶ τοῦ τόβρεχε συγχρόνως μὲ τὰ δάκρυά της.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως ἦταν δάκρυα χαρᾶς.

— Πόσο εὐχαριστῶ τὸ Θεὸ καλό μου παιδί! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε. Γιατὶ ἦταν ἀληθινὸ θαῦμα. Δὲν τολμοῦσα νὰ πιστέψω ὅτι θὰ γλύτωνες. Καὶ δὲν τολμοῦσα κι' ὅλας νὰ πιστέψω ὅτι μπορούσαμε καὶ νὰ σὲ χάναμε! Ἔζησα τόσο μαρτυρικὲς στιγμές, ὅπως ὅταν εἶχα βαριὰ ἄρρωστο τὸν Τζάκ μου.

Πιάστηκε ἀπὸ τὴν σκαρίτα τῆς πιρόγας.

—Ὢ κυρία Οὐέλντον! ἔλεγε ὁ Ντίκ.

— Καὶ οἱ Καννίβαλοι πνίγηκαν ὅλοι! εἶπε ὁ Τζάκ. Ἐγὼ τοὺς εἶδα!

Πράγματι. Οἱ καννίβαλοι δὲν εἶχαν κατορθώσει νὰ κρατηθοῦν στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ, οὔτε νὰ φτάσουν στὴν ὄχθη.

—Ὑπάρχει ἕνας Θεὸς τιμωρός! εἶπε σοβαρὰ ὁ Ἡρακλῆς. Ὑπάρχει Θεία Δίκη. Εἴδατε πῶς τιμωρήθηκε καὶ ὁ Νεγκόρο.

—Ἂς ἐλπίσωμε πὼς θὰ μᾶς λυπηθῆ ἐπιτέλους κι' ὅτι θὰ δοῦμε τὸ τέλος ἀπὸ τὰ βάσανά μας... ψιθύρισε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Μὰ ναὶ κυρία Οὐέλντον! φώναξε ὁ Ντίκ. Θὰ φτάσωμε γρήγορα σὲ πολιτισμένο λιμάνι! Τώρα εἶμαι σίγουρος! Νὰ δῆτε!

— Μακάρι παιδί μου! ἔκανε ἡ κυρία Οὐέλντον. Σὲ σένα εἶχα πάντα τὶς ἐλπίδες μου!

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἄρχισαν ν' ἀκολουθοῦν τὴν ὄχθη πεζῆ. Ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες, συνάντησαν ἕνα καραβάνι ποὺ πήγαινε στὴν Ἐμπόμπα, ἕνα λιμάνι στὶς ἐκβολὲς τοῦ Κογκό.

Δὲν ἦταν δουλέμποροι. Ἦταν τίμιοι πραματευτὲς πορτογάλοι ποὺ ἐμπορεύονταν ἐλεφαντόδοντο.

Τοὺς ἔκαναν λαμπρὴ ὑποδολή. Τοὺς ἔδωσαν καινούργια ροῦχα ν' ἀλλάξουν γιατὶ τὰ δικά τους εἶχαν γίνει κουρέλια, καὶ πρὸ παντὸς τοὺς ἔδωσαν νὰ φᾶνε καλά, γιατὶ ἦταν πολὺ ἐξαντλημένοι.

Πραγματικὰ αὐτὸ τὸ καραβάνι ἦταν θεόσταλτο. Ταξίδευαν πιὰ ἄνετα, καὶ δὲν τοὺς ἔλειπε τίποτε.

Γιατὶ ἂν κατέβαιναν μόνοι τους καὶ πεζῆ, οἱ κακουχίες θὰ τοὺς σκότωναν. Ἦταν δὲ ἀδύνατο νὰ κατέβουν ἀπὸ τὸ ποτάμι, γιατὶ ἦταν γεμάτο ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα καταρράχτες. Ὁ ἐξερευνητὴς Στάνλεϋ εἶχε μετρήσει ἑξῆντα δυό.

Στὶς 11 τοῦ Αὐγούστου, ἡ κυρία Οὐέλντον, ὁ Ντὶκ Σάντ, ὁ Τζάκ, ὁ Ἡρακλῆς κι' ὁ ξάδερφος Βενέδικτος, ἔφτασαν στὴν Ἐμπόμπα, ὅπου οἱ κύριοι Μόττα Βιέγκα καὶ Χάρισσον, ἐφοπλιστὲς ποὺ γνώριζαν καλὰ τὸν κύριο Οὐέλντον, τοὺς φιλοξένησαν στὸ σπίτι τους καὶ τοὺς ἔκαναν κάθε εὐκολία.

Σὲ λίγες μέρες, ὅπως ἕνα βαπόρι ἔφευγε γιὰ τὸν ἰσθμὸ τοῦ Παναμᾶ, οἱ φίλοι μας τὸ πῆραν, κι' ὕστερα ἀπὸ ἕνα ὡραῖο καὶ ἄνετο ταξίδι, ἔφτασαν ἐπιτέλους στὴν Ἀμερική.

Τηλεγράφησαν στὸν κ. Οὐέλντον τὰ νέα, κι' ὕστερα ἀπὸ τόσους μῆνες, ὁ ἐφοπλιστὴς ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸ περίμενε ἐμάθαινε πὼς ἡ γυναίκα του κι' ὁ γιός του εἶχαν σωθῆ μαζὶ μὲ τοὺς λίγους ποὺ εἶχαν ἀπομείνει ἀπὸ τὸ ναυάγιο τοῦ «Προσκυνητῆ».

Στὶς 25 Αὐγούστου, ὁ σιδηρόδρομος ἔφερε τοὺς ναυαγοὺς στὴν πρωτεύουσα τῆς Καλλιφόρνιας — τὸν Ἅγιο Φραγκίσκο. Τὰ βάσανά τους εἶχαν τελειώσει. Πόσο ὅμως πιὸ μεγάλη θὰ ἦταν ἡ χαρὰ τους ἂν ἦταν μαζί τους κι' ὁ γέρο Τὸμ μὲ τοὺς συντρόφους του!

Εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγράψη κανεὶς τὴν συγκίνηση τοῦ κ. Οὐέλντον ὅταν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του τὴ γυναίκα του καὶ τὸ παιδὶ του ποὺ τοὺς ἔκλαιγε γιὰ χαμένους! Εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγράψη κανεὶς τὴν συγκίνηση καὶ τῶν ὅσων ἦταν μπροστὰ καὶ παρακολούθησαν τὴ σκηνή.

—Ἂν ὁ Νεγκόρο πρόφταινε νὰ ἔρθη νὰ μὲ βρῆ, θὰ ἔκανε χρυσὲς δουλειές, ἔλεγε ὁ κύριος Οὐέλντον. Γιατὶ θὰ τοῦ ἔδινα ὅλη μου τὴν περιουσία γιὰ νὰ σᾶς ξαναβρῶ!

— Εὐτυχῶς δὲν χρειάστηκε! ἔλεγε ἡ κυρία Οὐέλντον. Γιατὶ τὸ χειρότερο εἶναι πῶς θάπεφτες στὴν παγίδα φίλε μου, καὶ ἀφοῦ σοῦ ἔπαιρναν τὰ χρήματά σου, δὲν θὰ μᾶς ἔδιναν.

— Εἶναι ἀπίστευτο πῶς γλυτώσατε ἀπὸ τόσους κινδύνους!

— Αὐτὸ τὸ ὀφείλομε κυρίως στὴν γενναιότητα, στὴν ψυχραιμία, στὴν αὐτοθυσία τοῦ Ντὶκ Σάντ τοῦ μικροῦ μας πλοίαρχου! ἔλεγε ἡ κυρία Οὐέλντον. Τζαίημς, τώρα ἔχομε δυὸ γιούς, κι' ὁ Τζὰκ μας ἕναν μεγάλο ἀδερφό.

Ὁ κ. Οὐέλντον ἔσφιξε μὲ συγκίνηση τὸ χέρι τοῦ Ντὶκ Σάντ.

— Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τί ἔκανες γιὰ μᾶς Ντίκ! τοῦ εἶπε.

Ὁ κ. Οὐέλντον, δὲν ξέχασε τὸν λόγο του. Ὁ Ντὶκ Σάντ μπῆκε στὴν καλύτερη

ναυτικὴ σχολή, ὅπου δεχόταν μαθητὲς πολὺ πιὸ μεγάλους ἀπὸ ἐκεῖνον. Ἀλλὰ ὁ κυβερνήτης τὸν δέχτηκε κάνοντας ἐξαίρεση.

Ὁ Ἡρακλῆς ἔγινε φίλος τοῦ σπιτιοῦ, κι' ὁ κ. Οὐέλντον τοῦ ἄνοιξε ἕνα μεγάλο ἐπιπλοποιεῖο.

Ὅσο γιὰ τὸν ξάδερφο Βενέδικτο. Ὁ ξάδερφος Βενέδικτος μόλις ἔφτασαν στὸν Ἅγιο Φραγκίσκο, ἔσπευσε ν' ἀγοράση ἕνα ζευγάρι γυαλιὰ κι' ἕναν φακό. Ἤθελε νὰ ἐξετάση μὲ τὴν ἡσυχία του τὸ σπάνιο ἔντομο μὲ τὰ ἔξη πόδια ποὺ εἶχε τσακώσει ὁ Ἡρακλῆς, τὸ «ἐξαπόντους Μπενεντίκτους» ποὺ θὰ τὸν ἔκανε διάσημο. Ὅταν ὅμως κοίταξε τὸ «σπάνιο ἔντομο» μὲ τὸ φακό, ὁ ξάδερφος Βενέδικτος μόνο ποὺ δὲν ἔβαλε τὰ κλάματα. Τὸ περίφημο «Βενεδικτιανὸ ἑξάποδο» δὲν ἦταν παρὰ μιὰ κοινή, κοινότατη ἀράχνη ὀχταποδαροῦσα, καὶ... ἀνάπηρη!

Ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος Ἡρακλῆς ὅταν τὴν τσάκωσε τῆς ἔλυωσε τὰ δυό της πόδια. Ἡ «ἑξαποδικότητά» της ἦταν ἁπλούστατα... κουτσαμάρα! Νὰ νοιώση τόση χαρὰ ὁ Βενέδικτος γιὰ μιὰ κουτσὴ ἀράχνη! Τὸ φυσοῦσε καὶ δὲν ἐκρύωνε! Ἀπὸ τὸ κακό του ἔπαθε ἴκτερο, δηλαδὴ χρυσή, κι' ἔγινε κίτρινος σὰν τὸ φλουρί.

Γρήγορα ὅμως γιατρεύτηκε, κι' ἄρχισε νὰ κυνηγᾶ ξανὰ τὰ ἔντομα μὲ μεγαλύτερη μανία ἀπὸ πρίν.

Τρία χρόνια πέρασαν.

Ὁ Ντὶκ Σὰντ βγῆκε πρῶτος ἀπὸ τὴν σχολή, καὶ μπάρκαρε μὲ τὸν βαθμὸ τοῦ δεύτερου πλοιάρχου στὸ μεγαλύτερο καράβι τοῦ κ. Οὐέλντον.

Ὁ μικρὸς Τζὰκ μαθαίνει γράμματα, καὶ εἶναι πρῶτος στὴν τάξη του.

— Μελέτα! Μελέτα! τοῦ λέει ὁ Ντίκ. Δὲν εἶναι τίποτε πιὸ σπουδαῖο ἀπὸ τὴ μόρφωση. Ἂν ἤμουν πιὸ σπουδασμένος, ἂν εἶχα περισσότερες γνώσεις, δὲν θὰ παθαίνουμε ὅτι πάθαμε μὲ τὸν «Προσκυνητή».

Κι' ὁ Τζὰκ μελετάει, γιατί θέλει κι' αὐτὸς νὰ γίνη καπετάνιος στὰ καράβια τοῦ πατέρα του σὰν τὸν «ἀδελφό» του τὸν Ντίκ.

Ὁ Ἡρακλῆς, ἔκανε λαμπρὲς δουλειὲς στὸ ἐπιπλοποιεῖο του, κι' ἔχει πολλοὺς ἐργάτες.

Ἕνα πρᾶγμα ὅμως ἀπασχολοῦσε ἀδιάκοπα τοὺς καλοὺς ἐκείνους ἀνθρώπους: τί εἶχαν ἀπογίνει ὁ Τὸμ καὶ οἱ σύντροφοί του;

Ὁ κ. Οὐέλντον εἶχε κινήσει γῆ καὶ θάλασσα καθὼς λένε γιὰ τὰ τοὺς βρῆ. Κι' ὅπως εἶχε ἀνταποκριτὲς καὶ πράκτορες σχεδὸν παντοῦ, στὸ τέλος κατάφερε νὰ μάθη πὼς ἦταν σκλάβοι στὴ Μαδαγασκάρη!

Φυσικὰ ἔστειλε ἀμέσως ἕνα καράβι μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ τοὺς ἀγοράσουν ὅσο ὅσο καὶ νὰ τοὺς φέρουν πίσω στὸν Ἅγιο Φραγκίσκο.

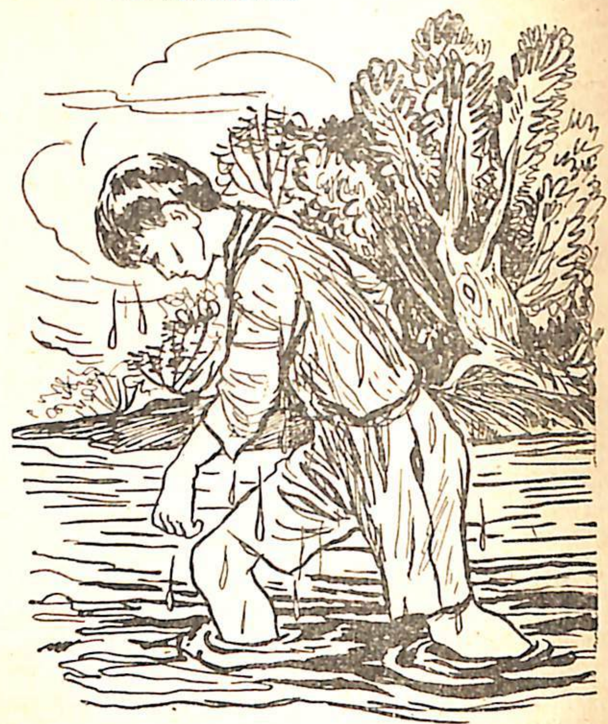
Κι' ἔτσι τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1877, τέσσαρες καλοντυμένοι καὶ καλοθρεμένοι μαῦροι — εἶχαν βρῆ τόση περιποίηση στὸ καράβι τοῦ κ. Οὐέλντον! — χτυποῦσαν τὴν πόρτα τοῦ ἐφοπλιστῆ.

Ἄ! Τί εὐτυχισμένα Χριστούγεννα γιόρτασαν τότε στὸ σπίτι τοῦ κ. Οὐέλντον!

Στὸ Χριστουγεννιάτικο τραπέζι ὅπου ἡ κυρία Οὐέλντον ἔλαμπε ἀπὸ ὀμορφιὰ κάθησαν ὅλοι: ὁ γέρο Τόμ, κι' ὁ γιός του, ὁ Μπάτι κι' οἱ δυὸ φίλοι του, κι' ὁ Ἡρακλῆς, κι' ὁ ξάδερφος Βενέδικτος μὲ τὰ καινούργια του γυαλιά, κι' ὁ μικρὸς Τζὰκ μὲ τὰ καλά του καὶ σκληρὸ κολάρο, κι' ὁ Ντὶκ Σὰντ ποὺ ἄστραφτε μέσ' στὴν καινούργια του στολὴ πλοιάρχου, ὅλοι!

Ἀπὸ τοὺς ναυαγοὺς τοῦ «Προσκυνητή» δὲν ἔλειπε παρὰ ἡ φτωχιὰ Νάν, κι' ὁ πιστὸς τετράποδος φίλος τους, ὁ Δίγκος. Ὅλων τὰ μάτια δάκρυσαν στὴν ἀνάμνησή τους. Μὰ ἡ χαρὰ ἦταν πιὸ δυνατή. Ἔφαγαν, ἤπιαν, γέλασαν.

Ὁ Ἡρακλῆς κατάφερε μόνος του ἕνα γαλόπουλο, κι' ὁ ξάδερφος Βενέδικτος ἄφησε μιὰ μυῖγα νὰ πέση στὸ κρασί του. Ἤπιαν στὴν ὑγειὰ οἱ μὲν τῶν δέ, ἀλλὰ ἐκεῖ ποὺ γέλασε ὁ κόσμος, ἦταν ὅταν ἡ κυρία Οὐέλντον σήκωσε τὸ ποτήρι γιὰ νὰ πιῆ εἰς ὑγείαν τοῦ «μικροῦ πλοιάρχου», τοῦ Ντὶκ Σάντ, ποὺ δεκαπεντάχρονο παιδὶ μόλις, εἶχε δείξει τέτοια σπάνια χαρίσματα!

Μόλις πάτησε τὸ πόδι του στὴν ὄχθη λιποθύμησε...

Ἄ, ναί! Ὁ «δεκαπεντάχρονος καπετάνιος» δὲν διέψευσε τὶς ἐλπίδες τους. Ἔγινε ἕνας θαυμάσιος πλοίαρχος! Ἡ δόξα καὶ τὸ καμάρι τοῦ ἀμερικανικοῦ ναυτικοῦ.

ΤΕΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ

ΝΕΑ ΟΡΕΣΤΙΑΣ: Ὅλος ὁ κόσμος τοῦ χωριοῦ βρίσκεται αὐτὸν τὸν καιρὸ στὰ χωράφια μὲ τὶς δουλειές του. Οἱ βλογημένοι κόποι τοῦ ἀγρότη, παίρνουν πιὰ μορφή. Τὰ σιτάρια, στοιχειωμένα ὀνείρατα τοῦ ἀγρότη, εἶναι ἕτοιμα πιὰ νὰ θεριστοῦν.

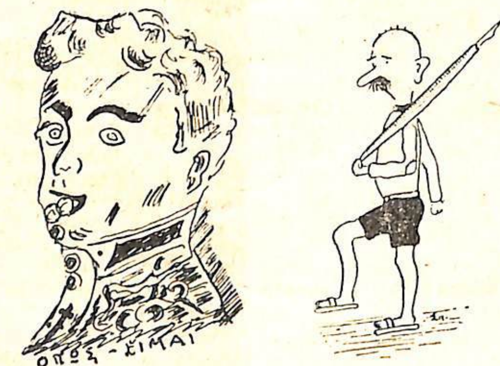
Τὰ παιδιά μας, λείπουν καὶ αὐτὰ στοὺς ἀγρούς. Πρέπει νὰ βροῦμε ὅμως τρόπο, νὰ εἴμαστε καθὼς καὶ τὸν χειμῶνα, μαζί τους. Γι' αὐτό, ὁ Διοικητὴς τῆς Μονάδος, οἱ γ)ται μας καὶ αἱ Ἀρχηγοί ἐπισκέπτονται τὸν ἐργαζόμενο ἀγρότη καὶ ἀγροτόπουλο καὶ τὴν μοχθοῦσα ἀγρότισσα, στὸν ἀγρό τους. Εἶναι ἀφάνταστη ἡ χαρὰ ποὺ νοιώθουμε ὅλοι μας ἀπ' αὐτὲς τὶς ἐπισκέψεις — ἡ χαρὰ τῆς συμπαράστασης σὲ μιὰ εἰρηνικὴ προσπάθεια, στὸ μάζεμα τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος, ποὺ αὔριο θὰ γίνη αὐτόματα ἡ χαρὰ καὶ τοῦ ἀνθρώπου τῆς Πολιτείας, τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Λιμανιοῦ, τοῦ ἐργάτη τοῦ ἐργοστασίου.

ΟΡΜΕΝΙΟΝ: Ἐδῶ, ἑτοιμαζόμαστε γιὰ κάτι ἐντελῶς καινούργιο. Οἱ ἀγροτικὲς δουλειὲς δὲν ἀφήνουν καιρὸ στὴν ἀγρότισσα μητέρα, νὰ προσέξη τὴν ἡμέρα τὰ μικρά της παιδιά. Κι' ὅμως εἶναι τόσο ἀπαραίτητο. Γι' αὐτό, σκεφθήκαμε νὰ κάνουμε μιὰ προσπάθεια λειτουργίας στὸ «Σπ. Π.» ἑνὸς μικροῦ νηπιαγωγείου. Παιδιὰ ἀπὸ 4 - 7 χρονῶν θὰ μποροῦν νὰ μένουν στὸ «Σπ.» ὅλη μέρα μὲ τὴν παρακολούθηση τῆς Ἀρχηγοῦ, ἐνῶ ταυτοχρόνως, θὰ διδάσκωνται ἀπὸ τὴν ἴδια ὅ,τι μπορεῖ νὰ διδαχθῆ ἕνα νήπιο. Ἔτσι καὶ ἡ ἀγρότισσα μητέρα θὰ δουλεύη στὸ χωράφι ἥσυχη γιὰ τὸ παιδί της καὶ τὸ νήπιο, σ' ἕνα ὑγιεινὸ καὶ μορφωτικὸ περιβάλλον τοῦ «Σπ. Π.» θὰ μεγαλώνη ζῶντας μιὰ ἐντελῶς καινούργια ζωή.

Αὐτὲς τὶς τελευταῖες μέρες τὸ «Σπ. Π.» ἐφιλοξένησε καθηγητὰς καὶ παιδιὰ τοῦ Γυμνασίου Διδυμοτείχου, τὸ ὁποῖον εἶχε ὀργανώσει ἐκδρομὴ στὸ Ὀρμένιον. Ἔτσι, τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπ.» βρῆκαν τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπιδείξουν στοὺς κ. κ. καθηγητὰς καὶ τοὺς γυμνασιόπαιδας ὅ,τι ἔχουν μέχρι τώρα διδαχθῆ στὸ «Σπ. Π.». Ἐκεῖνο ποὺ ἔκανε ἐξαιρετικὴ ἐντύπωση σ' ὅλους τοὺς ξένους, ἦταν ὁ ζωηρότατος ἐνθουσιασμὸς τῶν παιδιῶν μας σ' ὅλη τὴν ἐκδήλωση τοῦ «Σπ.», ὁ σεβασμός τους πρὸς τὴν Ἀρχηγό μας, καὶ ἡ ἔκδηλη διάθεσή των γιὰ παραγωγικὴ κι' ὠφέλιμη γιὰ τὸ χωριὸ καὶ τὴν Πατρίδα, προσπάθειά τους. Ὁ ἀνθόκηπος στὸ προαύλιο τοῦ «Σπ.» ἦταν μιὰ ἄλλη ἔκπληξη γιὰ τοὺς ξένους μας. Δὲν περίμεναν, βλέπετε, στὰ ἐντελῶς ἀκριτικὰ αὐτὰ χωριά, τὸ «Σπ. Π.» νὰ ἔχη ἐπιτύχει τόσο πολὺ σὲ μιὰ προσπάθεια εἰρηνικὴ κι' ὠφέλιμη, μιὰ προσπάθεια ἐκπολιτισμοῦ τοῦ ἀκριτικοῦ μας χωριοῦ. Τὸ «Σπ.» ἐφιλοξένησεν ἐπίσης, διδασκάλους καὶ παιδιὰ τοῦ Α΄ καὶ Β΄ Δημοτικοῦ Σχολείου Ὀρεστιάδος, ποὺ πῆγαν ἐκδρομὴ στὸ Ὀρμένιο. Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα σχολικῶν παιδιῶν τοῦ «Σπ. Π.» ἔπαιξε μὲ τὴν ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τῶν δύο σχολείων, μὲ ἀποτέλεσμα 4 — 2 ὑπὲρ τῆς ὁμάδος τοῦ «Σπ. Π.».

ΚΥΠΡΙΝΟΣ: Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρό, στὸ πτηνοτροφεῖο μας, βγῆκαν οἱ νεοσσοὶ τῆς πρώτης ἐκκολάψεως. Κανεὶς στὸ χωριὸ δὲν πίστευε ὅτι μιὰ «κάσσα», δηλ. ἡ ἐκκολαπτικὴ μηχανή, θὰ μποροῦσε νὰ βγάλη ποτὲ πουλιά. Γι' αὐτό, ὕστερα ἀπ' αὐτὸ τὸ «θᾶμα», ὅλοι στὸ χωριὸ ζητοῦν ἐπίμονα, νὰ κάνουμε καὶ δεύτερη ἐκκόλαψη γιὰ νὰ βάλουν καὶ αὐτοὶ αὐγά. Οἱ ἐπισκέπτες ἄλλωστε στὸ πτηνοτροφεῖο μας εἶναι κάθε μέρα πολλοί, μ' ἕνα πρωτοφανὲς ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ὅλην ὑπόθεση τοῦ πτηνοτροφείου. Ἐλπίζομε, ἐδῶ, νὰ ἐπιτύχωμε εὔκολα, τὴν εἰσαγωγὴ νέων φυλῶν ὀρνίθων, τὴ χρήση εἰδικῶν φαρμάκων γιὰ πρόληψη καὶ καταπολέμηση ἀσθενειῶν τοῦ ὀρνιθῶνος καὶ βελτίωση τοῦ τρόπου διαβιώσεως τῶν ὀρνίθων. Μιὰ προσπάθεια ποὺ ἡ ἐπιτυχία της θἄχη σύντομα δείξει τὰ εὐεργετικὰ γιὰ τὸ χωριὸ ἀποτελέσματά της.

Π. Δ.—

ΟΠΩΣ ΕΙΜΑΙ (Σκίτσο Ν. Σαΐνη) — Ο ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ (Σκ. Σπαγγοραμένου)

◇◇

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΑΨΥΧΩΝ

Μιὰ ὠχρὴ ἀχτίδα λεύκανε τὸ τζάμι... Ὁ ποταμὸς βροντᾶ.

Μέσ' στὴ σιωπή, ἡ φωνή του ὑψώνεται γιομάτη δύναμη. Βασιλεύει ἡ ψυχὴ τοῦ ποταμοῦ πάνω στ' ἄλλα ὄντα. Μετὰ ἀπὸ λίγο χαϊδεύει τὸν ὕπνο τους καὶ φαίνεται νὰ ἀποκοιμιέται κι' ἡ ἴδια στὴ βουὴ τῶν κυμάτων της. Ὕστερα ἐρεθίζεται, οὐρλιάζει σὰν ἕνα ζῶο λυσσασμένο ποὺ θέλει νὰ δαγκώση...

Ἡ χλαλοὴ γαληνεύει! Εἶναι τώρα ἕνα μουρμούρισμα μιᾶς ἀπέραντης γλυκύτητας, σήμαντρα ἀργυρένια σὰν καμπανάκια μὲ φωτεινοὺς ἤχους, σὰν τὸ γέλιο τῶν παιδιῶν, φωνὲς ἁπαλὲς ποὺ τραγουδοῦν μιὰ μουσικὴ ποὺ χορεύει.

Πελώρια μητρικὴ φωνὴ ποὺ δὲν ἡσυχάζει ποτέ! Λικνίζει τὸ ἀγόρι, ὅπως λίκνισε μέσ' στοὺς αἰῶνες, ἀπὸ τὴν γέννα ὣς τὰ στερνά, τὶς προηγούμενες γενιές.

Μπαίνει βαθειὰ στὴ σκέψη του, μουσκεύει τὰ ὄνειρά του, τὰ ντύνει μὲ φόρεμα ἀπὸ ὑγρὲς ἁρμονίες, ποὺ θὰ τὸ τυλίγουν κι' ὅταν ἀκόμα πλαγιάση στὸ μικρὸ κοιμητῆρι, ποὺ κοιμᾶται πλάϊ στὸ νερό, καὶ ποὺ τὸ λούζει ὁ Ρῆνος.

ROMAIN ROLLAND

(Μετάφραση Ἄλκη Ροδόπουλου)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

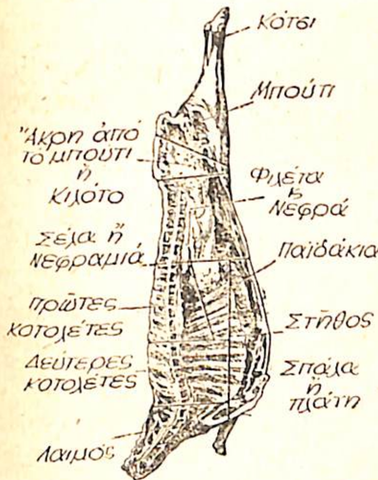

Π ῶ ς κ ο μ μ α τ ι ά ζ ε τ α ι τ ὸ κ ρ έ α ς.

Ὅταν πᾶμε ν' ἀγοράσωμε κρέας, πρέπει νὰ ξέρωμε τί παίρνομε.

Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμε ὅτι οἱ περισσότερες νοικοκυρές, ἀπὸ τὰ διάφορα κρέατα ξέρουν νὰ ξεχωρίζουν τὸ...μπούτι, τὸν σβέρκο καὶ τὴν οὐρά. Ἀπὸ ἐκεῖ κι' ὕστερα ἀφήνονται στὴν καλὴ διάθεση τοῦ κρεοπώλη. Τοῦ λένε πὼς θέλουν «ψαχνὸ χωρὶς πολλὰ κόκκαλα», «ἕνα μέρος κατάλληλο γιὰ βραστὸ» ἢ «μερικὲς μπριζόλες». Τώρα ποῦ ἀκριβῶς πέφτουν αὐτὰ τὰ κομμάτια, δὲν τὰ ξέρουν κι' οὔτε φρόντισαν νὰ τὰ μάθουν.

Γι' αὐτὸ σήμερα σᾶς δίνω τὴν εἰκόνα ἀπὸ μισὸ ἀρνὶ κι' ἀπὸ μισὸ χοιρίδιο, γιὰ νὰ δῆτε πῶς κομματιάζονται τὰ διάφορα κρέατα, καὶ πῶς ὀνομάζονται τὰ διάφορα κομμάτια.

Πῶς κομματιάζεται τὸ χοιρινό.

Ἀφοῦ μελετήσετε καλὰ τὶς εἰκόνες, ὅταν θὰ πᾶτε στὸν κρεοπώλη σας, παρακαλέστε τον νὰ σᾶς δείξη τὰ κομμάτια κι' ἀπάνω στὸ ἴδιο τὸ ἀρνὶ ἢ τὸ χοιρινό.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ ξέρετε τί θὰ ζητᾶτε καὶ τὶ θὰ ψωνίζετε.

Καὶ τώρα, μιὰ καὶ μιλᾶμε γιὰ κρέατα, νομίζω πὼς εἶναι κατάλληλη εὐκαιρία νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τοὺς διαφόρους τρόπους ποὺ ψήνεται τὸ κρέας.

Κ ο κ κ ι ν ι σ τ ὸ ἢ τ ῆ ς κ α τ σ α ρ ό λ α ς.

Τὸ κρέας μ' αὐτὸ τὸ ψήσιμο, σιγοψήνεται σὲ σιγανὴ φωτιὰ ἢ χόβολη, ἔτσι ὥστε νὰ ποτίζεται σιγὰ - σιγὰ μὲ τὰ διάφορα ἀρτύματα (μπαχαρικὰ καὶ ἄλλα) ποὺ ρίχνομε στὸ τσουκάλι.

Ἡ ὄψη τοῦ κοκκινιστοῦ, μοιάζει μὲ τοῦ φούρνου, ἡ γεύση του ὅμως εἶναι ἐντελῶς διαφορετική.

Κοκκινιστὰ (τῆς κατσαρόλας) γίνονται συνήθως τὰ σκληρὰ κρέατα, ἐκεῖνα ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ ψηθοῦν πολλὲς ὧρες.

Παίρνομε μεγάλα κομμάτια ψαχνό, (συνήθως βωδινὸ) καὶ τὰ δένομε μὲ σπάγγο γιὰ νὰ συγκρατηθοῦν στὸ σχῆμα τους κι' ἀφοῦ προσθέσωμε τὸ ἀνάλογο ἁλάτι καὶ πιπέρι τὰ βάζομε νὰ ψηθοῦν ἢ καλύτερα νὰ κοκκινιστοῦν σὲ κατάλληλη κατσαρόλα μὲ καπάκι, ὅπου πρὶν στρώσαμε μερικὰ ἀρωματικὰ χόρτα (σέλινο, μαϊντανό, κρεμμύδι ψιλοκομμένο, ἕνα δυὸ φύλλα δάφνης, λίγα σπειριὰ πιπέρι κι' ὅτι ἄλλο μᾶς ἀρέσει, κανέλλα λ. χ. ἢ ρίγανη ἢ δυόσμο, κι' ἄλλα παρόμοια).

Γιὰ βούτυρο, ρίχνομε συνήθως τὰ περισσεύματα ἀπὸ τηγάνισμα ἄλλων φαγητῶν (κεφτέδες, χοιρινό, πάχος, σάλτσα ἀπὸ ψητὸ κ.λ.π.).

Ἀφοῦ κοκκινισθοῦν τὰ κομμάτια ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, προσθέτομε — τὰ σ β ύ ν ω μ ε ὅπως λένε — μὲ λίγο κρασί, ντομάτα, νερὸ καὶ τ' ἀφήνομε νὰ σιγοβράσουν μέχρις ὅτου ψηθῆ καλὰ τὸ κρέας.

Κανονίζομε ἔτσι τὰ ὑγρά, ὥστε ὡς νὰ ψηθῆ τὸ κρέας νὰ ἔχουν ἀπορροφηθῆ ἢ νὰ ἔχη μείνη μόνον μιὰ ἀραιὴ σάλτσα.

Βγάζομε τὸ κρέας ἀπὸ τὴν κατσαρόλα, ἀφαιροῦμε τὸ περισσευούμενο πάχος ἢ βούτυρο γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσωμε ἄλλη φορά, περνᾶμε τὴν σάλτσα ἀπὸ τρυπητὸ καὶ περιβρέχομε τὸ κρέας πρὶν τὸ σερβίρομε.

Ἄλλος τρόπος πιὸ γρήγορος γιὰ τὸ κοκκινιστὸ εἶναι ὁ ἑξῆς: στρώνομε τὴν κατσαρόλα μὲ τὰ χόρτα καὶ τὰ λοιπὰ εἴδη καὶ κοκκινίζομε τὸ κρέας ἰδιαιτέρως στὸ τηγάνι μὲ πάχος ἢ βούτυρο, καὶ κατόπιν τὸ ρίχνομε στὴν κατσαρόλα. Μόνον δὲ ἀφοῦ μισοκαβουρδισθοῦν τὰ χόρτα νὰ τὰ σβύσωμε μὲ ντομάτα, νερὸ κ.λ.π. Ἔτσι τὸ κρέας κοκκινίζεται καλύτερα, καὶ τὰ χόρτα δὲν καίγονται.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο μαγειρεύομε καὶ τὰ μεγάλης ἡλικίας πουλερικὰ (ὄρνιθες. γάλους, πάπιες, χῆνες κ.λ.π.).

Στὴ διεθνῆ μαγειρικὴ αὐτὸς ὁ τρόπος λέγεται «μπρεζέ».

Κ α β ο ύ ρ δ ι σ μ α τ ο ῦ κ ρ έ α τ ο ς.

Καβουρδίζομε τὸ κρέας πρὶν τὸ μαγειρέψομε, γιὰ νὰ τὸ κάνωμε πιὸ νόστιμο. Γιατὶ τότε βγαίνουν καὶ καίγονται οἱ ἀρωματικοὶ χυμοὶ τοῦ κρέατος ποὺ λέγονται ὀσμόζωμον.

Τὸ κρέας, ὅταν ἐνεργήση ἀπάνω του ἡ φωτιά, χύνει τοὺς εὐώδεις χυμούς του, ποὺ τοῦ δίνουν τὴν ἰδιαίτερη, νόστιμη γεύση ποὺ ἔχει.

Οἱ χυμοὶ αὐτοί, στὴν ἀρχὴ εἶναι σὰν θολὸ ζουμί, ὅσο ὅμως μένει τὸ κρέας στὴν φωτιά, πυκνώνουν, παίρνουν χρῶμα καστανό, καὶ ἁπλώνονται στὰ πλευρὰ τῆς κατσαρόλας καὶ πάνω στὸ ἴδιο τὸ κρέας σὰν γόμα.

Τότε τὸ κρέας ἔχει πιὰ καρβουδιστῆ. Δηλαδὴ οἱ χυμοί του ἔχουν πάρει τὴν ἰδιαίτερη ἐκείνη γεύση ποὺ θὰ πάρη τὸ φαγητὸ ὅταν θὰ διαλυθοῦν μὲ τὸ βράσιμο.

Ἀνάλογα μὲ τὸ μαγείρεμα ποὺ κάναμε, οἱ χυμοὶ ποὺ καβουρδίζονται ποτίζουν τὸ ἴδιο τὸ κρέας ἢ τὸ περιαλείφουν σὰν σάλτσα, ἢ μένουν μέσα στὸ κρέας (ὅπως στὴν περίπτωση τῶν ψητῶν τοῦ φούρνου, τῆς σχάρας ἢ τῆς σούβλας).

Γιὰ τὰ χοντρὰ κρέατα, εἴδαμε πῶς γίνεται τὸ καβούρδισμα ἢ τὸ κοκκίνισμα.

Γιὰ τὶς ἐντράδες ὅμως, νά τί κάνωμε. Βάζομε τὰ μικρὰ κομμάτια τοῦ κρέατος μέσα σὲ μιὰ κατσαρόλα. Προσθέτομε τὸ ἀνάλογο βούτυρο, κρεμμύδι, ἁλάτι καὶ λίγο πιπέρι καὶ τὰ βάζομε σὲ δυνατὴ φωτιά.

Ἂν τὸ κρέας εἶναι πολὺ στεγνό, τὸ ραντίζομε μὲ λίγο νερό, ἔτσι ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἀτμοὶ γύρω ἀπὸ τὸ κρέας, ποὺ θὰ τὸ κάνουν νὰ χύση πιὸ γρήγορα τοὺς χυμούς του.

Ἀφοῦ πυκνώσουν ὅλα τὰ ὑγρά, ἀρχίζει τότε τὸ καβούρδισμα, ὁπότε πρέπει ν' ἀνακατεύωμε συχνὰ τὸ κρέας, ὡς ὅτου πάρει ξανθὸ χρῶμα καὶ οἱ χυμοί του καραμελιάσουν καὶ κατακαθίσουν στὸν βυθὸ τῆς κατσαρόλας.

Ὅταν πάρουν κι' αὐτοὶ καστανὸ χρῶμα, ρίχνομε τὸ ἀνάλογο νερό, ντομάτα κ.λ.π. κι' ἀποτελειώνομε τὴν βράση, προσθέτοντας χόρτα ἢ πάστα, ἀναλόγως πῶς θέλομε νὰ φτιάσωμε τὴν ἐντράδα.

Κ ρ έ α ς σ τ ὸ τ η γ ά ν ι (σ ω τ έ).

Μαγειρεύομε τὸ κρέας μ' αὐτὸν τὸν τρόπο εἴτε «σωτὲ τῆς ὥρας» (στιγμιαῖα) εἴτε σωτὲ ποὺ βράζει.

Στὰ στιγμιαῖα σωτέ, περιλαμβάνονται οἱ μπριζόλες, οἱ κοτολέτες, τὰ παϊδάκια, τὰ μπιφτέκια, τὰ μπιφτεκάκια κ.λ.π.

Καθὼς εἶναι τρυφερά, ψήνονται στὸ τηγάνι μόνον λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας, καὶ ὕστερα περιλούζονται στὴν πιατέλα μὲ μιὰ σάλτσα κι' εἶναι ἕτοιμα.

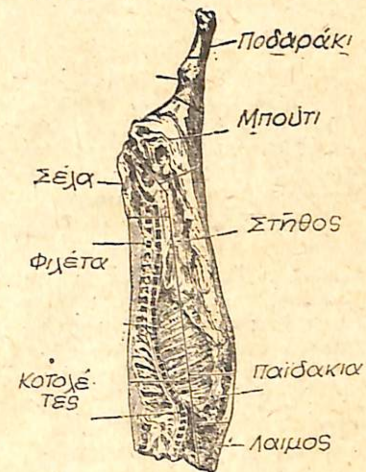
Σ' αὐτὰ τὰ «στιγμιαῖα» δὲν πρέπει νὰ ρίχνωμε στὸ τηγάνι κρασὶ ἢ σάλτσα ἢ ὅ,τι ἄλλο, γιατὶ τὸ κρέας σκληραίνει. Ἀφοῦ βγάλομε τὸ κρέας στὴν πιατέλα, φτιάνομε στὸ ἴδιο τηγάνι τὴν σάλτσα (κρασὶ νερό, ντομάτα κ.λ.π.) καὶ τὰ περιλούομε μ' αὐτήν.

Ὅσο γιὰ τὰ πιὸ σκληρὰ κρέατα, ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ τηγάνισμα θέλουν καὶ βράσιμο (πουλερικά, κυνήγια, σκληρὲς μπριζόλες, κρέατα ποὺ δὲν εἶναι τρυφερὰ κ.λ.π.) τὰ βάζομε πρῶτα στὸ τηγάνι σὲ δυνατὴ φωτιά, ἀφοῦ τὰ ἀλείψωμε μὲ ἀλεύρι, κι' ὕστερα τὰ ἀφήνομε νὰ βράσουν στὴ σάλτσα τους.

Ἔτσι γίνεται κι' ὁ καπαμᾶς: τὰ κομμάτια τοῦ κρέατος τηγανίζονται μὲ ἀλεύρι, κι' ὕστερα βράζουν μὲ κρασὶ καὶ ντομάτα.

Στὸν τούρκικο καπαμᾶ καβουρδίζεται λίγο τὸ κρέας μὲς στὴν κατσαρόλα, ὅπως δηλαδὴ στὶς ἐντράδες, χωρὶς ὅμως νὰ κοκκινιστῆ, κι' ὕστερα προσθέτομε νερό, μαρουλόφυλλα, φρέσκα κρεμμυδάκια κ.λ.π. Μοιάζει δηλαδὴ καὶ μὲ τὸ φρικασέ.

Αὐτοὶ εἶναι οἱ πιὸ συνηθισμένοι τρόποι — σὲ γενικὲς γραμμὲς — ποὺ μαγειρεύεται τὸ κρέας.

Πῶς κομματιάζεται τὸ πρόβειο κρέας ἢ τὸ ἀρνάκι.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΝΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Δ ά σ κ α λ ο ς : Ἐὰν μάθη ὁ πατέρας σου τὴ διαγωγή σου θὰ τραβᾶ τὰ μαλλιά του.

Μ α θ η τ ή ς : Ἀδύνατον κύριε! Εἶναι τελείως φαλακρός.

* * *

— Μπαμπᾶ, τί θὰ πῆ πεζός;

— Πεζός, παιδί μου, λέγεται ὁ ἄνθρωπος ποὺ πρόκειται νὰ τὸν πατήση τὸ αὐτοκίνητο.

* * *

— Γιατρέ, πάρε ταξὶ καὶ τρέξε, ὁ γιός μου κατάπιε τὸ στυλό του.

— Ἀμέσως ἔφθασα. Ἐν τῷ μεταξὺ σεῖς τί κάνετε;

— Γράφω μὲ μολύβι.

Ἐστάλησαν ἀπὸ τὸν ΕΛΑΤΟ

* * *

— Γιατί ὅταν βρέχη δὲν βγαίνει ὁ ἥλιος;

Τ ά κ η ς : Δὲν τὸν ἀφίνει ὁ Θεὸς γιὰ νὰ μὴ βραχῆ καὶ σβύση!

* * *

Ὁ Δημητράκης ἀκούει τὸν ἀδερφό του νὰ λέη πὼς δὲν ξέρει τὴ σύσταση κάποιου φίλου του, γιὰ νὰ τοῦ γράψη.

— Γιατί δὲν τοῦ γράφης νὰ σοῦ τὴν στείλη καϋμένε; τοῦ λέει μὲ σοβαρότητα.

ΑΓΙΣ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ.... ...ΚΟΥΡΣΑΡΟΣ

Ο 'Αντωνάκης μόλις πῆρε τὸ ἐνδειχτικό του στὸ χέρι μ' ἕνα μεγάλο ἄριστα, στάθηκε μὲ ἀνακούφηση, περηφάνεια καὶ χαρά.

— Οὔφ πάει, σκέφτηκε, κι' αὐτὴ ἡ χρονιά.

Στὸ δρόμο, καθὼς γύριζε στὸ σπίτι ἦταν ὅλο χαρὰ καὶ κέφι. Τὴν ἴδια διαδρομὴ τὴν ἔκανε ἐδῶ καὶ χρόνια τώρα, πότε μὲ παγωνιά, τυλιγμένος μέσα στὸ ζεστό του πανωφόρι καὶ μὲ κοκκινισμένα ἀπ' τὸ κρύο τ' αὐτάκια, τὰ μάγουλα καὶ τὴ μύτη. Ἄλλοτε πάλι μὲ βροχή. Ὦ! πόσο τοῦ ἄρεσε ὅταν ἔπεφτε τὸπ - τὸπ ἡ βροχὴ σὲ χοντρὲς στάλες πάνω στὸ πεζοδρόμιο, καὶ πῶς μύριζε τὸ χῶμα, κι' ὕστερα οἱ γοῦβες ποὺ γέμιζαν μὲ λασπονέρια. Ἦταν ἡ ἀδυναμία του νὰ πλατσουλίζη μέσα σ' αὐτές, μὰ πάντα αὐτή του τὴν ἀδυναμία τὴν πλήρωνε ἀκριβά, γιατὶ θύμωνε ἡ μάνα του, κι' ὅσο καλὴ καὶ γλυκειὰ κι' ἂν ἦταν, ὅταν θύμωνε τοὔσπαγε τὴ βέργα στὰ πόδια, καὶ τοὔκανε κόκκινες χαρακιὲς στὶς γάμπες.

Σήμερα ὅμως τίποτα ἀπ' αὐτὰ δὲ σκεφτόταν. Ἦταν χαρούμενος κι' ἀνάλαφρος, κι' ὅμως ἔκανε ζέστη δυνατὴ κι' ὁ ἥλιος ἔκαιγε. Δὲν τὸ ἔνοιωθε ὅμως ὁ 'Αντωνάκης.

Στὸ μυαλό του στριφογύριζαν χίλιες δυὸ τρελλὲς σκέψεις καὶ χίλια δυὸ τολμηρὰ ὄνειρα.

Χθὲς εἶχε ἀκούσει τὸν πατέρα του νὰ λέη στὴ μητέρα του πὼς θὰ πήγαιναν γιὰ τὸ καλοκαίρι στὸ νησί, στὸ σπίτι τῆς θείας τῆς Μαρίας, ποὺ καθὼς ἤξερε ὁ 'Αντωνάκης μήτε παιδιὰ εἶχε, μήτε ἄντρα, μὰ εἶχε ἕνα μεγάλο περιβόλι μὲ τρία πηγάδια καὶ χίλια δυὸ ψηλὰ δέντρα.

Ἤξερε ἀκόμα πὼς ἡ θάλασσα ἦταν δυὸ βήματα ἀπ' τὸ σπίτι της κι' εἶχε πλατειὰ ἀμμουδιά, βράχια μὲ σπηλιὲς ποὺ ποιὸς ξέρει ποιοὶ τρομεροὶ πειρατὲς θὰ κρύβανε μέσα κεῖ τοὺς θησαυρούς τους κι' ἴσως καὶ νὰ κρυβόντουσαν κι' οἱ ἴδιοι διωγμένοι ἀπ' τοὺς ἀνέμους καὶ τὶς κακοκαιρίες. Ἴσως νάκανε καὶ τὴν γνωριμία τους, καὶ τότε πιὰ θὰ τὸν μάθαιναν νὰ κρατᾶ τὸ σπαθί, νὰ σημαδεύη στὸν ἀέρα, νὰ παλεύη αὐτὸς μόνος μὲ δέκα καὶ νὰ τοὺς ξαπλώνη στὸ λεφτὸ ὅλους κάτω.

'Ακόμα θὰ τοὔλεγαν πὼς νὰ ξεχωρίζη μὲ γυμνὸ μάτι, τὸ χρυσάφι ἀπ' τὸ μπροῦτζο τὰ πολύτιμα πετράδια καὶ τὰ γνήσια φλουριά. Θὰ τοῦ μάθαιναν πὼς νὰ βρίσκη τὸ δρόμο του μὲ τ' ἄστρα, πὼς νὰ προμαντεύη τοὺς ἀνέμους, τὶς μπουνάτσες, τὶς θύελλες, τὶς κακοκαιρίες καὶ χίλια δυὸ ἄλλα πράγματα ὥσπου μέσα σ' ἕνα καλοκαίρι θὰ τὸν ἔκαναν γνήσιο κουρσάρο.

Καὶ θὰ τοῦ χάριζαν μιὰ μαύρη φουσκωτὴ βράκα, καφετιὰ ζώνη μὲ πιστόλες καὶ σπαθιά, πουκάμισο κόκκινο κι' ἕνα μαντήλι κατάμαυρο ποὺ θὰ τὄδενε ζερβὰ στὸ κεφάλι καὶ ποὺ μπροστὰ θἄχε μιὰ κίτρινη σφραγίδα ποὺ θὰ παρίστανε μιὰ νεκροκεφαλή!

Καὶ θὰ τὸν φώναζαν «'Αντώναρο, τρόμο τῶν θαλασσῶν». Καὶ θἄχε δικό του καράβι μὲ πλήρωμα κάτω ἀπ' τὶς διαταγές του.

Σ' αὐτὴ τὴ σκέψη ὁ 'Αντωνάκης κλώτσησε ἕνα σκουριασμένο κονσερβοκούτι ποὺ βρέθηκε μπροστά του. Μὰ τόση ἦταν ἡ ὁρμή του ποὺ τὸ κονσερβοκούτι πῆγε καὶ σκάλωσε στὸ πρεβάζι τοῦ παραθύρου ἑνὸς ἰσογείου καὶ παρ' ὀλίγο νὰ σπάση τὸ τζάμι. Αὐτὸ τὸν συνέφερε κάπως τὸν 'Αντωνάκη ἀπ' τὴν ὀνειροπόλησή του. Κι' ἰδίως ὅταν βγῆκε μιὰ χοντρὴ κυρία ποὺ τὸν εἶπε «ἀλητόπαιδο» εἶχε πιὰ ξεχάση τοὺς κουρσάρους καὶ τὸ νησὶ κι' εἶχε κοκκινήσει μέχρι τ' αὐτιά.

* * *

Τὸ πλοῖο σφύριξε τρεῖς φορὲς καὶ μπῆκε μέσα στὸ μικρὸ λιμανάκι τοῦ νησιοῦ.

Τὸ πρωινὸ ποῦσι ἔπεφτε πάνω στὰ κύματα σιγά, ἔτσι ποὺ θαρροῦσες ὅτι αὐτὰ τὸ παίρναν μαζί τους γιὰ νὰ τὸ ταξιδέψουν μακρυὰ σ' ἄλλους ὁρίζοντες.

Στὴν ἀποβάθρα κόσμος πολὺς συνωστίζονταν, κόσμος κάθε λογῆς, κάθε ἡλικίας, ἀκόμη καὶ κάτι βυζανιάρικα μωρά, ποὺ κοιμώντουσαν ἥσυχα στὸν κόρφο τῆς μάνας τους.

Οἱ ἀχθοφόροι μὲ τὰ καπέλλα τους σπρώχναν τὸν κόσμο, γιὰ νὰ πᾶνε μπρὸς μπρὸς ἐκεῖ ποὺ θὰ πλεύριζε τὸ βαπόρι.

Μιὰ πελώρια ζυγαριὰ περίμενε πιὸ κεῖ μαζὶ μὲ τὰ βαρίδια της καὶ τὰ κιλά της γιὰ τὸ ζύγισμα τῶν ἀποσκευῶν.

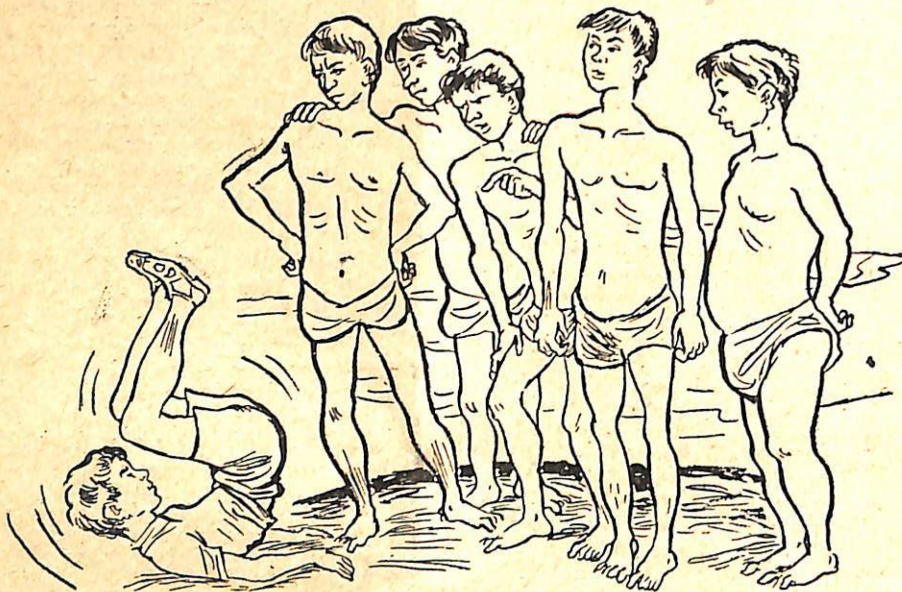
'Αγουροξυπνημένος ὁ 'Αντωνάκης καὶ κρατώντας ἀπ' τὸ χέρι τὴ μητέρα του, κύτταζε μὲ περιέργεια τὸ πλῆθος.

Μπρὸς στὰ νυσταγμένα του μάτια, οἱ ἄνθρωποι φάνταζαν χιλιάδες ὁλόκληρες π' ἁπλωνόντουσαν καὶ πνίγαν τὴν ἀποβάθρα, τὴ παραλιακὴ δημοσιὰ καὶ ἔφταναν μέχρις ἐκεῖ ποὺ ἄρχιζαν τὰ δίπατα παλιὰ σπίτια καὶ οἱ ἐκκλησιὲς μὲ τὰ καμπαναριά. Κι' αὐτὰ φάνταζαν θεόρατα ἔτσι ποὺ σοῦ φαίνονταν ὅτι θ' ἀγγίξουν τὸν οὐρανό.

Κύτταγε ὁ 'Αντωνάκης καὶ προσπαθοῦσε νὰ κρατήση ὅσο μποροῦσε πιὸ ἀνοιχτὰ τὰ νυσταγμένα του βλέφαρα. Ἔβλεπε δῶθε κεῖθε, χωρὶς ν' ἀφήνη τίποτα νὰ τοῦ ξεφύγη.

Τὸ πλοῖο σφύριξε τρεῖς φορὲς καὶ μπῆκε στὸ λιμανάκι. Τὸ πρωινὸ ποῦσι εἶχε χαθῆ μὲς τὰ κύματα.

* * *

'Ο 'Αντωνάκης ἄρχισε νὰ κάνη τοῦμπες...

Ὁ 'Αντωνάκης ἀλλιῶς τὰ περίμενε κι' ἀλλιῶς τὰ βρῆκε. Ἀλλὰ ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε δὲν αἰσθάνθηκε καμμιὰ ἀπογοήτευση. Μπορεῖ βέβαια νὰ μὴν βρῆκε κουρσάρους καὶ κρυμμένους θησαυροὺς μέσα στοὺς βράχους, οὔτε σκοῦνες καὶ νεκροκεφαλές. Βρῆκε ὅμως τὸ Σωτῆρχο τὸ Χοντρό, τὸ Μητσάρα τὸν Κουρεμένο, τὸ Γιώργη τὸν Κατωμερίτη, τὸ Βάγγο τὸν Σπίρτο, καὶ τὸ Μιχαλιὸ τὸ Γατομάτη.

Τώρα ποιὰ ἦταν αὐτὰ τὰ παιδιὰ μὲ τὰ περίεργα ὀνόματα καὶ τὰ παρανώμια;

Ἦταν ὅλα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ, παιδιὰ ψαράδων, λιανομαρίδα, ποὺ τόσκαγε τὸ χειμῶνα ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ ποὺ πάντα τάβλεπες ξυπόλυτα ξεσκούφωτα, λιοκαμένα μὲ μόνο ροῦχο ἕνα χιλιομπαλωμένο βρακάκι, νὰ τρέχουν πότε στὴν ἀμμουδιὰ πιάνοντας καβουράκια καὶ πεταλίδες καὶ πότε πάλι στὰ λιοστάσια νὰ σημαδεύουν μὲ τὶς σφεντόνες τους πουλιὰ ἢ νάναι ἀνεβασμένα πάνω στὰ ψηλότερα κλωνάρια.

Τώρα πῶς ὁ 'Αντωνάκης μας μὲ τὰ καθαρά του πέδιλα, τὴν ἄσπρη τσακιστή του φορεσιά, ἔκανε τὴ γνωριμία του μ' αὐτὴ τὴν παρέα εἶναι κάτι ποὺ θὰ σᾶς τὸ πῶ ἀμέσως παρακάτω.

Μιὰ μέρα καθὼς εἶχε πάει στὴν ἀμμουδιὰ τοὺς εἶδε καὶ ζήλεψε, γιατὶ εἶχε πιὰ ἀρχίσει νὰ βαρυέται μονάχος. Αὐτοὶ τὸν κύτταξαν μὲ περιέργεια ἀπ' τὴν κορφὴ μέχρι τὰ νύχια, καὶ ὁ δόλιος ἔνοιωσε κάτι σὰν περιφρόνηση στὰ μάτια αὐτῶν τῶν παιδιῶν ποὺ στὴν ἀρχὴ τοῦ φάνηκαν σὰν ἀγριάνθρωποι.

Τότε γίνηκε κάτι τὸ καταπληχτικό. Ὅλοι μαζὶ μὲ ξεφωνητὰ ἀνέβηκαν στὸ ψηλότερο βραχάκι κι' ἀπὸ κεῖ ἄρχισαν νὰ κάνουν βουτιὲς μέσα στὸ νερό, ὁ ἕνας ὕστερα ἀπ' τὸν ἄλλο, πιτσιλώντας τὸν δόλιο τὸν Ἀντωνάκη μὲ νερά.

Τότε κι' αὐτὸς πείσμωσε. Αὐτὸς ποὺ εἶχε ἔρθη μὲ σκοπὸ νὰ καταχτήση νησὶ καὶ κουρσάρους, αὐτὸς ποὺ ἔκανε τόσα τολμηρὰ ὄνειρα γιὰ τὶς διακοπές του, αὐτὸς πού... ν' ἀφίνη τώρα αὐτὰ τὰ λυγδιάρικα παιδιά, νὰ τοῦ κάνουν τὸ σπουδαῖο;

Ἆ! ὄχι, αὐτὸ δὲ θὰ τὸ ἀνεχόταν ποτὲς στὴ ζωή του. Τί νόμισαν δηλαδή;

Καὶ τότε ἔγινε καὶ πάλι κάτι τὸ καταπληχτικό. Ὁ Ἀντωνάκης ἄρχισε νὰ κάνη τοῦμπες, ἴσιες κι' ἀνάποδες στὴν ἀμμουδιὰ μ' ὅση περισσότερη γρηγοράδα μποροῦσε.

Τὰ παιδιὰ τώρα εἶχαν βγῆ στὸ βραχάκι, στάζοντας κι' ἀσθμαίνοντας, κύτταζαν ἔκπληκτα καὶ μὲ κάποιο κρυφὸ θαυμασμὸ τὸ νεοφερμένο ποὺ μὲ καταπληχτικὴ εὐκινησία λύγιζε τὴ μέση του σήκωνε ψηλὰ τὰ πόδια του κι' ὕστερα πάλι τὸ ἴδιο ὥσπου ἔφτασε μέχρι τὸ μεγάλο βράχο.

Μὰ ὅταν σηκώθηκε καὶ στηρίχτηκε στὰ πόδια του, Θεέ μου τί ἦταν αὐτό!

Ἡ θάλασσα, τὰ βραχάκια, τὰ παιδιά, ἡ ἀμμουδιά, ὅλα τέλος πάντων, στριφογύριζαν μπρὸς στὰ μάτια του κι' ἔννοιωθε τὸ στομάχι του νὰ γυρίζη κι' αὐτό.

Μὰ στὸ βάθος ἦταν χαρούμενος, ὅσο ποτέ, γιατὶ ἔδωσε ἕνα καλὸ μάθημα σ' αὐτοὺς τοὺς βρώμικους μπόμπιρες ποὔθελαν νὰ κάνουν τὸν ἔξυπνο σ' ἕνα πρωτευουσιάνο!

Τὸ γεγονὸς σχολιάστηκε πολὺ ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ἀπ' τὸ Βάγγο τὸ Σπίρτο, τὸν ἀρχηγό, ἀπ' τὸν Σωτῆρχο τὸ Χοντρό, τὸ Μητσάρα τὸν Κουρεμένο, τὸ Γιώργη τὸν Κατωμερίτη, καὶ τὸ Μιχαλιὸ τὸ Γατομάτη, ποὔβλεπε καὶ τὴ νύχτα ὅσο καὶ νάταν σκοτεινή.

—Ἐγὼ λέω παιδιὰ ὅτι πρέπει νὰ τοῦ δώσουμε ἕνα καλὸ μαθημα αὐτουνοῦ τοῦ ξιπασμένου Ἀθηναίου, λέει ὁ Γιώργης ὁ Κατωμερίτης.

—Ἦρθαν βλέπεις τ' ἄγρια νὰ διώξουν τὰ ἥμερα, συμπλήρωσε φιλοσοφικώτατα ὁ Σωτῆρχος ὁ Χοντρὸς χτυπώντας τὰ καλοθρεμμένα του μπράτσα.

— Μμ! ἐγὼ θἄλεγα νὰ τὸν πιάναμε στὸ ξύλο καὶ νὰ τοῦ ἀλλάζαμε τὸν ἀδόξαστο.

—Ἔτσι θὰ σοῦ κάναμε τὸν ψωροαθηναῖο τόπι στὶς μπουνιές, φώναξε ὁ Μητσάρας ὁ Κουρεμένος ἀναπηδώντας ἀπ' τὴ θέση του, σὰ νὰ τοῦ ἦρθε θεία φώτιση καὶ δίνονταςκαὶ μερικὲς γροθιὲς στὸν ἀέρα.

—Ἐγὼ θἄλεγα καλλίτερα νὰ τὸν δέναμε σὲ κανένα δέντρο καὶ νὰ τὸν ἀφήναμε ἐκεῖ πέρα νὰ τὸν βροῦν, εἶπε εἰρωνικὰ κυττάζοντας μὲ τὰ κρύα πρασινωπὰ μάτια του τοὺς ἄλλους ὁ Μιχαλιὸς ὁ Γατομάτης.

Ὅλοι λοιπὸν εἶχαν μιλήση ἐκτὸς ἀπ' τὸ Βάγγο τὸν Σπίρτο ποὺ σὰν πιὸ μεγάλο, πιὸ ἔξυπνο, πιὸ πολύξερο, πιὸ δίκαιο, τὰ παιδιὰ τὸν ἔβλεπαν γιὰ ἀρχηγὸ τῆς παρέας τους.

Αὐτὸς μίλαγε πάντα τελευταῖος καὶ μάλιστα ὁ βρώμικος αὐτὸς μπόμπιρας σὲ κάτι τέτοιες περιστάσεις ἔπερνε ὕφος βαρυσήμαντο, ὕφος πραγματικοῦ ἀρχηγοῦ. Ἔτσι καὶ τώρα, σηκώθηκε ἀπ' τὴ πέτρα πούταν καθισμένος, ὕψωσε τὴ φωνή του, ἔβαλε τ' ἀριστερὸ χέρι στὴ μέση κι' ἄρχισε:

— Λοιπὸν ρὲ βλάμηδες, ρὲ βλάπες τί σᾶς ἔπιασε; Τὸ λοιπὸ ἐγὼ θἄλεγα νὰ τὸν πέρναμε τὸν ἀτσάκιγο τὸν Ἀθηναῖο στὴ παρέα μας!

Νάσου τον λοιπὸν τὸν Ἀντωνάκη μέσα σὲ λίγες μέρες νὰ τσαλαβουτᾶ στὰ νερὰ νὰ τρέχη στὰ χωράφια μαζὶ μὲ τὰ χωριατόπαιδα.

Τὰ παιδιὰ τοὖχαν μάθει χίλια δυὸ πράγματα ποὺ αὐτὸς δὲν τἄξερε. Μὰ κι αὐτὸς ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ τοὺς ἔλεγε γιὰ τὴν Ἀθήνα, τὰ φῶτα, τοὺς μεγάλους δρόμους μὲ τ' αὐτοκίνητα τὰ τρὰμ καὶ τὴν κίνηση. Κι' αὐτοὶ ἄκουγαν μὲ τὸ στόμα μισανοιχτὸ καὶ τὰ μάτια γεμάτα θαυμασμὸ καὶ περιέργεια!

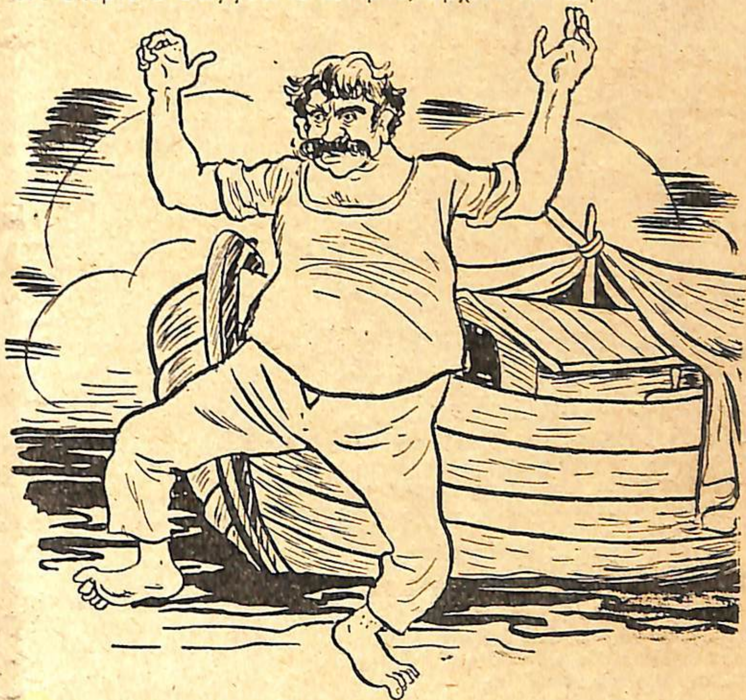
* * *

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα καθόντουσαν τὰ παιδιὰ στὶς πέτρες πoὖταν γύρω ἀπ' τὸ χαλασμένο πέτρινο Μύλο. Ἡ ζέστη ἦταν μεγάλη καὶ οἱ νεαροί μας λιγάκι βαρύθυμοι. Κανένας δὲ μιλοῦσε. Ὁ Ἀντωνάκης εἶχε ἀρχίσει νὰ βαρυέται στὸ νησὶ μ' ὅλο τὰ ἴδια παιχνίδια καὶ τὶς ἴδιες διαολιές. Πόσο θἄθελε νὰ ζωντάνευε τὸ παλιὸ ὄνειρο μὲ τοὺς πειρατές! Τὴν ἀναμμένη φαντασία του δὲ μποροῦσαν νὰ τὴν ἱκανοποιήσουν οἱ σκανταλιὲς ποὺ σκάρωνε μὲ τὴ καινούργια του παρέα δῶθε κεῖθε. Ἔτσι καὶ κεῖνο τὸ ζεστὸ ἀπόγευμα σκεφτόταν καὶ ξανασκεφτόταν τὰ ἴδια πράματα.

Μὲ μιᾶς μιὰ σπουδαία ἰδέα τοῦ πέρασε ἀπ' τὸ μυαλό. Γιατὶ νὰ μὴ γίνουν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι πειρατές, γιατί; Μήπως δὲν ἦταν τόσα παιδιά; Μὰ πάλι σὰ δύσκολο θἄταν. Ὄχι ὄχι, τίποτα δὲν εἶναι δύσκολο ἅμα τὸ θέλει κανεὶς πραγματικά, ἔτσι δὲν τοὺς ἔλεγε πάντα ὁ δάσκαλός τους ὁ κ. Τεφτερίδης;

Θὰ τὄλεγε στὰ παιδιὰ καὶ θὰ βλέπαμε τί θὰ τοῦ ἀπαντοῦσαν.

Γύρισε λοιπὸν καὶ μὲ ὕφος πιὸ ἐπίσημο καὶ ἀπὸ κεῖνο ποὺ ἔπερνε ὁ Βάγγος τὸ Σπίρτο, ἄρχισε νὰ λέη:

Ἂν δὲν εἶχε αὐτὸς τὸ θάρρος καὶ τὴν τόλμη.

—Ἀκοῦστε παιδιά! ἐγὼ βρίσκω ὅτι ἐδῶ χάνουμε τὸν καιρό μας χωρὶς νὰ κάνουμε τίποτα. Ἔχω λοιπόν, μιὰ σπουδαία ἰδέα...

Ἐκεῖ σταμάτησε, κόμπιασε, ξερόβηξε. Σκεπτόταν βλέπεις νὰ ἐκστομήση τὸ τολμηρό του σχέδιο.

—Ἔ! δὲ καταλαβαίνετε τί θέλω νὰ πῶ; μουρμούρισε.

Ὄχι ὅμως. Οἱ μπόμπιρες δὲ καταλάβαιναν τί ἤθελε νὰ πῆ, καὶ τὸν κύτταζαν χαζά, χωρὶς νὰ μιλᾶνε.

— Νά, λοιπόν, βρὲ παιδιὰ πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ, λοιπόν... ποὺ λέτε... λέω ν' ἀφίσουμε τὰ παιδιαροκαμώματα καὶ νὰ γίνουμε... ναὶ ρὲ παιδιά, νὰ γίνουμε κουρσάροι... τί δηλαδὴ δὲν σᾶς ἀρέσει;

Ἀτομικὴ βόμβα νάπεφτε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀνάμεσα στὰ παιδιὰ δὲ θἄκανε τόση ἐντύπωση.

— Τί εἶπες ρέ; φώναξαν ὅλοι μ' ἕνα στόμα.

— Τί εἶπες; κουρσάροι; χά! χά! χά!

Ὁ δύστυχος ὁ Ἀντωνάκης εἶχε ἀρχίση νὰ τὰ χάνη. Γιατί δηλαδὴ δὲν τοὺς ἄρεσε;

Μὲ μιᾶς ὅμως δεύτερη μπόμπα ἔπεσε. Ὁ Βάγγος τὸ Σπίρτο σηκώθηκε καὶ σοβαρὰ σοβαρὰ ἄρχισε νὰ λέη:

— Καὶ γὼ ρὲ συμφωνῶ μὲ τὸν Ἀθηναῖο.

Νὰ τί θὰ γίνη. Θὰ πάρουμε τὴν «Παναγιὰ» τὴ μεγάλη βάρκα μὲ τὰ πανιὰ τοῦ καπετὰν Νικόλα, ποὖναι πλούσιος καὶ τσιφούτης καὶ δὲ δίνει σὲ φτωχὸ τίποτες.

— Δηλαδὴ θὰ τὴν κλέψουμε, ψέλισε δειλὰ ὁ Ἀντωνάκης.

—Ὄχι Ἀθηναῖε! Κλέφτες ἐμεῖς δὲν εἴμαστε θὰ τὴ δανειστοῦμε, κι' ἅμα κάνουμε βιὸς θὰ τοῦ τὴν γυρίσουμε πίσω.

— Καὶ θὰ πάρουμε καὶ τρόφιμα μαζί μας, φώναξε ὁ Σωτῆρχος ὁ Χοντρός.

— Καὶ νὰ φύγουμε τὰ μεσάνυχτα πρότεινε ὁ Μιχαλιὸς ὁ Γατομάτης.

— Καὶ γιὰ ποῦ θὰ τὸ βάλουμε; ρώτησε ὁ Γιώργης ὁ Κατωμερίτης.

— Θὰ γυρίζουμε τὶς θάλασσες καὶ θὰ κουρσέβουμε τὰ ἐχθρικὰ πλοῖα, λέει ὁ Ἀντωνάκης ξεθαρρεμένος πιά.

—Ἐγὼ θἄλεγα νὰ πηγαίναμε καλλίτερα στὴν Ἀμέρικα,

(Συνέχεια στὴ σελ. 384)

Η ΚΟΤΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΤΤΕΤΣΙ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Ὅλοι μας ξέρουμε πῶς ἡ ἑλληνικὴ γεωργικὴ οἰκογένεια λόγῳ τῆς μικρῆς ἐκτάσεως ποὺ καλλιεργεῖ ἢ γιατὶ δὲν διαθέτει τὰ μέσα ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ μιὰ πιὸ ἐντατικὴ καλλιέργεια δὲν μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀποδοτικὰ ὅλα τὰ ἡμερομίσθια ποὺ διαθέτει ἢ τὴν ἐργασία ποὺ μποροῦν νὰ δώσουν οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ στὸ σπίτι. Αὐτὰ τὰ ἡμερομίσθια θὰ χρησιμοποιηθοῦν μὲ τοὺς λεγόμενους Βοηθητικοὺς Κλάδους τῆς γεωργίας ὅπως ἡ Μελισσοκομία, ἡ Ὀρνιθοτροφία κλπ. ποὺ μποροῦν νὰ μᾶς δώσουν ἀρκετὸ εἰσόδημα καὶ νὰ πληρώσουν τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ διαθέσιμα ἡμερομίσθια τῆς οἰκογενείας.

Οἱ κλάδοι αὐτοὶ εἶναι πολὺ ἀποδοτικοί, γιὰ νὰ ἀποδώσουν ὅμως θέλουν πολλὲς γνώσεις. Ἐὰν π. χ. ἐξακολουθήσουμε νὰ διατρέφουμε τὶς κόττες μας ὅπως μέχρι σήμερα, ἐὰν δὲν φροντίσουμε νὰ βελτιώσουμε τὴ ράτσα τους, τὸ καττέτσι τους, δὲν πρέπει νὰ περιμένουμε ἀπόδοση. Αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν σκοπὸ ἔχουν αὐτὰ ποὺ θὰ ποῦμε καὶ πρέπει ὅλοι νὰ τὰ προσέξουμε καὶ νὰ φροντίσουμε νὰ τὰ ἐφαρμόσουμε.

Ἂς δοῦμε πρῶτα ποιὲς εἶναι οἱ ἀνάγκες τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ σὲ αὐγά. Τὸ 1949 ὑπῆρχαν 8.750.000 κόττες μὲ παραγωγὴ 440.000.000 αὐγὰ καὶ 12.200.000 κιλὰ κρέας. Τὸν ἴδιο χρόνο ἡ κατανάλωση τῶν αὐγῶν ἔφθασε τὶς 556.000.000 αὐγά, δηλαδὴ κάναμε εἰσαγωγὴ ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν Τουρκία 116.000.000 αὐγὰ γιὰ τὰ ὁποῖα δώσαμε 19.000.000 δραχμές. Πρέπει δὲ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς νὰ φάῃ πολὺ περισσότερα αὐγά. Τὸ αὐγὸ εἶναι μιὰ πλήρης ὅπως λέμε τροφή, δηλαδὴ περιέχει ὅλα τὰ συστατικὰ ποὺ χρειάζεται ὁ ὀργανισμός μας. Ἂν κάθε ἀγροτικὴ οἰκογένεια συντηροῦσε καλὰ 10 - 15 κόττες θὰ εἴχαμε παραγωγὴ τοὐλάχιστον 700.000.000 αὐγὰ ποὺ θὰ ὑπερκάλυπτε τὶς ἀνάγκες τοῦ πληθυσμοῦ μας καὶ δὲν θὰ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι κάθε χρόνο νὰ ἐξάγουμε τόσο χρῆμα στὸ ἐξωτερικό.

Εἶναι λοιπὸν καὶ ζήτημα ἐθνικῆς ἀνάγκης νὰ ἀναπτύξουμε τὴν Ὀρνιθοτροφία μας. Γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχουμε αὐτὸ χρειάζεται προσοχὴ καὶ ἐργασία.

Πρῶτα θὰ προσέξουμε νὰ βελτιώσουμε τὴ ράτσα τῆς κόττας μὲ τὴν καλλιτέρευση τῆς ντόπιας ράτσας καὶ μὲ τὴν εἰσαγωγὴ ξενικῆς γιὰ τὴν βαθμιαία ἀντικατάσταση τῆς ντόπιας. Θὰ κρατᾶμε δηλαδὴ γιὰ ἀναπαραγωγὴ ἀπὸ τὶς ντόπιες μόνον ἐκεῖνες ποὺ γεννοῦν πολλὰ καὶ μεγάλα αὐγὰ καὶ θὰ ἀντικαταστήσουμε ὅλους τοὺς πετεινούς μας μὲ πετεινοὺς ξενικῆς ράτσας. Οἱ σπουδαιότερες ἀπὸ τὶς ξενικὲς ράτσες εἶναι ἡ Λεγκχόρν καὶ ἡ Ροντάϊλαντ κατάλληλες κι' οἱ δυὸ γιὰ τὸν τόπο μας. Δίνουνε 180 - 200 αὐγὰ τὸ χρόνο, θέλουν ὅμως περισσότερες φροντίδες ἀπὸ τὶς ντόπιες.

Γενικὰ σ' ὅλες τὶς κόττες θὰ φροντίσουμε πρῶτα νὰ τοὺς ἐξασφαλίσουμε ὑγιεινὸ σπίτι. Ὅπως οἱ ἄνθρωποι καὶ ὅλα τὰ ζῶα ἔτσι καὶ οἱ κόττες θέλουν τὸ σπίτι τους νὰ εἶναι εἰδικὰ φτιαγμένο γι' αὐτές, εὐάερο, εὐήλιο, εὐρύχωρο καὶ φτιαγμένο ἔτσι ὥστε νὰ μὴν κρατάῃ ἀκαθαρσίες καὶ ὑγρασία καὶ νὰ καθαρίζεται εὔκολα. Εἶναι πολὺ εὔκολο νὰ γίνῃ τὸ καλὸ καὶ ὑγιεινὸ κοττέτσι γιατὶ ὑπάρχουν καὶ ὁ χῶρος καὶ τὰ μέσα. Γιὰ νὰ τὸ χτίσουμε θὰ χρησιμοποιήσουμε τοῦβλα, ἢ πλιθιὰ καὶ ὄχι ξῦλα. Βλέπε σχέδιο γιὰ 20 - 25 κόττες. Πρέπει νὰ βλέπῃ ἀνατολικομεσημβρινά. Ἐπάλειψη τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας μὲ τσιμέντο. Τὸ πάτωμα σὲ ὕψος 0,30 μ. ἀπὸ τὸ ἔδαφος καλλίτερα μὲ τσιμέντο ἂν δὲν μποροῦμε μὲ καλὰ πατημένο χῶμα. Οἱ κουρνιάστρες μὲ μεγάλα ξύλα σὲ ὕψος 0,40 μ. καὶ ὅλες στὸ ἴδιο ὕψος.

Ἀναπαραγωγὴ - Διατροφή. Τὰ αὐγὰ ποὺ θὰ χρησιμοποιοῦμε γιὰ τὴν ἀναπαραγωγὴ νὰ προέρχωνται ἀπὸ καλὴ γεννοῦσα κόττα ἡλικίας 1 - 1 ½ χρόνου καὶ ὁ πετεινὸς νὰ εἶναι 1 - 3 ἐτῶν. Μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσουμε αὐγὰ μέχρι 15 ἡμερῶν τὸν χειμῶνα καὶ μέχρι 7 τὸ καλοκαίρι. Νὰ κυττᾶμε νὰ ἔχουν κανονικὸ σχῆμα, μέγεθος καὶ ὁμαλὸ τσόφλι. Καλλίτερη ἐποχὴ γιὰ τὸ κλῶσσημα εἶναι τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀνοίξης. Ἔτσι θἄχουμε κόττες ποὺ θ' ἀναπτυχθοῦνε σὲ δροσερὴ ἐποχὴ καὶ θ' ἀρχίσουν νὰ γεννοῦν τὸ φθινόπωρο. Τὴν κλῶσσα θὰ ἔχουμε σὲ ἥσυχο μισοσκότεινο μέρος καλὰ ἀεριζόμενο. Μποροῦμε μὲ ὠοσκόπηση ποὺ θὰ κάνουμε τὴν 6η ἡμέρα νὰ βγάλουμε τὰ ἄγονα αὐγὰ ποὺ ἀφοῦ τὰ βράσουμε θὰ τὰ χρησιμοποιήσουμε γιὰ διατροφὴ τῶν πουλιῶν ὅταν θὰ βγοῦν. Τὰ ἄγονα αὐγὰ στὸ ὠοσκόπιο (ἕνα ξύλινο κουτὶ ποὺ χωράει μιὰ λάμπα πετρελαίου καὶ ἔχει μιὰ τρύπα ἴσαμ' ἕνα αὐγὸ) φαίνονται τελείως καθαρὰ ἐνῶ ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν ζωντανὸ ἔμβρυο παρουσιάζουν μιὰ κινητὴ ἀράχνη (βλέπε τὸ σχῆμα). Πρὶν νὰ περάσουν οἱ 5 - 6 μέρες δὲν μποροῦμε νὰ ξεχωρίσουμε τὰ γόνιμα ἀπὸ τὰ ἄγονα αὐγά.

Τὰ πουλάκια ποὺ θὰ βγοῦν θὰ μείνουν 24 ὧρες νηστικά, μετὰ θὰ τοὺς δώσουμε τριμμένη ψῦχα μαύρου σκληροῦ ψωμιοῦ ἢ σπασμένο καλαμπόκι, ὕστερα μῖγμα ἀπὸ καλαμποκάλευρο καὶ κρόκκο αὐγοῦ. Μετὰ ἀπὸ 7 - 8 μέρες δίνουμε μικροὺς σπόρους, μετὰ δυὸ ἑβδομάδες κριθάρι, βρώμη, σκύβαλα καὶ μῖγμα ποὺ θὰ πρέπει νὰ περιέχῃ:

Ψιλοτριμμένο ψωμὶ	30 %
Πίτυρα	10 %
Κριθαράλευρο (κοσκινισμένο)	25 %
Βρωμάλευρο (κοσκινισμένο)	25 %
Λινόπητα ἀλεσμένη	6 %
Ξυλοκάρβουνο τριμμένο	1,5 %
Ἁλάτι	0,6 %
Κοκκαλάλευρο	2 %

Τὴν λινόπητα καὶ τὸ κοκκαλάλευρο θὰ προμηθευθοῦμε ἀπὸ τὴν ἀγορά. Τὰ μικρὰ πουλάκια τρώνε περίπου 10 δράμια τροφὴ τὴν ἡμέρα.

Ἀφοῦ μεγαλώσουν θὰ τοὺς δίνουμε 15 - 30 δράμια καρπὸ τὴν ἡμέρα, ἀνάλογα μὲ τὴν βοσκὴ ποὺ θἄχουν στὴν διάθεσή τους. Ἐπίσης θὰ τοὺς δίνουμε τὰ ὑπολείμματα τοῦ τραπεζιοῦ μας καὶ τριμμένο τριφύλλι.

Γιὰ τὴν ὑγιεινή τους θὰ φροντίζουμε νὰ ἀσβεστώνουμε τακτικὰ τὸ κοττέτσι, νὰ τὸ καθαρίζουμε καθημερινῶς καὶ νὰ μπολιάζουμε πρόθυμα τὶς κόττες μας κάθε 4 - 5 μῆνες.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΩΤΑΣ
Διοικητὴς Μονάδος Πέλλης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΤΩΝ ΚΑΡΠΟΦ. ΔΕΝΔΡΩΝ

Α΄ ΜΗΛΟΕΙΔΗ (Μηλιές, Ἀπιδιές, Κυδωνιές).

1) Περίοδος χειμῶνος (ἀπὸ τότε ποὺ θὰ πέσουν τὰ φύλλα μέχρις ὅτου ἀνοίξουν τὰ μάτια).

α) Μόλις πέσουν τὰ φύλλα βορδιγάλειος πολτὸς 3 - 4 % δηλαδὴ στὶς 100 όκ. νερὸ περιέχονται 3 - 4 ὀκάδες ἀσβέστης, 3 - 4 ὀκάδες γαλαζόπετρα.

β) Γαλάκτωμα πετρελαίου 10 % ἢ χειμερινὸς πολτὸς ΣΕΛΛ 5 - 7 %.

γ) Πρὸ τῆς ἀνθήσεως βορδιγάλειος πολτὸς 1 % ποὺ θὰ περιέχῃ καὶ 0,5 % ἀρσενικικὸ μόλυβδο καὶ 0,1 % νικοτίνη.

2) Περίοδος βλαστήσεως (ἀπὸ τότε ποὺ θὰ ἀνοίξουν τὰ μάτια μέχρις ὅτου πέσουν τὰ φύλλα).

α) Μόλις πέσουν τὰ ¾ τῶν λουλουδιῶν θὰ γίνῃ ράντισμα μὲ φάρμακο ποὺ περιέχει 1 % γαλαζόπετρα, 1 % ἀσβέστη, 0,5 % ἀρσενικικὸ μόλυβδο, 0,1 % νικοτίνη.

β) Μετὰ τρεῖς ἑβδομάδες φάρμακο ποὺ θὰ περιέχῃ 0,5 % ἀσβέστη, 0,5 % ἀρσενικικὸ μόλυβδο καὶ 0,1 % νικοτίνη.

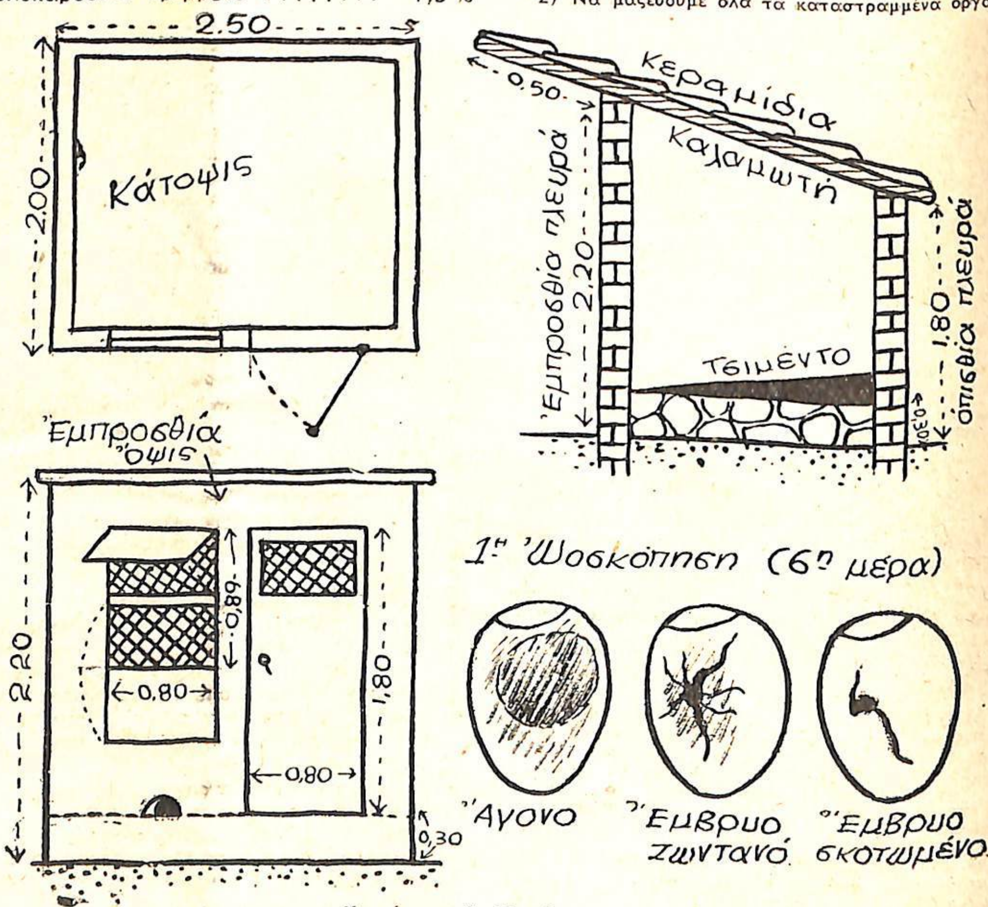
γ) Μετὰ δύο ἑβδομάδες ράντισμα μὲ τὸ ἴδιο φάρμακο.

δ) Δέκα ἑβδομάδες μετὰ τὸν πρῶτο ψεκασμὸ τῆς ἀνοίξεως ράντισμα μὲ διάλυση D. D.T. πυκνότητος 50 %, 80 δράμια σὲ 100 ὀκάδες νερό.

Οἱ ψεκασμοὶ τῆς ἀνοίξεως πρέπει νὰ γίνωνται μὲ μανομετρικὸ ψεκαστῆρα.

ε) Ἐπάλειψη τοῦ κορμοῦ μὲ βορδιγάλειο πολτὸ 1-2-10 δηλαδὴ μὲ ἀλοιφὴ ποὺ γίνεται μὲ 1 ὀκᾶ γαλαζόπετρα καὶ 2 ὀκάδες ἀσβέστη σὲ 10 ὀκάδες νερό.

2) Νὰ μαζεύουμε ὅλα τὰ καταστραμμένα ὄργανα

Κοττέτσι γιὰ 25 κόττες

τοῦ δένδρου κλαδιά, καρποὺς καὶ νὰ τὰ καῖμε ἢ νὰ τὰ θάβουμε σὲ ἀσβεστόλακκο.

Β΄ ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ (Ροδακινιές, δαμασκηνιές. βερυκοκιές, ἀμυγδαλιές).

1) Περίοδος χειμῶνος:

α) Τὸ φθινόπωρον (Νοέμβριον) θὰ γίνη ράντισμα μὲ βορδιγάλειο πολτὸ 1 %.

β) Τὸν Δεκέμβριον θὰ ἐπαναληφθῆ ὁ ἴδιος ψεκασμός.

γ) Πρὶν ἀνοίξουν τὰ μάτια γίνεται ράντισμα μὲ φάρμακο ποὺ περιέχει 1 % ἀσβέστη, 5 % γαλαζόπετρα, 0,5 % ἀρσενικικὸ μόλυβδο καὶ 0,1 % νικοτίνη.

δ) Τὸν χειμῶνα γίνεται ράντισμα μὲ γαλάκτωμα πετρελαίου 10 % ἢ πολτὸν ΣΕΛΛ 5 - 7 % (χειμερινόν).

2) Περίοδος βλαστήσεως:

α) Μετὰ τὸ πέσιμο τῶν λουλουδιῶν στὴν ροδακινιὰ καὶ δαμασκηνιὰ αὐτοβρασθὲν θειασβέστιο 1 - 2 - 100 (βλέπε παρασκευὴ φαρμάκων). Γιὰ τὰ ἄλλα πυρηνόκαρπα βορδιγάλειος πολτὸς 1 %. Καὶ στὸ ἕνα φάρμοκο καὶ στὸ ἄλλο προστίθεται 0,5 % ἀρσενικικὸς μόλυβδος καὶ 0,1 % νικοτίνη.

Μὲ τὰ ἴδια φάρμακα θὰ ραντίσουμε:

β) Μετὰ τὸ πέσιμο τῶν καλύκων δηλαδὴ μετὰ 15 περίπου μέρες.

γ) Μετὰ 15 μέρες ἀπὸ τὸ δεύτερο ράντισμα.

δ) 20 - 30 μέρες πρὶν νὰ ὡριμάσουν οἱ καρποί.

ε) Ὅταν παρουσιασθοῦν ἀφίδες (ψεῖρες) σκονίζουμε μὲ διάφορες σκόνες ποὺ περιέχουν νικοτίνη ἢ μὲ σκόνη καπνοῦ καλὰ τριμμένη, ἀνακατεμμένη μὲ ἴση ποσότητα σκόνης σβυσμένου ἀσβέστη.

3) Πρέπει νὰ προσέχουμε ὥστε τὸ νερὸ τοῦ ραντίσματος ποτὲ νὰ μὴν ἀκουμπάη στὸν κορμὸ τοῦ δέντρου.

4) Νὰ κάνουμε ἐπάλειψη τοῦ κορμοῦ μὲ βορδιγάλειο πολτὸ 1-2-10.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΔΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΤΩΝ ΚΑΡΠΟΦΟΡΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ

1) ΒΟΡΔΙΓΑΛΕΙΟΣ ΠΟΛΤΟΣ

Εἶναι διάλυμα γαλαζόπετρας καὶ ἀσβέστου σὲ νερὸ σὲ διάφορες ἀναλογίες ποὺ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ φυτὸ καὶ τὴν ἐποχὴ ποὺ γίνεται τὸ ράντισμα. Γιὰ τὴν παρασκευή του χρησιμοποιοῦμε πάντοτε δοχεῖα (βαρέλια) πήλινα ἢ ξύλινα ποτὲ δὲ σιδερένια.

Ἐὰν θέλουμε νὰ κάνουμε 100 ὀκάδες π. χ. βορδιγαλείου πολτοῦ διαλύουμε στὶς 10 ὀκάδες τὸν ἀσβέστη ποὺ ὅταν εἶναι τελείως καθαρὸς πρέπει νὰ εἶναι ἴσος σὲ βάρος μὲ τὴν γαλαζόπετρα (ἂν δὲν εἶναι καθαρὸς βάζουμε περισσότερο ἀσβέστη) καὶ στὶς ὑπόλοιπες 90 ὀκάδες νερὸ διαλύουμε τὴν γαλαζόπετρα. Ἀφοῦ διαλυθοῦν καλὰ ρίχνουμε τὸ ἀσβεστόγαλα μέσα στὸ μεγάλο δοχεῖο καὶ ἀνακατεύουμε καλὰ μὲ ἕνα χοντρὸ ξύλο.

Ὁ βορδιγάλειος πολτὸς χρησιμοποιεῖται μὲ ξηρὸν καιρὸν δὲν πρέπει δὲ νὰ ραντίζουμε μ' αὐτὸν τὶς ροδακινιὲς καὶ τὶς δαμασκηνιές.

Ὁ βορδιγάλειος πολτὸς χρησιμοποιεῖται κατὰ τῶν διαφόρων μικροβίων τῶν φυτῶν ὅπως εἶναι οἱ περονόσποροι, οἱ διάφορες σαπίλες καὶ μοῦχλες καὶ γενικὰ τὰ μικροσκοπικὰ φυτὰ ποὺ τὰ λέμε μύκητες ἢ μανιτάρια καὶ ποὺ εἶναι οἱ σοβαρώτεροι ἐχθροὶ τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν.

2) ΑΥΤΟΒΡΑΣΘΕΝ ΘΕΙΑΣΒΕΣΤΙΟΝ

Χρησιμοποιεῖται ἀντὶ τοῦ βορδιγαλείου πολτοῦ στὴ ροδακινιὰ καὶ δαμασκηνιά. Γίνεται μὲ 2 ὀκάδες θειάφι καὶ 2 ὀκάδες ἀσβέστη σὲ 100 ὀκάδες νερό.

Σβύνεται ὁ ἀσβέστης σὲ 7 ὀκάδες ζεστὸ νερὸ (ὄχι βραστὸ) καὶ μετὰ προσθέτουμε τὸ θειάφι καὶ ἀνακατεύουμε καλὰ ὥστε νὰ σχηματισθῆ μῖγμα.

Ὅταν παύση νὰ βράζη καὶ ἀφοῦ κρυώση προστίθεται καὶ τὸ ὑπόλοιπο νερὸ καὶ ἀνακατεύεται καλὰ τὸ μῖγμα.

3) ΓΑΛΑΚΤΩΜΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

Μποροῦμε νὰ τὸ παρασκευάσουμε μόνοι μας, χρησιμοποιεῖται δὲ ἀντὶ τοῦ πολτοῦ ΣΕΛΛ. Ἡ σύνθεσή του εἶναι:

Πετρέλαιο ἀκάθαρτο	ὀκ.	2
Νερὸ (καλλίτερα βρόχινο)..	»	1
Σαποῦνι	δράμια	50
Ἀλεῦρι	»	50
Φαινικὸ ὀξὺ ἢ κρεζόλη.	»	13

Διαλύουμε πρῶτα τὸ σαποῦνι σὲ ζεστὸ νερό. Μετὰ προσθέτουμε τὸ πετρέλαιο καὶ ἀναταράσσουμε ἐπὶ δέκα λεπτά. Προσθέτουμε καὶ τὸ φαινικὸ ὀξὺ καὶ τὸ ἀλεῦρι καὶ ὅταν πρόκειται νὰ ραντίσουμε βάζουμε ἕνα μέρος τοῦ διαλύματος αὐτοῦ σὲ ἐννέα μέρη νεροῦ (10 %).

Τὸ γαλάκτωμα πετρελαίου ὅπως καὶ οἱ πολτοὶ ΣΕΛΛ χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὶς διάφορες ψῶρες καὶ τὶς μικρὲς κάμπιες.

4) ΚΑΠΝΟΖΟΥΜΙ (Ἐκχύλισμα καπνοῦ)

Βάζουμε 10 ὀκάδες περισσεύματα τῆς κατεργασίας τοῦ καπνοῦ σὲ 100 ὀκάδες νερὸ κρύο ἢ λίγο ζεστὸ (ποτὲ σὲ βραστὸ νερὸ) καὶ τὸ ἀφήνουμε ἔτσι 24 ὧρες. Τὸ νερὸ αὐτὸ πρέπει νὰ χρησιμοποιῆται γιὰ ράντισμα ἀμέσως. Τὸ καπνοζοῦμι χρησιμοποιεῖται γιὰ τὶς διάφορες μελίγκρες (ψεῖρες).

5) ΔΙΑΦΟΡΑ ΦΑΡΜΑΚΑ ποὺ κυκλοφοροῦν στὸ ἐμπόριο ἔχουν βάση τὰ ἀνωτέρω φάρμακα ποὺ χρησιμοποιοῦνται δὲ ἀνάλογα μὲ τὶς ὁδηγίες ποὺ ἔχουν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΩΤΑΣ

Τί πρέπει νὰ κάνουμε
ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

Ὀδυνηρὲς μυϊκὲς συσπάσεις

Μιλήσαμε στὰ προηγούμενα γιὰ τὴν ἡλίαση καὶ τὴν θερμοπληξία. Ὡστόσο ὁ ἥλιος καὶ ἡ ζέστη, μποροῦν νὰ προκαλέσουν κι' ἄλλη πάθηση (καὶ προπαντὸς ἡ μεγάλη ζέστη). Ἡ πάθηση αὐτὴ εἶναι οἱ ὀδυνηρὲς μυϊκὲς συσπάσεις. Οἱ μῦς ποὺ παθαίνουν συνήθως τὶς συσπάσεις αὐτές, εἶναι οἱ μῦς τῆς κοιλιᾶς καὶ τῶν ἄκρων (ποδιῶν καὶ χεριῶν). Ὁ πόνος εἶναι πάρα πολὺ δυνατὸς καὶ καμμιὰ φορὰ συνοδεύεται καὶ μὲ συμπτώματα θερμοπληξίας.

Ἡ θεραπεία εἶναι ἴδια ὅπως καὶ στὴν θερμοπληξία. Πολὺ ὠφελεῖ ἂν βάλωμε στὴν κοιλιὰ καὶ μιὰ θερμοφόρα ἢ ὅ,τι δήποτε ζεστὸ (τοῦβλο, κεραμύδι, κ.λ.π.). Ὄχι ὅμως καὶ νὰ καίη.

Συνήθως ἂν πιέσωμε δυνατὰ μὲ τὸ χέρι τοὺς μῦς ποὺ πονοῦν (τῆς κοιλιᾶς ἢ ἄκρων) ὁ πόνος λιγοστεύει καὶ πολλὲς φορὲς οἱ συσπάσεις σταματοῦν.

Κρυοπαγήματα (χιονίστρες)

Δὲν εἶναι βέβαια θέμα ἐπίκαιρο τώρα μὲ τὴν ζέστη, ἀλλὰ καλὸ εἶναι νὰ ξέρετε τί εἶναι καὶ πῶς θεραπεύονται γιὰ ... τοῦ χρόνου τὸν χειμῶνα!

Ἔχομε κρυοπαγήματα πολλῶν βαθμῶν. Πρώτου, δευτέρου, τρίτου κλπ. Ἀπὸ τὴν ἁπλῆ χιονίστρα δηλαδὴ ποὺ ὅλοι βγάλαμε στὰ δάχτυλο σὰν εἴμαστε παιδιά, ὣς τὸ βαρὺ τὸ κρυοπάγημα ποὺ μπορεῖ νὰ καταλήξη στὸ νὰ χάση ὁ ἄνθρωπος τὸ χέρι του ἢ πιὸ συχνὰ τὸ πόδι του.

Ἡ αἰτία εἶναι ὅμως ἴδια γιὰ ὅλα: Τὸ κρύο ποὺ προκαλεῖ ψύξη, δηλαδὴ ξεπάγιασμα ἑνὸς μέρους τοῦ σώματος. Τὰ πιὸ συνηθισμένα μέρη ποὺ ξεπαγιάζουν ἀπὸ τὸ κρύο κι' ὅπου παθαίνομε εὔκολα χιονίστρες ἢ κρυοπαγήματα, εἶναι ἡ μύτη, τὰ μάγουλα, τ' αὐτιά, τὰ δάχτυλα, τὰ πόδια. Δηλαδὴ τὰ μέρη ποὺ δὲν σκεπάζονται καὶ εἶναι ἐκτεθειμένα στὴν παγωνιά, καὶ τὰ πόδια ποὺ χώνονται στὸ χιόνι μὲ ἀκατάλληλα παπούτσια καὶ κάλτσες.

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ δὲν ἔχουν καλὴ κυκλοφορία καὶ ποὺ εἶναι ἀδύνατοι ἢ ἔχουν ἐξάντληση, δὲν ἀντέχουν στὸ κρύο καὶ παθαίνουν πιὸ εὔκολα χιονίστρες καὶ κρυοπαγήματα.

Γι' αὐτὸ δίνομε καὶ μουρουνόλαδο στὰ παιδιά: γιὰ νὰ δυναμώσουν καὶ νὰ μὴν παθαίνουν χιονίστρες.

Προφύλαξη: Δὲν πρέπει νὰ βγαίνη κανεὶς στὴν παγωνιὰ ὅταν κάνει κρύο, καὶ πρέπει νὰ εἶναι καλὰ ντυμένος. Ἂν ἕνα μέρος τοῦ σώματος κρυώνει, πλησιάστε το σὲ ἄλλο μέρος, ζεστό. Τρίψτε το γιὰ νὰ βοηθήσετε τὴν κυκλοφορία, καὶ σκεπᾶστε το μὲ περισσότερα ροῦχα.

Συμπτώματα: Τὰ κρυοπαγήματα συμβαίνουν πιὸ συχνὰ ὅταν φυσάει κρύος ἀέρας. Συχνὰ τὰ κρυοπαγήματα τῶν χεριῶν καὶ τῶν ποδιῶν, συνοδεύονται ἀπὸ δυνατὸ πόνο. Καμμιὰ φορὰ ὅμως δὲν ὑπάρχει πόνος (κυρίως στὰ μάγουλα, τ' αὐτιά, κλπ.). Τὸ μέρος ποὺ ἔπαθε κρυοπάγημα, παίρνει ἕνα παράξενο λευκογκριζωπὸ χρῶμα, γιατὶ ἐκεῖ δὲν κυκλοφορεῖ πιὰ τὸ αἷμα.

Θεραπεία: Ἀπὸ τὴν πεῖρα πολλῶν ἐξερευνητῶν τῶν Πόλων, ξέρομε σήμερα πὼς τὸ τρίψιμο ΔΕΝ ὠφελεῖ. Προπαντὸς τὸ τρίψιμο μὲ χιόνι εἶναι πολὺ βλαβερό. Τὰ ξεπαγιασμένα μέρη πληγώνονται καὶ ἡ γάγγραινα δὲν ἀργεῖ νὰ παρουσιαστῆ. Τὸ καλύτερο εἶναι νὰ σκεπάση κανεὶς ἐλαφριὰ τὸ μέρος ποὺ ἔπαθε μὲ τὸ χέρι ἢ μὲ ἄλλη ἐπιφάνεια τοῦ σώματος ὣς ποὺ νὰ ζεσταθῆ. Ἂν πάθη κρυοπάγημα τὸ χέρι, τὸ βάζομε στὴ μασχάλη ἢ τὸ σφίγγομε στὰ πόδια. Τὸ καλύτερο εἶναι νὰ βουτήξωμε τὸ ἀναίσθητο μέρος σὲ κρύο νερὸ (ποτὲ σὲ ζεστό). Ἂν δὲν εἶναι εὔκολο, τὸ σκεπάζομε μὲ συμπληρωματικὰ ροῦχα ὣς νὰ ζεσταθῆ. Μὴν πλησιάσετε τὸ κρυοπάγημα ἢ τὴν χιονίστρα στὴ φωτιὰ (τζάκι, σόμπα κ.λ.π.). Θὰ χειροτερέψουν. Κάθε πρωῒ ὅμως, μποροῦμε νὰ βουτᾶμε τὴ χιονίστρα σὲ καφτὸ νερό, (ὅσο μποροῦμε νὰ τὸ ἀνθέξωμε). Ἂν καὶ ὁ λαὸς λέει πὼς οἱ χιονίστρες θεραπεύονται μὲ τὸ «μαγιόνερο». Δηλ. τὸν Μάη, ὅπως εἶναι φυσικό, ἐξαφανίζονται μόνες τους.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἄγιν Ἀβραμίδην: Πρέπει νὰ δῆ τὸ ἐξάνθημά σου γιατρός, γιὰ νὰ σοῦ πῆ σίγουρα τί εἶναι. Ἀπ' ὅσα γράφεις, φαίνεται πὼς εἶναι «ἀκμή», κάτι πολὺ συνηθισμένο στὴν ἡλικία σου. Πρόσεχε νὰ τρῶς ἐλαφρά, ν' ἀποφεύγης τὶς σάλτσες, τ' ἁλμυρὰ κ.τ.λ., καὶ νὰ τρῶς πολλὰ φροῦτα. Ἂν δὲν καλυτερέψης, τότε θὰ πᾶς στὸ γιατρό.

Ὁ γιατρὸς Κ.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΚΑΛΟ ΚΡΥΨΙΜΟ

Ὁ Γιῶργος παίζει τὸ κρυφτὸ μὲ τὴ μαμά του.

— Μαμά, φωνάζει. Ἔλα νὰ μὲ βρῆς. Εἶμαι κρυμένος πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα!

ΑΠΟΡΙΑ

Ὁ μικρὸς Τοτός: Δὲ μοῦ λές, Ἄννα, ὅταν κοιμᾶσαι φορεῖς τὰ γυαλιά σου;

Ἄννα: Ὄχι.

Τοτός: Μὰ τότε πῶς βλέπεις τὰ ὄνειρα;

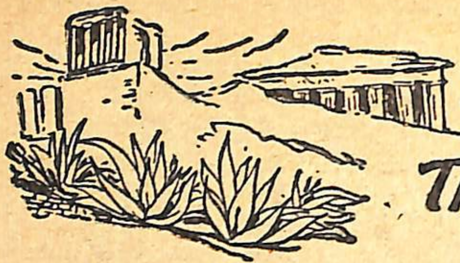
ΠΑΤΕΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΑΛΚΜΗΝΗ ΠΑΠΑΠΑΣΧΑΛΗ

* * *

Ὁ Ἀριστείδης εἶναι πολὺ ψηλός. Μόλις 13 ἐτῶν καὶ πλησιάζει νὰ φθάση τὸν πατέρα του ποὺ εἶναι μικροῦ ἀναστήματος.

— Μὰ ἂν μεγαλώνης ἔτσι, τοῦ λέει ὁ ἀδελφός του θὰ γεράσης πιὸ μπροστὰ ἀπὸ τὸν πατέρα!

ΜΙΧ. Σ. ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Στήν ὁλόδροση Θάσο

Καταμεσήμερο, στό λιμάνι τῆς πολυάσχολης πολιτείας. Ἡ Καβάλλα ψήνεται σήμερα ἀπό τόν ἥλιο. Γι' αὐτό, ὅσοι δέν ἔχουν δουλειά, οἱ ἀργόσχολοι κι' οἱ ταξιδιῶτες, κοιτάζουν μέ προσδοκία χαρούμενη, τό σμαράγδι τῆς βορεινῆς θάλασσας, τήν ὁλόδροση Θάσο. Νά τό μοτόρι, τό μικρό πετρελαιοκίνητο σκάφος, πού θά τούς περάση ἀντίκρυ, νά δροσιστοῦν, νά χαροῦν, νά ξεσκάσουν.

Τρέχουμε κι' ἐμεῖς καί μόλις προφταίνουμε νά καθήσουμε πίσω στήν πρύμνη. Τό μοτοράκι σαλπάρει. Ἀντίο Καβάλλα. Πᾶμε στό ὄνειρο, στόν παράδεισο, στό νησί τό παραμυθένιο.

— Μά εἶναι δυό βήματα, λέει ὁ Φάνης. Μέ μιά βαρκούλα πηγαίναμε.

— Μ' ἕνα πήδημα θάπρεπε νά πῆς, τόν κοροϊδεύει ὁ Λεωνίδας.

— Μά τί λέω ψέμματα; Κοίτα πόσο εἶναι κοντά. Ἔτσι νά γυρίσης τιμόνι, μέ τή στροφή φθάνεις κιόλας.

— Ἀλήθεια, τόν βοηθεῖ μέ τή γνώμη της κι' ἡ Μυρτώ. Σ' ἕνα τέταρτο θάμαστε κεῖ. Δέστε τίς γραφικές του πλαγιές πῶς καταηφορίζουν στή θάλασσα καί μᾶς προσκαλοῦν. Τί μαγεία! Θαρρεῖς, ἄν ἁπλώσης τά χέρια σου, θά πιαστῆς ἀπ' τά δέντρα τους.

— Ἁπλωσέ τα λοιπόν, λέει ὁ ἀδυσώπητος Λεωνίδας καί κοίταξε τό ρωλοϊ πού ἔχεις στό μπράτσο σου. Θέλουμε τρεῖς ὧρες.

Δέν εἶχε ἄδικο. Ἡ ὑπέρκοσμη ὀμορφιά πού φαινόταν μπροστά μας, στήν ὁλοκάθαρη καί λαμπρή ἀτμόσφαιρα, ὅλο καί μάκραινε. Σάν τό ὄνειρο! Σάν τό παραμύθι! Ἡ πράσινη γοητεία πού λαχταροῦσαν τά μάτια, μᾶς προσκαλοῦσε, μά ἦταν ἀκόμα πολύ μακρυνή. Ὅμως φυσοῦσε τ' ἀγέρι, ὁλόδροσο, κι' οἱ κορφοῦλες οἱ ἁπαλές τῶν βουνῶν τῆς Θάσου, μᾶς ἔστελναν τίς χιλιάδες τίς εὐωδίες τους. Ἄς ἦταν μακρυά ὅσο ἤθελε. Τό ταξίδι ἦταν κι' αὐτό μιά ἀπόλαυση.

Δίπλα μας, μιά χαρούμενη συντροφιά τὄρριξε στό τραγοῦδι. Σέ λίγο σμίγουν οἱ φωνές μας. Οἱ ἄνθρωποι στά ταξίδια δέ θέλουν πολύ γιά νά γνωριστοῦν. Παρακενεύομαι σάν ἀκούω τή φωνή μου νά απαγγέλη τούς στίχους τοῦ Λάμπρου Πορφύρα.

> «Φῶς στά μαλλιά τά ξανθά,
> φῶς στό πέλαγο,
> φῶς πέρα ὡς πέρα.
> Μά ποιός ἐπῆγε ποτέ του
> μακρυά, στῆς χαρᾶς τό νησί;

Ναί ἡ Θάσος φαντάζει ἀλήθεια σάν τό νησί τῆς χαρᾶς, πού τραγούδησε ὁ ποιητής. Φαίνεται ἀντίκρυ καί ξεκινᾶς νά τό φτάσης, κι' ἐκεῖνο ξεφεύγει, ξεφεύγει. «Ὄνειρο ἀπίστευτο ἡ λιόχαρη μέρα κι' ἡ γαλανή μεθυσμένη βαρκούλα σέ πάει, μέ λίγους συντρόφους, πού τραγουδοῦν. Οὔτε ἕνα σύννεφο, οὔτε ἕνας μαῦρος καπνός στόν ἀέρα. Δίπλα σου τά νιάτα, τό κέφι.... Ποιός εἶπε πώς εἶναι μακρυά τῆς χαρᾶς τό νησί;»

Κι' ἀλήθεια ὕστερα ἀπό δυό σκάλες, πού κάνει τό γραφικό μας μοτόρι, στό Καζαβήτι καί στό Ταχώνι, μπαίνουμε στό Λιμένα, στό τόπο ὅπου ἦταν, στά χρόνια τά παλιά, ἡ πεντάμορφη πολιτεία τῆς Θάσου. Στό Λιμένα: ἐστί ἀρχαϊκά, ἔχει μείνει ἀνάμεσα ἀπ' τούς αἰῶνες στό στόμα τοῦ λαοῦ.

Ἕνα πραγματικό εἰδύλλιο ἦταν τό ταξίδι αὐτό. Λαμπερό, καταγάλανο τό Αἰγαῖο, μᾶς σήκωσε στ' ἁπαλά του φτερά. Πάει την ξεχάσαμε κιόλας τήν πολυάσχολη μελαγχολική Καβάλλα. Σβύστηκαν στήν ἀκύμαντη θάλασσα, πέρα, οἱ φάμπρικες μέ τίς τσιμινιέρες, οἱ ἐκκλησίες μέ τούς θόλους καί τά καμπαναριά, οἱ πυκνές πολυθόρυβες γειτονιές της. Ἐκεῖ, ἦταν ἡ πραγματικότητα, ἐδῶ τό ὄνειρο.

Τί φαράγγια πυκνόφυτα τί πλαγιές δασωμένες! Οἱ ἀμμουδιές παίζουν μέ τά κύματα, καθρεπτίζοντας στά γαλάζια νερά τά σμαράγδια τους.

— Λές καί ξαναγυρίσαμε στήν Ἀττική, θεία. Γραμμές ἁπαλές, πεῦκα κι' ἐλαιῶνες.

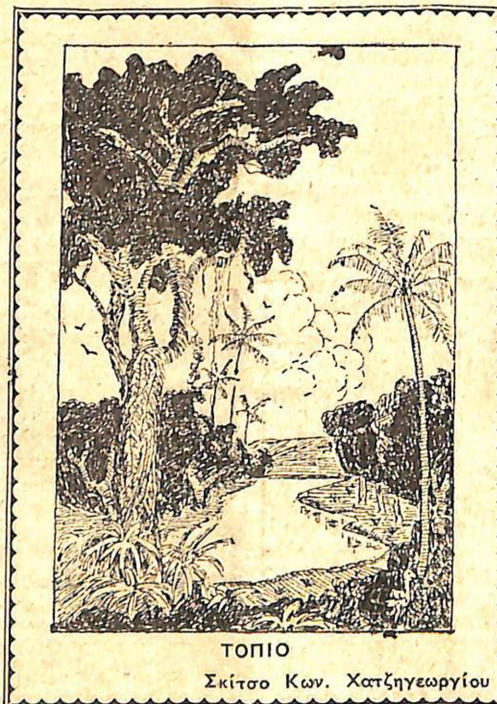
— Ναί, τό τοπίο εἶναι ἀττικό, ἀποκρίνομαι στή Μυρτώ. Τί διαφορά μέ τήν ὀργιαστική βλάστηση τῆς Μακεδονίας. Τά δάση μέ τά πρινάρια, τίς λεῦκες καί τά πελώρια πλατάνια. Ἐδῶ ξαναβρίσκουμε τό μέτρο, τήν Ἀττική ἁρμονία.

Μπαίνουμε στό Λιμένα. Κάθε σπιτάκι κι' ἕνας ἀνθόκηπος. Γλάστρες στά μπαλκόνια καί στίς αὐλές μέ τό κάθε λογῆς λουλούδι. Ἀκόμα καί τά πιό σπάνια ἀνάμεσα στά συνηθισμένα. Ὀρτανσίες, γκαρντένιες, γιασεμιά καί βασιλικά.

— Ὄμορφος τόπος, λέει τέλος κι' ὁ Λεωνίδας. Πραγματικά ξεκουράζεσαι μέσα στή γαλήνη καί στή δροσιά του.

Ναί, δέν ὑπάρχει στή Θάσο γωνιά, πού νά φέρνη στή σκέψη σου ἔγνοιες. Παντοῦ εἶναι ξεχυμένο τό ὄνειρο κι' ἡ χαρά. Ὅλα σοῦ φωνάζουν: «Παράτησε τίς φροντίδες σου. Ἐδῶ ἦρθες νά ξαποστάσης. Γιά λίγο, ὅμως ἀπόλυτα. Δέ μ' ἀρέσουν ἐμένα οἱ γκρίνιες».

Αὐτή τή φωνή τῆς λαμπρόφωτης Θάσου λές πώς τήν ἄκουσαν καί τά δυό μου κοκόρια, ὁ Λεωνίδας κι' ὁ Φάνης, καί δέ τσακώθηκαν οὔτε μισή φορά, ὅσο εἴμαστε στό νησί. Μόνο πιάστηκαν ἀπ' τά χέρια κι' ἔτρεχαν σάν ἀγρίμια στίς ρεμματιές καί στούς λόγγους. Θά τούς εἰρωνευόταν ἐξάπαντος ἡ Μυρτώ, ἄν θυμόταν νά τούς προσέξη. Μά ποῦ μυαλό! Ἡ ρωμαντική ἀνηψιά μου ταξίδευε κιόλας... στά Κύθηρα, ὅπως λέν γιά τούς ὀνειροπαρμένους. Εἶχε καθήσει κάτω ἀπό ἕνα πλατάνι, δίπλα σέ μιά πηγή, πού σιγομουρμούριζε κι' ἄκουγε τ' ἀηδόνια.

ΤΟΠΙΟ

Σκίτσο Κων. Χατζηγεωργίου

— Πᾶμε νά δοῦμε τά τείχη καί τά μνημεῖα τῆς Θάσου!

Εὐτυχῶς πού μᾶς ξύπνησε τό ἀρχαιολογικό δαιμόνιο τοῦ Φάνη.

Ἀνάμεσα στή σύγχρονη πολιτεία, βρίσκεται μιά δεύτερη, μέ τά λείψανα τῆς ἀρχαίας Θάσου. Ἦταν γεμάτη δύναμη, ὀμορφιά καί πλοῦτο τά χρόνια τοῦ Ἡροδότου. Ἡ γαλλική ἀρχαιολογική σχολή τή φανέρωσε στό σύγχρονο κόσμο, μέ τίς ἀνασκαφές της.

Εἶχε σπουδαῖα μάρμαρα τό νησί κι' αὐτό τό ἔγινε ἀφορμή γιά νά στολιστῆ μ' ἄφθονα μνημεῖα καί ἔργα τέχνης. Θαυμάζομε πρῶτα - πρῶτα τό ἀρχαῖο κάστρο στό γραφικό λόφο πού στεφανώνει τή νέα πόλη. Ὁλομάρμαρα τείχη, πού σέ πολλά σημεῖα, μέ τίς ἐπισκευές ἔχασαν τήν ὀμορφιά τους. Νά κι' ὁ ναός τοῦ Ἀπόλλωνα, τό πιό φημισμένο ἀρχαιολογικό μνημεῖο τῆς Θάσου, νά κι' ὁ ναός τῆς Ἀρτέμιδος πού ἐδῶ τήν ἔλεγαν «Πῶλο», νά καί τό θέατρο, καί τό πρυτανεῖο κι' ἡ ἀγορά.

Τό Μουσεῖο μέ τά εὑρήματα του μᾶς συμπληρώνει τήν εἰκόνα. Ἀνάμεσα σ' ὅλα, ξεχωρίζει ὁ «Ἀπόλλων ὁ Κριοφόρος». Ἕνα ἄγαλμα μισοδουλεμένο, σχεδόν μιά πέτρα ἀδούλευτη κι' ὅμως ἡ μορφή τοῦ θεοῦ ἐπιβάλλεται μεγαλόπρεπη καλλιτεχνική.

— Τί ὡραῖα ἀνάγλυφα λέει ὁ Φάνης. Κοίτα, θεία τί ὄμορφα κεφαλάκια ἐφήβων καί κοριτσιῶν. Τί συλλογισμένα πού μοιάζουν, κι' ὅμως τί ἤρεμα. Θυμίζουν λίγο μέ τό κεφάλι τῆς Θεᾶς Ὑγείας, πού εἴδαμε στήν Τεγέα.

— Ναί, Φάνη μου, ἡ Θάσος εἶχε ἀναπτύξει μεγάλη τέχνη. Εἶχε γεννήσει ἐξ ἄλλου ἕνα σπουδαῖο ζωγράφο. Ποιός τόν θυμᾶται;

— ....

— Κανείς; Πῶς σοῦ ξέφυγε, Φάνη; Εἶναι ἀπ' τούς καλλίτερους τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας.

— Ἄ, ναί, μήν τόν πῆς. Βρίσκεται στή γλῶσσα μου... Ὁ Πολύγνωτος. Ὁ Πολύγνωτος ὁ Θάσιος.

— Ἐγώ θυμᾶμαι κι' ἕναν περιπλανώμενο ποιητή, πού ξεκίνησε ἀπό τή Θάσο γιά πόλεμο, εἶπε ὁ Λεωνίδας.

— Λές γιά τόν Ἀρχίλοχο τό σατυρικό; Ἔχεις δίκιο. Αὐτός ἦταν Πάριος, μά ἦρθαν μέ τόν πατέρα του κι' ἔκαμαν ἐδῶ ἀποικία. Ἀπό τή Θάσο ξεκίνησε γιά νά πολεμήση τούς βάρβαρους Σάϊους πού λεηλατοῦσαν τή Θράκη.

— Ξέρω ξέρω, εἶπε κι' ὁ Φάνης. Καί σέ μιά μάχη ἔρριξε τήν ἀσπίδα του κι' ὕστερα ἔγραψε σάτυρα γιά τόν ἴδιο τόν ἑαυτό του. Μά δέ μᾶς λές τώρα, θεία, τήν ἱστορία τῆς Θάσου;

— Δέν ἔχω πολλά νά σᾶς πῶ. Γιά τήν ἵδρυση της μονάχα εἶναι γνωστός ἕνας ὄμορφος μῦθος. Ὅταν, λέει, πῆρε ὁ Δίας τήν Εὐρώπη, τήν κόρη τοῦ βασιλιᾶ τῆς Φοινίκης, ὁ ἀδελφός της ὁ Κάδμος, μαζί μέ τόν πιό πιστό φίλο του, πού τόν ἔλεγαν Θάσο, πῆραν τούς δρόμους καί ψάχναν νά βροῦν τή χαμένη κοπέλλα. Περιπλανήθηκαν σέ στεριές καί θάλασσες καί στό τέλος ὁ Κάδμος ἵδρυσε τή Θήβα κι' ὁ Θάσος πέρασε σ' αὐτό τό νησί κι' ἵδρυσε μιά πόλη μέ τ' ὄνομά του.

Πλούσια καθώς ἦταν ἀκούστηκε γρήγορα ἡ Θάσος καί σ' ὅλη τήν ἱστορία μοιράστηκε τῆς μητέρας Ἑλλάδας τήν τύχη. Τέλος ἐλευθερώθηκε ἀπό τούς Τούρκους τό 1912.

— Τό μοτόρι φεύγει!

Γυρίζομε στήν Καβάλλα κατά τό βράδυ... Τά φῶτα της μᾶς ξαφνιάζουν. Τ' ὄνειρο τελείωσε. Αὔριο παίρνουμε πάλι τό τραῖνο νά συμπληρώσουμε τό προσκύνημά μας στή γῆ τῆς Μακεδονίας. Τό πέρασμα μας στή Θάσο, ἦταν κάτι σάν τήν παρένθεση, πού μπαίνει ἀνάμεσα σέ μιά φράση, γιά νά κάμη πιό καθαρό τό νόημά της.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

133 —Γράμματα ἀπ' τὴν Πατρίδα! φώναξε μὲ χαρὰ ὁ 'Αλέξανδρος κι' ὅλοι ἔτρεξαν γύρω ἀπ' τὸν ταχυδρόμο.

'Ο 'Ηφαιστίων εἶδε τὸ φίλο του, ὕστερα ἀπὸ λίγο, νὰ διαβάζη ἕνα ἐπίσημο γράμμα καὶ νὰ κουνᾶ τὸ κεφάλι του μ' εἰρωνεία:

—"Εχεις δυσάρεστα νέα; τόλμησε νὰ ρωτήση ὁ πιστὸς 'Εταῖρος.

—'Ανοησίες, εἶπε ὁ 'Αλέξανδρος. 'Ο 'Αντίπατρος τἄχει βάλει μὲ τὴ Βασίλισσα. Διάβασέ μου ν' ἀκούσω σὲ τί τοῦ ἔφταιξε ἡ καλή μου μητέρα τοῦ αὐστηροῦ ἀντιβασιλέα π' ἀφήκαμε στὴ Μακεδονία.

134 'Ο 'Ηφαιστίων διάβασε μεγαλόφωνα τὸ γράμμα.

Ναί, ἦταν ἀπ' τὸν 'Αντίπατρο καὶ κατηγοροῦσε στὸ γιὸ τὴ μητέρα του. ῏Ηταν λέει αὐταρχική, ἐγωΐστρια καὶ δοξομανής. 'Ανακατευόταν σὲ ὅλα κι' ἤθελε νἄχη ἐκείνη τὴν τελευταία λέξη. Παρακαλοῦσε λοιπὸν τὸν 'Αλέξανδρο νὰ τῆς κάμη σύσταση νὰ μὴν ἀσχολῆται μὲ τὰ πολιτικά.

'Ο 'Αλέξανδρος ξέσπασε στὰ γέλια.

—'Αντίπατρε, 'Αντίπατρε, φώναξε, τί ἀνόητος ποὺ εἶσαι! Δὲν τὸ ξέρεις λοιπὸν πὼς ἕνα μόνο δάκρυ τῆς μητέρας μου εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ σβύση χιλιάδες παρόμοια γράμματα;

135 Οἱ στρατηγοὶ κι' οἱ ἀξιωματικοὶ π' ἄκουσαν αὐτὴ τὴν ἀμίμητη φράση, ξέσπασαν σὲ θερμὲς ἐπευφημίες, μακαρίζοντας τὴν εὐτυχισμένη 'Ολυμπιάδα γιὰ τὴ στοργὴ τοῦ μεγάλου παιδιοῦ της.

Μὲ τὴ νίκη στὸ Γρανικὸ ἡ Μικρασία ὁλάκερη ἦταν πρόθυμη νὰ δεχθῆ τὸν 'Αλέξανδρο στὶς ἑλληνικὲς ἀποικίες της, στὶς πανάρχαιες 'Ιωνίδες πόλεις.

Πρώτη ἡ "Εφεσος ἔδωκε τὸ παράδειγμα. Μιὰ πρεσβεία, στεφανωμένη μὲ δάφνες, παρουσιάστηκε στὸν θριαμβευτὴ καὶ τοῦ ἔδωκε τὰ κλειδιὰ τῆς πολιτείας.

—'Η μεγάλη θεὰ "Αρτεμις, εἶπαν, περιμένει τὸν ἀδερφό της.

136 "Οταν μπῆκε στὴν "Εφεσο ὁ 'Αλέξανδρος βρῆκε τοὺς κατοίκους νὰ ξαναχτίζουν τὸ θρυλικό τους ναό, ποὖχε κάψει ἕνας τρελλός, ὁ 'Ηρόστρατος, γιὰ νὰ κάμη, λέει, ἀθάνατο τ' ὄνομά του. Κι' ἦταν ἕνα ἀπ' τὰ ἑφτὰ θαύματα τοῦ ἀρχαίου κόσμου τὸ ἱερὸ τῆς 'Εφέσιας "Αρτεμης.

— Μὰ ποῦ ἦταν ἡ θεά, κείνη τὴ νύχτα, καὶ δὲν προστάτεψε τὸ ναό της; ρώτησε ὁ 'Αλέξανδρος, ἕναν κτίστη, ἀστειευόμενος.

—"Ω, βασιλιᾶ, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος μὲ θάρρος, μὰ δὲν τὸ ξέρεις λοιπόν; ῏Ηταν ἡ βραδυὰ ποὺ γεννήθηκες κι' ἡ θεὰ "Αρτεμη εἶχε πάει στ' ἀνάκτορα τοῦ πατέρα σου γιὰ νὰ προστατέψη τὴ γέννησή σου... "Οταν γύρισε, βρῆκε στάχτη τὸ σπίτι της.

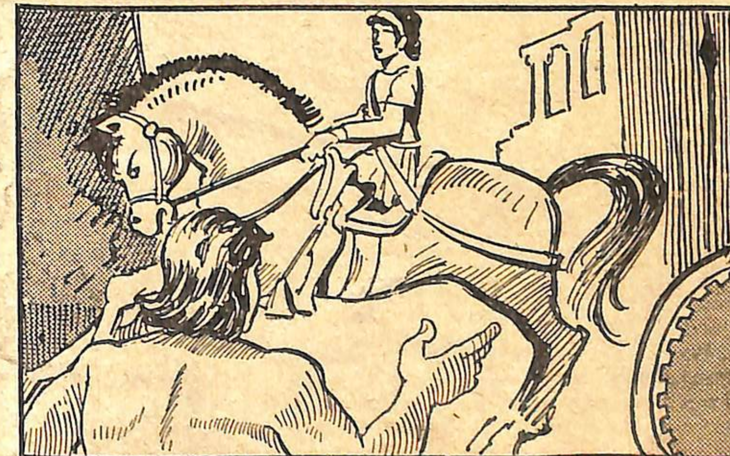
137 — Μὰ τότε θὰ τῆς τὸ κτίσω ἐγώ, εἶπε ὁ 'Αλέξανδρος.

Δὲν δέχτηκαν ὅμως οἱ 'Εφέσιοι νὰ τοὺς πάρη τὴ δόξα ὁ βασιλιᾶς τῆς Μακεδονίας. Εἶπαν πὼς θὰ τὸν ξαναχτίσουνε μόνοι τους.

— Δεχτῆτε τότε μιὰ προσφορὰ κι' ἀπὸ μένα... Τὸ φόρο ποὺ δίνατε στὸ Δαρεῖο σᾶς τὸν χαρίζω.

— Αὐτὸ τὸ δεχόμαστε, εἶπαν οἱ 'Εφέσιοι, κι' ὅταν τέλειωσε ὁ ναός, ἔστησαν πάνω ἀπὸ τὴν εἴσοδο τὴν εἰκόνα τοῦ εὐεργέτη.

'Ο 'Απελλῆς εἶχε παραστήσει σ' ἐκείνη τὴ ζωγραφιὰ τὸν 'Αλέξανδρο, μεγαλοπρεπέστατο, μ' ἕναν κεραυνὸ στὸ δεξί του χέρι.

138 ῏Ηταν ἐξαίσιος ἐκεῖνος ὁ ζωγράφος καὶ μὲ τὸ δίκιο του ὁ 'Αλέξανδρος τοὖχε ἀναθέσει τὴν ἀπεικόνιση τῆς μορφῆς του. Κανένας ἄλλος δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ τὸν ζωγραφίζη: μονάχα ὁ 'Απελλῆς.

"Οταν εἶδε ὁ 'Αλέξανδρος ἐκείνη τὴν εἰκόνα καμώθηκε τὸν ἀδιάφορο· τ' ἄλογό του ὅμως ἄφησε ἕνα χλιμίντρισμα.

'Ο 'Απελλῆς, ποὖχε θάρρος μεγάλο μὲ τὸν 'Αλέξανδρο, τοὖπε πειραγμένος:

— Βλέπω, βασιλιά, πὼς τὸ ἄλογό σου καταλαβαίνει καλλίτερα τὴ ζωγραφικὴ ἀπὸ σένα...

(Συνεχίζεται)

Ὁ Ἅης Γιάννης ὁ Σιδερὸς

Σιφνιώτικη παράδοση ὑπὸ Ἀγγέλου Κοσμῆ

Τοῦ μελτεμιοῦ ἡ δροσερὴ πνοὴ ἔδινε κουράγιο καὶ δύναμη στὶς νιὲς καὶ τὰ παλικάρια ποὺ πανηγυρίζανε κάτω στὸ ἐρημικὸ ξωκκλήσι στὸν Ἅη - Γιάννη τὸν Ἀποκεφαλιστή. Εἶχε τελειώσει τὸ σπέρνιασμα, εἶχαν μοιράσει τὸ ἀντίδωρο καὶ μὲ τὸ φαγοπότι ἄνοιξαν τὰ στόματα γιὰ γέλια καὶ τραγούδια, καὶ ὅλοι οἱ πανηγυριστάδες ἐγλεντοῦσαν μὲ τὴν καρδιά τους.

Ὁ ποταμὸς ἀντιλαλοῦσε τὰ τραγούδια καὶ τ' ἀντικρυνὸ βουνό, σὰ νάθελε κι' αὐτὸ νὰ κινηθῆ καὶ νὰ χορέψη, ξανάλεγε τὶς τρελλὲς δοξαριὲς τοῦ βιολιοῦ, ποὺ συνόδευε τὸ χορό. Ἡ νύχτα εἶχε σκοτεινιάσει τὸν οὐρανό, μαῦρα σύννεφα, τὰ πρῶτα τοῦ χειμῶνα ὕστερα ἀπὸ τὴν αὐγουστιάτικη δροσιὰ ἔκρυβαν τὰ ἄστρα. Ὁ ἀέρας φρέσκος βοριὰς ἐφυσοῦσε στὸ κοντάρι, ἐτίναζε τὴ σημαία τοῦ πανηγυριοῦ κι' ἐστριφογύριζε μέσα στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησιᾶς. Τὰ δέντρα γύρω - γύρω κουνοῦσαν περίλυπα τοὺς κλώνους των, ποὺ σὲ λίγο θὰ τοὺς ἔπιανε τῆς βαρυχειμωνιᾶς ἡ παγωνιὰ καὶ θὰ τἄγδυνε καὶ θὰ τἄφηνε χωρὶς πρασινάδα.

Τὸ ἄγριο τρισκόταδο τῆς νύχτας ἐσκόρπιζαν οἱ φωτιές, ποὺ ἄναβαν τὰ παιδὰ γύρω στὸ λόφο. Ἡ φλάσκα μὲ τὸ κρασὶ ἔπαιρνε βόλτα καὶ ὁ χορὸς εἶχε ἀνάψει. Τὰ νιάτα δὲν φοβοῦνται οὔτε τὴν ἀγριάδα τῆς νύχτας, οὔτε τοῦ χειμῶνα τὴν παγωνιά, γιατὶ ἔχουν φλόγα καὶ θερμαίνει. Τὰ μεσάνυχτα εἶχαν σημαδευτεῖ στὸν οὐρανὸ ἀπὸ τὴν πούλια, ποὺ ἦταν ψηλωμένη ἀπάνω ἀπὸ τὸ βουνό! Οἱ νιοὶ εἶχαν σκορπίσει ἄλλοι στὸ χωριὸ κι' ἄλλοι στὶς στάνες γιὰ τὰ ζῶα τους. Μόνο οἱ κοπέλες χόρευαν ἀναμεταξύ τους, κι' ἔλεγαν ἕνα σωρὸ τραγούδια γλυκά. Μὰ ἄξαφνα ὅλα ἐσταμάτησαν. Ἕνα τραγοῦδι ἐπάνω στὸν ἦχο ποὺ τραγουδοῦσαν οἱ νιές, ἄγριο ὅμως ἔλυσε τὰ γόνατά τους κι' ἔδιωξε ἀπὸ τὰ παρθενικά τους πρόσωπα τὸ κοκκινάδι τῆς ζωῆς καὶ τῆς χαρᾶς τὸ ἀπεικόνισμα — τὸ γέλιο. Βαθιὰ ἀπὸ τὸ λόγγο ἀκούστηκε τὸ τραγοῦδι:

Καὶ χορεύγετε κοπέλες
ὅσον νάβγη τὸ φεγγάρι,
κι' ὅταν ἔβγη τὸ φεγγάρι
ὅλες στὸ γιαλὸ κουβάρι.

— Οἱ κουρσάροι! ἀκούστηκε μιὰ φωνή, καὶ ὅλες σὰν τὶς πέρδικες ποὺ φτερουγίζουν στοῦ μπαρουτιοῦ τὴ μυρωδιά, ἐχύθηκαν μέσα στὴν ἐκκλησιά. Ἤξεραν οἱ ἄμοιρες τί τὶς ἐπερίμενε, ἂν τὶς ἔπιαναν οἱ κουρσάροι. Ὅλες γονατιστὲς μπροστὰ στὸν Ἅη - Γιάννη τὸν ἀποκεφαλιστὴ παρακαλοῦνε τὴ χάρη του, νὰ κάμη τὸ θάμα του.

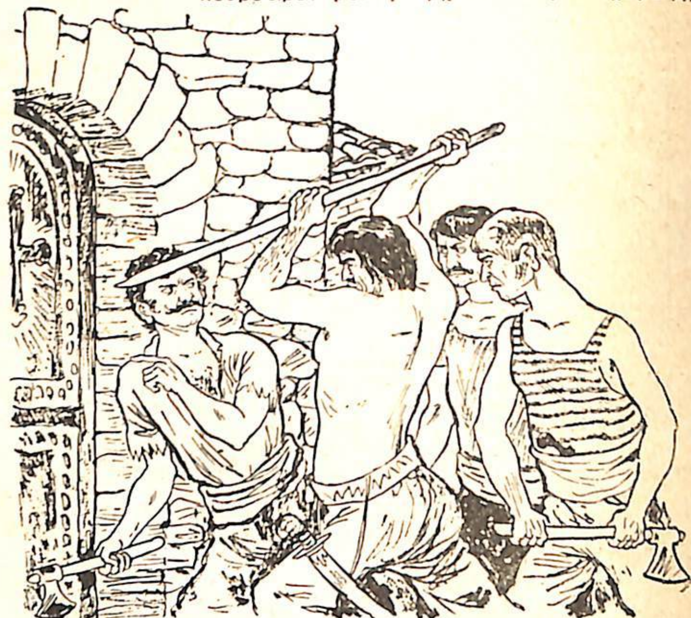
Ἀπὸ βαθιά, σὰ νὰ προσπαθοῦσε νὰ ξεμπλέξη καὶ νὰ κάμη δρόμο ἀπὸ κάτι κλαδιά, ποὺ ἦταν σ' ἕνα μακρυνὸ βουνό, ἐξεπρόβαλε τὸ φεγγάρι, σιγὰ - σιγά, ματωμένο, φαγωμένο τὸ περισσότερο, σὰ βαριεστισμένο ἀπὸ τὸ ταχτικὸ ταξίδι του τὸ ἀτέλειωτο.

Ἀπὸ τὸ παραθυράκι τῆς ἐκκλησιᾶς μιὰ νιὰ φωνάζει: Βγαίνει τὸ φεγγάρι. Τώρα θάρθουνε οἱ κουρσάροι.

Γρήγοροι σὰν τὴν πνοὴ τοῦ χάρου, ἀνέβηκαν ἀπὸ τὸ λόγγο, ἐπήδησαν στὴν αὐλή, κι' ἐρίχτηκαν στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησιᾶς, τὴ μισοσπασμένη ἀπὸ τὰ χρόνια, γιὰ νὰ τὴ σπάσουν καὶ νὰ πάρουν ἀπὸ μέσα τὶς τρυφερὲς παρθένες, νὰ τὶς σκλαβώσουν καὶ νὰ τὶς πουλήσουν κάτω στὸ Τσάνεζι, στὸ Ἀλγέρι, στὴ Μπαρμπεριά.

—Ἄχ, Ἅη - Γιάννη, σιδέρωσε τὴν πόρτα σου! εἶπαν ὅλες, ὅταν τὸ πρῶτο τρίξιμο ἀκούστηκε ἀπὸ τὰ πελέκια τῶν κουρσάρων.

Ὅλη τὴ νύχτα οἱ ἄνομοι ἐχτύπαγαν, μὰ ἡ πόρτα δὲν ἔσπασε. Ὁ Ἅη - Γιάννης ὁ ἀποκεφαλιστὴς ἔκαμε τὸ θαῦμα του. Οἱ κουρσάροι μόλις ἄρχισε νὰ γλυκοχαράζη,

Ἐπήδησαν στὴν αὐλὴ καὶ ρίχτηκαν στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησιᾶς.

ὄρνια τῆς νύχτας, ποὺ φοβοῦνται τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἐπῆραν τὸν κατήφορο, ἐπῆγαν στὸ καΐκι τους, κι' ἔφυγανε φοβισμένοι κι' αὐτοὶ γιὰ τὸ θαῦμα τοῦ Ἁγίου. Ἀπὸ τότε τὸ ξώκλησο αὐτό, ποὺ πανηγυρίζει τὸν Αὔγουστο, ἐβαπτίσθηκε: ὁ Ἅης - Γιάννης, ὁ Σιδερός.

Α. ΚΟΣΜΗΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΟΥΡΣΑΡΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 379)

πετιέται ὁ Μητσάρας ὁ Κουρεμένος. Ἔχω κεῖ, ξέρετε, τὸ θεῖο μου τὸ Τζίμο.

— Τώρα τὸ ποῦ θὰ πᾶμε θὰ τὸ δοῦμε μετά, φωνάζει ὁ Βάγγος.

—Ἐμπρὸς παλληκάρια νὰ κανονίσουμε τὸ φευγιό μας.

Πολλὲς γνῶμες ρίχτηκαν ὥσπου στὸ τέλος ἀποφασίστηκε νὰ φεύγαν σήμερα κιόλας τὰ μεσάνυχτα μὲ τὴ «Παναγιά».

Θὰ παίρναν ἕνα μπογαλάκι ροῦχα, ἕνα φανάρι, ἀγγίστρια, τρόφιμα ὅσα μποροῦσαν νὰ πάρουν ἀπ' τὰ σπίτια τους, κι' ὁ καθένας θἄχε τὴ σφεντόνα του.

Ὕστερα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπόφαση τὰ παιδιὰ ἔπεσαν σὲ βαθειὰ συλλογή.

Μὲ μιᾶς ἕνα ἀθέλητο μουρμουριτὸ ἔφυγε ἀπ' τὰ χείλια τοῦ Ἀντωνάκη.

— Κι' ἡ μαμά μου, τί θὰ γίνη ἡ μαμά μου;

Κανεὶς ὅμως δὲ τοῦ ἀπάντησε. Ἦταν ὅλοι βυθισμένοι στὶς σκέψεις τους.

Μόνο ὁ Βάγγος τὸ Σπίρτο σιγομουρμούρισε.

— Μωρὲ τί μυστήριοι ἄνθρωποι αὐτοὶ οἱ πρωτευουσιάνοι! Ὡς τώρα αὐτὸς μᾶς ξεσήκωνε νὰ φύγουμε καὶ τώρα τὴ μαμά του, συλλογιέται! Ἔλα Θεέ μου!

* * *

Τὰ μεσάνυχτα ἔφτασαν. Τίποτα δὲν ἀκουγόταν μέσα στὸ χωριό, παντοῦ ἡσυχία. Μήτε φύλλο κουνιόταν, μήτε σκύλος ἀλυχτοῦσε. Μόνο ποὺ καὶ ποὺ κανένα τριζόνι ἄφινε τὴ μακρόσυρτη τσιριχτή του φωνή.

Ξαφνου ἕνας σκύλος ἀκούστηκε ν' ἀλυχτᾶ κι' ὕστερα ἄλλος, κι' ἄλλος, ὥσπου ὅλοι ἄρχισαν μιὰ συναυλία, ἐνῶ συγχρόνως κάτι χαλίκια πέφτανε καὶ κάτι σκιὲς τρέχαν στὴν ἀμμουδιὰ πρὸς τὸ μέρος ποὖταν δεμένες οἱ βάρκες.

Τὸ φεγγάρι ποὺ φώτιζε τὸ χωριὸ κύτταξε μὲ περιέργεια. Καὶ νὰ τί εἶδε:

Οἱ σκιὲς τράβηξαν κατὰ κεῖ ποὖταν ἡ πιὸ μεγάλη βάρκα, κι' ἄρχισαν νὰ τὴ σπρώχνουν πρὸς τὴ θάλασσα. Μὰ ἡ βάρκα δὲ κουνιόταν ἀπ' τὴ θέση της, καὶ τ' ἀνθρωπάκια σπρώχναν σπρώχναν χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα.

Ξαφνου μέσα ἀπ' τὴ βάρκα πετάχτηκε ἕνας ἀγριάνθρωπος μέχρι κεῖ πάνω, μὲ κάτι πελώριες μουστάκες, ποὺ χύθηκε πάνω στ' ἀνθρωπάκια. Μὲ μιᾶς γίναν ὅλοι ἕνα κουβάρι καὶ κυλίστηκαν πάνω στὴν ὑγρὴ ἄμμο.

Τὸ φεγγάρι δὲν εἶδε τίποτα ἄλλο γιατὶ ἕνα συννεφάκι ἦρθε καὶ τὸ κρυψε.

Ὅταν ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ξαναφάνηκε καὶ κύτταξε κάτω στὸ μικρὸ ψαράδικο χωριὸ ὅλα ἦταν ἥσυχα. Μήτε φύλλο δὲ κουνιόταν μήτε σκύλος ἀλυχτοῦσε.

Τὴν ἄλλη μέρα μιὰ ἱστορία, ποὺ ἔκανε τοὺς χωρικοὺς νὰ σταυροκοπιοῦνται κυκλοφόρησε στὸ χωριό.

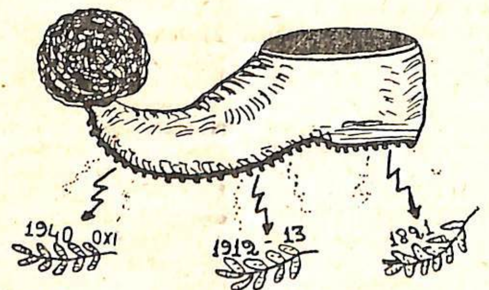
Ἥρωας ἦταν ὁ μπάρμπα - Μένιος ὁ ψαράς, ἕνας ἀντρακλας ἴσιαμε κεῖ πάνω ποὺ φύλαγε τὴ «Παναγιά» τὴ βάρκα τοῦ καπετὰν Νικόλα τοῦ Τσιφούτη.

Κι' ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ὁ Μπάρμπα - Μένιος, πῶς ἐκείνη τὴ νύχτα πέσαν πάνω στὴ βάρκα χιλιάδες καλλικάτζαροι ποὺ τὴν σπρώχναν στὸ πέλαγος, καὶ ποὺ ποιὸς ξέρει σὲ ποιὸν ὠκεανὸ θἄταν τώρα, ἂν δὲν εἶχε αὐτὸς τὸ θάρρος καὶ τὴ τόλμη νὰ τοὺς διώξη μακρυά...

Ὅσο γιὰ τοὺς φίλους μας, αὐτοὶ κρυφογέλαγαν ὅταν ἄκουγαν αὐτὲς τὶς ἱστορίες. Καὶ ποτὲ πιὰ δὲ ξανάκαναν κουβέντα γιὰ ταξίδια καὶ γιὰ κουρσάρους.

Μόνο ποὺ καὶ ποὺ ὁ Ἀντωνάκης ἔβλεπε στὸν ὕπνο του πῶς ἦταν λέει ἀρχηγὸς τῶν κουρσάρων μὲ μαύρη βράκα ζωσμένη, μὲ πιστόλες καὶ μαῦρο μαντήλι φορεμένο ζερβὰ στὸ κεφάλι ποὖχε μιὰ κίτρινη σφραγίδα ποὺ παρίστανε μιὰ νεκροκεφαλή.

ΚΥΒΕΛΗ ΜΕΤΑΞΑ

ΤΟ ΤΣΑΡΟΥΧΙ ΠΟΥ ΕΔΟΞΑΣΘΗ
(Σκίτσο Σπ. Τζώτζη)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

Φάση ἀπὸ τὸν τελικὸ ἀγῶνα γιὰ τὸ «Κύπελλο Ἑλλάδος».

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες πλησιάζουν. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Φινλανδίας θὰ συγκεντρώση σὲ λίγο τοὺς καλλίτερους ἀθλητὲς τοῦ κόσμου, ποὺ θὰ ἐπιδιώξουν νὰ κερδίσουν τὸν Ὀλυμπιακὸ κότινο καὶ τὸν ζηλευτὸ Ὀλυμπιακὸ τίτλο.

Οἱ Ἀμερικανοὶ ὑπεραθληταί, ἀήττητοι σὲ ὅλες τὶς Ὀλυμπιάδες, ἑτοιμάζονται πυρετωδῶς γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τοὺς Σκανδιναυοὺς ἄσσους, τοὺς Ρώσσους καὶ τοὺς λοιποὺς πρωταθλητές, ποὺ θὰ φιλοδοξήσουν νὰ κερδίσουν γιὰ τὴν πατρίδα τους τὴν ποθητὴ νίκη.

Ἀθληταὶ μεγάλης ἀξίας, ὅπως ὁ περίφημος Τσεχοσλοβάκος Ζάτοπεκ, οἱ Ἀμερικανοὶ ὑπεραθληταὶ Τσάρλς Μούρ, Ρόουντεν, Φούξ, Νάϊσνερ καὶ ἄλλοι, θὰ ἔχουν νὰ ἀντιμετωπίσουν ὅπως καὶ τόσοι ἄλλοι, πολλοὺς μνηστῆρες τοῦ Ὀλυμπιακοῦ τίτλου.

Κάθε ἀγώνισμα, μέχρις ὅτου φθάση στὸν τελικὸ ἀγῶνα, θὰ προκαλέση τεράστιο ἐνδιαφέρον. Στὸ δρόμο τῶν 100 μέτρων, στὸν ὁποῖο εἶναι ἀδύνατον νὰ προβλεφθῆ ὁ νικητής, γιατὶ τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν στιγμιαία κατάσταση τῶν ἀθλητῶν, ἀπὸ τὴν ἐπιτυχῆ ἢ ἀνεπιτυχῆ ἐκκίνηση, ἀπὸ ἀπρόβλεπτους παράγοντες. Ἡ ἐπίδοση τοῦ νικητῆ θὰ εἶναι μεταξὺ τῶν 10΄ καὶ 2)10 μέχρι τῶν 10΄΄ καὶ 3)10. Ὡστόσο μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν εἶναι εὔκολο νὰ διακινδυνεύση κανεὶς προγνωστικὰ γιὰ τὸν μέλλοντα νικητή.

Τὸ ἴδιο θὰ πρέπει νὰ τονισθῆ καὶ γιὰ τὸν νικητὴ τοῦ ἀγωνίσματος τοῦ Μαραθωνίου δρόμου, ποὺ εἶναι ὁ ἀγώνας δρόμου μεγαλυτέρας ἀποστάσεως. Καὶ στὸ ἐπίπονο αὐτὸ ἀγώνισμα, οἱ συντελεστὲς γιὰ τὴν τελικὴ ἐπικράτηση εἶναι ἄπειροι. Δὲν εἶναι σπάνιο γεγονὸς νὰ νικῶνται οἱ θεωρούμενοι σὰν βέβαιοι νικητὲς καὶ νὰ ἀναδεικνύωνται πρῶτοι δρομεῖς ἄγνωστοι καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀφανεῖς. Ἀπόδειξη οἱ προηγούμενοι Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες, ποὺ ὅλα τὰ προγνωστικὰ τῶν εἰδικῶν διεψεύσθησαν. Στὸ Στάδιο τοῦ Οὐέμπλεϋ μπῆκε πρῶτος ὁ ἄσημος, ἀλλὰ καὶ ἀτυχὴς Βέλγος Γκαιγύ, ἐνῶ στὸ τέρμα τοῦ δρόμου ἔκοψε τὸ νῆμα ὁ ἐπίσης ἄγνωστος Ἀργεντινὸς Γκαμκρέρα. Στὰ τελευταῖα 400 μέτρα τῆς ἀποστάσεως, ὁ ἄτυχος Βέλγος ἔχασε τὴν πρώτη νίκη καὶ τὴν δεύτερη, γιὰ νὰ τερματίση, συρόμενος καὶ κατάκοπος τρίτος νικητής, ἂν καὶ ὡδήγησε τὸν ἀγῶνα κατὰ τὰ προηγούμενα 42 περίπου χιλιόμετρα τῆς ἀποστάσεως.

Οἱ Ἀμερικανοὶ ἀθληταί, ἐν ὄψει τῶν δυσκολιῶν ποὺ θὰ συναντήσουν ἐκ μέρους τῶν ἀθλητῶν τῆς Φινλανδίας, ποὺ διοργανώνει τοὺς ἀγῶνες, καθὼς καὶ τῶν ἄλλων Σκανδιναυϊκῶν κρατῶν καὶ τῆς Ρωσσίας, προετοιμάζονται γιὰ νὰ ἐπαναλάβουν τὸν ἆθλο τους.

Πολυνίκες σέ ὅλες τὶς Ὀλυμπιάδες, φιλοδοξοῦν νὰ διατηρήσουν τὸν τίτλο τους. Καὶ ἀπὸ τὰ ἀναγγελλόμενα κατὰ καιροὺς ἀποτελέσματα τῶν τελουμένων στὴν Ἀμερικὴ ἀθλητικῶν ἀγώνων, εἶναι πραγματικὰ καταπληκτικά.

Στὸν δρόμο τῶν 400 μέτρων μετ' ἐμποδίων, ὁ περίφημος Τσὰρλς Μούρ, ἀφοῦ ἐκάλυψε δυὸ φορὲς τὴν ἀπόσταση μὲ 51΄΄, ἐσημείωσε πρὸ ἡμερῶν τὴν ἄφθαστη ἐπίδοση τῶν 50΄΄ καὶ 9)10.

Ὁ διάσημος σφαιροβόλος Τζὶμ Φούξ, μὲ τὶς σταθερὲς βολές του ὑπὲρ τὰ 17 μέτρα καὶ μὲ τελευταία ἐπίδοση 17 μέτρων καὶ 15, εἶναι σήμερα ὁ πιὸ σίγουρος γιὰ τὴν πρώτη νίκη στὸ ἀγώνισμά του.

Σταθερὸς στὰ ἅλματά του καὶ ὁ ἅλτης σὲ μῆκος Τζὼρτζ Μπράουν μὲ ἐπιδόσεις ἄνω τῶν 7 μέτρων καὶ 80, ἐλπίζει στὴν Ὀλυμπιακὴ νίκη.

Ὡστόσο κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι βέβαιος στὸ ἀγώνισμα αὐτὸ στὸ ὁποῖο ἡ νίκη θὰ κριθῆ μὲ διαφορὰ λίγων ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Ἡ Ἑλλάδα θὰ μετάσχη στοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες μὲ ὁμάδες στίβου, ποδοσφαίρου, μπάσκετ - μπώλ, σκοποβολῆς, πάλης, ἱστιοπλοΐας καὶ κωπηλασίας.

Στὸ ποδόσφαιρο ἀπὸ τὶς 27 ὁμάδες ποὺ μετεχουν ἐξῃρέθη τῶν πρώτων προκριματικῶν ἀγώνων ἡ Σουηδία ὡς πρώτη νικήτρια τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων τὸ 1948. Ἐπίσης οἱ ὁμάδες Δυτικῶν Ἰνδιῶν, Γερμανίας, Φινλανδίας καὶ Τουρκίας εὐνοήθηκαν ἀπὸ τὸν κλῆρο καὶ δὲν θὰ μετάσχουν τοῦ πρώτου γύρου προκριματικῶν. Οἱ ἕνδεκα πρῶτες συναντήσεις θὰ διεξαχθοῦν μεταξὺ τῶν ὁμάδων τῶν ἑξῆς χωρῶν: 1) Ὁλλανδίας — Βραζιλίας, 2) Ἡνωμένων Πολιτειῶν — Ἰταλίας, 3) Αἰγύπτου Χιλῆς, 4) Βουλγαρίας — Ρωσσίας, 5) Γιουγκοσλαβίας — Ἰνδιῶν, 6) Νορβηγίας — Μεξικοῦ, 7) Δανίας — Ἑλλάδος, 8) Ρουμανίας — Οὐγγαρίας, 9) Λουξεμβούργου — Μεγ. Βρεταννίας, 10) Αὐστρίας — Σάαρ καὶ 11) Πολωνίας — Γαλλίας. Οἱ νικημένες τῶν ἀνωτέρω ἕνδεκα πρώτων συναντήσεων θὰ ἀποκλεισθοῦν τῶν ἀγώνων. Οἱ νικήτριες καὶ οἱ πέντε ὁμάδες ἐκτὸς προκριματικῶν, θὰ ἀποτελέσουν τὶς δεκαὲξ ὁμάδες, ποὺ θὰ μετάσχουν τῶν Ὀλυμπιακῶν προκριματικῶν ἀγώνων.

Ἔτσι μὲ τὴν κλήρωση αὐτὴ ἡ Ἑλλάδα θὰ ἀντιμετωπίση στὸν προκριματικὸ τὴν Δανία.

Θὰ πρέπει νὰ σημειωθῆ πὼς μὲ τοὺς Δανοὺς ἔχουμε ἕνα παλιὸ... λογαριασμό. Στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ 1896 ποὺ ἔγιναν στὴν Ἀθήνα ἡ Ἑλληνικὴ Ποδοσφαιρικὴ Ὁμάδα εἶχε νικηθῆ ἀπὸ τὴν ἀντίστοιχη Δανικὴ μὲ 8 — 0.

ΤΟ ΕΛΣΙΝΣΚΙ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟ

Ἡ πρωτεύουσα τῆς Φινλανδίας, τὸ Ἐλσίνσκι, εἶναι ἕτοιμο καὶ ἄρχισε νὰ δέχεται τὶς ἀντιπροσωπεῖες τῶν ἀθλητῶν τῶν διαφόρων χωρῶν ποὺ θὰ μετάσχουν στοὺς ἀγῶνες τῆς 15ης Ὀλυμπιάδος. Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν ὑπολογίζεται ὅτι θὰ φθάση τὶς 7.000. Οἱ ἐπισκέπται - θεαταὶ θὰ ὑπερβοῦν τὶς 100.000. Τὰ ξενοδοχεῖα ἔχουν διατεθῆ ἀποκλειστικὰ γιὰ τοὺς ἐπισήμους, τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ὁμάδων καὶ τοὺς δημοσιογράφους. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἐπισκέπτες θὰ κοιμοῦνται στὰ ὑπερωκεάνεια, ποὺ θὰ τοὺς μεταφέρουν καθὼς καὶ σὲ εἰδικὰ διαρρυθμισμένα σχολεῖα.

Τὰ ρεκὸρ τῶν ἀγωνισμάτων στίβου τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων εἶναι τὰ ἑξῆς:

100 μ. Τζ. Ὄουενς (ΗΠΑ) 10.2 1936. 200 μ. Τζὼν Ὄουενς (ΗΠΑ) 20.3 1936. 400 μ. Ο. Κὰρρ (ΗΠΑ) 46.2 1932. 400 μ. Ο. Οὐΐντ (Ἰαμαϊκὴ) 46.2 1948. 800 μ. Μ. Οὐάϊτφιλδ (ΗΠΑ) 1.49.2 1948. 1.500 μ. Τζ. Λόβελακ (Ν. Ζηλανδία) 3.47.8 1936. 5.000 μ. Ράϊφφ (Βέλγιον) 14.17.6 1948. 10.000 μ. Ε. Ζάτοπεκ (Τσεχ.) 29.59.6 1948. Μαραθώνιος Κ. Σὸν (Ἰαπων.) 2 ὧρ. 29΄19΄΄ 1936. 10.000 μ. βάδ. Γ. Μικάελσον (Σουηδία) 45.03.0 1948. 50.000 μ. βάδ. Χ. Χουάϊτλοκ (Ἀγγλ.) 4 ὧρ. 30΄41΄΄ 1936. 4 Χ 100 μ. (Η.Π.Α.) 39.8 1936. 4 Χ 400 μ. (ΗΠΑ) 3.08.2 1932. 110 μ. ἐμπ. Ο. Πόρτερ (ΗΠΑ) 13.9 1948' 400 μ. ἐμπ. Ρ. Κότσραν (ΗΠΑ) 51.1 1948. 3.000 ἐμπ. Ἴζο Χόλλο (Φινλανδία) 9.03.8 1936. Μῆκος Τζ. Ὄουενς (ΗΠΑ) 8.06 μ. 1936. Ὕψος Κ. Τζόνσον (ΗΠΑ) 2.03 μ. 1936. Τριπλοῦν Ν. Ταζίμα (Ἰαπωνία) 16.00 μ. 1936. Ἐπὶ κοντῷ Ε. Μήντοους 4.35 μ. 1936. Ἀκοντισμὸς Μ. Γερβίνεν (Φινλανδ.) 72.71 μ. 1932. Δισκοβολία Α. Κονσολίνι (Ἰταλία) 52.78 μ. 1948. Σφαιροβολία Ο. Θόμψον (Η.Π.Α.) 17.12 μ. 1948. Σφυροβολία Κ. Χάϊν (Γερμανία) 56.49 μ. 1936. Δέκαθλον Γ. Μόρρις (ΗΠΑ) Β. 7313 1936.

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ ΚΩΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΓΙΑΜΟΥΖΗ γιὰ τὴν προαιρετική σου εἰσφορά. Ἀλλὰ αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις γραμμένα ὅλα σ' ἕνα χαρτὶ πρέπει νὰ τὰ ξαναστείλης.

⁂ Εὐχαριστῶ ΜΙΧ. Σ. ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΚΩΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΛΗ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα.

⁂ Καὶ σένα, ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΙΣΙΩΤΗ.

⁂ Εὐχαριστῶ καὶ σένα καὶ τὴν ἀδελφή σου ἀγαπητὴ ΡΟΖΕΡΙΤΑ.

⁂ Ναί. ΚΩΝ. ΔΕΔΟΠΟΥΛΕ. Ἀλλὰ δὲν ἔστειλες δικαίωμα ἐγκρίσεως. Μόνο 10.000 γιὰ τὴν συνδρομὴ τοῦ φίλου σου. Ἔτσι;

⁂ Διάβασα μὲ προσοχὴ ὅσα μοῦ γράφεις Ι. ΔΙΔΟΝΑΚΗ. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Οἱ φίλοι μου πρέπει νὰ μὴν εἶναι πολὺ βιαστικοί.

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μου: Μαθητῶν Δημ. Σχολείου Βίτσης Σ. Παπαδοπούλου, Γοργόφτερου Χελιδονιοῦ, τοῦ φιλάθλου Σ. (δὲν ἦταν ἀνάγκη γιὰ τόσα παρακάλια). Α.Κ., Κων. Τζιώρα, Εὐαγγ. Χερσούλη καὶ Ἀντ. Κοραῆ.

⁂ Εἴπαμε ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΚΟΝΙΑΛΗ πὼς δὲν πρέπει νὰ γράφετε στὸ ἴδιο χαρτὶ σπαζοκεφαλιὲς κ.λ.π. Πάντως τὸ ποίημά σου ἐνῶ ἔχει ἄρτιες ὁμοιοκαταληξίες δὲν εἶναι πολὺ καλό! Φαίνεται σὲ ὡρισμένα του σημεῖα σαχλό:

Τὰ στάρια ἔχουν φυτρώσει
τὰ χωράφια τ' ἄχουν ὀργώσει
τὰ καλαμπόκια σπάρθηκαν,
τὰ καπνὰ βάλθηκαν.
Ὁ ἥλιος ζυγώνει
τὸ βόδι ὀργώνει
τὰ στάρια μαυρίζουν
τὰ πουλιὰ ἁρμενίζουν.
Ἡ ζέστη περνᾶ
τὸ ἀλέτρι γυρνᾶ
τὸ βόδι μουγκρίζει
κι' ὁ γεωργὸς τὸ χτενίζει.

Δὲν σοῦ ἀποκρύπτω πὼς τὸ ποίημά σου μοῦ θυμίζει τὸ περίφημο ἐκεῖνο «ἀπὸ τὴν πόλη ἔρχομαι καὶ στὴν κορφὴ κανέλλα...».

⁂ Παίρνω ὑπὸ σημείωση ΣΤΕΓΟ ΑΣΤΕΓΕ τὴν ὑπόδειξή σου γιὰ τὶς βιογραφίες. Μὲ κάποιο τρόπο τὶς ἔχεις κιόλας ἀρχίσει. Γιὰ νὰ δοῦμε πῶς θὰ τὸ ὀργανώσουμε ὅλο τὸ ζήτημα. Τὸ πεζό σου «Μιὰ Ἐκδρομὴ» ἀρκετὰ καλογραμμένο!

⁂ Ὄχι ΝΙΚΟΛΑΕ Μ. ΣΤΑΥΡΟΥΛΗ. Οἱ στίχοι ποὺ μοῦ στέλνεις μόνο ποίημα δὲν μπορεῖ νὰ εἰπωθοῦν. Βέβαια εἶσαι μικρὸς ἀκόμη, ἂν μπορῶ νὰ καταλάβω ἀπὸ τὰ γράμματά σου. Κι' ἔτσι θὰ ἔχης καιρὸ νὰ διαβάσης ἑλληνικὰ ποιήματα, νὰ ἀντιληφθῆς περισσότερο τί θὰ πῆ ποίηση καὶ νὰ μπορέσης μιὰ μέρα νὰ γράψης κάτι καλλίτερο.

⁂ Σὰν καλὰ πᾶμε ΙΒΑΝΟΗ! Τὰ ποιήματα ποὺ μοῦ ἔφερες σὰν καλά! Οἱ στίχοι ὅμως γιὰ τὸ Γιαννάκη, τὸν ἥρωα τῆς γελοιογραφίας μας, δὲν μπορῶ νὰ πῶ πῶς μὲ ἱκανοποιοῦνε. Κάθε ἄλλο. Οἱ στίχοι δὲν ἔχουν τὴν ἀπαραίτητη σ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις ὁμοιοκαταληξία. Πάντως σὰν ἰδέα ἀρκετὰ καλή!

⁂ Πολὺ μοῦ ἄρεσε, ΤΑΚΗ ΑΧΑΙΕ, ἡ «Κύπρος καὶ μητέρα Ἑλλάδα» σὰν ἰδέα καὶ σὰν ἐκτέλεση. Καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

ΚΥΠΡΟΣ :

Μάνα, κοντά σου θέλω νὰ γείρω,
στὶς χιλιαγάπητες γλυκές σου ἀγκαλιὲς
ν' ἀργορουφήξω τὸ ἁγνό σου μῦρο
νὰ ξανανοιώσω τὶς παληές μας τὶς χαρές.

ΕΛΛΑΣ :

Εἶναι μεγάλος κόρη μου ὁ πόνος ποὺ μοῦ σφίγ-
(γει τὴν καρδιὰ
μέσα μου φοβερὴ κοχλάζ' ὀδύνη τόση
εἶμαι μιὰ μάνα ποὺ τῆς πῆραν τὰ παιδιὰ
καὶ ἀγωνίζεται σκληρὰ γιὰ νὰ τὰ σώση
γιατί, κάποτε θέλω νὰ σᾶς δῶ μέσα στὴν ἀγ-
(καλιά μου
ἐσέ, γεννήτρα ὀμορφιᾶς χιλιοτραγουδισμένη·
καὶ τὴν πανώρηα σ' ἀδερφὴ τὴν Βόρειο Ἤπειρό
(μας·
νὰ σᾶς φιλήσω μὲ χαρὰ στὰ μάτια δακρυσμένη
καὶ νὰ κινήσουμε μαζὶ στῆς ζήσης τὸ σκοπό μας.

⁂ Ἐνδιαφέρουσα ἡ ἔκθεσή σου ΚΩΝ. Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ.

⁂ Εὐχαριστῶ ΔΙΟΝ. ΓΑΛΟΥΣΗ γιὰ ὅλα τὰ καλά σου λόγια καὶ τὶς προσπάθειές σου γιὰ τὴν διάδοση τοῦ περιοδικοῦ. Γιὰ ὅσα σχετικὰ μὲ τὴ διαχείριση μοῦ γράφεις θὰ σοῦ ἀπαντήση ὁ προϊστάμενος τῆς διεκπεραιώσεως. Τὸ ποίημά σου καλούτσικο.

⁂ Διάβασα μὲ μεγάλη ἱκανοποίηση, καλή μου φίλη ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ, τὶς συνεργασίες σου καὶ σὲ συγχαίρω διὰ τὰς προόδους ποὺ σημειώνεις. Δημοσιεύω ὡστόσο ἐδῶ τὸ ποίημα ποὺ σοῦ ἐνέπνευσε ἡ ἵδρυση τοῦ συλλόγου «Ἑλικὼν — Ἑλικωνιάδες»:

«Χρυσὰ τ' ἀστέρια φωτεινὰ καὶ τ' ἀργυρὸ φεγγάρι
σκύβουν περίεργα νὰ δοῦν μιὰ νέα συντροφιὰ
— ξεκίνησε μιὰ χαραυγὴ μὲ βάρκα τὴν Ἐλπίδα —
μ' ὄνειρα μύρια στὴν καρδιά, μὲ λύρα καὶ δοξάρι.
Ποιοὶ νᾆναι τάχα ὅλοι αὐτοὶ ποὺ ξεπροβάλλαν
(τώρα
μέσα ἀπ' τὴν ἀδιάφορη καὶ κρύα κοινωνία
μὲ γεμισμένα τὰ φτερὰ θεῖα καὶ πλούσια δῶρα
καὶ τραγουδῶντας ξεπερνοῦν ἀγγέλων χορωδία;
Ρωτοῦν τ' ἀστέρια τ' ἀργυρὸ φεγγάρι γιὰ νὰ μά-
(θουν
χαμογελῶντας μὲ χαρὰ τοὺς ἀπαντᾶ ἐκεῖνο
εἶναι τὰ νειᾶτα τῆς τιμῆς π' ὄνειρα μύρια πλάθουν
καὶ προχωροῦν ὅλο μπροστὰ ψέλνοντας μέγα ὕμνο.
Εἴμαστ' οἱ κτίστες τοῦ Ὡραίου κι' Ἀληθινοῦ
ποὺ θὲ νὰ χτίσωμε μιὰ νέα Ἑλλάδα
θεμελιωμένη στ' ἅγια λόγια τοῦ Χριστοῦ
κρατώντας πάντοτ' ἄσβυστη τὴ δᾷδα...».

⁂ Ὁ συνεργάτης μας τῆς φιλοτελικῆς στήλης, ποὺ ὅπως σοῦ εἶπα ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΠΑΠΑ στὸ προηγούμενο φύλλο, τοῦ διαβίβασα τὸ φάκελλό σου μοῦ ἔστειλε τὴν ἀκόλουθη ἀπάντηση γιὰ σένα: «Πρέπει νὰ μαζέψης χίλια γερὰ γραμματόσημα γιὰ πρώτη δοκιμή. Σοῦ ἐπιστρέφουμε αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔστειλες, καὶ πρόσεχε γιατὶ ἀνάμεσά τους ὑπάρχουν καὶ σχισμένα καὶ κατεστραμμένα ἀπὸ πίσω!».

⁂ Τὴν ἴδια ἀπάντηση ποὺ ἔγραψε ὁ «Φιλοτελιστὴς» στὸν Κωνσταντῖνο Παπᾶ, ἔγραψε καὶ γιὰ σένα ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΤΣΑΡΗ. Διάβασέ την λοιπὸν σὰ νὰ ἦταν καὶ δική σου.

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα σου Α. Ν. ΤΣΕΡΓΑ, ἀλλὰ ἔτσι ζωγραφισμένα σὲ χαρτὶ μὲ γραμμὲς ἀπὸ τὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ, ἀνάκατα μὲ τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» κλπ. κλπ., εἶναι σὰν νὰ μὴ τὰ πῆρα. Μά, ὅταν, παιδιά μου, σᾶς ζητάω νὰ μὴ γράφετε στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ, καὶ ὄχι ὅλα τὰ θέματα μαζὶ δὲν τὸ κάνω ἀπὸ ἰδιοτροπία. Ἀλλὰ γιὰ λόγους καθαρὰ τεχνικούς.

⁂ Πολὺ καλὴ ἡ ἔκθεσή σου ΓΙΩΡΓΟ ΧΑΤΖΗ. Μπράβο.

⁂ Καὶ τὸ δικό σου ἀρκετὰ καλὸ ΚΩΝ. ΗΛ. ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑ.

⁂ Πολὺ ἐπιτυχημένο τὸ ποιηματάκι σου ΦΩΤΟΔΟΤΗ.

⁂ Ἔχει ΑΛΚΙΣΤΙΣ ΤΣΑΚΙΡΗ ἀρκετὸ χιοῦμορ τὸ ποίημά σου τὸ «Αὐγὸ καὶ τὸ φάγωμά του». Ἔχει ὅμως πολλὰ τεχνικὰ λάθη. Ὅπως ἔλεγαν οἱ παλαιότεροι «ὁ στίχος σου χωλαίνει». Αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ ποιήματα δὲν μποροῦν νὰ παρουσιαστοῦν χωρὶς ὁμοιοκαταληξία· καὶ φυσικὰ ἡ «κόττα μας» δὲν ὁμοιοκαταληκτεῖ μὲ τὸν «ὀρνιθῶνα μας». Καὶ οὔτε τὸ «βέβαια» μὲ τὸ «σήμερα» καὶ τὸ «τελευταῖο» μὲ τὸ «ξέχασα» κλπ. Καὶ σοῦ εἶπα: Αὐτὰ θέλουν κτυπητὲς ὁμοιοκαταληξίες σὰν τὸ τελευταῖο δίστιχο:

...Τὴ μικρὴ τὴ γλῶσσα σου
σὰν σήμερ' αὐγὸ φᾶς
θὰ στὴν κόψη ὁ παπᾶς...

⁂ Δὲν μπορῶ νὰ πῶ ὅτι μὲ ἱκανοποίησε πολὺ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΨΑΛΗ τὸ γλυκοχάραμα. Μεταχειρίζεσαι καὶ κάτι λέξεις: Αὐτὸ τὸ «λυγαία» τί τὸ ἤθελες; «Τὸ χρυσὸ ὄμμα τῆς λυγαίας νυκτὸς» ἐννοεῖς φυσικὰ τὸ φεγγάρι. Τὸ «λυγαία» ὅμως μὲ τὸ χρυσὸ ὄμμα εἶναι κάτι τὸ ἐντελῶς ἀσυμβίβαστο. Γιατὶ «λυγαῖος—α—ον» σημαίνει «σκοτεινὸς» «μαῦρος». Καὶ μὲ τὸ φεγγάρι, φυσικά, ἡ νύχτα δὲν μπορεῖ νὰ εἰπωθῆ οὔτε σκοτεινὴ οὔτε μαύρη οὔτε λυγαία. Ἔπειτα μοῦ γράφεις:

Πέρασε κι' ὁ χειμώνας
καὶ σιγὰ ἡ ἄνοιξη
ποὺ μᾶς φάνηκε αἰώνας
ἀπὸ τότε ποὺ ἄνοιξε

Καὶ τὸ «ἄνοιξε» αὐτὸ μεταφέρεται στὸ σχολεῖο φυσικά. Ἀλλὰ δὲν τὸ λὲς παρὰ μόνο στὸν τίτλο! Μὰ ὁ τίτλος πρέπει νὰ εἶναι καὶ νὰ παραμένη ξένος πρὸς ὅλη τὴ φρασεολογία τοῦ στίχου, ποὺ πρέπει νὰ παρουσιάζεται φραστικὰ ἀνεξάρτητος τοῦ τίτλου!

Ἔπειτα ὁ τελευταῖος στίχος:

Ἀφήνω γειὰ καθηγηταί,
παράθυρα, θρανία
καὶ τὴν εἰκόνα σου Χριστὲ
ποὺ ἦταν στὴ γωνία!

Τὸ «καθηγηταὶ» τί εἶναι; Κλητική. Μὰ πῶς τοὺς ξεφουρνίζεις ἔτσι στὰ καλὰ καθούμενα τοὺς καθηγητάς! Ἂν ἀφήνεις γειὰ στοὺς καθηγητές, τότε κάνεις μιὰ ἀπαράδεχτη ἀσυνταξία. Καὶ αὐτὸ ποὺ βάζεις τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ στὴ γωνία πολὺ φοβᾶμαι πὼς κάνεις μιὰ ἀνευλάβεια.

Ἐγὼ φίλε μου Παναγιώτη ἔχω πολλὲς ἀξιώσεις ἀπὸ σένα. Καὶ δὲν βλέπω τὴν ὥρα νὰ σὲ περάσω στὴ στήλη τῶν «Νέων ποιητῶν». Ἀλλὰ ὅταν μὲ βομβαρδίζεις μὲ τέτοια προχειρογραφήματα τὴν ὥρα αὐτὴ τὴν ἀπομακρύνεις!

Ἐμπρός, λοιπόν. Γράφε προσεκτικώτερα.

⁂ Γιὰ μένα ΧΡΙΣΤΟ Δ. ΗΛΙΑ εἶσαι μιὰ ἀποκάλυψη. Εἶσαι ποιητής. Καὶ τὰ ποιήματά σου τὰ δημοσιεύω πιὰ ξεχωριστὰ στὴ στήλη «Νέοι ποιηταί».

⁂ Ὁμολογῶ, φίλε ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΙΑΛΙΑΤΣΗ πὼς ἐπηρεάζομαι στὴν κρίση μου γιὰ τὰ ποιήματά σου, γιατὶ τὰ βλέπω συντροφευμένα μὲ ἐκεῖνα τοῦ Χρίστου Δ. Ἠλία. Γιατὶ — τὸ λέω — αὐτό; Καὶ τὰ δικά σου εἶναι ἀρκετὰ καλὰ καὶ μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον. Ἀλλὰ δὲν φθάνουν αὐτὰ τοῦ Ἠλία. Πάντως καὶ οἱ δυό σας, βλέπω, πὼς εἶσαστε δυὸ ἀνατέλλουσες δόξες τοῦ Ἀναπλιοῦ.

⁂ Ἀντὶ γιὰ κριτικῆς ΚΩΣΤΑ ΚΑΤΣΟΥΚΗ σὲ πληροφορῶ ὅτι τὰ δύο ποιήματά σου «Θεῖο δειλι» καὶ ἡ «Χελιδονοφωλιὰ» τὰ δημοσιεύω στὴ στήλη «Νέα ταλέντα».

⁂ Μοῦ γράφεις ἀγαπητὲ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΜΠΑΛΤΑ: «Μ' ἀναγκάζει νὰ σᾶς γράψω ἀφ' ἑνὸς ἡ λῆξι τοῦ σχολικοῦ ἔτους. Ἀφ' ἑτέρου καὶ μερικὰ ἄλλα μικροπράγματα — ἂς τὰ ποῦμε ἔτσι. Καὶ γιὰ μὲν τὴ λῆξι τοῦ σχολικοῦ ἔτους δὲν ἔχω παρὰ νὰ σᾶς εὐχηθῶ νὰ περάσετε καλὸ καλοκαῖρι ὡς ἐπίσης νὰ σᾶς γνωστοποιήσω τὴ νέα σύστασή μου ποὺ βλέπετε, γιὰ τὰ ἄλλα δὲ «μικροπράγματα» θὰ γράψω λίγο πολλά. Ζητῶ λοιπὸν συγγνώμη ἂν σᾶς κουράσω ἢ σᾶς θυμώσω λίγο. Γιατὶ δὲν μπορεῖ κανεὶς παρὰ νὰ μιλήση μὲ τέτοιο τρόπο. Ὅταν βλέπω πὼς στὸ περιοδικὸ ἐξακολουθοῦν οἱ ἀντιγραφεῖς τὴ... δουλειά τους! Εἶδα λοιπὸν στὰ τεύχη 52 καὶ 53 δυὸ νέα «κρούσματα» τὸ ποίημα ἡ «Κοτούλα μας» τοῦ Χρίστου Φίλιου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὸ περιοδικὸ «Τὰ Λουλούδια» (Ἀπρίλιος 1950) ἐκ τοῦ Λάκη Παπαδήμα. Τὸ ἄλλο εἶναι «Τὸ δοξασμένο ποτάμι» στὸ 52 φύλλο τοῦ Κων)νου Δασκάλου, ἀντιγραφὴ ἀπ' τὸ Ἀναγνωστικὸ τοῦ Δημοτικοῦ. Ἂν θέλετε τὴ γνώμη μου εἶναι νὰ μὴ ξαναδημοσιευθῆ συνεργασία — ἔστω καὶ ἂν εἶναι δική τους. Διαφορετικὰ δὲν γίνεται».

Συμφωνῶ ἀπολύτως μαζί σου. Ὅσο γιὰ τὸ λάθος στὸ ὄνομά σου ἕνα ἔχω νὰ πῶ. Φροντίζετε νὰ καθαρογράφετε τὸ ὄνομά σας, ὥστε νὰ μὴ γίνεσθε ἀπὸ Χαράλαμπος Χρῖστος. Καίτοι πιστεύω πὼς στὴ δική σου περίπτωση ὅλοι φταῖμε...

⁂ Μοῦ γράφεις μικρέ μου φίλε ΒΑΣΙΛΕΙΕ ΧΑΡ. ΚΑΡΑΚΑΤΣΙΑΝΗ: «Σᾶς παρακαλῶ, κὺρ Συντάκτη, νὰ μὴν π ρ ο σ β ά λ ε τ α ι ἕνα τρόφιμο παιδοπόλεως. Τὸ ποίημα ποὺ σᾶς ἔστιλα τὸ ἔβγαλα ἐγώ»... Μὰ καὶ τὸ νέο ποίημα ποὺ μοῦ στέλνεις τὸ γράφεις κατὰ τέτοιο τρόπο ποὺ μὲ βάνει σὲ πολλὲς ἀμφιβολίας ἄν, ἔστω καὶ ὄχι καλό, εἶναι δικό σου. Γιατὶ δείχνεις πὼς δὲν ἔχεις στοιχειώδη ἀντίληψη τοῦ στίχου ὅταν μοῦ γράφεις:

Μέσα σὲ δένδρα, εἶναι
χτισμένο τὸ
χωριό μου τὸ
ἀγαπημένο τὰ
μικρά του τὰ σπιτάκια
φαίνονται σὰν
προβατάκια.

Ξέρεις ὅτι αὐτὸ τὸ ποίημα μοῦ μίλησε γιὰ σένα στ' αὐτὶ καὶ μοῦ εἶπε πὼς ὁ φίλος σου ὁ Βασιλάκης ἀπὸ τὴν παιδόπολη Ζηροῦ, ποὺ νομίζει πὼς τὸν προσβάλης ὅταν τοῦ λὲς τὴν ἀλήθεια δὲν ξέρει νὰ χωρίση σὲ στίχους ἕνα ποίημα. Γιατὶ ἂν ἤξερε δὲν θὰ μὲ κακοποιοῦσε ἔτσι ἀλλὰ θὰ ἔγραφε:

Μέσα στὰ δέντρα εἶναι χτισμένο
τὸ χωριό μου τ' ἀγαπημένο
τὰ μικρά του τὰ σπιτάκια
φαίνονται σὰν προβατάκια.

Καὶ μοῦ εἶπε ἀκόμα: «Ὁ φίλος σου ὁ Βασιλάκης δὲν ξέρει πὼς καὶ ἄλλα παιδιὰ ἀπὸ τὶς παιδοπόλεις τοῦ στέλνουν σχεδὸν στερεότυπα τοὺς ἴδιους στίχους μὲ τὸ χωριὸ μέσα στὰ δέντρα καὶ τὰ σπιτάκια ποὺ φαίνονται σὰν προβατάκια».

Εἶδες, ἀλήθεια, πόσο φλύαρο εἶναι αὐτὸ τὸ ποίημα ποὺ μοῦ ἔστειλες; Ἔτσι ἄλλη φορὰ φρόντιζε νὰ μὴ μοῦ στέλνεις τόσο φλύαρα ποιήματα, ποὺ κάνουν τόσο τρομερὸ κουτσομπολιό!

⁂ Καλὰ τὰ ποιήματά σου ΣΠΥΡΟ ΚΟΥΒΕΛΑ.

⁂ Διάβασα μὲ προσοχὴ τὸ γράμμα σου ἀγαπητέ μου φίλε Κ. ΤΖΙΡΟ. Ἐπίσης τὶς παρατηρήσεις σου. Ἕνα περιοδικὸ ποὺ ἀπευθύνεται στὴν παιδικὴ καὶ ἐφηβικὴ ἡλικία δὲν μπορεῖ νὰ βάζη κομμάτια μόνο γιὰ μεγάλα παιδιὰ ἢ μόνο γιὰ μικρά. Ὁ χάρτης μὲ τὶς ἐπεξηγήσεις σου ἔχει ἕνα μεγάλο προορισμό! Λυποῦμαι πολὺ ποὺ δὲν τὸν μάντεψες! Τὸ εὐθυμογράφημα καλό!

⁂ Καλὴ εἶναι ἡ ἔκθεσή σου ΙΩΑΝΝΗ Η. ΑΜΟΙΡΙΔΗ.

⁂ Ἀρκετὰ καλὸς ὁ Ἐπαναπατρισμός σου ΣΠΥΡΟ Γ. ΣΚΑΦΙΔΑ.

⁂ Πολὺ καλὸ ΤΙΜΟ ΔΩΡΗ τὸ ποίημά σου «Τὸ Δεῖλι».

⁂ Καὶ τὸ δικό σου ΝΙΚΟ ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Καὶ τὸ δικό σου ΓΙΩΡΓΟ ΕΜΜ. ΣΑΡΙΔΑΚΗ.

⁂ Διάβασα μὲ προσοχὴ ΚΩΝΣΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ καὶ τὸ ὡραῖο σου γράμμα καὶ ἰδιαίτερα τὸ ποίημά σου. Δὲν εἶναι κακό. Θὰ μποροῦσα μάλιστα νὰ πῶ πολὺ καλό. Μὰ ἀπὸ σᾶς τοὺς Κρῆτες περιμένω πάντοτε τὰ καλλίτερα.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια μικρέ μου φίλε ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ. Τὸ χιλιόδραχμον τὸ περνῶ στὶς προαιρετικὲς εἰσφορές.

⁂ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΓΙΩΡΓΟ ΜΠΟΤΗ καὶ περιμένω τὴν ἐκπλήρωση τῶν ὑποσχέσεών σου.

⁂ Καλὰ ΜΠΡΙΛΛΑΝΤΗ : Δὲν χάλασε ὁ κόσμος.

⁂ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας :

Νικολάου Μιχ. Σταυρούλη, Ταπεινοῦ Ἴου, Κωστῆ Δειλινοῦ, Ἰωάννη Η. Ἀμοιρίδη καὶ Κωνσταντίνου Οἰκονόμου.

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Διον. Γαλούση, Ἀλ. Κόνιαλη καὶ Α. Μ. Τσεργᾶ.

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Θεοφίλου Εὐθυμιάδου (καλούτσικο), Χριστοφόρου Διαμαντῆ (ὄχι καλά), Ταπεινοῦ Ἴου (καλά), Σ. Σκαφίδα (καλά), Δημ. Παπαναστασίου (ἀρκετὰ καλά).

⁂ Διαβιβάσθηκε στὸν Πάτερ Ἱερώνυμο ἡ ἐρώτησή σου ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟ.

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μου: Κωνστ. Μηνᾶ Γ. Μαυριτσάκη, Γεωργίου Μυτακίδη, φίλου μου ἐκ Καλύμνου μὴ ὑπογράφοντος, Χρ. Σαμανίδη, Χ. Γκούτου, Γίνου Βουγᾶ, Ἰωσαφὰτ Ματθαίου, Ε. Φιλίνα, Παναγιώτη Χαραλαμπίδη, Νίκου Ψημμένου, Κ. Η., φίλου μὴ ὑπογράφοντος ἐκ Νεαπόλεως, Ἰωάν. Μποζίκα, Μιχ. Γκαν., Γεωργίου Παπαδοπούλου καὶ Γεωργίου Τόσκα.

⁂ Ἀρκετὰ καλογραμμένη ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΧΕΡΟΥΛΗ «Ἡ καλὴ ὥρα». Ἀλλὰ γιατὶ μὲ κουράζετε γράφοντας μὲ ἕνα ἄθλιο μολύβι καὶ στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ;

⁂ Πῆρα ὑπὸ σημείωση καὶ τὴ νέα σου πρόταση ΣΤΕΓΟ ΑΣΤΕΓΕ. Καλὴ σὰν ἰδέα, ἀλλὰ νομίζω ἀπραγματοποίητη. Γιατὶ γιὰ νὰ γίνη μιὰ τέτοια δουλειὰ ἄρτια — κίνηση τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων μας ἀπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου μέχρι καὶ τῶν Γυμνασίων — θὰ χρειαζόταν ὁλόκληρες τὶς σελίδες τοῦ περιοδικοῦ καὶ δὲν θὰ ἔφθαναν. Τὸ ποίημά σου πολὺ καλό!

⁂ Καλὸ τὸ πεζό σου ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ.

⁂ Διάβασα μὲ εὐχαρίστηση τὸ γράμμα σου, ΣΩΤΗΡΗ ΒΑΣ. ΦΑΣΟΥΛΗ. Στὸ χωριό σου ποὺ θὰ πᾶς μὴν ξεχάσης ποτέ σου τὰ διδάγματα ποὺ πῆρες στὴν παιδόπολη. Καὶ κύτταξε διαδίδοντας καὶ ἐφαρμόζοντας τὰ ὅσα ἔμαθες νὰ γίνης ἕνα καλὸ καὶ χρήσιμο μέλος τῆς κοινωνίας τοῦ χωριοῦ σου. Ἡ συνεργασία σου πολὺ καλή. Μπράβο!

⁂ Βεβαίως ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ. Μπορεὶς νὰ ρωτήσης ὅ,τι θέλεις τὸν Φιλοτελιστὴ σχετικὰ βέβαια, μὲ τὸ γραμματόσημο. Κι' αὐτὸς θὰ σοῦ ἀπαντήση σὲ ὅλα. Ἐλπίζω πὼς στὸ ἄλλο τεῦχος νὰ ἀνακοινώσω τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ Σπαζοκεφαλιῶν.

⁂ Πρῶτα - πρῶτα, φίλε μου ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΕ, ἀπὸ τὴ στήλη αὐτὴ ἀπαντῶ μόνο στὰ γράμ- ματα ποὺ δὲν ἔχουν σχέση μὲ τὴ διαχείριση. Κα- νένα ἀπὸ τὰ ἄλλα γράμματα δὲν ἔχω ἀφήσει ἀνα- πάντητο. Καὶ σὲ σένα ἔχω ἀπαντήσει. Νομίζω, λοιπόν, πὼς εἶναι περιττὲς οἱ ἀπειλὲς πὼς ἂν δὲν σοῦ ἀπαντήσω θὰ διακόψης κάθε ἐπαφὴ μαζί μου. Τὸ καλλίτερο ποὺ θὰ μποροῦσες νὰ κάμης θὰ ἦ- ταν νὰ φρόντιζες νὰ γράφης καθαρώτερα. Καὶ πρὸ παντὸς νὰ ὑπογράφης. Νὰ καθαρογράφης κάτω ἀπὸ τὸ ψευδώνυμό σου καὶ τὴν ὑπογραφή σου. Ὄνομα καὶ ἐπώνυμο. Ἔπειτα τὰ γράμματά σου πολὺ μὲ κουράζουν. Μὲ μολύβι χωρὶς τόνους καὶ πνεύματα, χωρὶς ξεχώρισμα τῶν λέξεων. Χρειά- ζομαι πολλὴ προσοχή, καὶ πολὺ κόπο γιὰ νὰ σὲ διαβάσω. Ὡστόσο τὸ γράμμα σου ἐπειδὴ μιλάει καὶ γιὰ διαχειριστικὰ ζητήματα (συνδρομὴ κλπ.) τὸ ἔστειλα στὸν προϊστάμενο τῆς διεκπεραιώσεως μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ σοῦ γράψη.

⁂ Κάποιος φίλος μου μοῦ ἔστειλε ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο Συγγροῦ ποίημα μὲ τὸν τίτλο «Κατάρα». Ἀλλὰ δὲν ὑπογράφει. Πάντως τὸ ποίημά του δὲν ἀξίζει καὶ πολλὰ πράγματα. Ἄς τὸ ξαναγράψη.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΖΗΝΩΝΑ ΣΓΟΥΡΑΚΗ. Δυστυχῶς ὅμως, γιὰ τὴν ὥρα, δὲν εἶναι ἀκριβὴς ἡ πληροφορία ὅτι τὸ περιοδικό μας θὰ γίνη ἑβδομαδιαῖο.

⁂ Σοῦ εὔχομαι καλὴ πρόοδο ΟΔΥΣΣΕΑ ΜΑΥΡΙΤΣΑΚΗ καὶ νὰ περάσης καλὸ καλοκαῖρι στὴν ἀγαπημένη σου Μεθώνη. Τὸ Μακριτσάκης ὀφείλεται σὲ τυπογραφικὸ λάθος.

⁂ Πολὺ καλὴ ἡ περιγραφή σου γιὰ τὸ χωριό σου, τὸ Λέχοβο, ἀγαπητέ μου φίλε ΣΠ. Π. ΤΖΩΤΖΗ.

⁂ Πολὺ καλὴ ἡ συνεργασία σου «Ἓν οἶδα ὅτι οὐδὲν οἶδα», ΜΑΡΙΕ ΕΣΠΕΡΕ.

⁂ Μπορεῖς νὰ μὲ βομβαρδίζης μὲ ποιήματα, φίλε μου ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΠΑΣΧΟ (Ἔδεσσα). Εἶναι πολὺ καλά. Δι' ὃ καὶ γιὰ νὰ μὴ μᾶς τὸ χαντακώση πουθενὰ ὁ Γραμματέας τῆς Συντάξεως δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ἕνα:

Νειάνοιχτο ρόδο ἄνοιξης μυρώνει τὸν ἀγέρα
καὶ μ' ὀμορφιὰ πρωτόγνωρη στολίζει τὸ κορμί τους,
κι' ἡ εὐωδιὰ π' ἀνάκατη μὲ ζουζουνιῶνε βόμβους
συνθέτει φθόγγους ἔξαρσης, ψάλλει τὴν δύναμή (Του.

Νέο πουλάκι, σὰν γενῆ, μὲ χάρη τραγουδάει
σιμὰ στὴ δροσερὴ πηγή, μὲ φουντωμένο κλῶνο
τῆς ἄνοιξης τὰ αὐγινά· μέθη παντοῦ σκορπάει,
μ' ὕμνους ἀνθόκοσμους αἰνεῖ τὸν Θεϊκὸ τὸν θρόνο...
Τὸ κάθε νέο στὴ ζωή, ὡς χαίρεται ἀκράτα
τ' ἀπαλοχάδι τῆς αὐγῆς, ἡ φύσ' ὅτ' ἀνασταίνη,
τῶν χρυσαχτίδων τὸ φιλί, τ' ἀποσπερνοῦ τὴν αἴγλη,
τὸ σφρῖγος του θυμίαμα στ' Ὑψίστου ἀνεβαίνει!
Νέος καὶ γὼ τώρα ἀνθός, καθάρια κι' ἡ καρδιά (μου,
ὡσὰν τὸν κρῖνο ποὺ ἀνθεῖ, θαρρεῖς τῆς αὔρας χάδι.
μιὰ προσευχὴ αἰθέρινη — ἡ χάρη Του σιμά μου —
ἀντάμα μὲ τὰ «νειόφερτα» Τοῦ στέλν' αὐγὴ καὶ (βράδυ...

⁂ Διάβασα μὲ προσοχὴ τὸ ποίημά σου ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΦΙΛΗ. Εἶναι πολὺ καλό. Καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

ΕΦΥΓΑΝ ΟΛΟΙ...

Περνοῦν ἀργὰ καὶ πένθιμες οἱ ὧρες
σφιγμένες στὴν ὀδύνη μαυροφόρες,
περνοῦν μελανοφόρες πικραμένες
μὲ ποταμοὺς κακίας ποτισμένες.
Ξερνοῦν οἱ ποταμοὶ μπόρες, χαλάζι,
λυώνω μέσα στὸν πόνο, στὸ σκοτάδι.
Νοιώθω βαρειὰ τὴ θλίψη καὶ τὸν πόνο·
ποῦ πᾶν οἱ φίλοι καὶ μ' ἀφῆσαν μόνο;
Χωρὶς λοιπὸν κανέναν θὰ πεθάνω...
Κανένας δὲν μὲ συμπονᾶ δῶ πάνω;...
Κυλᾶ τὸ μαῦρο δάκρυ πυρωμένο,
φυσᾶ τὸ ξεροβόρι λυσσασμένο.
Σπαράζω στὸ προσκέφαλο τῶν πόνων...
ποῦ πᾶν οἱ φίλοι καὶ μ' ἀφῆσαν μόνον;
Κατάμονος στὸ κῦμα παραδέρνω
σβύνω σὰν τὸ κερί, ἀργοπεθαίνω...
Κανένας δὲν μὲ συμπονᾶ δῶ πάνω·
Μπὰ δὲν μπορεῖ μεγάλο λάθος κάνω...
...Γλυστρᾶ τὸ μαῦρο μάτι μου θλιμμένο
καί, βλέπω ξάφνου ἕνα σταυρωμένο...
Ξεθόλωσε τὸ μάτι τὸ θλιμμένο
καὶ εἶδε καθαρὰ τὸν σταυρωμένο.
Γλυκὲ γιὰ νὰ μὲ σώσης, ἐδῶ πάνω...
στὴν τόση σου ἀγάπη τί νὰ κάνω;
Γλυκὲς γιὰ νὰ μὲ σώσης, ἐδῶ πάνω...
μὲ δάκρυα ἀπόψε θὰ σὲ ράνω.
... Γαλήνη στὸ ἁγνὸ τὸ μέτωπό Σου!...
Μὲ νίκησε ἀπόψε ὁ σταυρός Σου.

⁂ Μπράβο ΝΙΚΟ ΤΣΙΡΙΔΗ. Πολὺ καλὰ τὰ πεζογραφήματά σου. Εἶμαι πολὺ ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὰς προόδους σου. Νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς σὲ θεωρῶ ἕνα ἀπὸ τοὺς καλούς μου φίλους. Νὰ ἐργασθῆς ὅπως μοῦ γράφεις. Εἶμαι σίγουρος πὼς θὰ σημειώσης μεγάλες ἐπιτυχίες.

⁂ Ὁ ΝΤΟΡΕΜΗΣ μοῦ γράφει ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, γιὰ τὰ ὁποῖα τοῦ ἐκφράζω τὶς ὁλόθερμες εὐχαριστίες μου τὰ ἑξῆς: «Ὁ Χρῖστος Παντούρης ἀντέγραψε τὸ ποίημά του ἀπὸ τὸ 35ον τεῦχος τῆς «Ζωῆς τοῦ Παιδιοῦ». Μὰ ἀπὸ τὴ μεγάλη του βία ποὺ εἶχε διὰ νὰ σᾶς θαμβώση μὲ τὸ ποιητικὸ ταλέντο του ξέχασε καὶ μιὰ στροφή. Τὴν τρίτη:

Εἶναι ἕνα χάρμα τῶν ματιῶν
ἡ πλάση σου πατέρα
καθὼς ὁ ἥλιος ἔγειρε
καὶ τούτην τὴν ἑσπέρα.

Τὸ ποίημα αὐτὸ στὴ «Ζωὴ τοῦ παιδιοῦ» φέρει τὴν ὑπογραφὴ ἢ μᾶλλον τὰ στοιχεῖα «Χ. Νικ.». Λυπᾶμαι πολὺ γιὰ τὸ νέο αὐτὸ κροῦσμα ἀντιγραφῆς. Ὅταν καὶ ὁ Χρ. Παντούρης ποὺ τοῦ ἔχω τόση ἐκτίμηση ἀντιγράφει, τότε τί νὰ πῶ; Δὲν πρέπει στὸ ἑξῆς νὰ ἔχω ἐμπιστοσύνη οὔτε στὸν ἴδιό μου τὸν ἑαυτό!

⁂ Διάβασα ΜΙΡΑΝΤΑ ΠΕΤΡΟΥ μὲ πολλὴ προσοχή, ἀλλὰ καὶ μὲ πολλὴ διάθεση νὰ σὲ κρίνω δίκαια, τὸ πρῶτο ποίημα τῆς «δεκαπεντάχρονης ζωῆς σου». Ὑπάρχουν μέσα ἀναμφισβήτητα στίχοι ποὺ ἀξίζουν πολλά. Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ βασικὰ λάθη. Εἶπα πολλὲς φορὲς πὼς ἡ ὁμοιοκαταληξία δὲν εἶναι ἀπαραίτητη σὲ ἕνα ποίημα, ὅταν αὐτὸ ἔχει μέτρο καὶ ἁρμονία. Ἀλλὰ ὅταν τὴν μεταχειρίζεσαι τὴν ὁμοιοκαταληξία πρέπει νὰ εἶναι ἄψογη. Κατὰ συνέπεια τὰ «μάκρη» δὲν μποροῦν νὰ ριμάρουν μὲ τὰ «βάθη» καὶ ἂν θέλης νὰ τὸ πάρουμε πολὺ αὐστηρὰ οὔτε τὰ «φωτεινὰ» μὲ τὰ «ψηλά». Θὰ ἤθελα κάτι ποὺ νὰ λήγουν σὲ — ινὰ ἢ τὸ λιγώτερο — νά».

Πάντως ὁ στίχος αὐτὸς εἶναι καλὸς καὶ θὰ ἦταν πολὺ καλός, ἄριστος, ἂν δὲν εἶχε τὸ λάθος αὐτὸ τῆς ὁμοιοκαταληξίας. Σὰν σὲ συμπλήρωμα θὰ μποροῦσα νὰ σοῦ πῶ πὼς ἔχεις κάποια ποιητικὴ προδιάθεση. Ἐὰν θελήσης νὰ καλλιεργήσης τὴν προδιάθεση αὐτὴ θὰ γράψης πολὺ καλὰ ποιήματα.

⁂ Βρίσκω ΤΑΚΗ ΑΧΑΙΕ πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

ΜΑ ΕΝΩΘΗΚΑΝ ΠΑΛΙ...

Σὲ μιὰ τοῦ δάσους ἀπόμακρη μεριὰ
κοντὰ στὴ μαγεμένη φύση
κεῖ ποὺ ἡ ἅγια τοῦ Πανάγαθου θωριὰ
πλούσια τ' ἀγαθὰ ἔχει σκορπίσει...
Κεῖ πέρα ζοῦν σ' ἕνα καλύβι φτωχικὸ
μιὰ γιαγιὰ μὲ τὸ μικρό της ἐγγονάκι
φτωχοὶ μὰ εὐτυχισμένοι τους κι' οἱ δυὸ
μακρυὰ ἀπ' τῆς πόλης τὸ θανατερὸ φαρμάκι.
Γνωστοὺς δὲν ἔχουν πουθενά, δὲν ξέρουνε κανένα
μὰ φτάνει ἡ ἀγάπη τους αὐτή, νὰ ζοῦν εὐτυχισμένα.
Ζοῦν ἀπ' τῆς φύσης τὰ καλὰ δίχως κόπους καὶ (πόνους,
ἐκείνη ἀργοδιαβαίνοντας τῆς ζήσης στερνοδρόμους
καὶ κεῖνο ἀγγελοπρόσωπο στ' ἀρχίνημα τοῦ βιοῦ (του,
μὲ μόνη ἀγάπη στὴν καρδιὰ
τὴ λατρευτή του τὴ γιαγιὰ
καὶ τὶς στροφὲς τ' ἀγαπητοῦ παραμυθιοῦ του.
Μὰ κάποτε, μέσα στὴν εὐτυχία τους τὴν τόση
νά, ξαφνικά,
ἡ μοῖρα σκληρὸ χτύπημα θέλει ἄσπλαχνα νὰ δώση
χωρὶς καρδιά!
Τ' ἀγγελοπρόσωπο ἐκεῖν' ἀγόρι
στοῦ πόνου τὸ κρεββάτι πέφτει
τὸ σῶμα του σὰν νὰ χτυπᾶν μὲ σκληρὸ δόρυ
καὶ λυτρωμὸ ἀπὸ κανένα νὰ μὴν ἔχει.
Καὶ στὸ προσκέφαλ' ἐκεῖ κοντά του
στέκει, καραδοκεῖ ἀπελπισμένα
εἶναι ἡ μόνη του ἡ ἀγάπη ἡ γιαγιά του
μὲ μάτια ἀπ' τὰ δάκρυα βρεμένα
καὶ σκύβει καὶ στὰ μάτια τὸ φιλεῖ
ὅταν ἐκεῖνο τὴν καλεῖ.
Μὰ ξάφνου ἐνῶ βρισκότανε στὴν πόρτα τοῦ θανά- (του
τὰ μάτια του διάπλατα ἀνοίγει καὶ τῆς λέει:
«Γιαγιά, τὸ παραμῦθι μου θέλω νὰ στερνακούσω
νὰ ταξιδέψω πάλι ἀχνὰ σ' ἕνα βασίλειο πλούσιο».
Καὶ ἡ γιαγιὰ πλησίασε καὶ ἔσκυψε κοντά του
τὸ φίλησε, τὸ χάϊδεψε καί... ἄρχισε νὰ κλαίη.
Μ' ἀπότομα σταμάτησε, τὰ κλάματα φυλάει
κι' ἀργά, ψιθυριστά, τοῦ λέει τὸ παραμῦθι του
ἐνῶ τὸ χέρι του τ' ἁγνὸ ἀνάλαφρα κρατάει
μέσ' στὴ βουβὴ τὴ λήθη του.
Μ' αὐτὸ ἀνάλαφρο ἁγνὸ
πετάει πιὰ στὸν οὐρανό...
Καὶ κείνη ἀπαρηγόρητη καὶ χιλιοδακρυσμένη
στὰ ἄκρια τοῦ κρεββατιοῦ λυπητερὰ πεσμένη
κλαίει, κτυπιέται, τὸ φιλεῖ
καὶ τὸν Θεὸ παρακαλεῖ:
Θεέ μου, ἀφοῦ μοῦ πῆρες κι' αὐτὸ
τ' ἀγγόνι μου τὸ λατρευτό,
πάρε καὶ τὴ γιαγιά του
γιὰ νὰ βρεθῆ κοντά του.
Καὶ ὁ Πανάγαθος Θεὸς γιὰ τὴν ἀγάπη της αὐτὴ
στ' ἀγγελοπρόσωπο παιδὶ
τὴν ἔφερε σιμά του
γιὰ ἄξια ἀνταμοιβή.
Καὶ τώρα, στὸ ἔρημο ἐκεῖνο καλυβάκι
δυὸ ἄψυχα κορμιὰ κοίτονται χάμω
μίας γιαγιᾶς μὲ τὸ μικρό της ἐγγονάκι
ποὺ ζοῦνε τώρα ἑνωμένοι ἐκεῖ πάνω...

⁂ Δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς δὲν εἶναι καλογραμμένη ἡ συνεργασία σου ΚΩΝ. ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗ. Ἀλλὰ πολὺ στεγνὸ τὸ γράψιμό σου. Μιὰ περιγραφὴ χωρὶς πνοή. Χωρὶς καμμιὰ χάρη.

⁂ Καταγγελία γιὰ τὸ ποίημα τοῦ Χρίστου Παντούρη, τὴν ἀντιγραφὴ δηλαδή, διατυπώνει καὶ ὁ φίλος μου Δ. ΣΦΥΡΗΣ. Πάντως φίλε μου ὁ «Ζητιάνος σου» πολὺ καλός.

⁂ Πολὺ μοῦ ἄρεσε ΕΛΕΝΗ ΜΙΚΕΛΑΤΟΥ (Ἀργοστόλι) ὁ «Ὕμνος στὸ Σχολεῖο» καὶ τὸν δημοσιεύω ἐδῶ:

Σχολεῖο εἶσαι ἡ πηγὴ σὲ διψασμένα χείλη
ποὺ ἀβάσταχτα ὑπομένουνε νὰ πιοῦνε μιὰ σταλιά.
Εἶσαι μιὰ δόξ' ἀνώτερη, τοῦ Ἡρακλῆ τ' Ἀγρίλι,
ποὺ τὴν σκορπᾶς ὁλόγυρα στ' ἀθῶα τὰ παιδιά.
Εἶσαι ἐν' ἀρνάκι ὁλόλευκο ποὺ βόσκει στὸ χορτάρι,
ἡ μάνα ποὺ τὸ σπλάχνο της ποτίζει μὲ φιλιά.
Εἶσ' ἕν' ἀστέρι λαμπερὸ ὁ φάρος ποὺ μὲ χάρη,
φωτίζει μὲ περίσσειο φῶς τὴ σκοτεινὴ νυχτιά.

⁂ Πολὺ καλὸ τὸ παραμυθάκι σου ΑΓΗΣΙΛΑΕ ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.

⁂ Πρῶτα - πρῶτα ἀγαπητέ μου ΔΙΟΝΥΣΙΕ Α. ΓΑΛΟΥΣΗ σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια γιὰ τὸ περιοδικὸ καὶ γιὰ τὶς φροντίδες σου γιὰ τὴ διάδοσή του. Μοῦ γράφεις νὰ σοῦ στείλω τὴ φωτογραφία μου. Τί νὰ τὴν κάνης; Λυπᾶμαι, ἀλλὰ δὲνμπορῶ νὰ ἱκανοποιήσω τὴν ἐπιθυμία σου. Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ θυμήθηκα κάτι τοῦ Κολοκοτρώνη! Ὅταν τὰ παλληκάρια του πῆγαν νὰ δώσουν στόχο στὸν ἐχθρό τους συμβούλεψε νὰ προσέχουν νὰ τοὺς βλέπουν οἱ Τοῦρκοι: «Καλλίτερα εἶπε, νὰ μᾶς ἀκοῦνε, ἀλλὰ νὰ μὴ μᾶς βλέπουν». Καλλίτερα λοιπὸν νὰ μὲ διαβάζετε παρὰ νὰ μὲ... βλέπετε. Ὅσο γιὰ τὶς δυό σου συνεργασίες μπορῶ νὰ σὲ βεβαιώσω πὼς εἶναι ἀρκετὰ καλές.

⁂ Σὲ δέχομαι μὲ ἐξαιρετικὴ ἀγάπη ΖΗΣΗ Σ. ΚΑΛΙΑΓΚΕ στὸ σαλόνι τοῦ περιοδικοῦ μας. Τὸ «Βασιλόπουλο» εἶναι πάρα πολὺ καλό, τόσο καλό, ποὺ μοῦ γεννᾶ μερικὲς ἀμφιβολίες... Γιὰ νὰ δοῦμε λοιπόν!

⁂ Εἶμαι πολὺ ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὶς συνεργασίες σου ἀγαπητὲ φίλε ΧΡΙΣΤΟ Δ. ΚΟΤΙΝΑ. Μπράβο!

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ἀγαπητὲ ΓΙΩΡΓΟ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Τόσο ἡ πεζὴ ὅσο καὶ ἡ ἔμμετρη περιγραφὴ τῆς ἐκδρομῆς σας στὸ Σπήλαιο Μελιδονιοῦ, μοῦ προκάλεσαν τὸ ἐνδιαφέρον ΕΜΜ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΙΑΝΕΡΗ.

⁂ Διάβασα μὲ πολλὴ προσοχὴ ΗΛΙΑ Γ. ΧΟΥΛΙΑΡΑ τὸ γράμμα σου. Σ' εὐχαριστῶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια. Δέχομαι τὰ συγχαρητήριά σου γιὰ τὸ νέο σύλλογο «Ἑλικῶνα» καὶ πιστεύω κι' ἐγὼ τὸ «Ἐν. τῇ ἑνώσει ἡ ἰσχύς». Ἔχεις δίκιο γιὰ τὰ ψευδώνυμα. Ἀλλὰ ἔχω κι' ἐγὼ τὶς ὡρισμένες παιδαγωγικές μου ἀντιλήψεις τὶς ὁποῖες καὶ ἐφαρμόζω. Εἶπα δηλαδὴ καὶ λέω: Δὲν μοῦ ἀρέσουν καὶ μένα τὰ μάγκικα ψευδώνυμα, ὅπως δὲν μοῦ ἀρέσουν καὶ μερικὲς ἀγγελίες. Τότε γιατὶ ἐγκρίνω τὰ ψευδώνυμα ἢ δημοσιεύω τὶς ἀγγελίες; Γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο γιατὶ πιστεύω πὼς ἡ ἀπαγόρευση δὲν ἔχει σὲ τίποτα ἀπολύτως νὰ ὠφελήση. Ταυτόχρονα ἀφήνω νὰ

φανῆ, δημοσιεύοντας τὴ δική σου γνώμη καὶ συμφωνώντας μαζί σου ὅτι ὡρισμένα ψευδώνυμα δὲν μοῦ ἀρέσουν. Καὶ ἀφήνω φυσικά, ἐλεύθερο τὸν ψευδωνυμοῦχο νὰ τὸ ἀλλάξη. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τί γίνεται; Ἡ τυχὸν ἐγκατάλειψή του θὰ προέλθη ἀπὸ τὴν ἐλεύθερη κρίση τοῦ ψευδωνυμούχου καὶ ὄχι ἀπὸ τὴ δική μου πρωτοβουλία ποὺ μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ σὰν αὐθαίρετη καὶ ἄδικη... Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ σπαζοκεφαλιῶν εἶναι ἕτοιμα. Ἐλπίζω στὸ ἄλλο τεῦχος νὰ τὰ δημοσιεύσω.

✽ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο σου γράμμα καλέ μου φίλε ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ. Ξέρω πολὺ καλὰ πὼς εἶσαι κι' ἐσὺ ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ πιστοὺς καὶ εἰλικρινεῖς φίλους τοῦ περιοδικοῦ. Τὸ ποίημά σου ὅμως δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς μὲ ἱκανοποιεῖ ἀπόλυτα. Ἔχεις εὐκολία στὴ στιχουργία, ἀλλὰ δὲν ἔχεις τὴν ἁπλότητα καὶ τὴ χάρη τῆς ὡραίας φράσεως:

Μὰ ξάφνου μέσ' στὸ δειλινὸ
βελο ύδινο ἕνα χέρι
σ' ἔκοψε κρῖνε μου... γλυκὲ
στ' Ἀγνώστου σ' ἔχει φέρει.

Αὐτὸ τὸ «βελούδινο» χέρι καὶ αὐτὸ τ' «Ἀγνώστου» δὲν σοῦ φαίνεται πὼς τὸ ἕνα δὲν πάει καὶ τὸ ἄλλο δὲν λέει τίποτα;

✽ Ἔλαβα ὑπὸ σημείωση τὶς παρατηρήσεις σου ΤΑΚΗ ΑΝΘΕΜΗ καὶ θὰ προσπαθήσω, στὸ μέτρο φυσικά, τοῦ δυνατοῦ νὰ ἱκανοποιήσω τὶς ἀξιώσεις σου. Βρίσκω πὼς εἶναι ἀρκετὰ καλὴ ἡ συνεργασία σου «Ἕνας μικρὸς βιοπαλαιστής».

✽ Πολὺ καλὰ καὶ τὰ δυό σου ποιήματα ΔΗΜΗΤΡΗ Σ. ΠΕΤΣΙΤΙΔΗ.

✽ Ἡ διαδικασία τῆς δημοσιεύσεως ΓΕΩΡΓΙΕ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν» γίνεται ἀπάνω κάτω ὡς ἑξῆς: «Ἐγὼ ἐγκρίνω ὅσες νομίζω πὼς ἀξίζουν καὶ πετῶ, ὅσες δὲν ἀξίζουν. Τὶς καλές, ἂς ποῦμε, τὶς δίνω στὸ γραμματέα τῆς συντάξεως κι' αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του διαλέγει ποιὲς θὰ δημοσιεύση. Πάντως τοῦ διαβίβασα τὰ παράπονά σου. Μὲ μεγάλη μου χαρὰ θὰ σὲ γνωρίσω ὅταν ἔλθης στὴν Ἀθήνα.

✽ Πολὺ καλὴ ἡ περιγραφή σου ΤΑΚΗ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΕ. Μπράβο!

✽ ΧΡΙΣΤΟ ΔΗΜ. ΗΛΙΑ: Σοῦ ἔχω πῆ πιὰ τὴ γνώμη μου γιὰ τὰ ποιήματά σου.

✽ Πολὺ καλὰ τὰ ποιήματά σου ΑΔΑΜ. Β. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΕ.

✽ Εὐχαριστῶ ΑΘ. ΣΑΜΑΡΤΖΗ καὶ γιὰ τοὺς στίχους σου καὶ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ ἔχω τόσο καλοὺς φίλους σὰν καὶ σένα.

✽ Διάβασα ΘΕΟΔΩΡΕ ΣΟΝΙΤΗ τὸ γράμμα σου καὶ αἰσθάνθηκα μιὰ βαθειὰ ἱκανοποίηση. Εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ βγῆς νικητὴς στὴ ζωὴ καὶ θὰ διαπρέψης. Ἐμπρὸς λοιπόν! Νὰ ἀγωνισθῆς καὶ ὅλα θὰ πᾶνε καλά. Δημοσιεύω ἐδῶ τὸ 2ο ἀπὸ τὰ ποιήματά σου:

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ἀστροφεγγιά! Τὸ κῦμα παιχνιδίζει
μέσ' στὴ γαλήνη τῆς νυχτιᾶς,
κι' ὁ νοῦς αὐθόρμητα γυρίζει
στὰ σπίτια κάποιας γειτονιᾶς.
Πλανᾶται στὰ σοκάκια τὰ στενὰ
σιγοβαδίζει ἀπ' τὶς παλιὲς πορτοῦλες
κι' ἀναθυμᾶται τόσα ὄνειρα γλυκά,
καὶ χίλιες παιδικὲς ἱστοριοῦλες.
Τρέχει μὲ γέλια νὰ κρυφτῆ,
παίζει ξανὰ κρυφτοῦλι,
καὶ μέσ' στὴ σιγαλιὰ ἀντηχεῖ
τὸ γέλιο ἑνὸς μικρούλη.
Τὸ φεγγαράκι ἀπὸ ψηλὰ
τὴν νύχτα μᾶς τὴν κρύβει
καὶ μὲ ὁλόχρυσα φτερὰ
νὰ μᾶς χαϊδέψη σκύβει.
Ἀπόψε ποὺ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ
μ' ἔχει ἀνταμώσει μακρυὰ
μοὖπε τὰ νέα τοῦ χωριοῦ
κι' ἔχυσα δάκρυα πικρά...

✽ Μὲ τὸν τίτλο «Τολμηροὶ Ἀντιγραφεῖς» ὁ φίλος μου ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΘΕΟΦΙΛΑΚΟΣ μοῦ γράφει ἀπὸ τὴ Σπάρτη: Ὁ Ἥλιος ὁλόχρυσος ἅπλωνε τὴν Ἀπριλιάτικη ὀμορφιά του στὸ σμάραγδο τοῦ χορταριοῦ καὶ στὴν πορφύρα ποὺ εἶχαν ἁπλώσει οἱ παπαροῦνες. Ὁ ἀέρας φυσοῦσε δροσερὸς καὶ τὰ πουλάκια θεότρελλα πεταρίζουν γεμάτα χαρὰ στὰ δέντρα τοῦ κήπου. Ἡ ὀμορφιὰ καὶ ἡ δροσιὰ τῶν δέντρων μὲ τραβοῦσαν κοντά τους. Πῆρα ἕνα τεῦχος τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» — κατὰ τύχη — τὸ 52. Κάθησα στὸν ἴσκιο μιᾶς πορτοκαλιᾶς καὶ ξεφυλλίζω τὸ ἀγαπημένο μου περιοδικό, στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». Δὲν πρόφθασα νὰ διαβάσω τίποτε ἀκόμη κι' ἀκούω δίπλα μου τὸν μικρὸ ἐξάδελφό μου ποὺ πηγαίνει στὴν Στ' τάξη τοῦ Δημοτικοῦ. Ἦρθα νὰ διαβάσω τὸ μάθημά μου μοῦ εἶπε καὶ κάθησε λίγα βήματα πιὸ πέρα. Ἄνοιξε τὸ βιβλίο του κι' ἄρχισε νὰ διαβάζη. «Τὸ δοξασμένο ποτάμι». Δὲν ἔχει τὸ μάκρος τοῦ Ἀσπροποτάμου οὔτε τὴν ὁλόχρυση κοίτη του κτλ. Τὴν ἴδια στιγμὴ κυττάζω τὸ περιοδικὸ καὶ ἡ ματιά μου πέφτει στὴν ἔκθεση τὸ «Δοξασμένο ποτάμι». Διαβάζω σαστισμένος. «Δὲν ἔχει τὸ μάκρος τοῦ Ἀσπροποτάμου» οὔτε τὴν ὁλόασπρη κοίτη του κτλ. Ὁ ἀδελφός μου συνεχίζει νὰ διαβάζη. Κυττάζω κι' ἐγὼ τὸ περιοδικό. Ἀκριβῶς τὰ ἴδια. Δὲν βάσταξα περισσότερο. Φωνάζω τὸν ἀδελφό μου, καὶ κυττάζω τὸ βιβλίο του. «Ἀναγνωστικὸ ΣΤ' Δημοτικοῦ» τὴ σελίδα 54. Ρίχνω μιὰ ματιὰ στοὺς συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου «Κοντογιάννη — Κοντοπούλου». Κυττάζω τώρα τὸν συγγραφέα στὸ περιοδικὸ «Κωνσταντῖνος Δασκάλου». Περίεργο. Σκέπτομαι. Τὸ ἴδιο διήγημα ἔγραψαν δύο συγγραφεῖς. Ἀλλὰ ἀμέσως συνέρχομαι. Ἄ! δὲν εἶναι μόνος του. Ἀνήκει κι' αὐτὸς στοὺς τολμηροὺς συγγραφεῖς... ἢ μᾶλλον στοὺς τολμηροὺς ἀντιγραφεῖς». Αὐτὸ εἶναι κακό! Οἱ ἀντιγραφεῖς χαίρονται γιὰ λίγο μόνο!

✽ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραιότατο πραγματικὰ γραμματάκι σου μικρέ μου φίλε ΖΑΧΑΡΙΑ ΚΑΛΛΙΝΙΚΙΔΗ. Κάτι τέτοια γράμματα εἶναι γιὰ μένα πολὺ εὐχάριστα.

✽ Γιατί Χ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΕ μοῦ ἀνακάτεψες στὸ ἴδιο γράμμα ἐρωτήσεις γιὰ τὴ στήλη μὲ «ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ». Γιὰ τὸν «Ἑλικῶνα» καὶ γιὰ οἰκονομικὰ ζητήματα; Γιὰ νὰ μὴ μπορῶ νὰ σὲ ἐξυπηρετήσω σὲ τίποτε. Πάντως ἀπαντῶ. Μπορεῖς νὰ γραφῆς συνδρομητὴς καὶ νὰ στείλης ἁπλῆ δική σου βεβαίωση ὅτι εἶσαι συμμοριόπληκτος.

✽ Ὁ Γ. ΓΟΥΡΓΙΩΤΗΣ ἐπιμένει, σὲ νέο του γράμμα, στὶς ἀπόψεις του. Καὶ ὄχι μόνο αὐτά. Ἀλλὰ κάνει καὶ κάτι ποὺ δὲν στέκει σὲ ἕνα νέο καθὼς πρέπει ὅπως νομίζω, ὅτι εἶναι ὁ ἐπιστολογράφος μου. Μοῦ γράφει λοιπὸν πὼς ἔχει ἀνεπτυγμένη σὲ ὑπέρτατο βαθμὸ τὴν ἀξιοπρέπεια! Καὶ συνηθίζει νὰ τὴν «ἐκδηλώνη» σὲ πρόσωπα ποὺ τὴν ἀξίζουν! Ἀλλὰ σὲ μένα δὲν ἀξίζει νὰ ἐκδηλώση τὴν «ἀξιοπρέπειαν» αὐτήν. Ἡ πρόθεσης τοῦ νεαροῦ μου φίλου εἶναι νὰ μὲ βρίση. Βέβαια μοῦ λέει πὼς εἶμαι ἄνθρωπος ἀνώτερος καὶ κάθε «ἀξιοπρέπεια» μοῦ ἀξίζει» ἀλλὰ στὴν περίπτωση τὴ δική του πιστεύει τὸ ἀντίθετο· πὼς δὲν μοῦ ἀξίζει δηλαδή. Καθένας, βέβαια, φέρεται ὅπως νομίζει καὶ οἱ ἄλλοι τὸν κρίνουν σύμφωνα μὲ τὶς πράξεις του. Καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ ὁ φίλος μου Γ. Γουργιώτης, ποὺ φοβοῦμαι, δὲν θὰ κριθῆ καὶ πολὺ εὐνοϊκὰ ἀπὸ τοὺς φίλους μου τοῦ περιοδικοῦ. Θὰ ἤθελα μόνο νὰ τοῦ συστήσω νὰ ἀποφεύγη νὰ μεταχειρίζεται λέξεις ποὺ δὲν στέκουν. Ἀγνοεῖ τί θὰ πῆ ἀξιοπρέπεια. Ἀξιοπρέπεια εἶναι κάτι τὸ ὑποκειμενικό. Ἕνας ἄνθρωπος εἶναι ἀξιοπρεπὴς καὶ ἡ ἀξιοπρέπειά του ἐκδηλώνεται σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις «σὲ δικαίους καὶ ἀδίκους» ἢ δὲν εἶναι, ὅπως δὲν εἶναι ὁ φίλος μου ὁ Γουργιώτης, ὁ ὁποῖος ὅμως μεταχειρίζεται τὴ λέξη ἀγνοῶντας τὴν σημασία της. Ἀξιοπρέπεια σημαίνει νὰ συγκρατῆς τὸν ἑαυτό σου ψηλά, σὲ ἀνώτερα ἐπίπεδα νὰ παραβλέπης ὡρισμένες τυχὸν προσβολὲς ποὺ σοῦ γίνονται, στὶς ὁποῖες νὰ μὴ δίνης σημασία, καὶ γενικὰ νὰ μὴ κάνης κάτι ποὺ νὰ σὲ κατεβάζη χαμηλά! Ὁ Γουργιώτης ὅμως γιὰ νὰ μὲ βρίση μεταχειρίστηκε τὴ λέξη «ἀξιοπρέπεια» ἀντὶ ἄλλης ἐννοίας. Ἤθελε νὰ μοῦ πῆ πὼς διατηρεῖ τὸ αἴσθημα τοῦ σεβασμοῦ σ' αὐτοὺς ποὺ τὸ ἀξίζουν. Ἀλλὰ ἐγὼ δὲν ἀξίζω, νὰ μοῦ φερθῆ ἔτσι. Τὸν εὐχαριστῶ θερμά. Δὲν μὲ θίγει ὅμως ἡ συμπεριφορά του. Νοιώθω μόνο μιὰ λύπη βαθειὰ γιὰ τὴ χολὴ ποὺ μὲ ποτίζει ἕνας φίλος μου, ἀντὶ τοῦ μάνα ποὺ τοῦ ἔχω προσφέρει. Ἀλλὰ ὁ Γουργιώτης προχωρεῖ ἀκόμη περισσότερο. Παραπονεῖται γιατὶ δὲν τοῦ ἀπήντησα ἀκόμη στὶς ἐρωτήσεις του. Καὶ οἱ ἐρωτήσεις του ξέρετε τί εἶναι: Ποιὰ εἶναι τὰ 10 παράξενα τῆς Κορέας; Καὶ πόσα εἶναι τὰ νησιὰ τῆς Χαβάης καὶ τί ξέρω γιὰ τὴ Βασίλισσα τοῦ Σαβᾶ. Καὶ τὸν ρωτάω κι' ἐγὼ μὲ τὴ σειρά μου: Εἶναι ἐρωτήσεις οἱ δυὸ πρῶτες ποὺ μου στέλνει; Τί εἶναι τὰ 10 παράξενα τῆς Κορέας; Τί θέλεις νὰ σοῦ πῶ ἐγώ; Κάπου διάβασες ἀνοησίες σχετικὰ μὲ τὰ παράξενα τῆς Κορέας, ποὺ κάποιος, γράφοντας τὶς ἐντυπώσεις ἀπαρίθμησε 10 παράξενα ποὺ τοῦ ἔκαμαν ἐντύπωση, καὶ τώρα μὲ καλεῖ ἐμένα νὰ τοῦ πῶ ποιὰ εἶναι τὰ 10 παράξενα τῆς Κορέας μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ θὰ μὲ ρωτοῦσε ποιὰ εἶναι τὰ ἑπτὰ θαύματα τοῦ κόσμου. Μὲ ρωτάει ἐπίσης πόσα εἶναι τὰ νησιὰ τῆς Χαβάης. Ἂν μὲ ρωτοῦσες πόσα εἶναι τὰ κυριώτερα νησιά. Νὰ σοῦ πῶ. Ἀλλὰ σοῦ λέω καὶ οἱ ἴδιοι γεωγράφοι της Χαβάης, δὲν τὰ ξέρουν καλὰ - καλά. Γιατὶ ὑπάρχουν νησιὰ ἀκατοίκητα, ποὺ οὔτε κἂν τὰ ἀναφέρουν. Ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ τὴ δική μας γεωγραφία. Δὲν ἀναφέρουν οὔτε τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ νησιὰ ποὺ ὑπάρχουν. Ὅσο γιὰ τὴ Βασίλισσα τοῦ Σαβᾶ εἶχα ἤδη δώσει ἀπάντηση. Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ ἔδωσα τόση ἔκταση εἰς τὸ ζήτημα. Καὶ θὰ λυπηθῶ πολὺ περισσότερο ἂν ὅλα αὐτὰ τὰ εἶπα τζάμπα καὶ δὲν θὰ ἔχουν τὴν παραμικρὴ ἀπήχηση σ' αὐτὸν τὸν πεισματάρη ποὺ δὲν θέλει νὰ παραδεχθῆ, πὼς ἕνας νέος ἀξιοπρεπὴς καὶ καθὼς πρέπει δὲν μπορεῖ νὰ γράφη τέτοιου εἴδους γράμματα. Καὶ ἀγνοεῖ ὅτι ἕνα κακὸ γράμμα βαρύνει ἐκεῖνον ποὺ τὸ στέλνει καὶ ὄχι ἐκεῖνον ποὺ τὸ παίρνει.

✽ Χάρηκα πολὺ ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ γιὰ τὴν ἐγκατάστασή σου στὴν παιδόπολη «Ἁγ. Ἀνδρέου».

✽ Κάθε φίλος τοῦ περιοδικοῦ ΠΟΠΗ ΜΠΑΤΟΥΒΑΚΗ, εἴτε εἶναι εἴτε δὲν εἶναι συνδρομητής, μπορεῖ νὰ συνεργάζεται. Εἶναι ὅλοι δεκτοὶ στὸ περιοδικὸ μὲ ἀνοιχτὲς ἀγκάλες. Διάβασα καὶ τὸ ποίημά σου. Ἔχεις καλὸ καὶ ἁρμονικὸ στίχο. Ὄχι ὅμως μὲ σωστὰ καὶ καλὰ νοήματα. Πάντως νομίζω ἔχεις ἀρκετὴ ποιητικὴ διάθεση καὶ θὰ μπορέσης νὰ γράψης καλὰ ποιήματα.

✽ Καλὲς συνεργασίες μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Γιάννης (ΒΕΣ Ληξουρίου), Στυλιανὸς Παύλου Τσιάκας, Χρῖστος Σαμανιδῆς, Περαστικός, Δημ. Πατουσάκης, Γρηγόριος Λάφος (καιρὸ εἶχα νὰ λάβω γράμμα σου ἂν δὲν κάνω λάθος; Τί ἔγινες ἀλήθεια;), Γ. Μπούτσης, Νικ. Ἰωάννου Πατσατζῆς, Τσιγκανοπούλα, Ἰωάννης Διδονάκης, (σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια), Δημ. Β. Παλιούρας, Παν. Συμεωνίδης, Ἀθ. Π. Παπαθανασοπηούλου, Σπῦρος Κούβελας, (ἔδωσα ἐντολὴ νὰ σὲ διευκολύνουν), Χρῖστος Γιουρούκης, Ἀντ. Θεοφιλᾶκος, Νικόλαος Σταυρούλης, Τῖμος Δώρης, Γεώργιος Τσῖγκος, Νῖκος Γιαννούλης, Μιχ. Σερ. Γκονόπουλος, Στεφ. Δερβέναγας, Ἀθανάσιος Πάσχος (Ἔδεσσα), Νικ. Κοντ., Ἠλίας Παν. Μπάμπαλης, Θεοδ. Σιούτης, Παν. Θ. Μουντζούρης, Χρ. Κοτινᾶς, Κώστας Ροῦσσος Κων. Ντέμπος, Ἐμμ. Χριστάκης, Κων. Λάππας.

✽ Ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΑΝΤΟΥΡΗΣ — καὶ εἶναι παρήγορο αὐτὸ — μοῦ γράφει: «Μὲ σκυμμένην τὴν κεφαλὴν ἔρχομαι νὰ σοῦ ἀναγγείλω ἕνα τεράστιο σφάλμα μου, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι καὶ δικό μου. Ἐδημοσιεύσατε ποίημά μου ὑπὸ τὸν τίτλο τὸ «Δεῖλι». Αὐτὸ μοῦ τὸ ἔδωσε ἕνας φίλος μου, μοῦ τὸ ἔδωσε δὲ νὰ τὸ δημοσιεύσω μὲ τὴν ὑπογραφή του, μὲ τὴν πρόφαση ὅτι αὐτὸς δὲν εἶναι συνδρομητής». Τὸ ποίημα ἦταν ἀντιγραφή, καὶ οἱ καταγγελίες ὅπως θὰ εἶδες ἦλθαν πρὸ τῶν ἰδικῶν σου ἐξηγήσεων. Βλέπεις καμμιὰ ἀντιγραφὴ δὲν μπορεῖ νὰ περάση πιά. Ἀλλὰ τὸ ὅτι δέχθηκες νὰ βάλης τὴν ὑπογραφή σου κάτω ἀπὸ ἕνα ξένο ποίημα, εἶναι τὸ ἴδιο σὰν νὰ τὸ ἀντέγραψες. Εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἴδιο. Εὐτυχῶς ποὺ ἀναγνωρίζεις τὸ σφάλμα σου καὶ θεωρῶ τὸ ζήτημα λῆξαν. Πῆρα καὶ τὶς συνεργασίες σου.

✽ Βρίσκω πὼς εἶναι ἐξαιρετικὰ καλὰ τὰ ποιήματά σου Παναγιώτη Λιαλιάτση. Ἐσεῖς οἱ Ναυπλιῶτες φαίνεται πὼς ἔχετε ποιητικὴ φλέβα.

✽ Δὲν ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου τὶς ἐρωτήσεις σου ΚΩΝ. Π. ΠΑΠΑΠΕΤΡΟ. Καὶ τοῦτο γιατὶ τὶς ἔχεις στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὶς συνεργασίες. Τὸ κάλυμμα τοῦ 50 ἔχει 15.000. Τοῦ 51 δὲν ὑπάρχει. Ἂν θέλης μπορεῖς νὰ πάρης δυὸ καλύμματα τοῦ 50 καὶ νὰ κάμης τὴ δουλειά σου. Οἱ συνεργασίες σου καλές.

✽ Μὰ μοῦ στέλνης γιὰ δικό σου τὸ ποίημα «Σκοποὶ» ΔΑΝΙΗΛ ΑΝΕΜΙΔΗ;

✽ ΓΙΕ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ. Ἔδωσα ἐντολὴ γιὰ τὴν ἐπίσπευση τῆς ἀποστολῆς. Γιὰ τὰ ἄλλα θὰ σοῦ ἀπαντήσω ἐν καιρῷ.

✽ Διὰ μὲν τὰ ἀθλητικὰ ΠΑΝ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ θὰ σοῦ ἀπαντήση ὁ ἀθλητικὸς συνεργάτης μου. Ὅσο γιὰ τὶς ἐρωτήσεις θὰ σοῦ γράψουμε.

✽ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΚΩΝ. ΖΩΤΑ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ γιὰ τὶς ὡραῖες συνεργασίες σου.

✽ Εὔχομαι ΛΑΜΠΡΟ ΣΤ. ΝΤΟΤΣΙΑ νὰ εἶναι ὅλα περαστικά. Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά.

✽ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΚΩΣΤΗ ΡΟΥΣΣΟ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά.

✽ Διαβίβασα ΝΙΚΟ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟ τὴν ἐπιστολή σου στὸ γιατρό.

✽ Νὰ τὰ ξαναστείλης φίλε Ε. ΦΙΛΙΝΑ.

✽ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Νικολάου Μιχ. Σταυρουλῆ, Ταπεινοῦ Ἴου, Κωστῆ Δειλινοῦ, Ἰωάννη Η. Ἀμπρίδη, Κων. Οἰκονόμου Παύλου Λεπούρη, Χ. Γκούτου, Σωτηρίου Μακατσιάνη, Κων. Κανάτα, Ἰωάννη Νασούλα, Φωτίου Ἀντωνίου Σβολιαντοπούλου, Γιοῦ τῆς Λέσβου, Παναγιώτου Θεοδ. Μουντζούρη, καὶ Κων. Γ. Ντέμπου.

✽ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Γεωργίου Μαυριτσάκη, Στ. Π. Τζώτζη, Σπύρου Ἀλτίκη, Τσιγγανοπούλας, Ἀγησιλάου Παπαοικονόμου Παύλου Χρ. Λέπουρη, Παναγιώτη Καραλῆ, Ἀθανασίου Λεωνίδα Τέλιου, Σωτηρίου Χρ. Καρλῆ, Ἀθ. Σαμαρτζῆ, Φωτεινῆς αὔτον, Γεωργίου Κων. Σαουλίδη, Κων. Κανάτα, Ἰωάννη Νασούλα, Φωτίου Ἀντ. Σβολιαντόπουλος, Παναγιώτη Θ. Μουντζούρης, Κ. Ι. Στάμου καὶ Σ. Π. Τζώτζη.

✽ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Χρίστου Σαμανίδη (πολὺ καλό· ἡ μελάνη ὅμως ἀκατάλληλη), Ν. Γιάννου (πολὺ καλό) Νίκου Γιαννούλη (καλό), Παναγιώτη Χαραλαμπίδη (ἔτσι κι' ἔτσι), Λ. Μήτση (πολὺ καλό), Ἀθανασίου Γραμματίκη (πολὺ καλό) Εὐαγγέλου Στεφανίδη (καλό), Ἄστρου τῆς Ἀνατολῆς (ἔτσι κι' ἔτσι), Ἀγρινιώτικου Λαουτζίκου (πολὺ καλά), Δημ. Χαματζῆ (καλό), Ἰωάννου Φραντζῆ (καλό), Κων. Κανάτα (δὲν λέει τίποτε), Ἰωάννου Νασούλα (δὲν λέει τίποτε), Κ. Χαντζοπούλου (καλό, ἀλλὰ σὰν ἀντιγραφὴ μοῦ φαίνεται. Ἡ μελάνη πάντως ἀκατάλληλη), Ντολορὲς (καλά)' Κωνσταντίνου Πέτρου Παπαπέτρου (δὲν εἶναι ἄσχημο, ὅπως ὅμως εἶναι ζωγραφισμένο δὲν γίνεται κλισσέ), Γιοῦ τῆς Λέσβου (καλό), Παν. Θεοδ. Μουντζούρη (καλούτσικο), Δυτικοῦ Ἀστέρος (καλό).

✽ Ὁ φιλοτελιστὴς Γ. Παπαθανασίου σοῦ ἀπαντᾶ: «Εἶναι εὐτύχημα ὅτι ἐσὺ ὁ μικρὸς ἔχεις ἐκτίμηση περισσότερο ἀπὸ τοὺς μεγάλους τὰ πολλὰ πλεονεκτήματα ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχη κανεὶς ἀπὸ τὸ φιλοτελισμό! Νὰ ἐξακολουθῆς νὰ ἀγαπᾶς τὰ γραμματόσημα ὄχι ὅμως εἰς βάρος τῶν μαθημάτων σου. Γιὰ νὰ γίνη ἐκτίμησης γραμματοσήμων πρέπει νὰ ὑπάρχη κάποιο δεῖγμα.

✽ Καὶ σὲ σένα ἀπαντᾶ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ ὁ Φιλοτελιστὴς τὰ παραπάνω: «Αὐτὸ ποὺ μοῦ ὑποδεικνύης θὰ γίνη ἀλλὰ ἀργότερα· πρέπει νὰ μάθουμε πρωτα τὸ ἄλφα - βῆτα τοῦ φιλοτελισμοῦ καὶ ἔπειτα νὰ προχωρήσουμε στή... γραμματική του. Οἱ φάκελλοι «πρώτης ἡμέρας κυκλοφορίας, δὲν ἀξίζουν σήμερα περισσότερο τῶν 1500 ἢ 2000 δραχμῶν.

(Ἀπάντησα σὲ ὅλα τὰ γράμματά των ποὺ εἶχα στὰ χέρια μου τὴν Κυριακὴ 13 Ἰουλίου),

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξη).

1032) Κόρη τῆς Λευκάδος μὴν ἀπελπίζεσαι. Ἄλλαξε ψευδώνυμο. Σὲ προστατεύει τὸ Ἀγρίμι τῆς Πάμπας. Βαρῶνος Χ (Ἀκούραστος)

1033) Δὸν Ζουὰν εἶσαι ἀδύνατη γιὰ ποδοσφαιριστὴς (774). Ἡ Κόρη τῆς Λευκάδος δὲν δέχεται ἀλληλογραφία. Βαρῶνος Χ (Ἀκούραστος)

1034) (22—2) Δυὸ Μαθηματικοί. Ἔχω 40 αὐγὰ καὶ θέλω νὰ τὰ κάνω 7 τηγανισιὲς ἀπὸ μονὰ τὴν κάθε τηγανισιά. Πάσα θὰ βάλουμε σὲ κάθε τηγανισιά; Βουλγαροκτόνος

1035) Δικηγόρε Νεολαίας καὶ ἐγὼ Πελοποννήσιος πρωτογράψε, Γεώργιον Παναγιωτακόπουλον, Πυρὶ Γορτυνίας. Βουλγαροκτόνος

1036) (21—9) Προσοχή! Προσοχή! Ὁ Ὑπερέλληνας ἀναπτύσσει τὴν συνηθισμένη ταχύτητα, κατέρχεται σὰν βέλος καὶ κτυπᾶ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς πεννομάχους στὸ στῆθος, φωνὲς καὶ παρακάλια ἀκούγονται...! Ὑπερέλληνας (Ὀλυμπιακὸς)

1037) Χαιρετῶ Ἑλλ. Γραίκο καὶ Κεραυνὸν συμμαχοῦμε γιὰ νὰ καθαρίσουμε τὴν πεννομαχόστηλη ἀπὸ τὰ κακὰ πνεύματα. Ὑπερέλληνας

1038) Χαιρετῶ Ὑπερέλληνα, Ἐλ. Γραίκο, Ὑπεράνθρωπον, Κεραυνὸν συμμαχοῦμε;
Σεζὰμ (Ὀλυμπιακὸς)

1039) Λασπαπασαλιμένο Σκαλιστῆρι πρόσεξε γιὰ τὴν 861 πρώτη φορὰ σοῦ τὴν χαρίζω, πρόσεξε ὅμως ἡ πέννα μου εἶναι δυνατὴ σὰν τὴ γροθιά μου.
Ὑπεράνθρωπος

1040) Χαιρετῶ Ἐλ Γραῖκο, Ὑπερέλληνα (Ὀλυμ.), Κεραυνόν, συμμαχοῦμε; Ὑπεράνθρωπος

1941) (22—11) Μενεξὲ γράψε πρῶτος στὴν σύσταση (822). Θερμοχαιρετῶ Τροβαδοῦρο Ρυζαμόρ. Ζητῶ φιλικὴν ἀλληλογραφίαν μὲ Ντολορές, Κόκκινο Φίδι, Φουρτουνιασμένο Πέλαγος καὶ Κόρη Λευκάδος. Κόκκινο Τριαντάφυλλο

1042) Κωστῆ Δειλινὲ ἔγραψα καὶ περιμένω. Ἐξάψαλμε ἀπαντῶ ἐγὼ στὴν (944) τῆς Μικρῆς Ποιήτριας. Ἀηδονάκι

1043) Στὴν Μ. Ποιήτρια (944):
Γράφεις στὸν Ἑξάψαλμον μ' ἁρμόζουνε σὲ σένα
Μήπως γεροντοκόριτσο τὰ ἔχετε χαμένα;
Τὰ βόδια εἶναι τὸ ταῖρι σου καὶ δρόμο στὸ (ζευγάρι
Χαρᾶς τονε τὸν γεωργὸ ποὺ σπέρνει τὸ σιτάρι.
Ἀηδονάκι

1044) Καὶ τώρα βρὲ κορίτσι μου λένε νὰ στα- (ματήσω
Τὸν λόγον στὸν Ἑξάψαλμον πάω γιὰ νὰ (ἀφήσω.
Ἀηδονάκι

1045) (22—12) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ὑπόσχομαι δράση. Γειὰ χαρὰ ἀγαπητοί: Μαρκόνι, Μάριε Ἕσπερε, Φοίβη Καλαματιανή, Στέφανε, Ἄνθη.
Μπετόβεν (Πνευμ. Χαραυγ. Καλαμῶν)

1046) Μάριε Ἕσπερε ἔχεις καὶ ἱκανότητες καὶ καλοὺς συντρόφους... γιὰ μεγαλύτερη δράση. Περιμένομε λοιπόν. Ὅλοι στὸ πλευρό σου.
Φοίβη Καλαματιανὴ (Πνευμ. Χαρ. Καλαμῶν)

1047) Ψάλτη τῆς Ἀγροτιᾶς, Καλαματιανὸς εἶσαι καὶ δὲν σὲ ξέρουμε; Γράφε ταχτικώτερα Στέφανε Ἄνθη, καὶ μπράβο γιὰ τὸ βραβεῖον.
Μάριος Ἕσπερος (Πρόεδρ. Πνευμ. Χαρ. Καλαμῶν)

1048) (22—13) Δάφνη τοῦ Εὐρώτα, πὲς τὴν... μαμά σου νὰ σὲ βάλη μέσα σ' ἕνα...κουτάκι σπίρτα καὶ νὰ σὲ στείλη ταχυδρομικῶς ἐδῶ γιὰ νὰ σέ... γνωρίσουμε. Σαλονικιὸς

1049) Νὰ τρῶς, Μέλισσα ἄγουρα... καρπούζια γιὰ νὰ κάνης ὡραῖο σῶμα!
Σαλονικιὸς (ὁ ἄριστος... ὑγιεινολόγος)

1050) Ἡ ἐξυπνάδα σου, Ἑξάψαλμε, ὑπολογίσιμη. Ποῦ τὴν... ψώνισες;
Σαλονικιὸς (ὁ... Νῖκος)

1051) Ὅποιος δὲν ἔχει βάσανα καὶ θέλει ν' (ἀποκτήση
στοῦ Θέρμου τὸ Γυμνάσιο νὰ πάη νὰ φοι- (τήση
Δυτικὸς Ἀστὴρ

1052) (Α.Χ.) Φλοῖσβε Εὐρώτα μὲ ἀγωνία περιμένω. Ρούντη σὲ θαύμασα στό... «Φῶς τοῦ βουνοῦ». Ὥστε σκανδαλίζεσαι Μισὲλ Ντετιὲν μὲ τὸ ψευδώνυμό μου; Μὰ γιατί; Ἂς εἶναι ξαναγίνομαι...
Δροσοπηγὴ «Ἑλικωνιάδες»

1053) (22—15) Γιὰ προυσέχτ' οὐρὲ Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς καὶ Π. Τσιγγάνα μὴ σᾶς πατήσω καταῆς.
Φωτοδότης (ὁ... Ρουμελιώτης)

1054) Μισὲλ Ντετιὲν σὲ ἀντιχαιρετῶ. Ἔγραψα περιμένω. Χτὲς στὸ Αἴγιο. Ἐδῶ Ζελίνα. Ἡ μαμά μου βγῆκε ἔξω καὶ δὲν μ' ἄφησε νὰ παίξω (ἕνεκα... ἡ ἀδυναμία). Φωτοδότης
(ὁ... πανταχοῦ παρὼν)

1055) (22—16) Δειλινὰ ἀντιχαιρετίσματα στὴν Πονεμένη Τσιγγάνα καὶ Κορυφαῖο. Χαιρετῶ Ἡρωΐδα τῆς Πίνδου, Ἥρωα τῆς Πίνδου καὶ Κόρη τῆς Λευκάδος. Κωστῆς Δειλινὸς

1056) (22—15) Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχόστηλη χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως Χουλιάραν Ἀπόστολον, Κωνσταντῖνον Τσιρογιάννην καὶ ζητῶ ἀλληλογραφία τους. Ἀρτινοπούλα

1057) Γιατί Ἀρτινοὶ εἶσται τόσο ἐγωϊσταὶ καὶ ἀλληλομουστακοφαγώνεσται καὶ ἀποκαλύπτεστε;
Ἀρτινοπούλα (ἡ ἔξυπνη)

1058) Ἡ μεγάλη πεννομάχος ποὺ θὰ προκαλέση προσεχῶς ἐκπλήξεις εἶναι ἡ
Ἀρτινοπούλα (ἡ ἔνδοξη)

1059) (22—18) Ἀλληλογραφῶ Ἀγρίμι τῆς Πάμπας καθὼς καὶ μὲ τὸν Βαρῶνο Χ καὶ Κόκκινο Φίδι. Νὰ γράψω ἢ νὰ γράψετε;
Μαῦρος Πειρατὴς
(τὸ ξίφος τῆς Δικαιοσύνης)

1060) Χαιρετῶ θερμὰ τοὺς φίλους μου Τροβαδοῦρον καὶ Μ. Κουρσάρον. Μ. Πειρατὴς

1061) Ζελίνα ἔχεις κάλλη
μοιάζεις μὲ τὴν ρέγγα τοῦ μπακάλη!
Μ. Πειρατὴς

1062) (25—30) Πρωτομπαίνοντας στὶς πεννομαχίες ὅλους σᾶς χαιρετῶ καὶ ὑπόσχομαι δράση.
Ζιζάνιο

1063) Μπούλη μου μωρὸ
ὡς ἐνθύμιον σοῦ δωρίζω
ἕνα μπιμπερό.
Ζιζάνιο

1064) Ἑξάψαλμε βάλε μυαλὸ
καὶ ἄφησε τὶς φλυαρίες
μὴ σ' ἔρθουν κατακέφαλα
ὅλες οἱ... κουταμάρες σου.
Ζιζάνιο

1065) (25—31) Ἀγαπητοὶ φίλοι - ες Γαλάζιε Δούναβι, Μισὲλ Ντετιέν, Δὸν Ζουὰν τί θὰ λέγατε γιὰ δυὸ λογάκια. Σκαλιστῆρι θέλεις νὰ σὲ κάνωμε παρέα; 861. Ἀγαπητὴ φίλη Δάφνη (ὁλάνθιστη) μοῦ ἀρκεῖ ἡ φιλία σου. Χαιρετῶ.
Τροβαδοῦρος (μοναδικὸς)

1066 (25 — 32) Κατόπιν ὀλιγόμηνης ἀπουσίας ἐπανέρχομαι εἰς τὸ χαρούμενο σαλονάκι τῶν πεννομάχων. Χαιρετώντας ὅλους - ες.
Ἐλ - Γκραίκο

1067) Κ. Λαμπρέ. Περίμενε ἀκόμη λίγο (717) κι' ἐσὺ Βουλγαροκτόνε (722), Ἐλ - Γκραῖκο.
Ἐλ - Γκραῖκο

1068) Ἀντιχαιρετῶ Μ. Ἀκρίτα. Γράψε.
Ἐλ - Γκραῖκο

1069) (25 — 33)
Στὸ τρελλὸ τὸ ὄνειρό σου
—μιὰ καὶ σοὔστριψαν οἱ βίδες—
βεβαιότατα θὰ εἶδες
Ἑξάψαλμε καὶ τὸ μυαλό σου.
Πέσμας το λοιπὸν κι' αὐτὸ
σὰν τὶ εἴδους εἶναι τάχα
μήχως ἀπ' ἄχυρο μονάχα
ἢ γεμᾶτο κι' ἀπὸ πηλό;
Ἀντιχαιρετῶ Ἀηδονάκι.
Ντορεμῆς

1070) (25 — 34) Ἀρτινοὶ ἐγωϊσταὶ θὰ σᾶς κυνηγήσω μέχρι τέρματος. Ἀρτινοπούλα
(ἡ ἀμαζόνα τοῦ καλοῦ)

1071) Ἔγκμον συμμαχοῦμε πρὸς κατατρόπωσιν τῶν ἐγωϊστῶν Ἀρτινῶν πεννομάχων;
Ἀρτινοπούλα
(ἡ καυτηριάζουσα τοὺς ἐγωϊστὰς)

1072) Μεγάλοι, μικροί, πλούσιοι, φτωχοί, ἔξυπνοι, κουτοί, ἀτρόμητοι, δειλοί, χαιρετίστε τὴν μεγάλη πεννομάχο. Ἀρτινοπούλα
(προσεχῶς ἐκπλήξεις)

1073) (25 — 35) Δὲν πάει παπᾶς ἀρχιπεννομάχος, βασιλεὺς τραγουδιοῦ ντροπιάζεις τὴν ἐκκλησία. Ξηρομερίτικο Ζαρκάδι

1074) (25 — 36) Τὸ Κόκκινο Τριαντάφυλλο ἀντιχαιρετῶ καὶ θἄθελα μ' αὐτὸ καὶ καὶ γὼ νὰ γνωρισθῶ. Ἀνθισμένο Γιασεμὶ

1075) Εἶμαι ἀνεξάρτητο
θἄθελα καὶ πάλι
σύλλογο νὰ προσχωρήσω
γιὰ δράση μεγάλη.
Ἀνθισμένο Γιασεμὶ

1076) Χαιρετῶ τὰ λουλούδια Γαρδένια, Μενεξέ, Ντορεμή. Ἀνθισμένο Γιασεμὶ

1077) (25 — 37) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες ἀνεξαιρέτως. Δὲν ἀλληλογραφῶ μὲ κανέναν γιατὶ δὲν συμπαθῶ τὴν ἀλληλογραφία. Εἶμαι Θηβαία καὶ θέλω νὰ μάθω ἂν στὴν κίνησή μας εἶναι συμπατριῶτες - ισσές μου. Ντολορὲς σὲ ξέρω. Μὲ βάζει ὁ νοῦς σου;
Κόρη τῆς Θήβας

1778) (25 — 38) Ἐκπλήξεις! Ἐκπλήξεις! Κάτι τὸ πρωτοφανές!
Εὐζωνοπούλα — Σαλονικιὸς)
(ἡ ξακουστὴ δυαρχία)

1079) Ἀπ' τὸ ἐρχόμενο: ἡ πρώτη ἔκπληξη. ΤΑ ΘΕΑΜΑΤΑ!!
Εὐζωνοπούλα — Σαλονικιὸς
(τό... βαρὺ πυροβολικὸ)

1080) Τὰ πειράγματά σου Ἰβανόη (358) δείχνουν ἀπεναντίας... κουταμάρα. Καλῶς ὥρισες στὸ χαρούμενο σαλονάκι μας, Ἑλένη. Σ' εὔχομαι δράση. Κι' ἂν θὲς πρωτογράψε.
Νῖκος Σαλονικιὸς

1081) (25 — 39) Ἀηδονάκι ἀντιχαιρετῶ. Γειὰ χαρὰ Ἀστροφῶς. Δροσοσταλίδα

1082) (25 — 40) Ἀντιχαιρετῶ: Ἀηδονάκι. Δὲν εἶναι δική μου ἡ 728 Ἰούλιε Καίσαρα. Ἔγκμοντ Ἀρτινὸς εἶσαι; Δὲν καταδέχομαι νὰ παίξω σκάκι μαζί σου Σκακιστὴς (951).
Πεννομάχος

1083 (25 — 41) Βρὲ φαφούτη Ἔγκμοντ τί βλακεῖες γράφεις; (962 — 967). Φαίνεται ὅτι ὅταν τὶς ἔγραφες κυτταζόσουν στὸν καθρέπτη καί... ἔγραφες γιὰ τὴν ἀφεντιά σου. Ξέχασες ὅμως νὰ γράφης ὅτι ἔχεις ἕνα κεφάλι σὰν καρπούζι, (μόνο ποὺ εἶναι ἄδειο ἐνῶ τὸ καρπούζι εἶναι γεμᾶτο).
Μπούλης

1084) (25 — 42) Θερμοαντιχαιρετῶ Δυὸ Ἀλητάκια. Βαρῶνε Χ εἶμαι μεγάλος.
Γιὸς τῆς Πίνδου

1085) Τσούχτρα, λόγω τῆς μεγάλης ζέστης καὶ ποὺ ἀκόμη πρέπει νὰ κάνης μιὰ γερὴ ψυχρολουσία, διότι τσαρούχια δὲν φοριῶνται καλοκαῖρι...
Γιὸς τῆς Πίνδου

1086) (25 — 43) Μπούλη ἔβαλες δοντάκια μωρό μου; Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

1087) Στὸν Ἔγκμοντ προτείνω
ποὺ εἶναι τρομερὸς προδότης
τὸ ἐπάγγελμα ν' ἀλλάξη
καὶ νὰ γίνη ἂν θέ... ἱππότης.
Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

1088) Χιονούλα (935) δὲν σὲ ρώτησα... ἐπομένως σιωπή. Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

1089) Μ. Ποιήτρια γειά.
Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς

1090) (25 — 44) Ζελίνα, Μυρσίνη εἶστε φίλαθλοι; Παναιτωλικὸς — Παναιγιεὺς 2 — 0, 6 — 2 Παναιτωλικὸς — Ὀλυμπιακὸς 4 — 2.
Ἀγρινιώτικος Λαουτζῖκος

1091) Χαιρετῶ Ἀγωνίστρια, Δροσοπηγή, Σαλονικιό, Δάφνη τοῦ Εὐρώτα καὶ Ἀρχιπεννομάχο.
Ἀγρινιώτικος Λαουτζῖκος

1092) Θερμοαντιχαιρετῶ Μυλωνᾶ, Ἄγγελο μὲ Χειροπέδες. Ἀηδονάκι θὰ σοῦ ἐξηγοῦσα ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουν... ψηλοί. Τὶς ἔφαγες ἀπ' τὴν μαμά σου φαίνεται (973). Δάφνη τοῦ Εὐρώτα μ' ἔκλεψες τὶς ἰδέες μου (στὴν ἔκθεση). Μ. Ποιήτρια

1093) Ἔγκμοντ σὰ δὲν ντρέπεσαι. Ἥρωα τῆς Κορέας ὡραῖα παρομοίωσις χαχαχά.
Μικρὴ Ποιήτρια

1094) Λυγερὴ ἄδειασε τὸ πουγγὶ τοῦ «παποῦ». Π. Τσιγγάνα ξενύχτισε ἀκόμη λίγο.
Μικρὴ Ποιήτρια

1093α) (25 — 46) Πεννομάχε... μαλακὲ νδροπὴ (956) σέλεις μελίτσες; Στὸ περίπτερον. «Ντολορές... κατεΨΥΓΜΕΝΗ, Κ. Διαβολακιοῦ». Δυὸ Μάγκες, Ἔγκμοντ, Ζελίνα = Τρέλλα 2, Τεμπέλης, Σπαγγοραμμένος = ἄσωτοι υἱοί. Βαρῶνε Χ. Ἑξάψαλμε: πειράζεστε ἀπὸ ζέστην. Ἀποκάλυψις μοναδική. Κ. ΔΙΑΒΟΛΑΚΙ = ΝΙΚΗ ΜΕΤΑΞΑ.
Γλωσσοκοπάνα (ἈναποΚΑΛΥΠΤΟΣ)

1094β) (ΑΧ.) ΘΕΑΜΑΤΑ: Ἄγγελος μὲ Χειροπέδες = Αἷμα κι' ἄμμος, Δὸν Ζουὰν = Ἕνας Ἀμερικανὸς στὸ Παρίσι. Πυθαγόρας = Λιμοκοντόρος, Ζελίνα = Ἄγουρα Χρόνια. Ἡρωΐδα τῆς Πίνδου = Ἡ κατατρεγμένη. Μενεξὲς = Ἁμαρτία (θὰ συνεχίσουμε).
Ν. Σαλονικιὸς — Εὐζωνοπούλα
(οἱ θρυλικοὶ)

1095) (25 — 47)
Ὡ εἶναι ὁ πολυέλαιος
στολίδι τῆς ἐκκλησίας
ἔτσι καὶ ὁ Προκομένος Τεμπέλης
εἶναι στολίδι τῆς πεννομαχίας.
Φωτεινὴ Δαύτον

1096) Ἄχ! Ποιὰ μέρα, ποιὰ στιγμή.
ποιὸ μῆνα, ποιὰ βδομάδα
θὰ τύχη νὰ συναντήσω
τὴ φίλη μου Ζελίνα.
Φωτεινὴ Δαύτον

1097) Χαιρετῶ Προκομένο Τεμπέλη, Τροβαδοῦρον, Δυὸ Μάγκες, Ἔλατο, Ντορεμῆ, Ἔγκμοντ, Ἀρκάδι, Ἀηδονάκι θὰ μᾶς τραγουδήσης κανένα καλοκαιρινὸ σκοπό; Φωτεινὴ Δαύτον

1098) (25 — 48) Ζελίνα καλὴ διασκέδαση, μὰ πρόσεξε μήπως ἀπ' τὸ πολὺ παιγνίδι σοῦ ξεφύγουν ἡ τζαμαρίες... Νὰ ἰδῆς καὶ κάτι μεγαλύτερες!! (782). Χ. Ἴζεμπουργκ

1099) Πικραγγουριὰ νὰ συμβουλεύεσαι πάντα τὴν σοφή μας καὶ ἔμπειρη Ζελίνα διότι εἶσαι μικρὸ καὶ ἄπειρο σ' αὐτά. Χ. Ἴζεμπουργκ

1100) Σ. σὲ ἀντιχαιρετῶ γράψε πρῶτος στὴ σύσταση: Ἑλένη Ἐμμανουήλ, Γλυφάδα Δωρίδος, διὰ Ἀγγελικὴν εἰς Αἴγιον. Γλυφάδα. Σπαγγοραμμένε πρωτογράψε. Χ. Ἴζεμπουργκ

1101) Ἔγκμοντ ἀλληλογραφῶ. Γράψε στὴ σύσταση (822). Χαιρετῶ Ὡραία Παιανία.
Κόκκινο Τριαντάφυλλο

1102) Ζητῶ φιλικὴ ἀλληλογραφία ἀπὸ Κόρη Λευκάδος Γιὸ τῆς Πίνδου καὶ Ἰόνιο Φλοῖσβο. Δὲν πιστεύω νὰ ἀρνηθῆτε. Τροβαδοῦρε, Πεντάμορφη γειά. Κόκκινο Τριαντάφυλλο

1103) Ἀντιχαιρετῶ θερμὰ ὅσους μὲ χαιρέτησαν. Σταματῶ κάθε ἀλληλογραφία. Ὅλους ἐκείνους ποὺ μοῦ χάρισαν ὧρες χαρᾶς μὲ τὰ γράμματά τους τοὺς εὐχαριστῶ. Ὅσοι μοῦ ζητοῦν τώρα ἀλληλογραφία ἂς μὲ συγχωρήσουν ποὺ δὲν μπορῶ νὰ δεχτῶ. Γειὰ χαρὰ φίλτατοί μου: Γιῶργο Λαυριώτη, Μενεξέ, Μικρὴ Ποιήτρια, Πονεμένη Τσιγγάνα, Γουλιέλμο Τέλλο. Ντολορὲς

1104) Δέχομαι Μ. Τροβαδοῦρε, ἀλλὰ ἀφοῦ γίνης πρῶτα μεγάλος. Χὶ - χὶ Μπὲν Χούρ. Δὲν καταλαβαίνεις ἔ; (775) Κι' ὅμως ἐγὼ ἔλεγα ὅτι σὲ περιμένω... στὴ Λαμία νὰ σὲ γνωρίσω ἀφοῦ κάνης τὰ ὅσα σοῦ γράφω στὴν (607) (Ἔτσι γιὰ γοῦρι). Καταλαβαρδούγκος. Κρῖμα. Ἀ. Φωτὸς ποὺ δὲν εἶχες οὔτε γιὰ νὰ συμπληρώσης τὴν (919). Νὰ σοῦ στείλω ἕνα τσέκ;

Ντολορὲς

1105) Γιὰ σταθῆτε φίλοι μου. Τί στριγγλίζετε ἔτσι; Μπὰ σὲ καλό σας. Δὲ σᾶς ἄρεσε ἡ (749) ἀγγελία μου; Καὶ παρακαλῶ γιατὶ ρίχνετε σὲ μένα ὅλη τὴν εὐθύνη. Μαναράκια μου ἐγὼ ἐπηρεάζομαι πολὺ ἀπὸ τὸ περιβάλλον. Ὅταν βλέπω ποιητικές (;) δημιουργίες σὰν τῶν: Βουλγαροκτόνου, Ἥρωα Κορέας, Καραβανοθάνατα, Μαύρου Πειρατή, Ἔνγκμοντ, Φουρτουνιασμένου Πέλαγου, Ντορεμῆ κτλ., κτλ.., κτλ., τί θέλετε νὰ κάνω; Βάζω κάτω τὸ ποιητικό μου ταλέντο (;) καὶ γράφω. Ἐγὼ φταίω ἐπειδὴ ἐπηρεάζομε ἀπὸ τοὺς Νεοέλληνας ποιητὰς τῆς Πεννομαχόστηλης;... Σὲ καλό σας. Τίρι, λίρι λίίίίίίί!... (,Ἀπαγορεύεται τὸ φράξιμο τῶν αὐτιῶν). Τίρι λίρι λόόόό! Ἐγὼ εἶμ' ἐγώ... Ντολορὲς

1106) Μπράβο Ἔγκμοντ διορθώθηκες. Θαυμάσιοι στίχοι (964, 965, 966, 967). Τί κρῖμα ὅμως ποὺ τοὺς πρωτόγραψε ὁ Σουρῆς, ἔ; Μὴ καλή μου Μ. Πεταλούδα, μὴ μικρό μου κοριτσάκι, μὴ νὰ μοῦ ζήσης νὰ σὲ δῶ μεγάλη, μὴ ξαναγράψης παρόμοια πράγματα (983) γιατὶ ἡ τόση ἔντονη ρίμα τους σοῦ σουβλίζει πέρα γιὰ πέρα τὸ κεφάλι. Ὡραῖα ἀπαγγέλλεις Μπὲν Χούρ. (Τάτατάτα τατατάτα τατατά...), ὡραῖα πολὺ ὡραῖα (978). Κι' ἐγὼ Πεντάμορφη σὲ στέλνω ἀεροπορικῶς (ἢ μὲ πλοῖο προτιμᾶς;) στὴν Κέρκυρα (954). Γειὰ χαρὰ Προκομένε Τεμπέλη. Ντολορὲς

1107) Ροδαλῖνε κ.τ.λ. πότε σᾶς χαιρέτησα καὶ μὲ ἀντιχαιρετᾶτε; Μνήσθητί μου Κύριε!!!

Ντολορὲς

1108 (25—51)

Προσοχή!... Προσοχή!...
κι' ὁ Ἀθάνατος μπαίνει
εἰς τὴν στήλη μ' ὁρμή!
Κατεβαίνει, θνητοὶ
καί.. νεκροὺς ἀνασταίνει!!!
(Οὖφ!... καὶ μοῦρθαν... σπασμοί!).

Θᾶνος Ἀθάνατος

1109) (25—52)

Ἡ Ζελίνα στιχουργεῖ
καὶ γελοῦνε ὅλοι
ἀσφαλῶς γιὰ νὰ ἐμπνευσθῆ
θἄχη πιῆ ἀλκοοόλι.

Μυλωνᾶς

1110) Ἕναν θερμὸ χαιρετισμὸ στοὺς Ὀλυμπιακούς. Τροβαδοῦρε γειὰ χαρά. Μυλωνᾶς

1111) (25—53)

ΣΤΟΝ ΕΞΑΨΑΛΜΟ

Πώ! Πώ! Πώ!
Ἄχ! τί κακό·
ὁ Ἑξάψαλμος
παιδιὰ τρέχει
μέσ' στὸ μαγειριὸ
κι' ἁρπάζει τὴν
κουτάλα καὶ τὴν
βάζει στὴν κεφάλα.

Πονεμένη Τσιγγάνα

1112)

Χά! Χά! Χά!
τί λέω καλέ·
αὐτὸς τὴν βάζει
στὴν κοιλάρα
γιὰ νὰ κάμη
προκοιλάρα.

Πονεμένη Τσιγγάνα

1113)

Μὄλα αὐτὰ κι' ἄλλα τόσα
ἔγινε σωστὸ γουροῦνι
κι' ἀπ' τὸ πολὺ φαΐ
δὲν μπορεῖ νὰ ξεπριστῆ.

Πονεμένη Τσιγγάνα

1114)

Ἔλα μωρὲ Ἑξάψαλμε
κι' ἄσε τὶς ἐξυπνάδες
γιατὶ θὰ σοὔρθουν στὸ λεπτὸ
πέντ' ἔξη φασουλάδες.

Πονεμένη Τσιγγάνα

1115) (25—54) Μισὲλ Ντετιὲν (871) πρωτογράψε. Μαραμένη Τριανταφυλλιὰ

1116) Κόκκινο Τριαντάφυλλο (949) καὶ βέβαια θὰ γνωριστοῦμε. Μὰ ξέρεις πότε... Ὅταν θὰ ἰδῆς τὸν ἥλιο νὰ βγαίνη ἀπὸ τὴ δύση.

Μαραμένη Τριανταφυλλιὰ

1117) Ὅσο γι' αὐτὸ μικρὲ Τροβαδοῦρε (941) μὴ σὲ νοιάζει. Εἶναι δική μου δουλειά.

Μαραμένη Τριανταφυλλιὰ

1118 (25—55) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση δὲν χαιρεοῦμε κανένα. Σπεύδομε ἀμέσως ν' ἀποκαλύψωμε: Χλωμὲς Ἀκτῖδες

1119) Ἀποκαλύψεις! Ἀποκαλύψεις! Ἀποκαλύψεις! Χλωμὲς Ἀκτῖδες

1120) Ἀποκαλύπτομε: Χιονοῦλα = Ἐλπὶς Πάνου. Λυγερὴ — Σταματία Παπαϊωάννου. Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς παρ' ὀλίγο νὰ... τὴν πάθης.

Χλωμὲς Ἀκτῖδες

1121) Ἔγκμοντ = Προδότης. Σιμοὺν = Φαφούτης. Χλωμὲς Ἀκτῖδες

1122) (25—56)

Ἄστρον Ἀνατολῆς σοβαρολογεῖς (988). Ρούντης = Σκίτσο ἐποχῆς. Χαιρετῶ ὑπαρχιπεννομάχον (813). Ι. Καῖσαρ ἀλήθεια; (986). Π. Ἰδοσίδη ἀναμένω. Ἔγκμοντ βούλωτο (967). Ντολορὲς ξαναζωντάνεψες (835). Ν. Σαλονικιὲ γειά. Ὁδοιπόρε χάθηκες. Μ. Πόλο συμμαθηταί. Α. Βέλος ἐπίσης. Χιονοῦλα συμμαχοῦμε (035). Ὀνειροπαρμένε Ἑξάψαλμε σώπασες; (835). Σπαγγοραμένε συμφωνῶ (959).

Ἀρχιπεννομάχος

1123) (Χ Χ) Ἡ ἵδρυση τοῦ «Ἑλικῶνα» καὶ τῶν «Ἑλικωνιάδων», ποὺ ἦταν ἐπιθυμία ὅλων τῶν δημιουργικῶν νέων, δίνει τὴν εὐκαιρία σὲ κάθε νέο, σὲ κάθε νέα, νὰ δράση, νὰ δημιουργήση καὶ νὰ χαρῇ δημιουργώντας κάτι τὸ σοβαρό, κάτι ποὺ θὰ μείνη, κάτι ποὺ μὲ τὴ βοήθεια ὅλων θὰ εἶναι σταθμὸς γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν νέων τῆς Χώρας μας. Ὅλοι λοιπὸν ἂς προσχωρήσουν στὸν «Ἑλικῶνα» καὶ τὶς «Ἑλικωνιάδες» καὶ ἂς βοηθήσουν μὲ κάθε τρόπο τὴ δράση τῶν συλλόγων αὐτῶν.

Φάρος Ἀρετῆς (πρόεδρος Ἑλικῶνος)

1124) Στέλνω ἕνα θερμὸ χαιρετισμὸ στούς: Ζελίνα, Γιάννη Ἀγιάννη, Ρεζεντά. Ἀντιχαιρετῶ ὅλους τοὺς καλοὺς φίλους μου ποὺ μὲ χαιρέτησαν στὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας μου ἀπ' τὶς στῆλες τοῦτες. Φάρος Ἀρετῆς

1125) Μὴν ξεχνᾶτε τὸν φιλολογικὸ διαγωνισμὸ τοῦ «Ἑλικῶνα» μὲ θέμα «Κουβέντα μὲ τ' ἀστέρια». Φάρος Ἀρετῆς

Ὁ Κουτοκωνσταντῆς

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 374)

καὶ δίπλα τρεῖς πελώριες καρυδιὲς νἆναι φορτωμένες μὲ καρύδια.

—Ἐδῶ θὰ στήσω τὸ κονάκι μου, σκέφτηκε ἀμέσως ὁ Κουτόγιαννος. Θὰ τρώω καρύδια, θὰ πίνω νεράκι καὶ θὰ κοιμᾶμαι.

Καὶ μιὰ καὶ δυὸ τρέχει σὲ μιὰν καρυδιά, κόβει ἕνα μεγάλο καρύδι κι' ἑτοιμάζεται νὰ τὸ φάη.

— Τί εἶναι, ὅμως, αὐτὸς ὁ θόρυβος ποὺ ἀκούει;

Ἡ γῆ τρίζει, τὰ δέντρα κουνιοῦνται κι' ἕνας πελώριος δρᾶκος παρουσιάζεται...

—Ἐσὺ τόλμησες νὰ πειράξης τὶς καρυδιές μου, τώρα θὰ σὲ φάω, λέει μ' ἄγρια φωνή.

Ὁ Κουτόγιαννος τἄχασε. Ἔπεσε στὰ γόνατα καὶ παρακαλοῦσε.

— Μὴ μὲ φᾶς, καλέ μου δρᾶκο, κι' ἐγὼ θὰ γίνω σκλάβος σου.

— Καλά, εἶπε τέλος ὁ δρᾶκος. Δὲν σὲ τρώω γιὰ τὴν ὥρα. Μὰ θὰ μὲ δουλέψης. Θὰ μαζέψης ὅλα τὰ καρύδια ἀπ' τὶς καρυδιές μου, χωρὶς νὰ φᾶς κανένα.

Σὰν τελειώσης θὰ σοῦ δώσω ἕνα καρύδι γιὰ τὸν κόπο σου.

Τί νὰ κάνη ὁ Κουτόγιαννος;

Σκαρφαλώνει στὴν πρώτη καρυδιὰ κι' ἀρχινᾶ νὰ μαζεύη τὰ καρύδια. Εἶχε νυχτώσει ὅταν τέλειωσε κι' ἀποσταμένος ἔγειρε νὰ κοιμηθῆ. Μὰ θὲς ἀπ' τὴν πεῖνα θὲς ἀπ' τὸν φόβο, ποῦ νὰ κλείση μάτι; Κι' ἔτσι σὰν ἄρχισε νὰ φέγγη ἀνεβαίνει στὴν ἄλλη καρυδιὰ κι' ἀρχινᾶ νὰ μαζεύη τὰ καρύδια ὥσπου βράδυασε. Αὐτὴ τὴ νύχτα, ὅμως, κοιμήθηκε σὰν ψόφιος γιατὶ εἶχε ἀφανισθῆ ἀπ' τὴν κούραση καὶ τὴν πεῖνα. Καὶ τὸ πρωΐ ξανάρχισε τὴν δουλειά του γιὰ νὰ μπορέση τὸ βράδυ νὰ φάη τὸ καρύδι ποὺ τοὔδωσε ὁ δρᾶκος καὶ νὰ πιῆ δροσερὸ νεράκι.

Μὰ δὲν εἶχαν τελειώσει ἀκόμη τὰ βάσανά του. Ὁ δρᾶκος τὸν κράτησε τρεῖς μῆνες κοντά του καὶ τὸν ἔβαζε νὰ κάνη τὶς πιὸ σκληρὲς δουλειές.

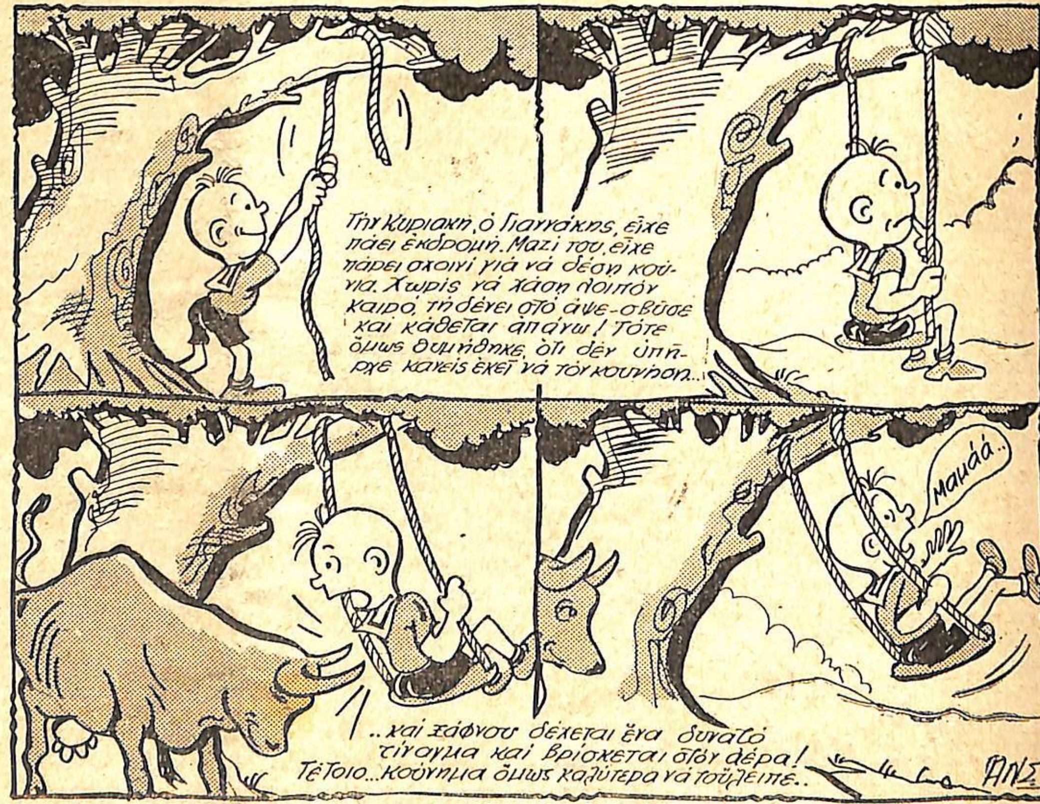
Κι' ὁ Κουτόγιαννος ἔμαθε πιὰ πόσο δύσκολα βγαίνη τὸ ψωμὶ καὶ πόσο κακὸ πρᾶγμα εἶν' ἡ τεμπελιά.

Ἔτσι, σὰν τοὔδωσε ὁ δρᾶκος τὴν λευτεριά του γύρισε πίσω στὸ χωριό του κι' ἔγινε ὁ πιὸ δουλευτὴς ἀπ' ὅλους τοὺς νέους.

Κι' οἱ χωρικοὶ τὸν καμάρωναν.

Η ΑΝΕΜΗ

Ὅπου ὁ Γιαννάκης βρίσκει κάποιον νὰ τὸν κουνήση!

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	Ν	Η								
2		Ν	Η							
3			Ν	Η						
4				Ν	Η					
5					Ν	Η				
6						Ν	Η			
7							Ν	Η		
8								Ν	Ν	
9									Ν	Η

1) Ὑπηρετεῖ σὲ παιδαγωγικὸ ἵδρυμα. 2) Κάτι τὸ ἀπαραίτητο γιὰ μιὰ ἐφημερίδα. 3) Ἑορτάζω. 4) Ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἕλκη. Σ) Ἔρχονται ἀπὸ τὸ παρελθόν. 6) Ἡ κάλτσα. 7) Ἀποφεύγουν τὶς συναναστροφὲς (οὐδ.). 8) Μπορεῖ νὰ σημαίνη καὶ καταπληκτικός. 9) Δίδεται στοὺς φτωχούς.

Χρ. Σαμανίδης, Γιαννιτσὰ

2) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τὰ ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦνται, σχηματίζεται βουνὸ τῆς Ἑλλάδος.

1) Πρωτεύουσα Ἀσιατικοῦ Κράτους.
2) Πόλις τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.
3) Ἀσιατικὸ Κράτος.
4) Νοτιοδυτικὸς ἄνεμος.
5) Παχύδερμο.
6) Θεσσαλικὴ πόλις.
7) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.
8) Οὐράνιο σῶμα.

Ἐλευθ. Θεοδώρου

3) ΔΙΚΤΥΩΤΟ

	1	2	3
1			
2			
3			

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α καὶ κάθ ε τ α: 1) Μιὰ ὡραία ἐποχή. 2) Γνωστοτάτη ἑλληνικὴ λουτρόπολις. 3) Διαμέρισμα τοῦ σπιτιοῦ.

Λ. Ντότσιας, Καρδίτσα

4) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 3, 9
2) 2, 3, 4, 5, 6
3) 1, 3, 7, 3, 9
4) 6, 7, 5, 3, 9
5) 1, 6, 8, 3, 9
6) 8, 6, 7, 3, 9
7) 6, 2, 6, 9
8) 1, 6, 9

1 Ἀρχαῖος συγγραφεύς.
2 Ὑπάρχουν καὶ τέτοια ἰαματικά.
7 Ἑλληνικὸ νησάκι.
4 Βασικὴ τροφή.
5 Ἔχει ὁ χοῖρος.
6 Φέρνει τὸ τέλος.
7 Νοστιμίζει.
8 Ὁ καθένας.

Γ. ΔΗΜΗΤΡΑΝΤΖΟΣ
Δρυμῶν Τριχωνίδος

5) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							

Μ ό ν ο ν ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α: 1) Φωνῆεν. 2) Νότα. 3) Ἡ καταγωγή. 4) Συμπαθητικὸ κατοικίδιο. 5) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 6) Πόλις τῆς Πελοποννήσου. 7) Νησὶ τοῦ Σαρωνικοῦ.

Τιμολέων Νατσούλης

6) ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΑΡΙΘΜΩΝ

435
682
124
363

Ἀπὸ τοὺς παραπάνω ἀριθμοὺς ν' ἀφαιρέσετε δυὸ ψηφία ὥστε τὸ ἄθροισμα νὰ εἶναι 1.000.

Γ. Ζήσης, Σπάρτη

7) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ;

Ποιὸς εἶνε ὁ ἀριθμὸς ποὺ ἂν προστεθοῦν τὰ δυὸ του ψηφία δίνουν ἄθροισμα 6 καὶ ποὺ ἂν ἀντιστραφῆ, αὐξάνει κατὰ 18;

Κ. Σ. Χρυσικόπουλος,
Λευκίμμη Κερκύρας

8) ΜΠΟΡΕΙΣ;

1) Μὲ δυὸ νότες καὶ ἕναν τελικὸ σύνδεσμο νὰ σχηματίσης ζῶο τῆς θάλασσας;

2) Μὲ δυὸ νότες καὶ τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς φωνῆς ἑνὸς πουλιοῦ νὰ σχηματίσης ἰδιότητα τῆς κεφαλῆς;

ΑΝΤ. ΜΩΡΑΙΤΗΣ

9) ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟ

1) —α—α—α—α—
2) —ο—ο—ο—ο
3) —α—α—α
4) —ο—ο—ο—
5) —α—α
6) —ο—ο—

1 Πόλη τῆς Ἰαπωνίας.
2 Ἐγκληματίας, φονιᾶς.
3 Δύσκολα τὴ δίνει ἡ μητέρα.
4 Ψάρι.
5 Θρεπτικὴ τροφή.
6 Πόλη τῆς Θεσσαλίας.

ΑΝΤ. ΠΑΤΕΛΗΣ, Σουφλί.

10) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Ὄρος εἶμαι τῆς Ἑλλάδος
ἀπὸ τὰ πολὺ γνωστά,
ἀπ' τὴ μέση μου καὶ κάτω
θὰ μὲ εὕρης στὰ χαρτιά.

Ν. ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡΙΘ. 62

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	■		■		■					
2							■		■	
3	■		■		■					
4							■		■	
5	■		■		■					
6						■		■		■
7		■		■						
8						■		■		■
9		■		■						
10						■		■		■

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Μιὰ ἔνδοξη χώρα. 2) Γνωστὴ μάρκα φωτογραφικῶν μηχανῶν. 3) Τὸ τέλος. 4) Ἕνα πολὺ εὐχάριστο θέαμα. 5) Ὀρθῶς. 6) Ἴσα-ἴσα. 7) Πόλη τῆς Ρωσσίας. 8) Χρονικὸ διάστημα. 9) Μεγάλος θόρυβος. 10) Προϋποθέτει πρόβατα.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Δὲν λείπει ἀπ' τὴν ἐκκλησία. 2) Ἑλληνικὸς χορός. 3) Μεταφορικά: ἐλαττώματα, ψεγάδια. 4) Ὄνομα ποὺ συνηθίζεται γιὰ ἄλογα. 5) Αὐτὴ κατορθώνει τὰ πάντα. 6) Τακτικὸν ἀριθμητικόν. 7) Σχολεῖο μουσικῆς. 8) Ταινία δέρματος ἢ ὑφάσματος. 9) Μεγάλος φόβος. 10) Χωριὸ στὰ Μεσόγεια.

◆

ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 61ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΤΕ ΤΑ ΚΕΝΑ

Λ Ι Μ Ο Σ
Α Λ Λ Ο Σ
Π Ο Λ Ο Σ
Ε Λ Λ Α Σ
Λ Α Γ Ο Σ

2) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ;

Ὁ ἀριθμὸς 506.

3) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) ΜΙΑΟΥΛΗΣ. 2) Σαλαμίς. 3) Ἀμαλία, 3) Σοῦλι, 5) Λούης. 6) Λαμία.

4) ΡΟΜΒΟΣ

Α
Α Ν Α
Α Θ Η Ν Α
Α Ν Α Ρ Χ Ι.Α
Α Μ Υ Ν Α
Α Ρ Α
Α

5) ΜΑΓΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ

Θὰ χρησιμοποιήσετε τὸ γράμμα Ρ καὶ οἱ καινούργιες λέξεις ποὺ θὰ σχηματισθοῦν εἶναι οἱ ἑξῆς: 1) ΚΟΡΑΞ. 2) ΡΕΥΜΑ. 3) ΠΑΡΟΣ 4) ΟΡΙΟΝ. 5) ΚΟΡΟΣ. 6) ΠΕΙΡΑ.

6) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Ο — ΛΥΜΠΟΣ. 2) Μ — ΑΡΑΘΩΝ. 3) Η — ΡΑΚΛΗΣ. 4) Ρ — ΩΜΥΛΟΣ. 5) Ο — ΔΗΣΣΟΣ. 6) Σ — ΑΛΑΜΙΣ = ΟΜΗΡΟΣ.

7) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΠΙ — ΝΙ — ΟΣ = ΠΗΝΕΙΟΣ

8) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

Β ό λ ο Σ
Μ ε ρ Σ ὶ
Β ά Σ ι ς
Ἀ Σ ῆ μ ι
Σ ό φ ι α

9) ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΟΠΛΙΤΗΣ = ΠΟΛΙΤΗΣ

10) ΣΥΛΛΑΒΟΓΡΙΦΟΣ

ΚΩΣ — ΣΥ — ΦΩΣ = ΚΟΣΣΥΦΟΣ.

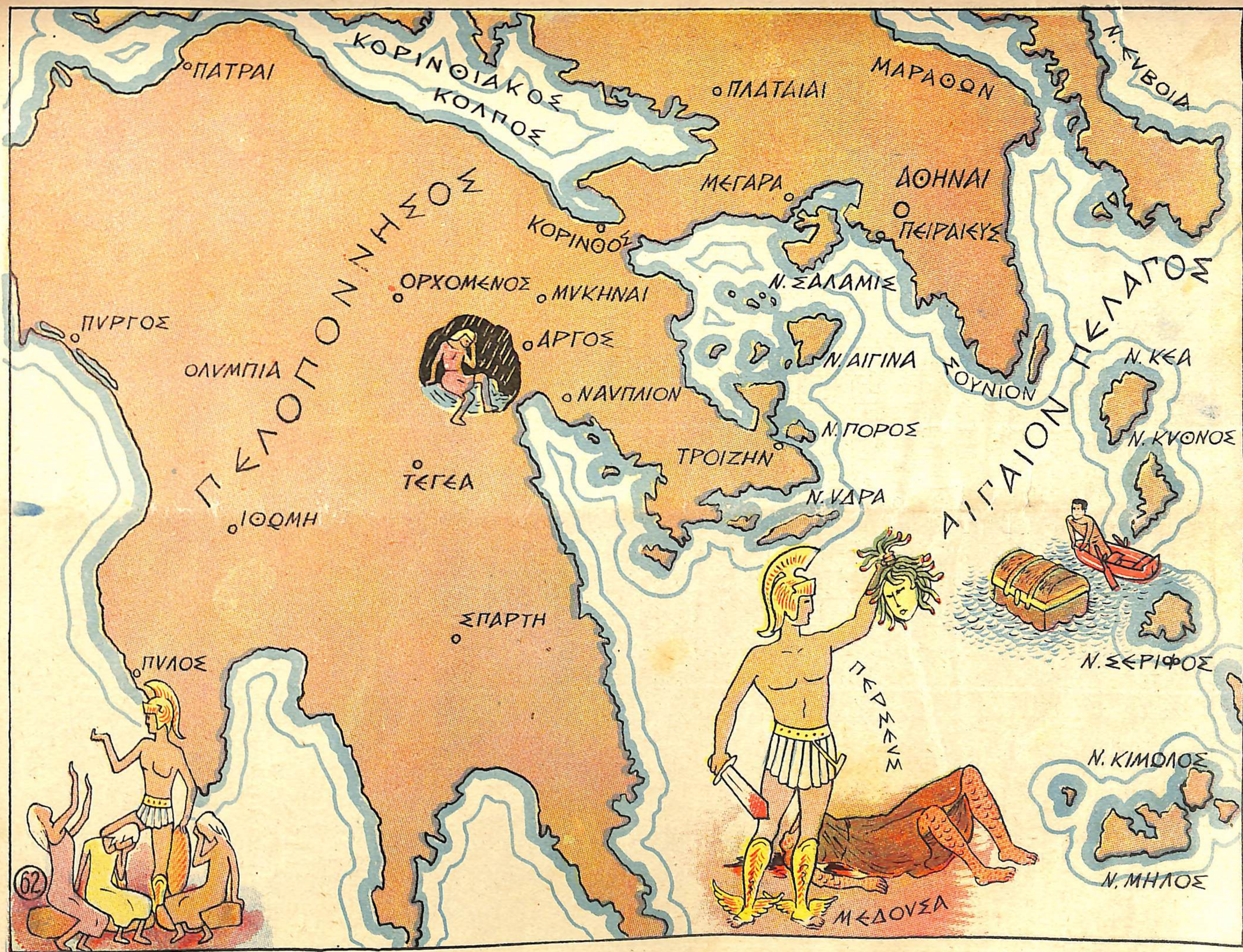
11) ΑΙΝΙΓΜΑ

Λάμια = Λαμία.

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 61

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΦΙΞ — ΙΚΑ 2) ΚΑΝ — ΩΡΑ. 3) ΜΑ — ΑΡΓΟΣ — ΑΣ. 4) ΕΙΣ — ΕΩΣ — ΟΡΑ. 5) ΧΑ — ΕΡ. 6) ΛΟΤΙ — ΦΑΚΗ. 7) ΛΙ — ΝΟ. 8) ΑΦΗ — ΕΠΙ — ΣΟΣ. 9) ΤΟ — ΙΛΙΑΣ — ΤΑ. 10) ΣΑΣ — ΥΝΙ. 11) ΝΑΣ — ΕΝΑ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΜΕΝ — ΒΑΤ. 2) ΚΑΙ — ΦΟΣ. 3) ΦΑ — ΣΧΟΛΗ — ΑΝ. 4) ΙΝΑ — ΑΤΙ — ΙΣΑ 5) ΡΕ — ΕΛ. 6) ΑΓΩΝ — ΑΠΙΣ. 7) ΟΣ — ΙΑ. 8) ΚΩΣ — ΕΑΝ — ΣΥΝ. 9) ΑΡ — ΟΡΚΟΣ — ΝΑ. 10) ΑΑΡ — ΟΤΙ. 11) ΣΑΞ — ΕΣΑ.

ΠΑΤΡΑΙ
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
ΠΛΑΤΑΙΑΙ
ΜΑΡΑΘΩΝ
Ν. ΕΥΒΟΙΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ
ΜΕΓΑΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ
ΚΟΡΙΝΘΟΣ
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
ΟΡΧΟΜΕΝΟΣ
ΜΥΚΗΝΑΙ
Ν. ΣΑΛΑΜΙΣ
ΠΥΡΓΟΣ
ΑΡΓΟΣ
ΟΛΥΜΠΙΑ
Ν. ΑΙΓΙΝΑ
ΣΟΥΝΙΟΝ
Ν. ΚΕΑ
ΝΑΥΠΛΙΟΝ
Ν. ΠΟΡΟΣ
ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΕΛΑΓΟΣ
Ν. ΚΥΘΝΟΣ
ΤΡΟΙΖΗΝ
ΤΕΓΕΑ
Ν. ΥΔΡΑ
ΙΘΩΜΗ
ΣΠΑΡΤΗ
ΠΥΛΟΣ
ΠΕΡΣΕΥΣ
Ν. ΣΕΡΙΦΟΣ
Ν. ΚΙΜΩΛΟΣ
Ν. ΜΗΛΟΣ
ΜΕΔΟΥΣΑ
62